

Ο ΑΙΩΝ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: Δ. Ε. ΧΕΛΜΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΑΘΗΝΑΙ, ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΤΖΙΑ

136 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΑΓΓΛΙΑ: ΛΟΝΔΙΝΟΝ — 6, OLD JEWRY, E. C. 2
ΑΙΓΥΠΤΟΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ — 24, RUE CHERIF PACHA
ΚΑΪΡΟΝ — 15, RUE TALAAAT HARB PACHA
ΠΟΡΤ ΣΑΪΔ — RUE AL COUMHOURIA
ΚΥΠΡΟΣ: ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΛΕΜΕΣΟΣ, ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

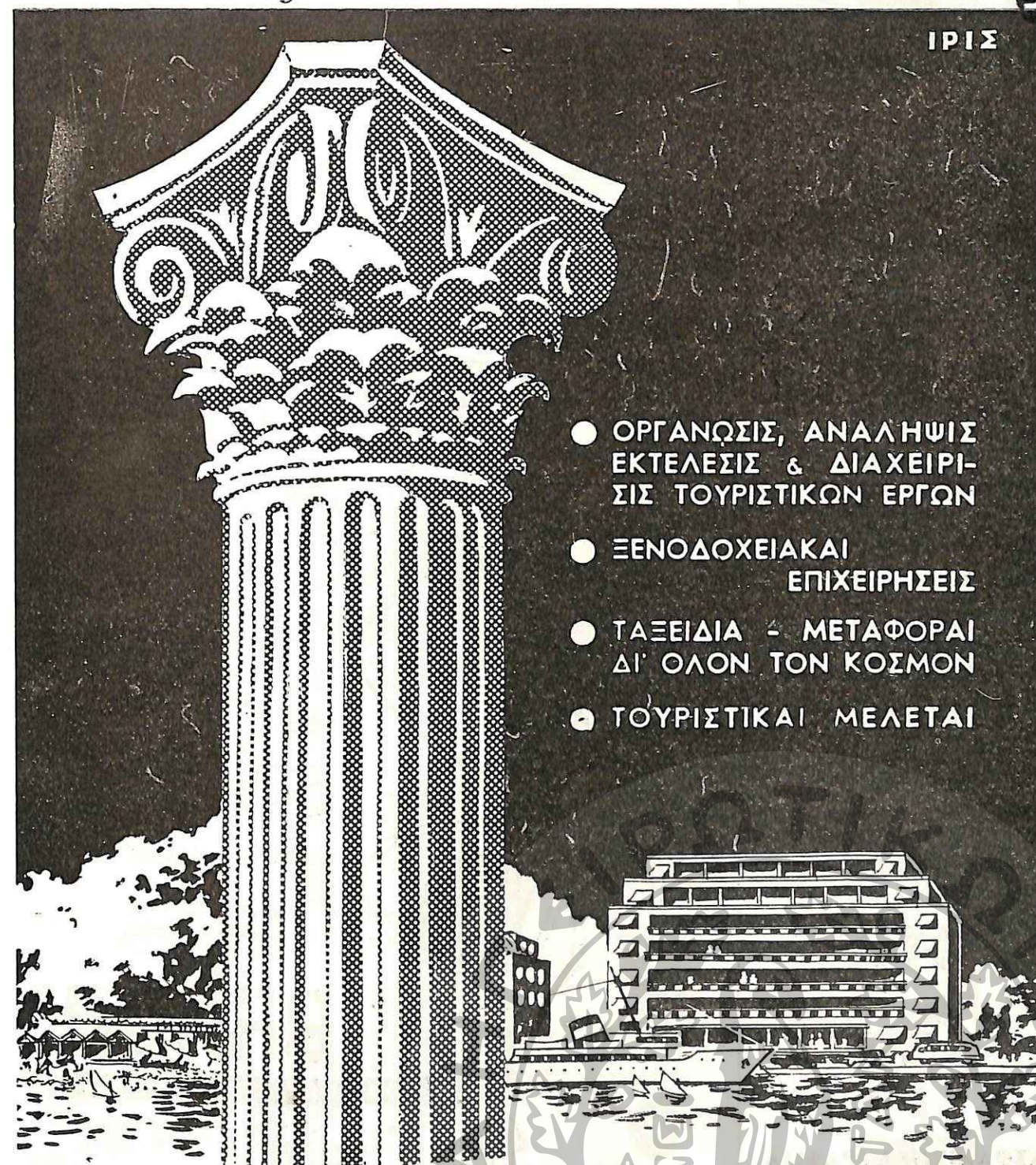
ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

ATLANTIC BANK OF NEW YORK, NEW YORK

THE SOUTH AFRICAN BANK OF ATHENS, JOHANNESBURG ΚΑΙ CAPE-TOWN

ΙΡΙΣ

- ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ, ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
- ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
- ΤΑΞΕΙΔΙΑ - ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ ΔΙ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ
- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΙΔΡΥΤΗΣ ΟΘΩΝ Κ. ΛΕΦΑΣ - ΤΕΤΕΝΕΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ *φρ. ΤΣ. 106*

ΗΜΕΡΟΜ. *4-6-92*

ΑΡΙΘ. *45669*

ΚΕΝΤΡΙΚΗ Δ/ΣΙΣ: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 34-ΤΗΛ. 614885-614886
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΜΕΛΕΤΩΝ: ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 6 - ΤΗΛ. 25.445
ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΤΕΤΕΝΕΣ'ΟΤΟ ΑΘΗΝΑΣ
ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΙΣ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

«ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ»

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

*

ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ:

- ΖΩΗΣ
- ΠΥΡΟΣ
- ΘΑΛΑΣΣΗΣ
- ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
- ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΚΛΟΠΗΣ
- ΚΡΥΣΤΑΛΛΩΝ
- ΔΙΑΦΥΓΟΝΤΟΣ ΚΕΡΑΟΥΣ
- ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ
- ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ
- ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ
- ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΩΝ
- ASSANSEURS
- ΖΗΜΙΩΝ ΕΚ ΣΕΙΣΜΩΝ

Κ. Τ. Α.

*

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Π. ΚΟΥΜΠΑΡΕΛΗ

&

Δ. ΗΣΑΪΑ Ο.Ε.

Δραγατσάνιου 6

Τηλ. 20-549, 21-950

Γιάνα

κατατηγκτική...

...ή **NEA** BRAUN
μέ **NEA** τιμή
530 Dcx!!

► Μεταλλική Κεφαλή
► 26 Μαχαίρια
► Λόμα **MICROTOMIC**
(Αποκλειστικότητας της BRAUN)

BRAUN

Η ΜΟΝΗ ΠΟΥ ΞΥΡΙΖΕΙ ΤΕΛΕΙΑ

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ - Ν. ΛΑΓΓΟΥΣΗΣ
ΣΤΟΑ ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ 27 - ΤΗΛ. 22.705

Μία έκπληξη
60% ελπίδα
10
Το περίοδικο
ΑΠΟΤΕΛΕΙΟΝ

Ε.Ε.

Ο ΑΙΩΝ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ—ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΘΩΝ Κ. ΛΕΦΑΣ - ΤΕΤΕΝΕΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ
ΒΑΣ. Π. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 34
ΤΗΛ. 613 - 663 — 614 - 885 ΑΘΗΝΑΙ

Τυπογραφείον: Κεραμεικός 40 - Τηλ. 522-512

Τιμή τεύχους Δρχ. 8

Η ΜΑΧΗ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ μάχη διὰ τὴν εὐήμεριαν ὑπὸ κ. Κ. Γ. Ζαφειροπούλου.....	7
Βαλκανικὴ ἐπίθεσις εἰρήνης.....	8
Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς μαρξιστικῆς θεωρίας ὑπὸ κ. Ἀγγ. Προκοπίου.....	10
Ἐσωτερικὴ πολιτικὴ ἐπισκόπησις	11
Συμπεράσματα ἀπὸ τὴν τελευταίαν συνδιάσκεψιν τοῦ ΝΑΤΟ ὑπὸ κ. Τ. Πηλείδην.....	12
Ἀντισημιτικαὶ ἐνέργειαι.....	14
Ὁ πυρετὸς ἀνέρχεται εἰς τὴν Ἀφρικὴν.....	15
Ἡ Ἰνδία εἰς τὸ διεθνὲς προσκήριον.....	16
Τὸ Κογκὸ μάχεται δι' ἀνεξαρτησίαν ὑπὸ κ. Δ. Μαργλιβέρα.....	18
Ὁ Φράνκο κινδυνεύει.....	19
Τὰ Ἑνωμένα Ἔθνη ὑπὸ Ρ. S. Andrews.....	21
Κίνδυνος ἀμερικανικοῦ πληθωρισμοῦ.....	23
Ἑθνικὴ Ἐκθεσις Βιβλίων ὑπὸ κ. Ε. Π. Φωτεινίδην.....	26
Ὁ ἑλληνικὸς Τύπος εἰς τὰς πέντε ἡπείρους ὑπὸ Κ. Γ.....	30
Ἡ ραδιοφωνία μας ὕστερεῖ ὑπὸ κ. Β. Νικολοπούλου.....	31
Τὰ δεινὰ τῆς ἀστικῆς συγκοινωνίας ὑπὸ κ. Ι. Κολιάτσου.....	34
Νομικὰ προβλήματα ἐκ τῆς ἐκτοξεύ- σεως τῶν δορυφόρων ὑπὸ κ. Α. Γ. Κουράτου.....	36
Ἡ σελὶς τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ.....	41
Τὸ ὕδωρ τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ κ. Ν. Γ. Μάνθου.....	42

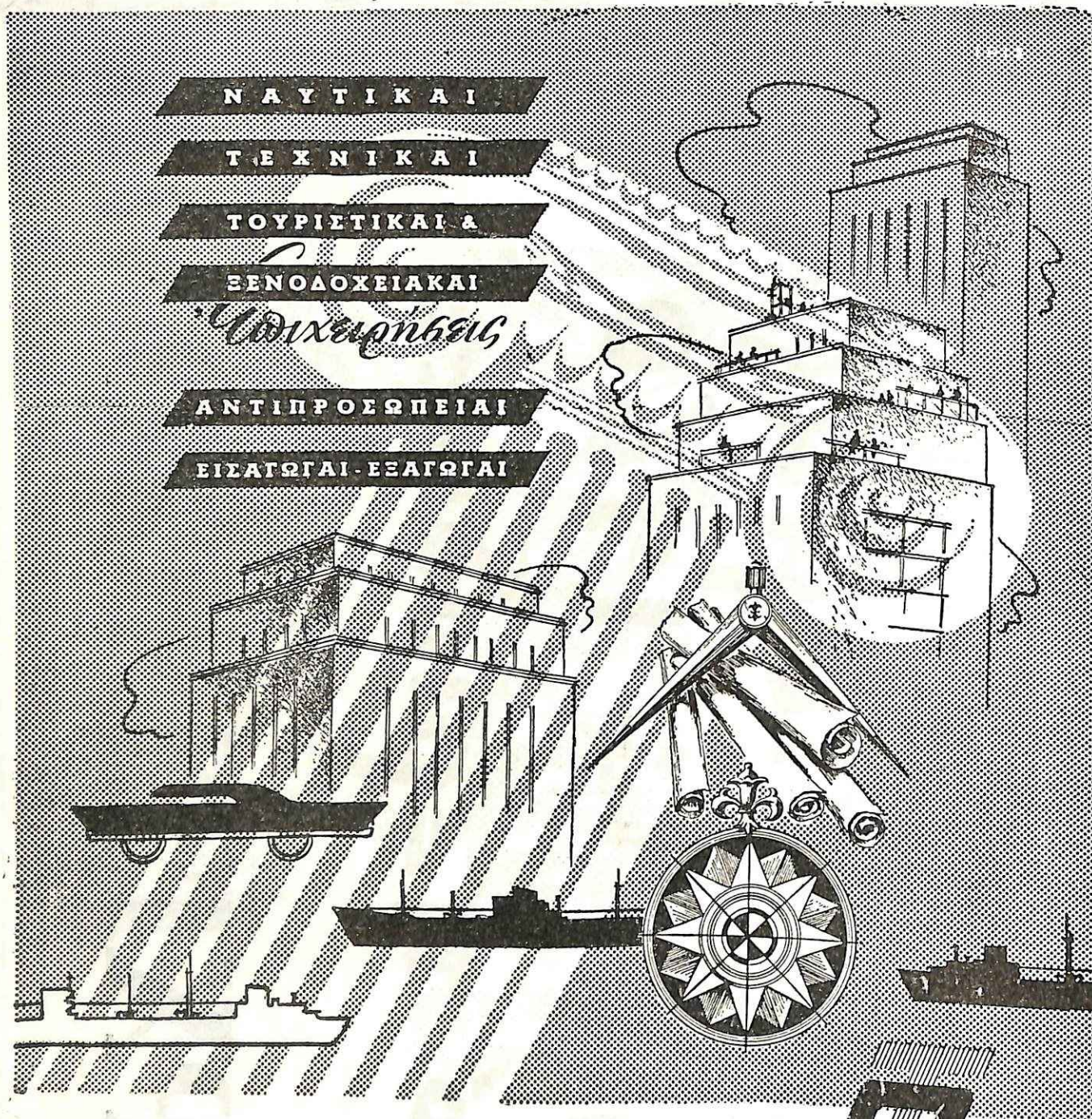
Τὸ ἐφετεινὸν πρόγραμμα τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων ποὺ ἐξηγγέλθη πρὸ ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἀντιπροσωπεύει μίαν νέαν φάσιν τῆς συνεχιζομένης μάχης διὰ τὴν εξασφάλισιν τῆς λαϊκῆς εὐημερίας. Ὑψηλότερον παντὸς προηγουμένου καὶ πενταπλάσιον τοῦ 1955 τὸ πρόγραμμα τῶν ἐπενδύσεων ἀποβλέπει εἰς τὴν θεμελίωσιν τῆς ἑλληνικῆς Οἰκονομίας ἐπὶ στερεῶν βάθρων, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ τὸ συντομώτερον αὐξήσις τοῦ ἐθνικοῦ καὶ τοῦ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος.

Τέσσαρα εἶναι τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ εξαγγελθέντος προγράμματος: Πρῶτον, ἐμφανίζει αὐξήσιν εἰς τὸ δεκαπλάσιον ἀπὸ τὴν αὐξήσιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1959. Αἱ πιστώσεις εἶναι κατὰ 28 οἷο δυνάστεται τοῦ προηγουμένου ἔτους, ὅποτε, τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα παρουσιάσεν ἐπιβράδυνσιν. Δεύτερον, μολοντὶ τὰ δημόσια ἔσοδα ὑπέστησαν τὸν ἀνασταλτικὸν ἀντίκτυπον ἐκ τῆς ὑποχωρήσεως τῆς Οἰκονομίας, διετέθη διὰ τὰς ἐπενδύσεις ἀπὸ τὸν τακτικὸν προϋπολογισμὸν ποσὸν ἑξακοσίων ἐκατομμυρίων δραχμῶν. Τούτο χωρὶς αὐξήσιν τῶν φορολογικῶν βαρῶν ἀλλὰ μὲ μειώσιν τῆς προεισπράξεως τοῦ φόρου εἰσοδήματος ἀπὸ 62,20% εἰς 50 οἷο. Τρίτον, διὰ πρώτην φοράν ἐφέτος, πλὴν τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν διαφόρων ὁργανισμῶν ὡς ὁ Ο.Τ.Ε., ἡ Δ.Ε.Η., ὁ Ο.Χ.Ο.Α. καὶ ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα ἐμφανίζεται νέος φορεὺς ἔργων, αἱ Νομαρχίαι. Διαιτῶνται 736 ἐκατομμύρια δραχμῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τῶν Νομαρχιῶν ἐπὶ χιλιάδων τοπικῶν ἔργων ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προνοίας. Καὶ ἐνέχει ὅλος ἰδιαιτέρων σημασίαν ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἀδυναμία περὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Οἰκονομίας δὲν ἀνίσταται πλέον εἰς τὴν ἑλλειψιν κεφαλαίων, ἀλλὰ εἰς τὴν ἀδυναμίαν τῶν φορέων περὶ τὴν ἀπορρόφησιν τῶν πιστώσεων. Καὶ τέτατον, ἐπετεύχθη συσχετισμὸς καὶ ἀλληλοσυμπλήρωσις τῶν διαφόρων τομέων τῆς Οἰκονομίας. Ἐνθ' ἀποδίδεται πρωταρχικὴ σημασία εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας, οὐδόλως παραγνωρίζεται ὁ σημαντικὸς ρόλος ποὺ ἡ γεωργία ἐξακολουθεῖ νὰ διαδραματίζει εἰς τὴν ἑλληνικὴν Οἰκονομίαν. Καὶ ἀπορροφᾷ οὕτω ἡ γεωργία 2.444 ἐκατ. δραχμῶν συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἀλιείας, ἐνθ' ἡ βιομηχανία μόνον 1.704. Ἡ σημαντικὴ αὕτη διαφορά ὀφείλεται εἰς τὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως ν' ἀσχοληθῇ μόνον μὲ βασικὰ βιομηχανικά ἔργα, ἐνθ' ὁ μέγιστον μέρος τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως ἀφίεται εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν.

Ἐὰν εἰς τὰς τέσσαρας αὐτὰς κυρίας διαπιστώσεις ποὺ χαρακτηρίζουν τὴν ὕψην καὶ τὴν οὐσίαν τοῦ ἐφετεινοῦ προγράμματος ἐπενδύσεων, θὰ ἔπρεπε νὰ προστεθῇ ἀκόμη μία, αὕτη εἶναι ὁ ἐν τῷ κοινῷ κοινωνικὸς χαρακτὴρ τοῦ. Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ Κυβέρνησις, μέχρις οὗτο προχωρήσῃ ἡ ἀξιοποίησις τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τῆς χώρας καὶ δημιουργηθῇ παραγωγικὴ ἀπασχόλησις διὰ τὸν πληθυσμὸν, ἀποβλέπει εἰς τὴν παροχὴν ἐργασίας εἰς τοὺς κατοίκους τῆς ὑπαίθρου. Τὰ μικρὰ κοινωφελῆ ἔργα εἰς τὰς κοινότητας ἔχουν δύο σκοπούς: Ὁ πρῶτος εἶναι νὰ βελτιώσων τὰς συνθήκας διαβιώσεως τῶν ἀγροτῶν καὶ ὁ δεύτερος νὰ τοὺς ἀπαλλάξων ἀπὸ τὴν ὑποαπασχόλησιν, ὥστε νὰ συμπληρωθῇ καὶ τὸ μικρὸν τῶν εἰσοδήμα.

Εἶναι ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἄσπιον τὸ πρόγραμμα τῶν ἐπενδύσεων. Ἡ ἐφαρμογὴ του ὅμως, ἡ καλὴ, ἡ πλήρης ἐφαρμογὴ του ἀποτελεῖ ἔργον πρωτίστως τοῦ λαοῦ. Ἡ συμπαράστασις ὅλων τῶν Ἑλλήνων, εἶναι ἀπαραίτητος. Προσωπικὴ ὑπόθεσις τοῦ κάθε πολίτου, ὀφείλει νὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος. Διότι ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Οἰκονομίας, εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, εἰς τὴν εὐήμεριαν τῶν λαϊκῶν μαζῶν. Συμφέρον ὅλων εἶναι ἡ κινητοποίησις διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ μεγάλου σκοποῦ.

Κ. Γ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ,
ΠΛΟΙΟΚΤΗΤΑΙ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΑΙ ΠΛΟΙΩΝ.
ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ:
ΑΝΕΓΕΡΣΙΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΩΝ - ΠΟΛΥ-
ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ - ΜΕΓΑΡΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ.
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ:
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ, ΑΝΑΛΗΨΙΣ,
ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ.
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ ΟΙΚΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΕΙΣΑΓΩΓΑΙ - ΕΞΑΓΩΓΑΙ
ΟΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΙΣ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

ΟΘΩΝ Κ. ΛΕΦΑΣ - ΤΕΤΕΝΕΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:
ΑΘΗΝΑΙ
34, ΛΕΩΦ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ & 1-7, ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΗΛΕΦ.: 614.885, 614.886
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘ.: ΤΕΤΕΝΕΣΟΤΟ - ΑΘΗΝΑΣ

Αι δηλώσεις του γενικού γραμματέως του βουλγαρικού κομμουνιστικού κόμματος κ. Τέοντορ Ζβίκωφ εις την βουλγαρικήν ἔθνοσυνέλευσιν ἐσημείωσαν τὴν κορυφωσιν τῆς ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἀνοίξεως ἐξαπολυθείσης «ἐπιθέσεως εἰρήνης» εἰς τὰ Βαλκάνια. Ἡ ἐπίθεσις εἶχε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ ὡς κύριον στόχον τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ἡ ἐπίθεσις δὲν ἐσταμάτησε οὔτε καὶ πρέπει νὰ ἀναμένεται ἀνάπαυλά της. Θὰ συνεχισθῇ μέχρι τῆς διασκέψεως τῆς κορυφῆς καὶ θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ ἐκείθεν συνέχισις της, ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῶν συσκέψεων τῶν μεγάλων. Αὐτὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς κίνδυνος διὰ τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὴν κυβέρνησιν καὶ γενικώτερον διὰ τὸ ἐλεύθερον καθεστὼς τῆς χώρας αὐτῆς: Ἡ βαλκανικὴ ἐπίθεσις εἰρήνης.

Ἡ βαλκανικὴ ἐπίθεσις εἰρήνης

ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ἡ ἐπίθεσις ἤρχισε καὶ ἐξηλίχθη σύμφωνα μὲ ὅλους τοὺς κανόνας τῆς στρατηγικῆς καὶ πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι δι' ὅσους τὴν παρηκολούθησαν, ματαίως προσεπάθησαν νὰ ἀνεύρουν εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἀντιδράσεις, ἐκ τῶν φαινομένων τουλάχιστον, ὑπαρξὶν ἐνὸς ἀρτίου σχεδίου καὶ ἐνότητα ἐνεργειῶν. Ἀντιθέτως αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ ἀνατολικοῦ στρατοπέδου, παρ' οὐσίαν ἐνότητα καὶ συνέχειαν ἡ ὅποια ὑποδηλοῖ τὴν ὑπαρξὶν ἐνὸς λεπτομερῶς μελετημένου καὶ ἐπιμελῶς καταστρωθέντος προγράμματος ἐνεργείας. Ἀρκεῖ ἡ χρονολογικὴ παρακολούθησις τῶν ἐκδηλώσεων διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ἡ ὑπαρξὶς τοῦ σχεδίου αὐτοῦ τῶν ἐκδηλώσεων. Τὴν 2 Φεβρουαρίου 1959 ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως κ. Ν. Κρούτσσεφ ἀπευθύνει τηλεγράφημα πρὸς τὸ Σοσιαλιστικὸν κόμμα τῆς Νορβηγίας ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἐν δικαστικῇ προφυλακίσει τότε κατηγορουμένου Ε. Γλέζου.

Τὴν 22 Ἀπριλίου 1959 ἐπιδίδεται σοβιετικὴ διακοίνωσις πρὸς τὰς Ἡν. Πολιτείας διὰ τὴν ματαίωσιν τῆς ἐγκαταστάσεως πυρηνικῶν ὀπλῶν εἰς τὴν Βαλκανικὴν καὶ τὴν 27ην τοῦ ἴδιου μηνός, προσωπικῶς ὁ κ. Κρούτσσεφ συζητεῖ μετὰ τοῦ κ. Σ. Μαρκεζίνου τὴν πρότασιν τοῦ τελευταίου περὶ «ἀποπυρηνολοῦ Βαλκανικῆς», ἀντὶ σοβιετικῆς προτάσεως περὶ «ἀποπυρηνοποιήσεως Βαλκανικῆς». Ἡ πρότασις ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ τὸν σοβιετικὸν πρωθυπουργὸν τὴν 26ην Μαΐου εἰς τὸν λόγον τοῦ εἰς τὴν Ἀλβανίαν καὶ σημειοῦται ἡ ἀπαρχὴ ἐντονωτέρας δράσεως, διὰ τῆς ἐξαπολύσεως σειρᾶς διακοινώσεων πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐκ μέρους τῆς Ρουμανίας καὶ Βουλγαρίας, τῆς πρώτης ἐπαναβιώσεως τὴν πρότασιν Στόϊκα τοῦ 1957 περὶ συγκλήσεως Βαλκανικῆς διασκέψεως καὶ τῆς δευτέρας (8 Αὐγούστου 1959) προτεινούσης τὴν σύναψιν διμεροῦς Ἑλληνοβουλγαρικοῦ συμφωνίου φιλίας καὶ μὴ ἐπιθέσεως. Ταυτοχρόνως, ἡ Σοβιετικὴ Ἑνώσις ἐνισχύει τὴν ἔφοδον διὰ τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ Προέδρου τῶν Σοβιέτ στρατάρχου Βοροσίλωφ πρὸς τὸν Βασίλεα ὑπὲρ τοῦ καταδικασθέντος ἐν τῷ μεταξὺ Γλέζου. Τὸν Ὀκτώβριον φθάνει εἰς Ἀθήνας ὁ ἐκ τῶν ἀντιπροέδρων τῆς ρουμανικῆς Κυβερνήσεως ἀκαδημαϊκὸς Ζόγια καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐβδόμαδιαις σχεδὸν ἐνταῦθα παραμονῆς του προβαίνει εἰς ἐπανειλημμένας κρούσεις διὰ τὴν ἐναρξιν συνεννοήσεων ἀνεῖν ἀποτελέσματος. Ἐπακολουθοῦν τὸν Νοέμβριον ἡ ἐκδοσις τοῦ σοβιετικοῦ γραμματοσχεδίου μετὰ τὸν Γλέζον καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Κρούτσσεφ εἰς τὸν λόγον του τῆς Βουδαπέστης ἔξαρσις τοῦ κινήματος τοῦ Δεκεμβρίου 1944 διὰ νὰ λήξῃ τὸ ἔτος μετὰ τὴν συνέντευξιν τοῦ κ. Ζβίκωφ εἰς τὴν κομμουνιστικὴν ΑΥΓΗΝ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸν λόγον εἰς τὴν βουλγαρικὴν ἔθνοσυνέλευσιν.

Ἑλλειψις πολιτικοῦ θάρρους

Τὰ ἀνωτέρω δὲν ἀποτελοῦν πλήρη καὶ λεπτομερικῶν ἀπολογισμὸν τῆς δραστηριότητος τῶν Ἀνατολικῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους μετὰ κατεύθυνσιν τὴν Ἑλλάδα. Ἀποτελοῦν τοὺς σημαντικοὺς σταθμοὺς τῆς ἐξελιζέως τῆς ἐπιθέσεως εἰρήνης πρὸς τὴν χώραν μας καὶ παρετέθησαν ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ καταδειχθῇ ἡ ὑπαρξὶς τῆς ἐπιθέσεως αὐτῆς καὶ ἡ προγραμματισμένη καὶ ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίου ἀνάπτυξις της. Ἐναντὶ αὐτῶν, ἡ Ἑλλάς δὲν ἔχει νὰ ἀντιπαρτάξῃ ἴσης ἀξίας πρωτοβουλίους ἐνεργείας ἀντιδράσεως καὶ ἀντιμετωπίσεως τῆς ἐπιθέσεως εἰρήνης. Ἐχει νὰ προβάλλῃ ἀπλῶς τὰς ἀντιδράσεις, τὰς ἀρνήσεις εἰς τὰς ἐνεργείας τὰς θετικὰς τῶν Ἀνατολικῶν. Δυστυχῶς, μόνον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ἑλληνικῆς ἀντιπολιτευσεως καὶ συγκεκριμένως ἀπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ μικροῦ κόμματος τῶν Προοδευτικῶν ἐξεδηλώθη ἡ ἐλληνικὴ ἐνέργεια διὰ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Μαρκεζίνου πρὸς τὸν κ. Κρούτσσεφ. Ἡ Ἑλλη-

νικὴ Κυβέρνησις καὶ ἡ ὑπόλοιπος πολιτικὴ ἡγεσία τῆς χώρας δὲν ἐπέδειξαν ἀνάλογον πολιτικὸν θάρρος καὶ ἱκανότητα. Τοῦτο εἶχε μὲν ὡς συνέπειαν τὴν σημαντικὴν διεθνῇ προβολὴν τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Προοδευτικῶν διὰ τῆς δημοσιεύσεως σχετικῶν ἀρθρῶν του εἰς τὰ σοβαρώτερα καὶ ἐγκυρώτερα δημοσιογραφικὰ ὄργανα τοῦ Κρεμλίνου, τῆς Βόννης καὶ τῶν Ἡν. Πολιτειῶν (Πράβδα, Ἀουσσενπολιτικ καὶ Κρίστιαν Σάϊενς Μόνιτωρ). Ἡ Ἑλλάς ὅμως καὶ τὸ κύρος τῆς τῶν πολιτικῶν, οὐδὲν ἐκέρδισαν εἰς τὸν διεθνῇ πολιτικὸν χώρον καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ περισσότερο δυσόλιον σημεῖον τῆς ἐξελισσομένης καταστάσεως.

Ἡ Ἑλλάς δὲν ἐξέρχεται ἐνισχυμένη ἀπὸ τὴν ἐξέλιξιν τῆς Αὐτὸ εἶναι τὸ γενικὸν συμπέρασμα πρὸς Ἀνατολικὸν Συνασπισμῶν. Παρελθὼν ἔτος ἐπὶ τὴν σημαντικώταται καὶ βαθύταται μετὰ τὰς ἐπὶ τὴν παγκόσμιον πολιτικὴν σκηνὴν, αἱ ὁποῖαι εἶχον ἀντιληφθῇ ἐγκαίρως τὰ συμβαίνοντα καὶ νὰ δράσῃ ἀναλόγως. καὶ συνακολούθου προπαρασκευῆς τῆς χώρας ἐναντὶ τῶν σημερινῶν ἐξελίξεων. Ἀποτέλεσμα τῆς ἀπουσίας προπαρασκευῆς διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως εἶναι καὶ ἡ λιτῶν κινήσεων, ἡ ὅποια βασιμὸς πρέπει ν' ἀναμένεται ὅτι θὰ συνεχίσῃ τὴν ἀνιούσαν.

Ἡ παγκόσμιος σκηνὴ μετεβλήθη

Ποῖον εἶναι τὸ κύριον γεγονὸς τῆς παγκοσμίου πολιτικῆς σκηνῆς τὸ ὁποῖον εὗρεν ἀπαράσκευν τὴν Ἑλλάδα; Κατὰ τὴν σκοπομένην περίοδον ἐσημειώθη μία θεμελιώδης μεταβολὴ τῆς ὁποίας τὰ σαφῇ προειδοποιητικὰ σημεῖα δὲν ἀνεγνωρίσθησαν ἐγκαίρως ἀπὸ τὴν ὑπεύθυνον πολιτικὴν ἡγεσίαν τῆς χώρας καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καθυστέρησιν καὶ τῆς ὑπευθυνότητος. Τὸ γεγονὸς, ὅμως τὸ θεμελιώδες τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ τὴν Ἑλλάδα νὰ προσποιοῦται μᾶλλον ὅτι ἀγνοεῖ εἶναι ἡ ὁλοκληρωτικὴ σχεδὸν μεταβολὴ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου. Δὲν ἤλλαξεν ἡ γεωγραφία, δὲν ἤλλαξε ἡ κατανομὴ τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, κατὰ τὰ βασικὰ αὐτῶν στοιχεῖα. Ἠλλάξεν ἡ πολιτικὴ ὄψις. Χωρὶς κανένα μεγάλο ἱστορικὸν γεγονὸς νὰ συμβῇ ἐκ τῶν μέχρι σήμερον συνήθων, ὁ πόλεμος, κατὰ τὰς λαῶν καὶ διέξοδος τῶν πολιτικῶν, καταδικάζεται ἀπὸ τοὺς τελευταίους ἐπιστήμους. Καταδικάζεται ὅχι διότι ἤλλαξε ἡ ἠθικὴ τῶν πολιτικῶν, ἀλλὰ διότι τοὺς εἶναι ἀχρηστος πλέον. Ὅ,τι ἐπὶ χιλιετηρίδας ἀπετέλει ἐνα ἀνεγνωρισμένον «μέσον» ἀσκήσεως πολιτικῆς, διαπιστοῦται πλέον ὅτι μετὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς τεχνικῆς εἶναι ἀχρηστον. Δὲν ἐξαφανίζεται πλέον ὁ πόλεμος τὴν ἐπιβολὴν τῆς θελήσεως, τὴν ἐπιβολὴν τῶν ὀρων τοῦ νικητοῦ ἐπὶ τοῦ ἡττημένου. Διότι δὲν ὑπάρχει ἀντικείμενον «ἡττημένου» μετὰ ἐνα πυρηνικὸν πόλεμον καὶ κατὰ πιθανότητα δὲν πρόκειται νὰ ὑπάρξῃ καὶ νικητοῦ.

Αὐτὸ ὑπῆρξε τὸ γεγονὸς τὸ πραγματικὸν ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστηρίχθη ἡ «ἐπιθεσις εἰρήνης» κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ βαθύτης σημασία του, ἡ ὅποια καὶ διέφυγε τὴν προσοχὴν τῶν Ἑλλήνων ὑπευθύνων κυβερνητῶν, δὲν εἶναι μάλιστα τόσον ἡ ἐξαγγελθεῖσα καταδικὴ τοῦ πολέμου, διότι αὐτὴ δὲν ἦτο πρωτότυπος. Δὲν εἶχε τίποτε τὸ μυστικὸν γενομένη δημοσίᾳ καὶ πανηγυρικῶς. Διέφυγε τῆς Ἑλλάδος ἡ εὐκρίνεια τῆς καταδικῆς. Ἐπιστεῦθη ὅτι πρόκειται περὶ ἀπλοῦ ἐλιγμοῦ. Καὶ βάσει τοῦ πεπλανημένου αὐτοῦ ὑπολογισμοῦ καθωρίσθησαν αἱ ἑλληνικαὶ πολιτικαὶ κινήσεις μετὰ ἀποτέλεσμα μίαν ἀνακολου-

αὐτὰς ἡ ἐπομένη ἦτο πάντοτε χειροτέρα ἀπὸ τὴν προηγουμένη ἀπὸ ἀπόψεως ἐξυπηρετήσεως τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων καὶ ἐπιδιώξεων. Καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐκφράζεται ἐκπληξὶς διὰ τοῦτο, διότι οἱ Βρετανοὶ ἐγνωρίζον ὅτι πᾶσα ἑλληνικὴ ἀρνήσις ἐσήμαινε διακήρυξιν ἑλληνικῆς ἀδυναμίας. Καὶ θὰ ἦσαν ἀφελεῖς, πράγμα τὸ ὁποῖον δὲν συμβαίνει, ἐάν δὲν ἐπαφελόυντο τῆς ἀδυναμίας αὐτῆς. Πράγματι πέραν τῆς «φόρμουλας» Θεοτόκη, ἡ Ἑλλάς οὐδὲν προσέφερε εἰς τοὺς ἀνὰ τὸν κόσμον φίλους της. Ἀπλῶς ἐκακοποίησε τὸν ἴδιον τὸν τότε ὑπουργὸν Σ. Θεοτόκην, ὁ ὁποῖος ἐπεχείρησε νὰ ἐφαρμόσῃ μίαν πολιτικὴν, καλὴν ἢ κακὴν ἀδιάφορον. Ὅπως ἀδιάφορον εἶναι καὶ δὲν σχετίζεται μετὰ τὸ θέμα ἐάν ἐκ τῶν ὑστέρων ὁ Σ. Θεοτόκης ἐδικαιώθη ἐναντὶ τῶν διαδόχων του.

Δυτικώτεροι καὶ τῆς Δύσεως;

Τὸ ἴδιον ἀπειλεῖται νὰ συμβῇ καὶ πάλιν μετὰ τὴν ἐκ μέρους τῶν Ἀνατολικῶν ἐπιθεσιν εἰρήνης πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Ἀπὸ τὴν Σόφιαν καταφθάνουν αἱ πληροφορίες περὶ τοῦ παρατηρουμένου ἐκεῖ συνωστισμοῦ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ διεθνὸς μεγάλου κεφαλαίου (Ἀμερικανῶν, Γερμανῶν, Βρετανῶν) οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκουν τὴν ἀποδοχὴν τῶν προσφορῶν των. Εἰς ἀπάντησιν ἡ Βουλγαρία σημαίνει ἡχηρώτερον τὰς σάλπιγγας τῆς εἰρη- νικῆς κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείας διὰ νὰ αὐξήσῃ τὰς προσφο- ράς. Καὶ θὰ τὰς αὐξήσῃ. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἑλλάς μοιραίως θὰ ὑπο- χρεωθῇ νὰ ἀχθῇ πρὸς τὴν Τράπεζαν τῆς διμεροῦς διασκέψεως μετὰ τοὺς ὄρους τοὺς ὁποῖους ἀρχήθεν ἔθεσε, ἀλλὰ καὶ συνεχῶς καὶ θετικῶς ἐκτοτε ὑπεστήριξε τὴν Βουλγαρίαν. Καὶ χάριν τῆς «ἐνότητος» τῆς Δύσεως, καὶ τῆς νέας πολιτικῆς της, ἡ Ἑλλάς θὰ θυσιάσῃ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὰς ἐπιδικασθείσας πολε- μικὰς ἐπανορθώσεις, ἀλλὰ, ὅπερ ἀπείρως σημαντικώτερον καὶ τὸ προβάδισμα τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως, ὑπὲρ τῆς Βουλ- γαρίας, ὅπως ἤχθη εἰς τὴν Ζυρίχην καὶ τὸ Λονδίνον καὶ ὑπέ- γραψε τὰς συμφωνίας τοῦ κυπριακοῦ.

Θὰ ἦτο εὐχάριστον ἐάν ὑπῆρχον βάσιμοι ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς δυσοιῶντος αὐτῆς προβλέψεως. Ἀντιθέτως ὅμως ὑπάρ- χουν γεγονότα καὶ ἐκδηλώσεις ποὺ μαρτυροῦν περὶ τῆς βασι- μότητος τῆς.

Ἡ κατὰ 7 ἐκατ. δολλ. περικοπὴ τῆς στρατιωτικῆς βοηθείας τῶν Η.Π.Α. δὲν χρειάζεται μεγάλην ἱκανότητα διὰ νὰ ἐρμηνευθῇ ὡς σημεῖον τῆς ἐξελιζέως. Ἡ ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ σοβαρώτερου δημοσιογραφικοῦ ὁργάνου ἀρθρογραφίας πρῶην ὑπευθύνου διπλωματικοῦ ἡγέτου τῆς χώρας, τασσομένου ὑπὲρ τῆς διὰ διαιτησίας, προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ σχετικῶς ἀρθρου τῆς συν- θήκης εἰρήνης, ἐπίλυσιν τῆς ἐκκρεμοῦσης διαφορᾶς μετὰ τὴν Βουλ- γარიαν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἐπίσημον ἑλληνικὴν θέσιν τῆς κα- ταβολῆς τῶν 10% τῶν ὀφειλομένων ἐπανορθώσεων πρὸ πάσης συζητήσεως, ἀποτελεῖ καὶ αὐτὸ ἐνδειξὴν ὅτι καὶ ἡ θέσις αὐτῆς ἐγκατελήφθη οὐσιαστικῶς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Βουλγαρία ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐισπράττει ἤδη ἀπὸ τὴν ἀμέσων προσαρμογῇ της εἰς τὴν διεθνῇ ἐξέλιξιν καὶ ἡ Ἑλλάς κινδυνεῖ νὰ χάσῃ κεκτημέ- να. Διότι ἐναντὶ τῶν προτάσεων γερμανικῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς συνεργασίαν μετὰ τὴν Βουλγαρίαν, ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ἡ ἀπορρόφσις, ὅπως λέγουσιν σχετικαὶ πληροφορίες, 4.000 τόνων βουλγαρικῶν καπνῶν εἰς βάρος τῆς ἑλληνικῆς ἐξαγωγικῆς καπναγορᾶς, ἡ ὅποια ἀντὶ τῶν περυσίων 20.000 ἐξήγαγεν ἐρέτος 16.000 τόνους, ἡμεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐχομεν τὰς γερμανικὰς προτάσεις περὶ συνάψεως συμβάσεως ἐγκατα- στάσεως.

Ἐπίθεσις: ἡ καλλιτέρα ἄμυνα

Ὁ κατάλογος τῶν ἤδη σημειωθεισῶν ἐπιπτώσεων εἶναι ἀρκούντως μακρότερος τῶν παρατεθέντων ἐνδεικτικῶν παρα- δειγμάτων. Ἀλλὰ καὶ ὁ κίνδυνος εἶναι ἀνάλογος κατὰ λόγον εὐθύν, πρὸς τὸ μήκος τοῦ καταλόγου. Καὶ ὁ κίνδυνος αὐτὸς δὲν ἀποτρέπεται μετὰ τῶν ἀπορριπτικῶν ἀνακοινώσεων εἰς τὰς φιλειρηνικῆς ἐμφανίσεως βουλγαρικῶν προτάσεις. Οὐδέ τις ἀγῶν ἐκέρδιθη διὰ τῆς ἀμύνης καὶ καμμία πολιτικὴ δὲν εὐδοκί- ησε στῆριζομένη εἰς τὴν ἀρνήσιν τῆς πολιτικῆς τοῦ ἀντιπάλου. Ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἀκόμη καιρὸς, ὀφείλει ἡ ὑπεύθυνος πολι- τικὴ ἡγεσία νὰ ἀντιληφθῇ τὸ εἶδος καὶ τὴν φύσιν τῆς ἐπιθέσεως καὶ νὰ ἀντιδράσῃ ἀναλόγως κατὰ τρόπον θετικόν. Ἐάν ἐξακολου- θήσωμεν νὰ βλέπωμεν τὴν ἐξ Ἀνατολῶν ἀπειλήν, ὡς κίνδυνον κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας καὶ μόνον κατὰ τὸ πρότυπον τῆς μέχρι τοῦδε γνωστῆς μορφῆς τῆς «εἰσβολῆς» καὶ «κατοχῆς», καὶ νὰ ἀφίνωμεν ἐξ αὐτοῦ τὴν διαχείρισιν τοῦ ζητήματος εἰς τοὺς στρατιωτικούς, δὲν θὰ ἀπετέλει ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει περριτὴν ὑπόμνησιν τὸ τοῦ Κλεμενσώ ὅτι «ὁ πόλεμος εἶναι πολὺ σοβαρὰ ὑπόθεσις διὰ νὰ τὴν ἐμπιστευθῇ κανεὶς εἰς τοὺς στρατιωτικούς». Ἰδίως δὲ δύναται νὰ ὑποστη- ρισθῇ αὐτὸ προκειμένου ὅχι περὶ πολεμικῆς ἐπιθέσεως, ἀλλὰ περὶ ἐπιθέσεως εἰρήνης.

Ἡ πρόβλεψη τοῦ Μάρξ πὼς ἡ καλύτερευση τῶν κοινωνικῶν ὄρων τῆς ζωῆς τῶν ἐργαζομένων τάξεων στὶς βιομηχανικὲς χώρες, θὰ γινόταν μὲ τὴν ἐπαναστατικὴ ἀνατροπὴ τοῦ δημοκρατικοῦ καθεστώτος καὶ τὴν προλεταριακὴ δικτατορία εἶχε μιὰ διάψευση καὶ μιὰ ἐπαλήθευση στὴν ἱστορία τῶν ἑκατὸ τελευταίων χρόνων.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς μαρξιστικῆς θεωρίας

Τοῦ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

Στὶς Δημοκρατίες τῆς Δύσεως, ὅπου ἡ βιομηχανικὴ ἐπανάσταση εἶχε πραγματοποιήσει τὶς πρῶτες ἀλλαγὲς στὴν παραγωγὴ καὶ στὴ διανομὴ τῆς κοινωνίας, ἡ βελτίωση τῆς ζωῆς τῶν ἐργατῶν, τῶν ἀγροτῶν, καὶ τῶν ἄλλων τάξεων τοῦ ἔθνους ἐπέτυχε χωρὶς τὴν προλεταριακὴ ἐπανάσταση. Οἱ ἐργάτες ὀργανωμένοι σὲ συνδικάτα, σὲ ὁμοσπονδίες καὶ σὲ κόμματα πέρασαν ἀπὸ τὸν ἑλεγχὸν τῆς παραγωγῆς στὴν ἀσκηση τῆς ἐξουσίας. Στὴν Ἀγγλία τὸ ἐργατικὸ κόμμα κατέλαβε τὴν ἐξουσία καὶ ἔκαμε τὶς πρῶτες βελτιώσεις στὴν καπιταλιστικὴ Οἰκονομία. Ἐθνικοποίησε τὶς βαρεῖες βιομηχανίες κοινῆς ὠφελείας καὶ τοὺς πιστωτικοὺς ὀργανισμούς, χωρὶς νὰ χρειασθῇ νὰ καταφύγῃ στὴ βίαιη ἀνατροπὴ τῆς Δημοκρατίας. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ πὺλ οἱ ἐργάτες δὲν ἔκαμαν δικὰ τοὺς κόμματα καὶ δὲν ἔφεραν στὴν ἐξουσία δικὲς τὸν ἀμειψίως κυβερνήσεις, ὅπως λ.χ. στὴν Ἀμερική, ἡ ἐπιρροή τους στὴν οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ ζωὴ στάθηκε καὶ πάλι ἀποφασιστικὴ. Οἱ ἐργατικοὶ ἡγέτες στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες εἶναι σήμερὰ τὸ ἴδιο ἰσχυροὶ μὲ τοὺς βασιλεῖς τῆς βιομηχανίας καὶ τῶν μέσων μεταφορᾶς.

Ὁ Μάρξ δὲν υπελόγησε σωστὰ τὴν ἐνδυνάμωση τῆς Δημοκρατίας καὶ τὴν ἱκανότητα τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῆς στοῦς νέους ὁρους τῆς κοινωνικῆς πραγματικότητας πὺλ δημιουργήσε ἡ ἐποχὴ τῆς βιομηχανικῆς ἐπανάστασεως καὶ τῆς μεγάλης ἱστορικῆς ἀλλαγῆς τῶν καιρῶν μας.

Ἡ ἐπαλήθευση τῆς προφητείας του περιορίστηκε στὶς χώρες τοῦ Παραπελάσματος, ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ὅχι ἀπόλυτα. Στὴ Ρωσία ἔγινε μιὰ ἐπανάσταση καὶ μιὰ δικτατορία τὸ 1917. Ἀλλὰ καὶ ἡ μιὰ καὶ ἡ ἄλλη δὲν ἔγιναν ἀπὸ τὸ βιομηχανικὸ προλεταριάτο, γιὰτὶ δὲν ὑπῆρχε βιομηχανία στὴν τσαρική Ρωσία. Ἐγιναν ἀπὸ ἓνα μικρὸ κόμμα, τὸν μπολσεβίκον, πὺλ τὰ περισσότερα στελέχη του καὶ ὁ ἀρχηγὸς του ὁ Λένιν ἦταν ἀσπίς καὶ ὄχι ἐργάτης, ζοῦσαν ἐξόριστοι στὸ ἐξωτερικὸ, χωρὶς καμμιὰ ἐπαφὴ μὲ τὸ συνδικαλιστικὸ κίνημα τῆς Ρωσίας πὺλ ἦταν ἀπλῶς ἀνυπαρκτοί.

Τὸ κόμμα τῶν μπολσεβίκων μιλοῦσε ἐξ ὀνόματος τοῦ προλεταριάτου, ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα τὸ προλεταριάτο δὲν εἶχε συνδικαλιστικὴ καὶ πολιτικὴ ὑπόσταση στὴν προεπαναστατικὴ Ρωσία. Ἡ ὀκτωβριανὴ ἐπανάσταση δὲν ὑπῆρξε ὀργανικὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως, ὅπως τὸ χαρτιστικὸ κίνημα στὴν Ἀγγλία καὶ ἔπειτα τὸ συνδικαλιστικὸ κίνημα στὶς ἄλλες βιομηχανικὲς χώρες τῆς

Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Ἦταν ἡ πολιτικὴ συνέπεια τῆς καινῆς ἀποδιοργανώσεως καὶ ἐθνικῆς ἀποσυνθέσεως τῆς νικημένης, στὸν πρῶτο παγκόσμιον πόλεμο, τσαρικής Ρωσίας. Τὸ κόμμα τοῦ Λένιν ἔπρεπε γι' αὐτὸ νὰ στηριχθῇ στὸ μηχανισμό του καὶ ὄχι στὴν ὀργανωμένη ἐργατικὴ τάξη γιὰ νὰ κρατηθῇ στὴν ἐξουσία. Καὶ στηρίχθηκε. Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Λένιν ἀρχηγὸς τοῦ κόμματος καὶ τοῦ κράτους ἀνεδείχθη ἓνας σκληρὸς ἄνθρωπος, πὺλ εἶχε διαδραματίσει ἀσημαντὸ ρόλο στὴν Ἐπανάσταση καὶ στὰ συνέδρια τῶν μπολσεβίκων καὶ μενσεβίκων. Ἐσπερεῖτο τῶν πνευματικῶν ἐφοδίων ἐνὸς ἀρχηγοῦ διεθνὸς πολιτικῆς κινήσεως, ἀλλὰ εἶχε ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ πλεονέκτημα τῆς παρανόμου ὁράσεως στὴν τσαρική Ρωσία ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ κομματικοῦ μηχανισμοῦ: ὁ Στάλιν.

Στὴν περίοδο τῆς γραμματείας του, ὁ κομματικὸς μηχανισμὸς ξεκαθάρισε κάθε ἀντιπολιτευτικὴ τάση μέσα στὴ διοίκηση τοῦ κράτους, ἀπὸ προηγουμένως ὁ Λένιν εἶχε ἐξοντώσει κάθε ἀντιπολιτευτικὴ κίνηση σὲ ἐπὶ τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας. Ἡ παλιὰ φρουρὰ τοῦ κόμματος στὴν Ἐπανάσταση καὶ στὰ ἰδρυτικὰ συνέδρια τῆς Γ' Διεθνὸς τὸνφεκίστηκε ἡ δολοφονήθηκε ἀπὸ τὸ Στάλιν. Καὶ ἡ θεωρία τῆς προλεταριακῆς δικτατορίας κατέληξε στὴν πράξη σὲ μιὰ κομματικὴ δικτατορία, γιὰ νὰ στενέψῃ ὅμως καὶ αὐτὴ ἀκόμη περισσότερο καὶ νὰ γίνῃ προσωπικὴ δικτατορία τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ κόμματος.

Διαβάζοντας τοὺς λόγους τοῦ Κροὺτσσεφ γιὰ τοὺς ἐξεντελισμοὺς πὺλ δοκίμασε ὁ ἡγέτης τῆς σημερινῆς Ρωσίας, ὅταν ὁ στερνὸς συνεργάτης τοῦ Στάλιν ὑποχρεωνόταν νὰ μιμεῖται τοὺς χοροὺς τῆς ἀκούδας γιὰ νὰ τὸν διασκεδάξῃ, αἰσθανόμεστε ντροπὴ γιὰ λογαριασμὸ τῶν ἀνθρώπων πὺλ ὑμολογοῦσαν τὸ καθεστῶς αὐτὸ καὶ παρακινούσαν καὶ τοὺς ἄλλους νὰ τὸ μιμηθοῦν.

Τὸ προλεταριακὸ κράτος ὡς θεωρία καὶ πράξις

Ἀλλὰ τὸ θέμα μας δὲν εἶναι ὁ βαθμὸς τῆς ἠθικῆς ἐξουθενώσεως τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας στὸ καθεστῶς τῆς σοβιετικῆς ρωσικῆς μονοκρατορίας. Εἶναι ἡ ἐπαλήθευση τοῦ Μάρξ γιὰ τὴ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου στὶς χώρες πὺλ θὰ ἐπικρατοῦσε.

Ὁ Μάρξ, ἀκόμη καὶ ὁ Λένιν, ἔβλεπαν τὸ κράτος ὡς ἓνα κακὸ ἀναγκαῖο, κατὰ τὴ μεταβατικὴ περίοδο ἀπὸ τὴν Ἐπανάσταση στὴν ἀνακικὴ κοινωνία. Γιατὶ τὸ κράτος, ὀργανο βίας στὰ χέρια τοῦ προλεταριάτου,

δὲν θὰ εἶχε λόγο νὰ ὑπάρχῃ, ἀπὸ τὴ στιγμή πὺλ τὰ μέσα παραγωγῆς θὰ περνοῦσαν στὴν κατοχὴ τῶν ἐργατῶν καὶ οἱ παλιὲς τάξεις θὰ ἔχαναν κάθε δυνατότητα πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιρροῆς στὴν κοινωνικὴ ζωὴ.

Στὴ Ρωσία ἔγινε κατὰ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀπαλλοτρίωση τῆς ἀτομικῆς ιδιοκτησίας. Ἐγινε μιὰ φυσικὴ ἐξόντωση τῶν ἀριστοκρατῶν τῆς τσαρικῆς μοναρχίας, τῶν βιομηχάνων, τῶν ἐμπόρων, τῶν ἐφοπλιστῶν, τῶν γαιοκτημόνων, τῶν στρατιωτικῶν, τῶν δημοσιογράφων, τῶν φιλελευθέρων, τῶν μπολσεβίκων τῆς ἀριστερᾶς, τοῦ κέντρου καὶ τῆς δεξιᾶς, μ' ἓνα λόγο κάθε ἀνθρώπου πὺλ δὲν ἄνῃκε στὸν κύκλο τῆς προσωπικῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τῶν ὑπαλλήλων του. Ἡ τρομοκρατία τῆς γαλλικῆς ἐπανάστασεως κράτησε τρεῖς μῆνες. Ἡ τρομοκρατία τῆς ρωσικῆς ἐπανάστασεως κρατᾶ σαράντα τρία χρόνια.

Ἡ οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ ἐξόντωση τῶν ἀντιπάλων τοῦ καθεστώτος ἀντὶ νὰ ὀδηγήσῃ τὸ κράτος σὲ μαρξισμό, ὅπως εἶχε προβλέψῃ ὁ Μάρξ καὶ εἶχε ἐλπίζει ὁ Λένιν, δυνάμωσε τὴν ἐπιρροή του καὶ ἀπάλωσε τοὺς πλοκάμους του, μ' ἓνα σύστημα διοικητικῆς στρατιωτικῆς καὶ ἀστυνομικῆς γραφειοκρατίας, ὡς τὴν παραμικρὴ ἐκδήλωση τῆς καθυμερινῆς ζωῆς. Ἡ ἐλευθερία στὶς ἐπιχειρήσεις, στὶς πνευματικὲς συναναστροφές καὶ συζητήσεις, στὶς πρῶτες στοιχειώδεις σχέσεις μεταξὺ τῶν ἀτόμων, ἀκόμη καὶ τῶν δύο φύλων, ἀνῆλκε. Ἡ κατηντορία ἔγινε τὸ κύριο γνώρισμα τῶν ἀνθρώπων πὺλ ζοῦν κάτω ἀπὸ τὴ βαρεὶα σκιά τῆς κρατικῆς ἐπαγρυπνήσεως. Καὶ τὸ σύστημα αὐτὸ ἀντὶ νὰ ματαινέται, θριαμβεῖ κάθε ἡμέρα καὶ περισσότερο.

Τὰ σοβιετικὰ κόμματα τοῦ ἐξωτερικοῦ

Τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἔχασαν τὸν πολιτικὸ χαρακτήρα πὺλ εἶχαν κατὰ τὸ τέλος τοῦ πρῶτου παγκοσμίου πολέμου γιὰ νὰ γίνουν διοικητικὰ ἐξαρτήματα τοῦ σοβιετικοῦ κράτους. Καὶ τὰ μέλη τους ὑπάλληλοι, γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν στρατιωτικῶν συμφερόντων καὶ σκοπῶν του. Ὁ γραφειοκρατικὸς τύπος τῶν σοβιετικῶν κομμάτων τοῦ ἐξωτερικοῦ ἔχει προκαλέσει σὲ ὅλες τὶς χώρες τῆς ρωσικῆς στρατιωτικῆς κατοχῆς, μιὰ φυσικὴ ἀποστροφή τοῦ λαοῦ καὶ τὰ μέλη του πλήρωσαν πικρὰ τὴν ἀντιπάθεια τῶν ἐργατῶν, ὅταν οἱ τελευταῖοι πήραν στὴν

(Συνέχεια εἰς τὴν σελ. 48)

Η ΠΟΛΩΣΙΣ ΕΠΙ ΘΥΡΑΙΣ

Τὸ κύριον πολιτικὸν πρόβλημα παραμένει καὶ κατὰ τὸ 1960 ἡ ἐξασφάλις πολιτικοῦ ὀργανισμοῦ ἱκανοῦ νὰ διαδεχθῇ τὴν κυβερνήσιν Καραμανλῆ. Ὁ πολιτικὸς οὗτος ὀργανισμὸς πρέπει νὰ ἔχῃ ἐθνικοφρονα ἐπιφάνειαν καὶ βάσιν.

Οἱ διεκδικοῦντες τὴν διαδοχὴν σήμερον εἶναι: 1) Αἱ δύο πτέρυγες τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων. Ἡ ὑπὸ τὸν κ. Παπανδρέου προβλήθη διὰ τῆς προτάσεως νόμου (καταψηφισθεῖσα ὑπὸ τῆς Βουλῆς) περὶ παροχῆς συντάξεως γήρατος εἰς τοὺς ἀγρότας. Ἡ πρότασις αὕτη, τὴν ὁποῖαν ἀντέκρουσεν ἡ κυβερνήσις καὶ υἱοθέτησεν ἡ Ἀριστερά, εἶχεν εὐμενὴ ἀπήχησιν εἰς τοὺς ἀγροτικούς πληθυσμούς, ἰδίως τῶν ὀρεινῶν περιφερειῶν, τῶν ὁποίων τὸ εἰσόδημα εἶναι ἐξαιρετικὰ χαμηλόν. Ἀλλὰ δὲν φαίνεται ὅτι ἀρκεῖ διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν κ. Παπανδρέου εὐρὴν περιθώρια λαϊκῆς ὑποστηρίξεως. Ἐξ ἄλλου, ἡ κίνησις Παπανδρέου ἐμφανίζεται ἀνεπαρκῶς στελεχωμένη. Τελευταῖαι πληροφωρίαι ἔφερον ὅτι μέρος ἀνεαρτήτων βουλευτῶν, ὡς καὶ ἐξωκοινοβουλευτικοὶ παράγοντες, ἐνδέχεται νὰ πλαισιώσουν τὸν ἀρχηγὸν τοῦ Φιλελευθέρου Δημοκρατικοῦ κόμματος. Ἡ ὑπὸ τὸν κ. Βενιζέλον μείζων πτέρυξ τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων δὲν ἐπιτίγεται νὰ ἐκδηλώσῃ τὰς προθέσεις τῆς. Ὑπάρχουν λόγοι νὰ πιστευθῇ ὅτι ἐπιδιώκει νὰ ἐνταχθῇ εἰς εὐρύτερον συνασπισμὸν καὶ ὅτι, μέχρις ὅτου δημιουργηθοῦν αἱ προϋποθέσεις συστάσεως του, θὰ παραμείνῃ ἐφυσχάζουσα.

Αἱ ἀμφιταλαντεύσεις τοῦ στρατηγοῦ

2) Ὁ στρατηγὸς Γρίβας. Οὗτος, καίτοι καὶ διὰ τῶν δηλώσεων του τῆς 16ης Ἰανουαρίου 1960 ἀπέφυγε νὰ διευκρινίσῃ ἔαν καὶ πότε θὰ ἀναμικθῇ εἰς τὴν πολιτικὴν, εἶναι βέβαιον ὅτι ἀποβλέπει νὰ ἡγηθῇ νέας πολιτικῆς κινήσεως. Αἱ ὁμιλίας του εἰς λαϊκὰς συγκεντρώσεις, αἱ συχναὶ πρὸς δημοσιογράφους δηλώσεις του δὲν ἀφίνουν ἀμφιβολίας περὶ τῶν προθέσεων του. Θὰ ἦτο δυνατόν, μάλιστα, νὰ λεχθῇ ὅτι κατέχεται ἀπὸ σπουδὴν νὰ ἀναδειχθῇ πολιτικὸς ἡγέτης. Ἀλλὰ δὲν ἔχει κατορθώσει νὰ ἀνακαλύψῃ ἀκόμη τὸν τρόπον κατ' ὃν θὰ τὸ ἐπιτύχῃ, οὔτε νὰ κατασταλάξῃ εἰς ἀποφάσεις περὶ τῶν στελεχῶν τὰ ὁποῖα θὰ τὸν πλαισιώσουν, οὔτε νὰ ἀνεύρῃ τὰ συνθήματα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ λαοῦ. Μέχρι στιγμῆς, ἡ ἀπήχησις του εἰς τὰς λαϊκὰς μάζας εἶναι λίαν περιωρισμένη. Ἡ διαφανομένη πρόθεσις του νὰ προσδώσῃ μεσσιανικὸν χαρακτήρα εἰς τὴν κίνησιν του, κατὰ τὸ προηγουμένον Πλαστήρα ἢ Παπάγου, προκαλεῖ δυσπιστίαν, ἀκριβῶς λόγῳ τῆς ἀποτυχίας τῶν δύο προηγουμένων πειραμάτων. Ἐὰν συγκεντρώσῃ περὶ ἑαυτὸν τὴν διεσπαρμένην σήμερον κεντρώαν ἀντιπολίτευσιν, θὰ ἦτο, ἴσως, δυνατόν νὰ διεκ-

δικήσῃ τὴν πλειοψηφίαν. Ἀλλ' οἱ παράγοντες τῆς ἐν λόγω ἀντιπολιτεύσεως δὲν φαίνονται διατεθειμένοι νὰ τὸν ἀναγνωρίσουν ὡς ἡγέτην των, ἀνευ ὀρων, ἐνῶ ὁ ἴδιος ἐπιθυμεῖ νὰ παραμείνῃ ἀδέσμευτος ἐναντὶ ἄλλων. Ὑπὸ τοιούτους ὁρους καὶ ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας ἡ κίνησις Γρίβα δὲν προβλέπεται ὅτι θὰ ἀσκήσῃ ἀποφασιστικὴν ἐπίδρασιν εἰς τὴν πολιτικὴν ἐξέλιξιν.

Αἱ γέφυραι μετὰ τῆς Ε.Δ.Α.

3) Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Προοδευτικοῦ Κόμματος κ. Μαρκεζίνης ἠθέλησε νὰ ἀποκτήσῃ ὡς βάσιν ἐξορμήσεως τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, ἀνακηρυσσόμενος, τοῦλάχιστον, ἀρχηγὸς τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος του. Δὲν τὸ ἐπέτυχε. Κατόπιν τούτου ἀπεφάσισε νὰ περιοδέυσῃ τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ προσελκύσῃ λαϊκὰς μάζας καὶ νὰ ἀποκτήσῃ οὕτω λαϊκὸν ὑπόβαθρον. Δὲν ἐλπίζει, φυσικὰ, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ διεκδικήσῃ τὴν πλειοψηφίαν. Ἐλπίζει, ὅμως, ὅτι θὰ παρουσιάσῃ ἀρκετὴν λαϊκὴν δύναμιν, ὥστε, νὰ καταστή ἀπαραίτητος δι' οἰονδήποτε συνασπισμὸν τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Ἐκτὸς τούτου πιστεύει ὅτι ἡ διεθνὴς ὕψις θὰ ἐπηρεάσῃ τὰς ἐν Ἑλλάδι πολιτικὰς ἐξελίξεις καὶ ὅτι αὐταὶ θὰ ἀποβῶν πρὸς ὄφελός του, δεδομένου ὅτι ἔπαιξε τὸν ρόλον πρωταγωνιστοῦ τῆς ὕψεως. Ἐπειδὴ, ὅμως, δὲν γνωρίζει κατὰ πόσον τρόπον θὰ ἐπηρεασθῇ ἡ ἐσωτερικὴ ἐξέλιξις, δι' αὐτὸ διατηρεῖ τὴν πρὸς τὰ ἀριστερὰ γραμμὴν του, ὥστε νὰ μὴ ἀποκομῇ τὰς γεφυρὰς συνεργασίας μετὰ τὴν Ε.Δ.Α.

Κρίσις ἡγεσίας

4) Ἡ Ὀμάς τῶν Ἀνεαρτήτων. Ὁρισμένοι βουλευταὶ τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, ἀνεξαρτοποίητες, ἐν συνεργασίᾳ μὲ ἐξωκοινοβουλευτικὸν παράγοντα κιννοῦνται διὰ τὴν δημιουργίαν νέας πολιτικῆς κινήσεως, ἡ ὁποία θὰ ἐπεδίωκε νὰ καλύψῃ τὸν μεταξὺ ΕΡΕ καὶ ΕΔΑ χώρον. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κινήσεως ταύτης εἶναι οἱ βουλευταὶ Γ. Μαῦρος, Π. Παπαληγούρας, Κ. Μητσότακης, Στ. Ἀλαμανῆς, Ι. Ζιγὼς καὶ ὁ πρῶν ὑπουργὸς Γ. Ράλλης. Ἡ ὁμάς αὕτη τὸν ἐξ ἑσπράφη, ἀρχικῶς, πρὸς τὸν στρατηγὸν Γρίβαν. Ἡ μετ' αὐτοῦ συνεργασία ἐματαιώθη, διότι οὗτος εἶχε τὴν ἀξίωσιν νὰ διευθύνῃ κατὰ τρόπον ἀπολυταρχικὸν τὸν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν του δημιουργηθόσμενον πολιτικὸν ὀργανισμόν. Τελευταίως, ἐπέζητησε νὰ προσεγγίσῃ τὸν κ. Παπανδρέου, ἀλλ' ἡ ἀπόπειρα αὕτη οὐδὲν ἀπέφευξε, μέχρις ὥρας. Πιθανολογεῖται ἡ ἀνάδειξις

ἐνὸς ἐκ τῶν ἐξ, πιθανόν τοῦ κ. Μαῦρου, ὡς ἡγέτου καὶ ἡ ἐμφάνισις τῆς ὁμάδος ὡς νέου πολιτικοῦ κόμματος, εἰς τὰς τάξεις τοῦ ὁποίου θὰ ἐπιδιωχθῇ νὰ συγκεντρωθῇ ὁ μεγαλύτερος δυνατὸς ἀριθμὸς βουλευτῶν. Ἡ κοινὴ γνώμη παρακολουθεῖ τὴν κίνησιν τῆς ὁμάδος ταύτης μὲ συμπάθειαν, ἀλλὰ χωρὶς ἐνθουσιασμόν.

Ἡ ἔλλειψις ἡγετικῆς προσωπικότητος ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερον μειονέκτημα τῆς κινήσεως ταύτης. Ὡς συμπέρασμα ἀπορρέει ὅτι καὶ ἀρχομένου τοῦ 1960 ἐξακολουθοῦν νὰ ὑφίστανται ὡς μόνοι σοβαροὶ ὀργανισμοὶ ἡ ΕΡΕ καὶ ἡ ΕΔΑ καὶ ὅτι οὐδεμία ἐκ τῶν κινήσεων τῆς Ἀντιπολιτεύσεως προσφέρεται ὡς διάδοχος κατὰστασις. Τούτο καὶ ἂν ἀκόμη ἐξασφαλίσῃ τὴν διατήρησιν τῆς κυβερνητικῆς σταθερότητος, δὲν δίδει λύσιν εἰς τὸ δημιουργούμενον, ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐθνικοφρονος διαδόχου κατὰστάσεως, ὅςθι πολιτικὸν πρόβλημα. Διότι ἡ ΕΡΕ ὑπισκομένη εἰς τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τετραετίας καὶ πλέον, ἀδυνατοῦσα δὲ νὰ ἀνανεωθῇ, ὑπόκειται εἰς τὴν ἐκ τῆς ροῆς τῶν γεγονότων καὶ ἐκ τῶν μοιραίων ἀντιζηοτήτων προκαλούμενην φθοράν. Ἐὰν οἱ διαρρέοντες ἐξ αὐτῆς δὲν εὐρίσκουν ἐνδιάμεσον σταθμὸν ὑπάρχει φόβος νὰ καταλήξουν εἰς τὴν ΕΔΑ. Ὅπως ὑπάρχει φόβος καὶ ἀριθμὸς ψηφοφόρων τοῦ Κέντρου, ἀπογοητευμένοι ἐκ τῆς ἀδυναμίας τούτου νὰ ὀργανωθῇ, νὰ βαδίσῃ, ἔστω καὶ ἀνευ ὁρέξεως, πρὸς τὴν ΕΔΑ. Δι' αὐτὸ ὅτι, ἀποτελεῖ ἀποφασιστικὸν παράγοντα εἰς τὴν περαιτέρω διαμόρφωσιν τῶν πολιτικῶν ἐξελίξεων εἶναι ἡ δοθησομένη εἰς τὸ ζήτημα τῆς διαδόχου κατὰστάσεως λύσις. Τὸ σύνολον τοῦ ἐθνικοφρονος πολιτικοῦ κόσμου ἔχει συνειδησιν τοῦ κινδύνου. Αὐτὸ ἐπιτιπτεῖ τὴν διατύπωσιν τῆς πρὸςβλέψεως ὅτι, τελικῶς, θὰ ἐξευρεθῇ τρόπος συγκροτήσεως ἀξιολόγου πολιτικῶ ὀργανισμοῦ, δυναμένου νὰ ἐμπνεύσῃ ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς ἐθνικοφρονος πολίτας ὅταν θὰ διεκδικήσῃ ἐπ' αἰτίας τῆς διαδοχῆς τῆς σημερινῆς κυβερνήσεως.

Περὶ τὸν ἐκλογικὸν νόμον

Ἀς σημειωθῇ ὅτι, κατὰ τοὺς πολιτικούς κύκλους, ἀποφασιστικὴν συμβολὴν διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς πολιτικῆς κατὰστάσεως θὰ ἀποτελεῖ ἡ ψήφισις ἐκλογικοῦ νόμου γενικῆς ἀποδοχῆς. Ἐκφράζεται, ἐν τούτοις, φόβος ὅτι κατὰθεσις ἐκλογικὸς νομοσχεδίου εἰς τὴν Βουλὴν, δύο ἔτη πρὸ τῆς λήξεως τῆς βουλευτικῆς περιόδου, δὲν θὰ προεκάλει ἀντιδράσεις ἀναλόγους πρὸς ἐκεῖνας τοῦ 1958 καὶ δὲν θὰ ὡδήγει εἰς ἐπτερομένην ἐκλογικὴν ἀναμέτρησιν, ἡ ὁποία δὲν θὰ ἐβοήθη εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς πολιτικῆς κατὰστάσεως, ἀλλ' ἀντιθέτως θὰ τὴν καθίστα περισσότερον συγκεχυμένην. Δι' αὐτὸ, καίτοι συζητεῖται, παρὰ ταῦτα δὲν ἀποφασίζεται οὔτε ἡ ἐναρξίς συσυννοήσεως διὰ τὴν κατάρτισιν νέου ἐκλογικοῦ νόμου.

Δ.

“ΚΡΙΚΟΣ,”

ΤΟΥ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Τὸ μοναδικὸ περιοδικὸ πού ἀγκαλιάζει τὸν
Ἀπόδημο Ἑλληνισμό σὲ ὅλα τὰ πλάτη καὶ
τὰ μήκη τοῦ πλανῆτου μας.

Ἐπὶ δέκα συνεχῇ χρόνια εἰς τὴν ὑπηρεσίαν
τῆς Μεγάλης Ἀποδημικῆς Ἑλλάδος.

Ἐκτὸς τῶν μηνιαίων ἀνταποκρίσεων ἀπὸ
τοὺς ἀνὰ τὸν κόσμον ἀντιπροσώπους τοῦ
περιοδικοῦ ἐπὶ πλέον: ἄρθρα, μελέτες, διη-
γήματα, ρεπορτάζ, καλλιτεχνικὴ ὕλη καὶ
πλούσια εἰκονογράφησις πληροῦν τίς σελί-
δες τοῦ «Κρίκου».

Ζητήσατε ἓνα ἀντίτυπον ἀπὸ τὰ Γραφεῖα τοῦ περιο-
δικοῦ: Σταδίου 7 Ἀθῆναι ἢ 33, Mapesbury Rd.
London N. W. 2.

Ἡ τελευταία ἐτήσια σύνοδος τοῦ ἔξ ὑπουργῶν συμβουλίου τοῦ Ν.Α.Τ.Ο., ἡ ὁποία συνήλθεν εἰς Παρίσι εἰς δύο φάσεις—ἀπὸ τῆς 15—17 καὶ τὴν 21ην Δεκεμβρίου—προσέλαβεν ἰδιόζουσαν σημασίαν λόγω τῆς παρεμβληθείσης διασκέψεως τῶν Τεσσάρων Μεγάλων Δυνάμεων καὶ τῆς ἀπροκαλύπτου ἐμφανίσεως τῶν σοβουσῶν διαφορῶν μεταξὺ τῶν ἐταίρων τῆς Συμμαχίας. Ἄν καὶ τὸ ἐκδοθὲν ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν διαβεβαίωσι περὶ τῆς «ὁμοφώνως ἐκφρασθείσης ἐμπιστοσύνης τῶν μελῶν πρὸς τὴν Ἀτλαντικὴν Συμμαχίαν», γεγονός, πάντως, εἶναι ὅτι αἱ διαφοραὶ ἀπόψεων ὅχι μόνον δὲν ἡμβλύθησαν ἀλλὰ ἀντιθέτως ἐκρυσταλλώθησαν εἰς συγκεκριμένους διαφωνίας τῶν ὁποίων ἄγνωστοί εἰναι αἱ συνέπειαι ἐπὶ τῆς συνεκτικότητος τοῦ ὁργανισμοῦ. Καὶ εἶναι χαρακτηριστικόν ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ διεθνoῦς Τύπου ὑπεδέχθησαν μὲ εἰρωνικά χαμόγελα τὴν δήλωσιν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ ΝΑΤΟ κ. Σπάακ ὅταν ἠθέλησε νὰ ἐξάρῃ τὸ πνεῦμα ἐνότητος τὸ ὁποῖον ἐπεκράτησε κατὰ τὴν σύνοδον τοῦ συμβουλίου τῶν ὑπουργῶν.

Τὰ αἷτια τῆς κρίσεως εἶναι πολιτικά καὶ στρατιωτικά, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ συνοψισθῶν ὡς ἀκολούθως:

1. Ἡ συνάντησις Αἰζενχάουερ—Κροῦστσεφ ἐδημιούργησε εἰς τὰ πλείστα μέλη τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὑπῆρχε περίπτωση νὰ σχηματισθῇ διμερὲς ρωσοαμερικανικὸν διευθυντήριον τὸ ὁποῖον θ' ἀπεφάσιζεν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν ἄλλων περὶ τῶν διεθνῶν προβλημάτων καὶ θὰ καθώριζεν ἐρήμην τὰ ἐθνικά των συμφέροντα. Παραλλήλως ἡ πλειοψηφία τῶν ἐταίρων δὲν συνεφώνει μὲ τὴν ἐκτίμησιν τῶν Ἀμερικανῶν καὶ τῶν Βρετανῶν περὶ τῆς πραγματικῆς διαθέσεως τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως πρὸς χαλάρωσιν τῆς διεθνoῦς ἐντάσεως. Τοὺς φόβους καὶ τὰς ἀντιρρήσεις αὐτὰς ἐξέφρασαν οἱ ὑπουργοὶ Ἑξωτερικῶν Ἰταλίας, Βελγίου, Ἑλλάδος, Τουρκίας, Δανίας κ.λ.π., τὰς ὑπεστήριξε δὲ ἐκθύμως ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς κ. Σπάακ. Ἐπίσης διευτυπώθησαν φόβοι μήπως αἱ συνεχεῖς ἐπὶ ἀνωτάτου ἐπιπέδου διαπραγματεύσεις μὲ τὴν Μόσχαν ὀδηγήσουν εἰς ἓνα ντὲ φάκτο διευθυντήριον τῶν Τριῶν Μεγάλων Δυνάμεων μετὰ τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως.

Πρὸς καθυστάθην τῶν μελῶν οἱ κ.κ. Χέρτερ, Λόυντ καὶ Κούβ ντὲ Μυρβίλ ἔσπευσαν νὰ παράσχουν διαβεβαιώσεις—ἐμμεσος ὑπαινιγμός των διαπιστοῦται εἰς τὸ ἀνακοινωθὲν—διὰ τῶν ὁποίων ὑπεσχέθησαν ρητῶς ὅτι οἱ σύμμαχοι θὰ παρακολουθοῦν τὴν πορείαν τῶν διαπραγματεύσεων μὲ τὴν Σοβιετ. Ἐνῶσιν διὰ μέσου τοῦ μονίμου συμβουλίου τοῦ ὁργανισμοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι τρόπον τινὰ ὁ σύνδεσμος μεταξὺ τῆς Συμμαχίας

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΟΥ Ν.Α.Τ.Ο.

Η ΑΡΗΝΗΤΙΚΗ ΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

καὶ τῶν Τεσσάρων Μεγάλων. Καὶ πρὸς περαιτέρω ἱκανοποίησιν τῶν ἐταίρων ἀπεφασίσθη νὰ τεθοῦν ὑπ' ὄψει τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. τὰ πορίσματα τῆς διασκέψεως τῶν Τεσσάρων Δυνάμεων κ.κ. Αἰζενχάουερ, Μάκ Μίλλαν, Ντὲ Γκώλλ καὶ Ἀντενάουερ, εἰς τρόπον ὥστε, ὑπὸ μίαν ἔννοιαν, νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἐγκρινόμενα ὑπὸ ὁλοκλήρου τῆς Συμμαχίας. Ἀπήχισιν τῆς παραχωρήσεως ταύτης δίδει τὸ δεύτερον ἀνακοινωθὲν τοῦ συμβουλίου ὑπουργῶν τοῦ Ν.Α.Τ.Ο., ἐκδοθὲν τὴν 21ην Δεκεμβρίου καὶ εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Ν.Α.Τ.Ο. ἐμφανίζεται ὡς προβαίνον εἰς ὑποδείξεις πρὸς τοὺς Τρεῖς Μεγάλους Δυνάμεις, οἱ ὁποῖοι θὰ διαπραγματευθοῦν μετὰ τῆς Ρωσίας τὴν 16ην Μαΐου, ὅπως ἀπεφασίσθη τελικῶς μετὰ τοῦ κ. Κροῦστσεφ.

Τὸ στρατιωτικὸν θέμα

II. Ἐὰν αἱ διαφοραὶ ἀπόψεων ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ πεδίου φαίνονται τελικῶς ἀμβλυνθεῖσαι, αἱ διαφωνίαι, ἀντιθέτως, ἐπὶ τοῦ στρατιωτικοῦ θέματος προσέλαβον τὰς διαστάσεις ἀνοικτῆς ρήξεως κυρίως μεταξὺ τῆς Γαλλίας καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἀφορμὴν εἰς τὴν ὁξείαν αὐτὴν διένεξιν ἔδωσεν ἡ ἀνοικτὴ καὶ ἀπερίφραστος ἐπίθεσις τοῦ Ἀμερικανοῦ ἐπιτελάρχου πτεράρχου Τουάινινγκ, ὁ ὁποῖος κατηγοροῦσε τοὺς Γάλλους ὅτι μὲ τὴν ἀρνητικὴν των στάσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν στρατιωτικῶν των ὑποχρεώσεων θέτουν εἰς κίνδυνον ὅχι μόνον τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀμυντικῶν δυνάμεων τῆς συμμαχίας ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν συνοχὴν καὶ τὴν ἐνότητά της.

Τὸ ἐπείσθεον προσέλαβε μεγάλας διαστάσεις λόγω «διαφυγῆς» πρὸς τὸν ἀμερικανικὸν Τύπον ἡ ὁποία ἐπροκάλεσε τὴν μῆνιν τῶν Γάλλων. Ὁ Γάλλος ὑπουργὸς Ἀμύνης προέβη εἰς ἐντονωτάτην διαμαρτυρίαν ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου ἔξ ὑπουργῶν. Ὁ Ἀμερικανὸς ὑπουργὸς τῶν Ἑξωτερικῶν κ. Χέρτερ παρέσχε σχετικὰς ἐξηγήσεις ἀλλὰ καὶ υἱοθέτησεν εἰς τὰς κυρίας γραμμάς τὰς παρατηρήσεις τοῦ πτεράρχου Τουάινινγκ, αἱ ὁποῖαι, ἄλλωστε, ἀποτελοῦν τὴν ἐπίσημον ἀποψιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Οἱ Ἀμερικανοὶ ὑποστηρίζουν ὅτι ἐνώπιον ἐνὸς δυναμικοῦ καὶ μονολιθικοῦ ἀντιπάλου ἐπιβάλλεται ἡ ἀπὸ κοινῆς χρησιμοποίησις τῶν κοινῶν πόρων καὶ ἡ ἐνσωμάτωσις ὅλων τῶν συμμαχικῶν ἐνόπλων δυνάμεων ὑπὸ κοινὴν διοίκησιν. Πρὸς τὴν ἀποψιν αὐτὴν συμφωνοῦν ὅλοι οἱ ἐταῖροι πλην τῶν Γάλλων, οἱ ὁποῖοι ἀποβλέπουντες εἰς ἰσοτιμίαν πρὸς τοὺς δύο μεγάλους τῆς συμμαχίας, τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ τὴν Ἀγγλίαν, ἀρνοῦνται εἰς τοὺς Ἀμερικανούς τὸ δικαίωμα νὰ διατηροῦν ἐπὶ γαλλικοῦ ἐδάφους τὰ ἐφοδιασμένα μὲ ἀτομικὰς βόμβας ἀεροπλάνων—τὰ ὁποῖα καὶ ἀπεσύρθησαν ἤδη εἰς Ἀγγλίαν—καὶ νὰ ἐνσωματώσουν τὰς

ἀεροναυτικὰς δυνάμεις των ὑπὸ τὴν κοινὴν διοίκησιν τοῦ Ἀμερικανοῦ ἀρχιστρατήγου τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. πτεράρχου Νόρσταντ. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κωλυσιεργοῦ στάσεως τῆς Γαλλίας εἶναι ὅτι ἀφ' ἐνὸς μὲν καθυστερεῖ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ προγράμματος ἐφοδιασμοῦ τῆς συμμαχίας μὲ τὰ λεγόμενα κλασσικὰ ὅπλα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀνοίγεται ἡ ὁδὸς πρὸς μίμησιν τοῦ γαλλικοῦ παραδείγματος καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους

λικῆς ἐθνοσυνελεύσεως κατὰ τὴν ὁποίαν «ἡ Γαλλία δὲν εἶναι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ διατεθειμένη νὰ παραχωρήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς διαταγῆς τῆς ἐνάρξεως τοῦ πυρὸς εἰς ἀρχιστράτηγον μὴ ὑπακούοντα εἰς τὰς διαταγὰς τῆς».

Πρὸς ἀποφυγὴν περαιτέρω ἐντάσεως τῆς διαφωνίας, τὸ στρατιωτικὸν θέμα ἀφέθη νὰ συζητηθῇ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ προταθέντος ὑπὸ τοῦ κ. Χέρτερ δεκαετοῦς σχεδίου «ἀσφαλείας καὶ εἰρήνης» καὶ τῆς ἐξελίξεως τῶν διαπραγματεύσεων μὲ τοὺς Ρώσους.

Ἡ ἀρνητικὴ πλευρὰ

Παρά τὰς ἀνοικτὰς αὐτὰς διαφωνίας, θὰ ἦτο παράτολμον καὶ ἀβάσιμον νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἐξασθενίσεως ἢ προσεχοῦς διαλύσεως τῆς Συμμαχίας. Ἡ ὑπαρξὶς διαφωνιῶν ἐντὸς ὁργανισμοῦ συγκροτημένου καὶ λειτουργοῦντος δημοκρατικῶς καὶ ἀποτελουμένου ἀπὸ δημοκρατικὰς χώρας εἶναι ἓνα φυσικὸν σχεδὸν φαινόμενον, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν περιπτώσιν μάλιστα τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας ἐνεφανίσθη ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς συνστάσεώς της. Ἐξ ἄλλου, δὲν πρέπει νὰ παραγνωρίζεται τὸ γεγονός ὅτι τὸ Ν.Α.Τ.Ο., δημιουργηθὲν ὑπὸ τὸ ἀντίπαλον δὲος τῆς ἐνδεχομένης σοβιετικῆς ἐπιθέσεως—ἡ ὁποία ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Στάλιν δὲν ἦτο ὁλόκληρος φανταστικὴ—συνεκροτήθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τῆς ἀρνητικῆς αὐτῆς βάσεως πού ἐξακολουθεῖ νὰ βαρύνῃ εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ φαίνεται ὡς παραδοξολογία ὁ ἀστεῖσμος ὅτι τὸ 16ον μέλος τοῦ ὁργανισμοῦ εἶναι ἡ Σοβιετικὴ Ἐνῶσις ἀπὸ τὴν στάσιν τῆς ὁποίας καθορίζεται ἐκάστοτε ὁ βαθμὸς τῆς συνεκτικότητος ἢ τῆς χαλαρότητος τῆς συμμαχίας. Τὴν ἀρνητικὴν αὐτὴν φάσιν της δὲν κατάρθωσε ποτὲ νὰ ὑπερβῇ τὸ Ν.Α.Τ.Ο. λόγω τῶν ἐπὶ μέρους πολιτικῶν καὶ οικονομικῶν διαφορῶν τῶν μελῶν, τὰ ὁποῖα ἀντικειμενικῶς καὶ ὑποκειμενικῶς δὲν ἔμπορουν ἢ δὲν δύναται ν' ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὸ πρόσφατον, ἄλλωστε, ἀκόμη παρελθὸν διαμάχης καὶ ἀνταγωνισμῶν πού ἐμάστισαν τὴν Εὐρώπην καὶ τὸν δυτικὸν ἐν γένει κόσμον.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐφ' ὅσον ὁ κομμουνιστικὸς κόσμος δὲν δώσει ἀπὸ τὴν μεῖα σεβασμοῦ τῆς ὑφισταμένης διεθνoῦς τάξεως πραγμάτων καὶ δὲν δεχθῇ πραγματικῶν δι' ἐλέγχου ἀποπλισμῶν, ἡ Ἀτλαντικὴ Συμμαχία θὰ παραμείνῃ ὡς ἓνας ζωτικὸς μηχανισμὸς προστασίας τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν χωρῶν πού τὴν ἀποτελοῦν. Καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν, δύναται νὰ λεχθῇ, ἀνευ τῆς παραμικρᾶς εἰρωνίας, ὅτι καὶ ἡ τελευταία σύνοδος τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. κατέδειξε καὶ πάλιν τὴν ἐνότητά καὶ τὴν ἀλληλεγγύην τῶν μελῶν του.

Τ. ΠΗΛΕΙΔΗΣ

Ὁ Πρόεδρος στρατηγὸς Ντὲ Γκώλλ: Πάνω ἀπ' ὅλα ἡ Γαλλία.

ἐταίρους. Ἀναφέρεται οὕτω χαρακτηριστικῶς ὅτι τὸ Βέλγιον ἐμείωσε σημαντικῶς τὸν χρόνον τῆς στρατιωτικῆς θητείας, ἡ Ὁλλανδία ἐμετρίασε τὸν ρυθμὸν τῆς ὁργανώσεως τῶν δυνάμεων της, ἡ Δυτικὴ Γερμανία προχωρεῖ εἰς τὸν ἐπανεξοπλισμὸν της μὲ βραδύτητα.

Τὴν κρίσιν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ στρατιωτικοῦ πεδίου ἐπιτείνει καὶ ἡ ἀμερικανικὴ ἐπιθυμία νὰ μετᾶσχουν μὲ μεγαλύτερον μέρος εἰς τὰς ἐπαχθεῖς ἀμυντικὰς δαπάνας καὶ αἱ εὐημεροῦσαι πλέον εὐρωπαϊκαὶ καὶ ἀμερικανικαὶ δυνάμεις. Τὸ αὐξανόμενον ἐλλεμμα τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν καθιστᾷ ἐξαιρετικῶς δυσχερὲς διὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας νὰ βαρύνουν μόναι τὸ σύνολον τῶν τεραστίων δαπανῶν τῆς συμμαχίας.

Ἡ οὐσιώδης αὐτὴ διαφωνία τῆς Γαλλίας μὲ τὸ Ν.Α.Τ.Ο. ὅχι μόνον δὲν διευθετήθη ἀλλὰ κατέστη ἐτι περισσότερον ὁξεία καὶ ἐμφανής, ἰδίως μετὰ τὴν κατηγορηματικὴν δήλωσιν τοῦ Γάλλου ὑπουργοῦ τῶν Ἑξωτερικῶν ἐνώπιον τῆς γαλ-

ΤΑ ΒΑΘΥΤΕΡΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΗΜΙΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

Πεντακόσια χιλιάδες έβραίων ήσαν μόνιμοι κάτοικοι της Γερμανίας προ του τελευταίου παγκοσμίου πολέμου. Σήμερα ο αριθμός αυτός έχει περιορισθεί εις τας τριάκοντα χιλιάδας οι περισσότεροι των οποίων υπερήλικες κατώρθωσαν να επιζήσουν των ημερών του Χίτλερ. Όταν αυτοί οι όλιγοι έναπομείναντες αποθά-νουν το πρόβλημα του Ιουδαϊσμού εις την Γερμανίαν θα έχει εκλείψει μαζί των. Δέκα έξ περίπου έτη άφ' ότου τα κρεματόρια των γερμανικών στρατοπέδων έπαυσαν να μεταβάλουν εις τέφραν τα πτώματα των εχθρών του Ναζισμού και συγκεκριμένως την παραιονήν των Χριστουγέννων ή ανθρωπότητος έπληροφρήθη με κατάπληξιν ότι δύο νεαροί Γερμανοί, όπαδοι του κόμματος του Ράιχ έβεβήλωσαν την έβραϊκήν συναγωγήν εις την Κολωνίαν. Η αντίδρασις της γερμανικής κυβερνήσεως υπήρξε άμεσος, καταδικάζουσα την ένέργειαν ταύτην των δύο Γερμανών και άπηυθύνθη μακροσκε-λής τηλεγράφημα εις την έβραϊκήν κοινό-τητα της Κολωνίας εκ μέρους του Καγκε-λαρίου Άντενάουερ και του Προέδρου της δημοκρατίας κ. Λούμπκε, εις το όποιον εκφράζετο ή λύπη ολοκλήρου της Κυ-βερνήσεως δια το έπεισόδιον. Παράλλη-λως διετάσσετο έρρυνα εις τα πολιτικά κόμματα της άκρας δεξιώς της Δυτ. Γερ-μανίας και ειδικώτερον εις το κόμμα του Ράιχ. Το έν λόγω κόμμα άριθμεί 17.000 μέλη και έλαβεν κατά τας προη-γουμένας γενικάς εκλογάς ποσοστόν 5 τοίς εκατόν επί του συνόλου των ψήφων. Μετά το έπεισόδιον εκπρόσωπος του κόμματος ώμίλησεν δια να άποκρούση την στρεφόμενην κατά των νεοναζιστών κατη-γορίαν είπόν ότι οι έν λόγω νέοι είναι

κομμουνιστάι και ότι τα γραφεία του κόμματος του Ράιχ εις Κολωνίαν έχουν καταργηθή από μακροῦ. Έρωτηθείς έν συνεχεία δέν ήρνήθη την ύπαρξιν 5 πρώην ναζιστών εις την διοικούσαν επι-τροπήν του έν λόγω κόμματος αλλά πα-ρεπονέθη δια την έρώτησιν είπόν ότι μέλη της όμοσπονδιακής Κυβερνήσεως ήσαν επίσης παλαιά στελέχη του έθνικο-σοσιαλιστικού κόμματος.

Έπεισόδια εις άλλας πόλεις

Κατόπιν του πρώτου αυτού έπεισοδίου έξεδηλώθησαν παρεμφερείς ένέργειαι εις πολλάς χώρας μεταξύ των οποίων ό Καναδάς, ή Μεγ. Βρετανία, ή Γαλλία, ή Έλλάς κλπ. και άνεγράφησαν άντιεβραϊ-κά συνθήματα εις τους τοίχους έβραϊκών οικιών και κτιρίων ως και υπερμεγέθεις άγκυλωτοί σταυροί. Εις τόν αϊφνιδια-σμόν πουν κατέλαβεν έξ άπίνης τους Έ-βραίους εις όλον τόν κόσμον προστίθεν-ται καθημερινώς άνώνυμοι άπειλητικά έπιστολάι όπου πληροφοροῦνται οι πα-ραλήπται ότι θα εκτελεσθούν δια σταυ-ρώσεως εάν δέν εγκαταλείψουν την χώ-ραν όπου διαμένουν. Έν τώ μεταξύ ή Κυβέρνησις του κ. Άντενάουερ προσπα-θεί με δρασκόντια μέτρα να άναστείλη πε-ραιτέρω άντισημιτικώς εκδηλώσεις, αι όποιαί θα μπορούσαν να άποβούν κατα-στρεπτικά δια την πολιτικήν της λήθης πουν τηρείται μετά σχολαστικότητος υπό των Γερμανών. Η άναγνώρισις του κινδύνου πουν διέρχεται όλως άπροό-πτως ό κ. Άντενάουερ και ή κυβέρνησις του εκ της άναπολήσεως των παλαιών εγκλημάτων του χιτλερικού καθεστώτος, δημιουργεί εις πολλούς ουδέτερος παρα-τηρητάς την έντύπωσιν ότι όλόκληρος ή

Ο Χίτλερ, σύμβολον του άντιση-μιτισμού, δέν ύπόκειται πλέον. Τό πνεῦμα του όμως εξακολουθεί να ευρίσκη άπήχησιν εις τους άμετα-νοήτους νεοναζιστάς. Κάτω: Νεα-ρός Γερμανός όπαδός του κόμμα-τος του Ράιχ συλλαμβάνεται υπό της άστυνομίας δια την άναγρα-φήν άντιεβραϊκών συνθημάτων εις ισραηλιτικάς οικίας της Κολωνίας.

έν πολλοίς παιδαριώδης αύτη έκστρατεία δυνατόν να έξαπελύθη και υπό των εχθρών του κ. Άντενάουερ οι όποιοι προσπαθούν δι' αύτῆς να μειώσουν το άνερχόμενον κύρος της Δ. Γερμανίας όχι μόνον εις την διεθνήν πολιτικήν κοί-νιστραν αλλά και εις τόν οικονομικόν τομέα. Πάντως έν είναι άληθές, ότι εάν ή Κυβέρνησις της Δυτικής Γερμανίας δέν άποδείξη έμπράκτως την άποστροφήν της δια την επανεμφάνισιν του φαντά-σματος του Χίτλερ, άπομακρύνουσα τους πρώην ναζιστάς από τους κόλπους της, έξυγιαίνουσα παράλληλως τα κόμματα της άκρας δεξιώς από τα στοιχεία πουν μολύνουν τα πνεύματα της γερμανικής νεολαίας, οι λαοί δέν θα έχουν άδικον ν' άμφιβάλλουν δια την είλικρίνειαν της γερ-μανικής μετανοίας δια τας άμαρτίας του παρελθόντος.

Οι άγκυλωτοί σταυ-ροί έκαναν την έμ-φάνισίν των εις έ-βραϊκάς οικίας, κα-ταστήματα και λέ-σχας. Πλήν των άπε-χθών αυτών συμβό-λων, άντιεβραϊκά συν-θήματα όπως «Έξω οι Έβραίοι», «Η Γερμανία για τους Γερμανούς» άνεγρά-φησαν εις δημοσίους χώρους εις τα κεντρι-κώτερα σημεία πολ-λών γερμανικών πό-λεων.

Η Μαύρη Ήπειρος δονείται άπ' άκρου εις άκρον από την ίαχην δι' άνεξαρτη-σίαν. Κατά τα προηγούμενα έτη αι κραυγαί αύται των Άφρικανών άποτελοῦ-σαν άπλήν παραφωνίαν εις τα ώτα των λευκών, ένῳ σήμερα τα εκεί γεγονότα πείθουν περί του έπερχομένου, με έκπλησσοῦσα ταχύτητα, τυφῶνος, δυναμέ-νου να κατασυντρίψη το πᾶν κατά την διέλευσίν του. Η διαφορά ως πρὸς το παρελθόν εγκείται εις την αλματώδη μετά τόν β' παγκόσμιον πόλεμον επικρά-τησιν των έθνικιστικών τάσεων, αι όποιαί διεδόθησαν ραγδαίως πρὸς όλας τας κατευθύνσεις με άποτέλεσμα την έντός του 1960 και δια πρώτην φοράν εις την ιστορίαν ύπαγωγήν λευκών άποίκων υπό άπόλυτον άφρικανικήν έξουσίαν.

Ο ΠΥΡΕΤΟΣ ΑΝΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗΝ

Ο πρωθυπουργός της Όμοσπονδου Νιγηρίας Άμπου-μπακάρ Ταφάβα-Βαλέβα.

Αι τελευταίαι εβδομάδες του 1959 προ-ώρισται να παραμείνουν άνεξίτηλοι εις την μνήμην των λαών της Άφρικής αλλά και του ύπολοίπου κόσμου διότι κατ' αύτάς συνετελέσθησαν γεγονότα δυνατόνα να διαμορφώσουν νέαν κατά-στασιν εις την Μαύρην Ήπειρον. Η συντριπτική έκλογική νίκη του έθνικι-στικού κόμματος της Νιγηρίας και εις τας τρεις περιοχάς της χώρας αύτης των 35 έκαστομ. κατοίκων, άποτελεί δείκτην του πυρετού πρὸς άνεξαρτησίαν πουν κατέχει τους Άφρικανούς ένῳ το σύνθημα του Παναφρικανισμού και αι πρώται ζητωκραυγαί δονούν τας ήμια-γρίας μάζας. Το μήνυμα έξ άλλου από την Ταγκανίκα διερμηνεύει τας επικρατούσας εκεί τάσεις περί ένιαίας και πλήρους άνεξαρτησίας. Ο κ. Νιερερ, άρχηγός του μεγαλυτέρου κόμματος της Ταγκανίκα, επέτυχε να καταστήση τας προσεχείς εκλογάς άφετηρίαν πρὸς άνάδειξιν της πρώτης κυβερνήσεως με κυριαρχικά δι-καιώματα επί των εκεί λευκών άποίκων. Ούτω δια πρώτην φοράν εις την ιστορίαν της Άφρικής λευκή μειονότης θα άπωλέση πᾶν προνόμιον έναντι των Ιθαγενών. Ο ήθικός άντίκτυπος εκ της έξομωίσεως αύτῆς δέν είναι δυνατόν να γίνη άντι-ληπτός εις όλην του την έκτασιν ειμή μόνον εις τους διαμένοντας έν Άφρικῇ λευκούς, οι όποιοι θα ίδουν την περίφη-μον «εύρωπαϊκήν ζώνην» από της Σομα-λίας έως του Άκρωτηρίου της Καλής Έλπίδος να διακόπτεται δια πρώτην φοράν. Και τουτο θα έπιτευχθῇ εις περιο-χήν όπου ευρίσκονται καλῶς εγκατεστη-

Ο Ιδρυτής της έθνι-κιστικής Άφρικανι-κής Ένώσεως της Ταγκανίκας Ιούλιος Νιερερ, άπόφοιτος του Πανεπιστημίου του Έδιμβούργου.

μένοι 20.000 λευκοί, οι περισσότεροι των οποίων είναι Έλληνες και Γερμανοί.

Έλλειψις ούσιαστικών έγγυθσεων

Αι άπεγνωσμένα προσπάθειαι των Βρεταννών δια την έστω και κατ'έλαχι-στον άνάμειν των εις την διακυβέρνησιν της χώρας πρὸς έξασφάλισιν ώρισμένων προνομίων και έγγυθσεων δια το λευκόν στοιχείον ως λ.χ. ύποβολή ύποψηφιό-τητος υπό προηγμένων κατ' άποκλειστι-κότητα Άφρικανών, ή παραχώρησις 21 εκ των 71 έν συνόλῳ έδρών εις τους λευ-κοῦς και ή προκαταβολική άποκήρυξις εχθρικών ενεργειών κατά της εύρωπαϊκής μειονότητας, δύνανται να θεωρηθούν και εκ των προτέρων ως άνευ άξίας έν ὧσει

Ο ήγέτης της αὐ-τονομιστικής κι-νήσεως της Νυα-σαλάνδης Δόκτωρ Χάστινκς Μπάντα ήλικίας 54 ετών.

της μελλοντικής ίσοπεδώσεως παντός ξένου προνομίου πουν θα άντιστή εις τόν ὀδοστρωτήρα του άφρικανικού έθνικι-σμοῦ. Η άντιπαράβολή των γεγονότων με την Δυτ. Άφρικήν, το Βελγικό Κογκό, την Σομαλίαν, την Άλγερίαν και ή δυν-σις των πνευμάτων εις την Κεντρικήν Άφρικήν πείθουν άπολύτως περί του έπερχομένου τυφῶνος. Ειδικώτερον όμως εις την Κένυα ή επικρατούσα κατάσταση εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους δια τους Βρεταννούς.

Όπαδοι του Παναφρικανισμού

Το μεγαλυτέρον κόμμα της χώρας, οι προοδευτικοί, μέχρι πρό τιμος μετριοπα-θείς, ύψώνουν και αύται φωνήν υπέρ της άμέσου άποτινάξεως του άποικιακού καθεστώτος, ο άρχηγός δε του έν λόγω κόμματος θεωρών την έντός του μηνός Ιανουαρίου συνδιάσκεψιν των μελών της Κοινοπολιτείας εις Λονδίνον ως προκα-ταβολικώς καταδικασμένην εις άποτυ-χίαν, συναντάται έντός της προσεχούς άνοιξεως μετά του ήγέτου της Ταγκα-νίκα, προκειμένου να ακολουθήση κατά πόδας την μέθοδον πουν ώδήγησε την χώραν αύτην εις την άνεξαρτησίαν. Σήμερα δέν χωρεί πλέον άμφιβολία ότι αι άφρικανικάι μάζαι κινούνται ὀλο-ταχῶς πρὸς ένα και μόνον άντικειμενικόν

Ο Δόκτωρ Νάμ-ντι Άζίμβε, άρ-χηγός του έθνι-κιστικού κόμμα-τος της Νιγηρίας και εις των κυ-ριωτέρων μοχλῶν της Παναφρικανι-κής κινήσεως.

σκοπὸν ένῳ οι μετριοπαθείς ήγέται έξα-φανίζονται και παραμένουν μόνον κύριοι της καταστάσεως οι φορείς της Παναφρι-κανικής ιδέας. Ένῳ δε ή Ταγκανίκα συν-τόμως άποκτά κυριαρχικά δικαιώματα επί των λευκών κατοίκων, καταρρέει άντιστοιχῶς ο θεσμός της «έλέω Θεοῦ» βασιλείας των Εύρωπαίων επί των Άφρι-κανών και προεξοφλείται ή έντός βραχείας χρονικοῦ διαστήματος άλυσισιῶτή άντί-δρασις και των άλλων περιοχῶν της Μαύ-ρης Ήπειρου. Δια την Νυασαλάνδην λ.χ. άπεκλείσθη πέρυσιν το αίτημα της πρὸς αὐτοδιάθεσιν, παρά την γενικήν άναγνώρισιν της χώρας ως της πλέον προηγμένης εις την Άφρικήν, λόγω της εκεί διαβίωσης μειονότητας των 7.500 λευκών. Συντομώτατα το έπιχείρημα τουτο δέν θα δύναται εκ των πραγμάτων να επαναλαμβάνεται οὔτε δια την Κένυα (75.000 λευκοί), την Βόρειον Ροδεσίαν

Ο καθηγητής Τόμ Μπόια, γεν. γραμμα-τεὺς του Κόμματος της Άνεξαρτησίας και ούσιαστικός άρ-χηγός του κράτους της Κένυας.

(82.000 λευκοί) ή την Ν. Ροδεσία (220.000 λευκοί), αι όποιαί θα απαιτήσουν άνεξαρτησίαν χωρίς παραλλήλως να έχη έξευρεθῇ υπό των Βρεταννών έτερον πρό-σχημα δια την διατήρησιν των περιο-χῶν αυτών, πλήν, ένδεχομένως, του δια των ὀπλων πιθανοαγκασμοῦ. Άλλά ὅσον μεγάλα και εάν είναι τα συμφέροντα ὀρισμένων εύρωπαϊκῶν δυ-νάμεων εις την Άφρικήν, δέν θεωρεῖται πιθανή ή έμπλοκή εις ένα άτέρμονα πό-λεμον τύπου Άλγερίας, άλλ' ή έξεύρεσις προσωρινῆς έστω λύσεως δυναμένης να δράση άνασταλτικῶς επί του έθνικιστικοῦ πυρετοῦ των τέκνων της Μαύρης Ήπει-ρου.

Η ΙΝΔΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟΝ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΟΣ

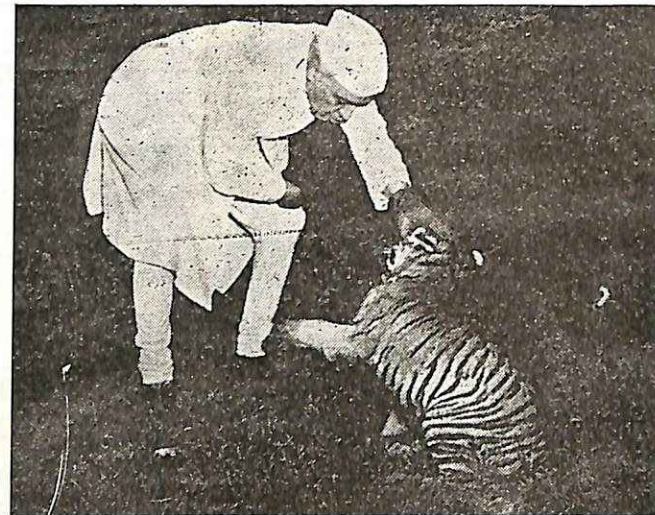
ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΣ;

Τὸ λήξαν ἔτος ὑπῆρξε διὰ τὴν Ἰνδίαν μεστὸν ἀνησυχιῶν καὶ κινδύνων. Ἐσωτερικῶς, ἡ δυσχερὴς οἰκονομικὴ κατάσταση καὶ, ἐξωτερικῶς, αἱ προστριβαὶ μετὰ τὴν κομμουνιστικὴν Κίνα ἔφεραν τὴν οὐδετέραν καὶ ἡσυχον αὐτὴν χώραν εἰς τὸ προσκήνιον τῆς διεθνούς ἐπικαιρότητος. Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Προέδρου Ἀϊζενχάουερ εἰς Νέον Δελχί καὶ ἡ ἀναγγελθεῖσα διὰ τὸ ἐγγὺς μέλλον ἐκεῖ μετὰβασις τοῦ Σοβιετικοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Νικήτα Κροϋστσεφ ἐπεσφράγισαν τὸ παγκόσμιον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀσιατικὴν χώραν, ἡ ὁποία ἀντιμετωπίζει τόσα προβλήματα.

300 ἑκατομ. ἀγρόται

Τὰ Πενταετῆ Σχέδια, ποὺ καταρτίζει ἡ κυβέρνησις Νεχρού δὲν εἶναι ἀρκετὰ διὰ νὰ λύσουν τὰ ζωτικὰ προβλήματα τῆς συγχρόνου Ἰνδίας. Τὰ ἐργοστάσια ἡλεκτρισμοῦ, οἱ μεγάλοι ὕδατοφράκται, ἡ βαρεῖα βιομηχανία, τὰ ἐργοστάσια ἐξοπλισμῶν δὲν θὰ χρησιμεύσουν εἰς τίποτε τὸ σημαντικὸν ἂν δὲν ἐξασφαλισθῇ προηγουμένως ἡ διαβίωσις τῶν ἀγροτῶν, ποὺ ἀποτελοῦν τὰ 80% τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ Ἰνδία εἶναι γεωργικὴ χώρα καὶ οἱ εἰδικοὶ ἀποφαίνονται, ὅτι εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐκβιομηχάνισις αὐτῆς ἂνευ προηγουμένης βελτιώσεως τῆς ζωῆς τῶν ἀγροτῶν μαζῶν τῆς. Εἶναι, λοιπόν, ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιηθοῦν, εἰς τὴν Ἰν-

Ὁ κ. Παντίτ Νεχρού εἶναι γενικῶς θιασώτης τῆς τακτικῆς τοῦ κατευνασμοῦ. Αὐτὴ εἶναι ἡ φιλοσοφία του καὶ ἡ ἐμφυτος προδιάθεσίς του.

δικὴν ὑπαίθριον αἱ σύγχρονοι ἀγροτικαὶ μέθοδοι διὰ τὴν αὐξησιν τῆς παραγωγῆς. Σχετικῶς, παρατηρεῖται, ὅτι ὁ θεσμὸς τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, ποὺ ὀφείλεται εἰς πρωτοβουλίαν τῆς κυβερνήσεως, συνετέλεσεν εἰς ποῖαν τινα βελτίωσιν τῆς καταστάσεως. Τὸ ἥμισυ τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ, ἥτοι πλέον τῶν 150 ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, ἔχει περιληφθῇ εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῶν «προγραμματῶν ἀναπτύξεως τῶν γεωργικῶν κοινοτήτων».

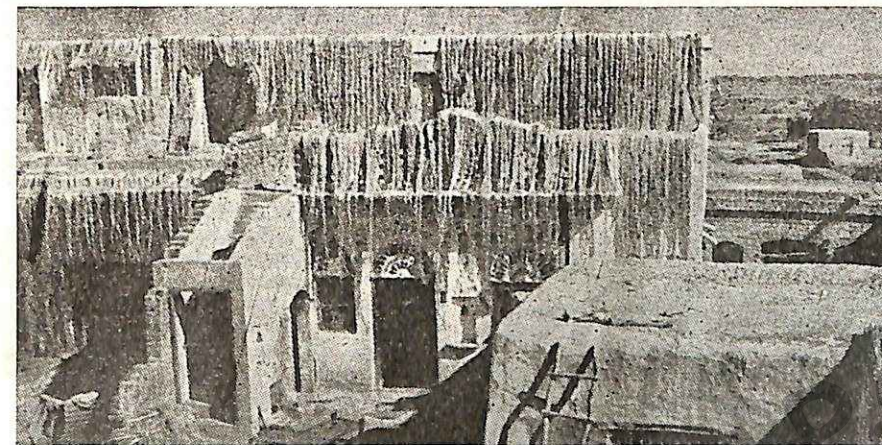
Τὸ Ἰνδικὸν Κομμουνιστικὸν Κόμμα, ποὺ ἰδρύθη τὸ 1921 εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ τὸ 1926 εἰς τὴν Ἰνδίαν, ἐπιχειρεῖ νὰ ἐκμεταλλεῖται τὴν ὑφισταμένην οἰκονομικὴν δυσπραγίαν. Ὁ ἀριθμὸς, ὅμως, τῶν μελῶν του, μὴ ὑπερβαίνων τὰς 250.000, εἶναι ἐλάχιστος ἐν συγκρίσει μετὰ τὸν πληθυσμὸν τῆς χώρας ἐκ 390 ἑκατομμυρίων κατοίκων. Κατὰ τὰς ἐκλογάς, πάντως, τοῦ ἔτους 1957, τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα συνεκέντρωσε 12 ἑκατομμύρια ψήφους (ἥτοι τὰ 9% τῶν ψηφισάντων) καὶ οὕτω διαθέτει 27 ἔδρας εἰς τὸ Κοινοβούλιον. Ὅπως δὲποτε, ἡ θέσις, τὴν ὁποῖαν κατέχει ὁ πρωθυπουργὸς κ. Νεχρού εἰς τὴν Ἰνδικὴν πολιτικὴν ζωὴν, εἶναι τὸσον μεγάλη, ὥστε ὁ κομμουνιστικὸς κίνδυνος δὲν θεωρεῖται σοβαρὸς, ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ πεδίου, διότι οὗτος διὰ μέσον τῆς κομματικῆς διαμάχης καὶ τῶν ἀνατρεπτικῶν τάσεων δύναται νὰ διατηρῇ τὴν ἐνότητά.

Ἡ «οὐδετερότης»

Σύνθημα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ κ. Νεχρού παραμένει ἡ «μὴ εὐθυγράμμισις» ἥτοι ἡ ἀρνήσις συνάψεως οἰασδήποτε συμμαχίας. Ἡ ἀρνήσις, ὅμως, αὐτὴ δὲν σημαίνει ἰδεολογικὴν οὐδετερότητα. Ὁ Ἰνδικὸς τρόπος ζωῆς βασιζέται ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας ἐκφράσεως τοῦ προσώπου καὶ, κατὰ συνέπειαν, ἐπὶ τῆς δημοκρατίας. Ἐπίσης, ἡ Ἰνδία στέλλει τὴν πνευματικὴν ἀριστοκρατίαν τῆς κατὰ προτίμησιν εἰς

Ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ἰνδίας Παντίτ Νεχρού καὶ ὁ Δαλάι Λάμα μετὰ τὴν ἐκδίωξιν τοῦ τελευταίου ἐκ τοῦ Θιβέτ ὑπὸ τῶν Ἑρυθρῶν Κινέζων.

Πρωτόγονοι μέθοδοι ἐπικρατοῦν ἀκόμη εἰς τὴν Ἰνδικὴν γεωργίαν. Ἀνωτέρω τὸ στέγνωμα τοῦ λιανοῦ εἰς ἓνα χωριὸν πλησίον τοῦ Νέου Δελχί. Δεξιὰ: Ἡ Ἰνδία τώρα συγχρονίζεται διὰ τῆς ἐκτελέσεως μεγάλων ἔργων.

τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀμερικὴν, καὶ αἱ μεγάλοι Ἰνδικαὶ ἐφημερίδες ἔχουν ἀνταποκριτὰς εἰς τὸ Λονδίνον, τὴν Οὐάσιγκτον καὶ τοὺς Παρίσιους.

Ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου, ἡ γενικὴ γραμμὴ τῆς κυβερνήσεως εἶναι ὁ Σοσιαλισμὸς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου 1954, καθ' ἣν ὁ τότε ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν κ. Κρισναμασάρι ἐπέτυχεν τὴν ὑπὸ τοῦ Κοινοβουλίου ψήφισιν τῆς ἀκολουθοῦ προτάσεως: «Σκοπὸς τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς πρέπει νὰ εἶναι μία σοσιαλιστικὴ ὁργάνωσις».

Ἡ γοητεία τῶν «πενταετῶν»

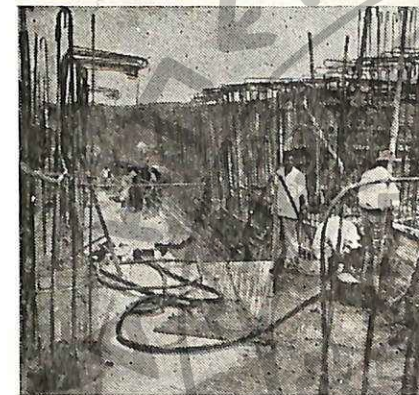
Τὰ Πενταετῆ Σχέδια ἀσκοῦν πραγματικὴν γοητείαν ἐπὶ τοῦ μεγάλου πληθους. Ἀποτελοῦν ἐν ταυτῷ πρόγραμμα καὶ ἀπολογισμὸν. Φέρουν τὴν ἐλπίδα διὰ τὸ μέλλον καὶ τὴν ἱκανοποίησιν δι' ὅσα ἐπετελέσθησαν κατὰ τὸ παρελθόν. Καὶ εἶναι ἀναμφισβήτητον γεγονός, ὅτι ἡ παραγωγὴ σιτηρῶν, κατὰ τὸ πρῶτον Πενταετὲς

Ἡ Ἰνδία, τὰ ἄλλα κράτη τῆς Ἀσίας καὶ ἡ Κίνα

Τὸ δεύτερον πενταετὲς σχέδιον τῆς Ἰνδίας εὐρίσκεται εἰς τὴν ὁδὸν τῆς συμπληρώσεώς του καὶ ἡ χώρα στρέφεται ἤδη πρὸς τὸ τρίτον. Προετοιμάζουσα τοῦτο ἡ Ἰνδία πρέπει νὰ ἐνθαρρύνεται ἀπὸ τὴν ἐμπιστοσύνην τὴν ὁποῖαν τὰ ἄλλα ἔθνη δεικνύουν πρὸς τὰ ἐπιτεύγματα τῆς Ἰνδίας. Τὴν ἐμπιστοσύνην δὲ αὐτὴν τὴν ἀξίζει ἀπολύτως. Οἱ πολιτικοὶ θεσμοὶ τῆς Ἰνδίας παραμένουν σταθεροί. Χειριζόμενος τὸ θέμα τῆς Κινεζικῆς ἐπιθέσεως εἰς τὰ σύνορα τῆς χώρας τοῦ κ. Νεχρού ἐπέδειξεν διπλωματίαν ἀνωτέρας κλάσεως. Ἡ περιοδεία τοῦ Προέδρου Ἀϊζενχάουερ, ἡ ὁποία ἐσημείωσεν τὴν πρώτην ἐπίσκεψιν εἰς τὴν Ἰνδίαν ἐνὸς Ἀμερικανοῦ Προέδρου, τοῦ παρέσχεεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαβιβάσῃ πρὸς τὸν κ. Νεχρού ἓνα χειρετισμὸν θαυμασμοῦ ὃχι μόνον ἐκ μέρους τῆς Ἀμερικῆς ἀλλὰ καὶ ἐκ μέρους ὅλου τοῦ κόσμου. Ἐδῶσεν ἐπίσης εἰς τὴν Ἰνδίαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀνακαλύψῃ ὅτι τὸ χάσμα μετὰ τῶν ἰδικῶν τῆς ἀντιλήψεων περὶ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν τοῦ Προέδρου Ἀϊζενχάουερ δὲν εἶναι τόσοσὺν μεγάλο ὅσον ἐνομιζέτο.

Ἡ ἐπιθετικὴ τῆς Κίνας

Ἡ Κίνα κατὰ τὸ 1959 ἔδωσεν περαιτέρω δείγματα τῆς νέας ἐπιθετικότητος τῆς ἐξωτερικῆς τῆς πολιτικῆς. Φαίνεται ὅτι ἡ Κίνα δὲν αἰσθάνεται πλέον τὴν ἀνάγκη νὰ καλλιεργῇ φίλους εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ ὥς ἐκ τούτου ἀπέβαλεν τὸ προσωπεῖον πρῶτον ἐναντὶ τῆς Ἰνδίας καὶ κατόπιν ἐναντὶ τῆς Ἰνδουήσιας. Μερικοὶ διαβλέπουν εἰς τὰ λυπηρὰ αὐτὰ γεγονότα τὴν ἐκδήλωσιν μιᾶς βίαιας ἐνδοκομματικῆς διαμάχης τοῦ Πεκίνου. Ἐξακολουθοῦν δέ, ἴσως δικαίως, νὰ ἐλπίζουν ὅτι θὰ στραφῇ ὁ τροχὸς τῆς τύχης καὶ θὰ ἐπικρατήσῃ καὶ πάλιν ἓνα πλέον διαλλακτικὸν πνεῦμα εἰς τοὺς κόλπους τοῦ κινεζικοῦ κομμουνισμοῦ. Ἡ μεγάλη τραγωδία τοῦ λήγοντος ἔτους ὑπῆρξεν ἡ αἱματοχυσία τοῦ Θιβέτ. Κατὰ τὴν ἀποψιν τῆς Κίνας τὸ ἔγκλημα τοῦ Θιβέτ ἦτο ὅτι ἐπεθύμει νὰ διατηρήσῃ ὀντότητα κεχωρισμένην ἀπὸ τὴν Κίνα. Ἀπὸ ἐθνογραφικῆς καὶ πολιτικῆς ἀπόψεως τὸ Θιβέτ δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσιν μετὰ τὴν Κίνα. Ἀλλὰ ἡ Κίνα ἐπέμενε νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἐρμηνείαν ὅτι τὰ κατὰ τὸ μέλλον ἡ ἥττον ὀνομαστικὰ τῆς δικαιοῦς κυριαρχίας ἐδικαιοῦσιν τὴν ἐνσωμάτωσιν τοῦ Θιβέτ ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ κινεζικοῦ κράτους.

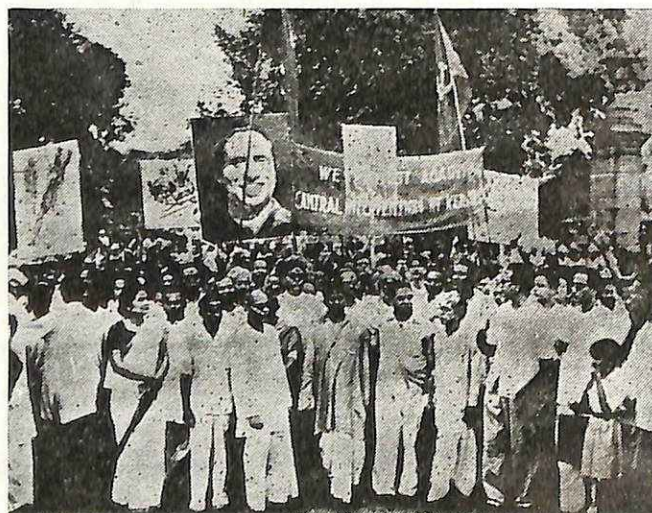

Σχέδιον, νυξήθη κατὰ 20%, ἐνῷ τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ἐσημείωσεν αὐξησιν κατὰ 15%.

Ἡ Ἰνδία εἶναι ἓνας ἐκ τῶν κυριωτέρων στόχων τῆς «ἐκστρατείας» ἐξαγωγῆς σινοσοβιετικῶν βιβλίων. Εἰς τὴν χώραν αὐτὴν διανέμονται ἐτησίως 4.000.000 ρωσικῶν ἐντύπων καὶ 2.000.000 κινεζικῶν μέσω τοῦ ἐν Νέῳ Δελχί «Οἴκου Λαϊκῶν Ἐκδόσεων», ποὺ ἐξυπηρετεῖ τοὺς κομμουνιστικοὺς σκοπούς. Ἐπίσης, αἱ κομμουνιστικαὶ πρεσβεῖαι ἐκδίδουν δεκαπενθημέρους εἰκονογραφημένας ἐπιθεωρήσεις.

Τοῦτο ὑπῆρξεν τὸ θλιβερόν χαρακτηριστικὸν τοῦ 1959. Ἀλλὰ εἰς τὰς ἐλευθέρας περιοχὰς τῆς Ἀσίας παρατηρήθη παντοῦ νέα κίνησις. Αἱ χώραι τῆς ἐλευθέρας Ἀσίας πειραματίζονται. Δοκιμάζουν νέας πολιτικὰς ἐμφανίσεις. Τὸ Νεπάλ διεξήγαγεν τὰς πρώτας του γενικὰς ἐκλογάς. Ἡ Βιρμανία θὰ ἔχῃ ἐκλογὰς κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1960. Εἰς τὸ Πακιστάν ἡ κυβέρνησις τοῦ στρατοῦ ἐξέπληξεν τὸν κόσμον εἰσάγουσα ἓνα νέον Σύνταγμα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους ἠπειλήθη ἡ δημιουργία ἐνὸς νέου πυρηνικοῦ ταξαρχοῦ εἰς τὸ Λάος. Ἀλλὰ ἓνα ἐλπιδοφόρον διὰ τὸ μέλλον σημεῖον ὑπῆρξεν τὰ ληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν μέτρα διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἀναταραχῆς.

Κομμουνιστικὴ διαδήλωσις εἰς Νέον Δελχί, πρὸ τοῦ Μεγάλου τοῦ Κοινοβουλίου.

ΤΟ ΚΟΓΚΟ ΜΑΧΕΤΑΙ ΔΙ' ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΝ

Όταν στα τέλη Δεκεμβρίου ο βασιλεύς Μπωντουέν του Βελγίου έπεσε κέφθη το Βελγικό Κογκό χιλιάδες ιθαγενείς τον υπεδέχθησαν με την όμορφων κραυγή «'Ανεξαρτησία—'Ελεύθερο Κογκό». Κι' όμως όταν το 1955 ο ίδιος βασιλεύς είχε ξαναεπισκεφθή την χώρα αυτήν είχε γίνει δεκτός με αισθήματα χαράς και άφοσιώσεως. Τί λοιπόν έμεσολάβησε μέσα σ' αυτά τα τέσσαρα χρόνια;

Η σημερινή βελγική άποικία του Κογκό άπέτελε παλαιότερα το έλεύθερο Κράτος του Κογκό. Το Κράτος αυτό είχε ιδρυθή από τον Λεοπόλδο Β' του Βελγίου και είχε άναγνωρισθή σαν ανεξάρτητο από τις Μεγάλες Δυνάμεις με την Συμφωνία του Βερολίνου του 1885. Το 1908 προσεφέρθη όμως σαν άποικία στο Βέλγιον όποτε κατελύθη ούσιαστικώς ή έθνική κυριαρχία του. Το Βέλγιο ανέλαβε ν' αντιπροσωπεύη το Κογκό στην διεθνή κοινωνία. Όσο για τα οικονομικά ζητήματα το άρθρ. 1 του 'Αποικιακού Χάρτου της 18 'Οκτωβρίου 1908, άνέφερε ότι το ένεργητικό—παθητικό του Βελγίου και του Κογκό θα παρέμεναν ανεξάρτητα και διάφορα.

Και τοϋτο συνέφερε από κάθε άποψη στο Βέλγιο δεδομένου ότι μονομερώς εκείνο είχε νά έπωφεληθή από την έθνική Οικονομία του πλουσίον Κογκό. Τρεις άριθμοί θα πιστοποιήσουν κατά τον καλύτερο τρόπο τα οικονομικά ωφέλη που το Βέλγιο είχε από την άποικία του: Το Κογκό παράγει τα 90% της παγκόσμιου παραγωγής ουρανίου. Το Κογκό έρχεται τρίτο, μετά τις 'Ηνωμένες Πολιτείες και την Χιλή, στην παγκόσμια παραγωγή χαλκού. 'Από το Κογκό εξαγονται 6.000.000 καράτια διαμαντιών τον χρόνο. 'Αν σ' αυτά προστεθούν οι έκτεταμένες φυτείες καφέ, βράμβας, έλαστικού και καπνού, τα έσοδα του Βελγίου από το Κογκό άνέρχονται κάθε χρόνο σε χιλιάδες εκατομμύρια λιρών.

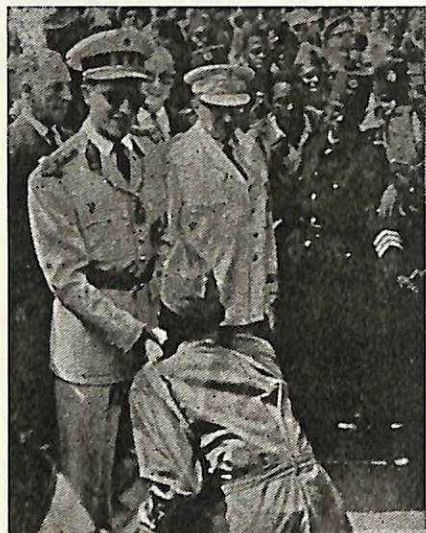
Όταν, μετά το τέλος του β' παγκόσμιου πολέμου, όλοκληρή ή Εϋρώπη εύρισκετο οικονομικώς εξεθλωμένη, μόνο το Βέλγιο σ' αυτό τον γεωγραφικόν χώρον ήταν πιστωτής της 'Αμερικής. Και τοϋτο χάρις στο ούράνιο του Κογκό που στην «άτομική» εποχή που ζούμε και με την τεραστία άνάπτυξη των «άτομικών» έξοπλισμών, ζητείται και άγοράζεται πολύ άκριβά.

Δεν θα πρέπει ν' άρνηθούμε ότι στον έκπολιτιστικό και κοινωνικό τομέα, το Βέλγιο προσέφερε πολλά και σημαντικά στην άνάπτυξη της άποικίας του. 'Αλλά φυσικά το ένεργητικό των σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών έκλινε προς την πλευρά του Κογκό, όπως άλλωστε συμβαίνει πάντοτε στις σχέσεις μεταξύ Μη-τροπόλεως και άποικίας.

Η κατάσταση μετά το 1956

Μέχρι τότε το έθνικιστικό κύμα που σάρωνε τα πάντα στην 'Αφρική, είχε αφήσει άνέπαφο το Κογκό. Οι Βέλγοι μπορούσαν νά άποκαλούν την άποικία τους «μία ειρηνική όαση στην παραμένη 'Αφρική» και νά την προβάλλουν σαν παράδειγμα «πεφωτισμένης κηδεμονίας».

Ή Σιγά-σιγά όμως το έθνικιστικό αίσθημα ξύπνησε και στο Κογκό. Τα παραδείγματα των διπλανών χωρών του ήταν τόσο ζωηρά που ή λάμψη τους δεν μπορούσε νά μὴν άνοίξη και τα μάτια των κατοίκων του Κογκό: 'Η Γκάνα άνεκηρύχθη άνεξάρτητη. Το τμήμα της Γαλλικής 'Ισημερινής 'Αφρικής που βρίσκεται στην άλλη άκρὶβώς όχθη του ποταμού Κόγκο, έγινε ή άνεξάρτητη Δημοκρατία του Κογκό. Και το Βελγικό Κογκό παρέμεινε άποικία. Ποιός τυφλός δεν θέλει το

Ο Βασιλεύς του Βελγίου Μπωντουέν κατά την τελευταία έπίσκεψιν του εις το Βελγικόν Κογκό δέχεται τας αμφιβόλον άξίας εκδηλώσεις των ιθαγενών άξιωματικών του.

φώς του, όταν μάλιστα διαθέτει κι' όλα τα οικονομικά μέσα για ν' αξιοποιήση και ν' άπολαύση αυτό το «φώς»;

Τοιοιούτρόπως, οι έξωτερικές επιδράσεις και ή άνάμνηση του παλιού έλευθέρου Κράτους, μετέβαλαν με θανμαστή ταχύτητα την κατάσταση και τα 14.000.000 των μαύρων της «αίώνιου άποικίας» ζητούν σήμερα έπιτακτικώς και με κάθε μέσο την έλευθερία τους.

Η πρώτη έξέγερση έσημειώθη άκριβώς πριν από ένα χρόνο. Ο παραχές της Λεοπολντβίλλ, τον 'Ιανουάριον 1959, κατεπνίγησαν στο αίμα από τις βελγικές άρχες. Τοϋτο όμως δεν έμπόδισε τους μαύρους νά εκδηλωθούν με σφοδρότερη όρμη και νά έπιτεθούν με δόρατα, πέτρες και μαχαίρια κατά των βελγικών

δυνάμεων στην Στάνλεϋβίλλ. Έκατοντάδες θυμάτων και μεγάλης έκτάσεως συλλήψεις ήταν το άποτέλεσμα των νέων αυτών ταραχών. Μεταξύ των συλληφθέντων συγκατέλεγετο και ο άρχηγός της έθνικιστικής κινήσεως του Κογκό, Πάτρικ Λουμουμπα, που κρατείται σ' άγνωστο μέρος. Οι ιθαγενείς συνεχίζουν όμως μ' άμείωτη μαχητικότητα τον άγώνα. Προχθές, παρά τα άστυνομικά μέτρα, τις άμέτρητες συλλήψεις και τις δεκάδες των τραυματιών, δεν έδίστασαν νά άποδοκιμάσουν τον Βασιλέα Μπωντουέν και νά βροντοφωνήσουν την θέλησή τους για «'Ανεξαρτησία».

Τί προσφέρουν οι Βέλγοι

Εϋθύς μόλις έξεργάγησαν οι πρώτες ταραχές οι Βέλγοι κατέδωσαν ότι μόνον τα άστυνομικά μέτρα δεν έφταναν για ν' αντιμετωπισθή άποτελεσματικώς ή δημιουργηθείσα κρίσις. Οι έξεγέρσεις της Κύπρου, της 'Ινδοκίνας και της 'Αλγερίας ήταν πρόσφατες και πολλά είχαν διδάξει. Κατάλαβαν οι Βέλγοι ότι αν ήθελαν νά έπιτύχουν την ειρήνευση έπρεπε νά υποχωρήσουν στον πολιτικό τομέα.

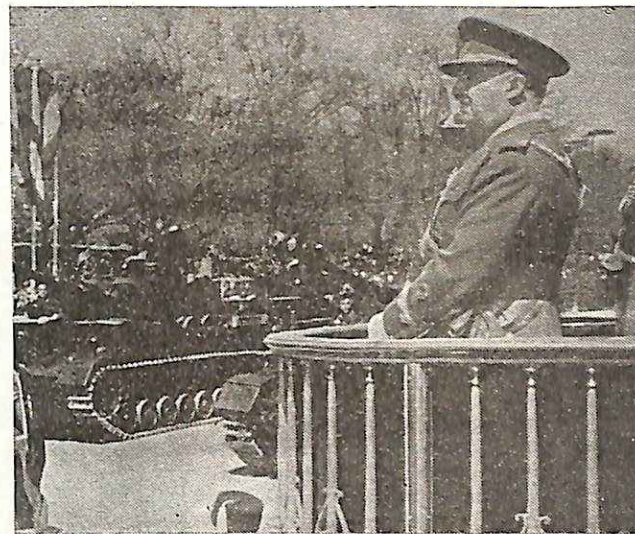
Προσέφεραν, λοιπόν, στο Κογκό μία σταδιακή άνεξαρτησία μετά όμως από μία δοκιμαστική περίοδο τεσσάρων έτών, στην διάρκεια των οποίων θα έτίθεντο σ' έφαρμογή οι νέοι δημοκρατικοί θεσμοί. Όλα δέ αυτά θα έλάμβαναν χώρα μετά την έφετεινό Μάρτιο όποτε θα έξελέγοντο και τα νέα έπαρχιακά συμβούλια.

Το βελγικό σχέδιο άπερρίφθη με άγανάκτηση από τον λαό του Κογκό που δεν δέχεται με κανένα τρόπο μία «πλαστή άνεξαρτησία». Θέλει νά γίνη άμέσως, χωρίς ύπεκφυγές, άναβολές και σοφιστείες «Κύριος του οίκου του». Πράγμα που, φυσικώ τω λόγω, οι Βέλγοι δεν είναι διατεθειμένοι νά κάνουν, γιατί τα γενικώτερα συμφέροντά τους δεν έπιτρέπουν κάτι τέτοιο. Όποτε το κίνημα της άνεξαρτησίας του Κογκό είναι προσωρισμένο νά πάρη τον δρόμο που άκολουθήσαν ως τώρα και τα άλλα όμοιοιδή έθνικιστικά κινήματα: Της βίας.

Στο χέρι και στην κατανόηση των Βέλγων έγκειται νά προλάβουν μία κατάσταση που δεν προμηνύεται καθόλου ρόδινη. 'Αν είναι διπλωμάτες με εύρεία ένταίνιση του μέλλοντος θα προσπαθήσουν ή άπώλεια της άποικίας νά συνδεθή με όσο το δυνατόν λιγώτερες πολιτικές και οικονομικές έπιπτώσεις για την χώρα τους. Θα προσπαθήσουν νά δώσουν, πρωτού τους τά πάρουν με την βία, 'Υποχωρώντας στην κατάλληλη στιγμή και παρέχοντας τα όσα ζητά ο λαός του Κογκό θα μπορέσουν ίσως νά προλάβουν μερικώς την οικονομική καταστροφή που θα σημάνη γι' αυτούς μετά την όλοκληρωτική άπώλεια της άποικίας. Το λαμπρό άποικιακό όνειρο που τους έδωσε άμύθητο πλούτο επί πενήντα χρόνια έφτασε στο τέλος του...

Δ. Κ. Μαγκλιβέρας

Ο ΔΙΚΤΑΤΩΡ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ

ΕΙΔΙΚΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ

Αποκλειστικότης του ΑΙΩΝΟΣ

Ο στρατηγός Φράνκο, δικτάτωρ της 'Ισπανίας, διοικεί μίαν χώραν ή οποία δύναται νά παρομοιωθή με ήφαιστειον εν ενεργεία. 'Υπό την επιφανειακήν ήρεμίαν, με την οποίαν κυλά ή ζωή εις την ώραίαν χώραν του Θερβάντες, υποβόσκει σοβαρά αντίδρασις κατά του καθεστώτος και ή μυστική άστυνομία εύρίσκειται εις πυρετώδη κίνησιν, συλλαμβάνουσα πάντα κινούμενον κατά του στρατηγού. Αυτά τουλάχιστον είναι αι διαπιστώσεις του Δόν Σαλβαντόρ Ντε Ματαριάγκα, 73 έτών, πρώην διπλωμάτου και τώρα καθηγητού της 'Ισπανικής γλώσσης εις το Πανεπιστήμιον της 'Οξφόρδης. Ο Δόν Σαλβαντόρ έχρημάτισεν κατά το παρελθόν πρεσβευτής της χώρας του εις την Ουάσινγκτων και τούς Παρισίους, μέλος του ύπουργικού συμβουλίου και εκπρόσωπος της 'Ισπανίας εις την Κοινωνίαν των 'Εθνών.

Η οικονομική δυσπραγία κατατρώγει, λέγει ο Δόν Σαλβαντόρ, τα θεμέλια του σημερινού καθεστώτος και είναι ένδεχόμενον ό έφετεινός χειμών νά άποβή μοιραίος διά τον στρατηγόν. Αί τιμαί των ειδών πρώτης ανάγκης έχουν διαφύγει του κρατικού έλέγχου και έφθασαν εις ύψη κειμενόμενα από 40—50 τοις εκατόν περισσότερο έναντι του παρελθόντος έτους. Πρωτοφανής μαρασμός άπειλεί τας βιομηχανίας με όλοκληρωτικήν καταστροφήν, ενώ ο δείκτης της άνεργίας έφθασεν, εις την χώραν αυτήν, εις έν εκατομμύριον άνέργων. Πιεζόμενος ο λαός πανταχόθεν είναι ένδεχόμενον νά έκτραπή εις πράξεις βίας κατά του δικτάτορος Φράνκο, αν και το παρελθόν έχει δείξει ότι οι 'Ισπανοί,

παρά την θερμόαιμον ιδιοσυγκρασίαν των, υπομένουν μετά άσυνήθους στωϊκότητος τας αντίξοότητας της μοίρας. 'Εφ' ω και ή καταπίεσις έξακολουθεί, χωρίς από την άλλην πλευράν, αι προκαλούμεναι αντίδρασεις νά άνησυχούν, ως φαίνεται, την ήγασίαν της χώρας. 'Αλλά παρά την παθητικήν αυτήν στάσιν του 'Ισπανικού λαού, ο Δόν Σαλβαντόρ διαβλέπει, ως άνεφέρθη άνωτέρω, κινδύνους σοβαρών αναταραχών που, δυνατόν, νά έξελιχθούν εις λαϊκήν επανάστασιν κατά του καθεστώτος. Τοϋτο θα άπετέλει πλήγμα κατά της Δύσεως, διότι προεξοφλείται ή άνάληψις του άγώνος υπό των 'Ισπανών Κομμουνιστών, οι όποιοι ήδη μετέρχονται διάφορα τεχνάσματα διά νά άποκτήσουν την συμπάθειαν του χειμαζομένου λαού.

«Καθαρόαιμος» δικτάτωρ

Ο Φράνκο, λέγει ο κ. Ματαριάγκα, είναι εις «καθαρόαιμος» δικτάτωρ, ακολουθών εις όλας τας περιπτώσεις και χάριν της έξουσίας, την φοράν του Χίτλερ κατά τον παρελθόντα πόλεμον ότε, παρά τας έρωτοτροπίαις του προς το ναζιστικόν καθεστώς, τον έγκατέλειπε εύθύς ως διαπίστωσε ότι το Γ' Ράιχ έχανε το παιχνίδι, δημιουργεί σκοτεινάς σκέψεις εις τας δυτικές δυνάμεις. 'Υπάρχουν δέ άρκετοι μεταξύ των δυτικών, οι όποιοι υποστηρίζουν ότι ο στρατηγός είναι ικανός νά «έκκαθαρίση» την δεξιάν παράταξιν της χώρας του, εις περίπτωσιν άνόδου του σοβιετικού γοήτρου εις τον κόσμον. 'Η φήμη του έξ άλλου ως σκληρού άνδρος,

άνεν ένδοσιαμών διά την ζωήν των ύπηκόων του, δεν αφήνει αμφιβολίας περί της ορθότητος των υποψιών αυτών.

Πρός το παρόν αι φιλοδοξίαι του δικτάτορος περιορίζονται εις την έγκαθίδρυσιν μοναρχίας, της οποίας ο πρώτος, κατά σειράν, άρχων θα είναι ο τετραετής υιός της θυγατρός του που προορίζεται διά τον ρόλον του βασιλέως της 'Ισπανίας. 'Επί τούτω, συνεχίζει ο Δόν Σαλβαντόρ, έψηφίσθη προσφάτως ειδικός νόμος διά την άλλαγην του όνόματος του τετραχρόνου παιδός δι' άλλου παραπλησίον προς το όνομα Φράνκο.

Ο 'Ισπανικός λαός δεν στέργει βεβαίως εις την ίδρυσιν βασιλικού οίκου εν μέσσω 20ώ αιώνι άλλ' ως έξετέθη άνωτέρω ο στρατηγός άδιαφορεί διά τας άπόψεις του «όχλου».

Ο λαός τρομοκρατείται

Η κατάσταση των πολιτικών κομμάτων εις την χώραν εύρίσκειται ούσιαστικώς εις σημείον νεκρόν άφ' ότου έτέθησαν ταϋτα εις άπαγόρευσιν υπό της κυβερνήσεως, άλλα τοϋτο δεν έμποδίζει την ύπαρξιν ισχυρού μυστικού μετώπου, στρεφόμενου κατά του καθεστώτος έξ ου και αι συχναι μαζικά συλλήψεις αντιφρονούντων πολιτών.

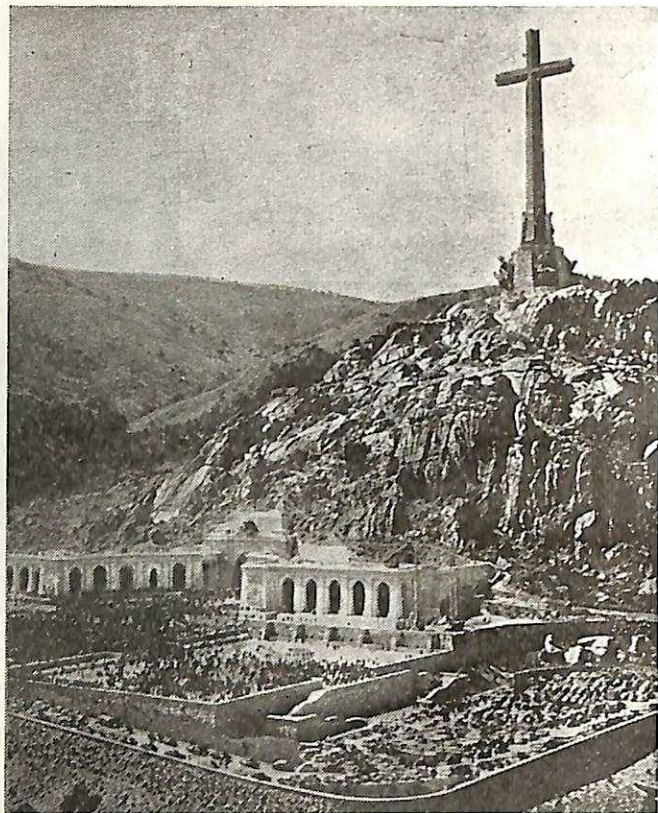
Πρό καιρού ο μοναδικός συγγενής του Δόν Σαλβαντόρ, ο 23ής φοιτητής της νομικής Λουίς Σολάνα Ματαριάγκα, κατεδικάσθη υπό 'Ισπανικού στρατοδικείου εις τριών έτών καταναγκαστικά έργα διότι εύρέθη κατά το δικαστήριον «ένσυχος άνατρεπτικής δράσεως κατά του έθνους». 'Αργότερον έννώσθη ότι ο νεαρός φοιτητής κατεδικάσθη άπλώς διότι έπεσε κέφθη τον Δόν Σαλβαντόρ εις την έξορίαν του. Την καταδίκην του ήκολούθησεν κύμα συλλήψεων ατόμων τα όποια ήργάσθησαν διά την όργάνωσιν 24ώρου γενικής άπεργίας διά την 18ην παρελθόντος 'Ιουλίου.

Η άπεργία απέβλεπεν εις την εκδήλωσιν της άγανακτήσεως του λαού και των εργαζομένων διά την άνοδον των τιμών

των ειδών διατροφής ως και της απαγο-
ρεύσεως πάσης μορφής αντιπολιτεύσεως
εις την 'Ισπανίαν. 'Η άπεργία τελικώς κατε-
στάλη πριν έκδηλωθῇ, και βαρύταται ποι-
ναί έπεβλήθησαν εις τους συλληφθέντας
υποκινήτας της άπεργίας των όποιων τὰ
ίχνη έκτοτε έχάθησαν. 'Η περίπτωσις
ένός σπουδαστού ό όποιος εύρέθη κάτω-
χος προκηρύξεων κατά του καθεστώτος,
συνεκίνησε βαθύτατα την κοινήν γνώμην
της χώρας. Κατ' αυτήν ήλθον εις φώς τὰ
βασανιστήρια που υπέστη υπό των άστυ-
νομικών οί όποιοι, μεταξύ των άλλων, τόν
υπεχρέωσαν νά καταπιῇ τὰς έκαιοντά-
δας των προκηρύξεων τῇ βοηθεία ράβδου
διά νά βιάσουν τόν λάφυργα του δυ-
στυχούς νέου.

Δυστυχώς, αἱ συλλήψεις, τὰ βασανι-
στήρια και αἱ παντός είδους πράξεις βίας,
λέγει ό Δόν Σαλβαντόρ, έχουν τρομοκρα-
τήσῃ τόν λαόν και την τάξιν των διανοου-
μένων με άποτέλεσμα την ύπαρξιν επιφα-
νειακής ήρμείας που άπολαμβάνουν άνύ-
ποπτοι οί ξένοι τουρίσταί χωρίς νά αντι-
λαμβάνονται την υποχθόνιον βόην του
ήφαιστείου που εύρίσκεται έν ενεργεία
υπό τους πόδας των. 'Η όμολογουμένης
σατανική ίκανότης των μυστικών ύπηρε-
σιών και της άστυνομίας, κατορθώνει νά
καλύπτῃ κάθε τι που θά ήδύνατο ν' άπο-
καλύψῃ την βόην αὐτήν και, τοιουτοτρό-
πως, ή 'Ισπανία εξακολουθεῖ νά εἶναι ή
ιδανικώτερη χώρα διά τόν παγκόσμιον
τουρισμόν με τὰς ταυρομαχίας, τὰς φιέ-
στας και τόν ειδυλλιακόν φυσικόν διάκοσμο.

Τὸ μνημεῖον τῶν πε-
σόντων τοῦ ἰσπανι-
κοῦ ἐμφυλίου πολέ-
μου, προσφάτως ἀ-
ποπερατωθέν, κατα-
λαμβάνει τεράστιον
χώρον. 'Η ὑποβλητι-
κότης τοῦ ἔργου ἡδ-
εήθη δι' ἐνὸς ὑπερ-
μεγέθους σταυροῦ
ποῦ ἐτοποθετήθη εἰς
τὸ ὑψηλότερον ση-
μεῖον τοῦ μεγάλου
πραγματι αὐτοῦ μαν-
σωλείου. Εἰς τὸν εἰ-
κονιζόμενον λόφον ἔ-
χουν διανοιγῇ στοαὶ
ὅπου συνεκεντρώθη-
σαν τὰ ὅσα τῶν
φονευθέντων κατὰ
τὰς φονικὰς μάχας
μεταξὺ τῶν δυνάμε-
ων τοῦ Φράνκο καὶ
τῶν κομμουνιστῶν.

Η ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΜΑΖΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ ΔΥΤΙΚΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ

Κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα τοῦ παρελ-
θόντος ἔτους ὑπεγράφη μεταξύ των
'Ην. Πολιτειῶν και της Σοβιετικής 'Ενώσε-
ως νέα συμφωνία εἰς ἀνανέωσιν της ἡδῇ
ύπαρχούσης ἀπὸ τοῦ 1958 καθορίζουσα
τὰς μορφωτικὰς σχέσεις των δύο χωρῶν
διά τὸ 1960. 'Απὸ ἀμερικανικῆς πλευρᾶς
ἡ ἀνανέωσις αὕτη ἔθεωρήθη ὡς ἀπολύτως
ἀπαραίτητος κατόπιν της βαθείας έντυ-
πώσεως που ἐνεποίησεν εἰς τὸν ρωσικόν
λαόν ἡ τελευταία ἔκθεσις των ἀμερικα-
νικῶν προϊόντων εἰς τὴν Μόσχαν. Πρὸ
της ὑπογραφῆς της ἐν λόγω συμφωνίας
προηγήθη καὶ ἑτέρα ἰδίῳ περιεχομένου
μετὰ της Μεγ. Βρετανίας της οποίας ἡ
ἰσχὺς ἐπεκτείνεται ἕως τοῦ πρώτου τε-
τραμήνου τοῦ τρέχοντος ἔτους. Βάσει
της ἐκατέρωθεν συμφωνίας 4000 ἑκδόσεις
ἀγγλικῶν βιβλίων και περιοδικῶν κυκλο-
φοροῦν εἰς τὴν ρωσικὴν πρωτεύουσιν
πλὴν τριάκοντα ἑκδόσεων χαρακτηρισθε-
σῶν παρὰ της σοβιετικῆς λογοκρισίας ὡς
ἀκαταλλήλων διά τους Ρώσους ἀναγνώ-
στας. 'Αξιοσημείωτον γεγονός ἀποτελεῖ
ὅτι παρὰ τὴν ἐκατέρωθεν ἐνθάρρυνσιν
εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν ὅλο και μεγαλυτέρου
ἀριθμοῦ βιβλίων και περιοδικῶν, ό κ.
Κροῦστσεφ φαίνεται ὅτι δὲν βλέπει με
ἱκανοποίησιν τὴν ὑποδοχὴν που ἐπεφύ-
λαξαν οί Ρῶσοι εἰς τὸ μορφωτικόν ὕλικόν
της δύσεως. Εἰς λόγον του ἐκφωνηθέντα
εἰς Σιβηρίαν ἐβαζεν ἐμμέσως κατὰ της
προσεγγίσεως αὐτῆς των δύο κόσμων
διαβλέπων, προφανῶς, κινδύνους ἐκ της
ἐλευθέρως κυκλοφορίας των δυτικῶν ἀντι-
λήψεων μεταξύ τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ. 'Ε-
ξηγῶν τὴν στάσιν του αὐτὴν ό Ρῶσος
πρωθυπουργός ἐτόνισεν εἰς τὸ ἀκροατή-

ρίόν του ὅτι ἡ εἰρηνική συνύπαρξις δὲν
σημαίνει ἀναγκάως και τὴν παραδοχὴν
συμβιβαστικῶν λύσεων ἐκ των ἐκατέρω-
θεν ἰδεολογικῶν ἀρχῶν. 'Ωσαύτως εἰς
ἕτερον λόγον του ἐκφωνηθέντα εἰς Κρα-
σνογιάρσκ τὴν 9 'Οκτωβρίου 1959, ὀλί-
γον μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἀπὸ τὰς
'Ην. Πολιτείας, εἶπεν ὅτι ἀπέκρουσε τὰς
προτάσεις που τοῦ ἐγένοντο ἐκεῖ περὶ
ἐλευθέρως κυκλοφορίας ὅλων των ἐντύπων
εἰς τὴν Σοβ. 'Ενωσιν, διότι τὰς ἔθεωρησεν
ὡς προσπάθειαν διοχετεύσεως παντός
εἶδους ἐντύπου ὕλικου δυνάμενον νά δη-
λητηριάσῃ τὸν ρωσικόν λαόν.

Οἱ Ρῶσοι ἀνησχοῦν

Ἀλλὰ και ἡ ὁμίλια τοῦ κ. Ζούκωφ
ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου Σοβιέτ τὴν 1ην
Νοεμβρίου 1959 περιστράφη εἰς τὰς
ἀνταλλαγὰς μορφωτικοῦ ὕλικου μεταξύ
ἀνατολῆς και δύσεως εἰπὼν ὅτι ἀντισμέ-
ναι δυτικά κυβερνήσεις ἐξακολουθοῦν
ἀγνοοῦσαι τὴν ἀρχὴν της ἀμοιβαιότητος
εἰς τὰς ἀνταλλαγὰς αὐτάς, ἐφαρμόζουν
αὐστηρὸν ἔλεγχον εἰς τὰ εἰσαγόμενα
ἐντυπα ἐνῶ, παραλλήλως, ἐξαποστέλλουν
τὸν δούρειον ἵππον της προπαγάνδας
των ἐντὸς της Σοβ. 'Ενώσεως γέμοντα
πάσης φύσεως ἰδεῶν. Με αὐτὸν τὸν τό-
νον ἐχρωμάτισεν ό κ. Ζούκωφ τὴν πρό-
τασιν που υπέβαλε ἡ δύσις διά τὴν ἱδρυ-
σιν ἀντιστοιχῶς κέντρων πληροφοριῶν
και τὴν κυκλοφορίαν ὅλων των ἐφημερί-
δων εἰς τὴν Σοβ. 'Ενωσιν. 'Επίσης κατη-
γόρησεν τὴν Μεγ. Βρετανίαν διά τὴν
προσπάθειάν της νά ἀποστέλλῃ εἰς τὴν

Ρωσίαν κινηματογραφικὰς ταινίας μὴ
ἡθικοῦ περιεχομένου διά νά προβληθοῦν
εἰς τους σοβιετικούς κινηματογράφους.
'Βεβαίως ό κ. Ζούκωφ οὐδὲν ἀνέφερε
περὶ της ἐλευθέρως κυκλοφορίας ρωσικῶν
βιβλίων και περιοδικῶν τὰ ὅποια εὐρί-
σκονται ἀνηρτημένα εἰς τὰ κεντρικώτερα
βιβλιοπωλεῖα τοῦ Λονδίνου ὡς ἐπίσης
και περὶ της προπαγανδιστικῆς δραστη-
ριότητος των ρωσικῶν ἀντιπροσωπειῶν
εἰς τὴν Μεγ. Βρετανίαν. Τὸ γραφεῖον
Τύπου λ.χ. της σοβιετικῆς πρεσβείας τοῦ
Λονδίνου ἐκδίδει τακτικῶτα δελτίον
πληροφοριῶν τιτλοφορούμενον «Νέα της
Σοβ. 'Ενώσεως» εἰς τὸ ὅποῖον ἀναπτύσ-
σεται ἡ ἀντιμετώπισις των διεθνῶν προ-
βλημάτων ἀπὸ σοβιετικῆς πλευρᾶς, κα-
θὼς και ἡ προβολὴ των ρωσικῶν ἐπιτεύ-
ξεων ἐπὶ ὅλων ἀνεξαιρέτως των πεδίων.

'Υπάρχουν ἐνδείξεις ὅτι αἱ διευκολύν-
σεις διά τους τουρίστας τελευταίως ἡυξή-
θησαν ἐλαφρῶς, ἀλλὰ πάντοτε ἐξακολου-
θεῖ νά ὑφίσταται ό φόβος των Ρώσων κυ-
βερνώντων διά τὴν ἐλευθέραν ἐπικοινων-
σίαν μεταξύ ξένων και ἐντοπίων. Συγκε-
κριμένως ό κ. Ζούκωφ κατηγόρησεν τὰς
'Ην. Πολιτείας ὅτι διδάσκει εἰς τους
'Αμερικανούς που μεταβαίνουν εἰς τὴν Ρω-
σίαν τὴν διενέργειαν προπαγάνδας ὑπὲρ
τοῦ καπιταλισμοῦ καθὼς και τὸν προσε-
ταιρισμόν Ρώσων λογοτεχνῶν.

'Επίσης ό ἴδιος Ρῶσος ἐπίσημος διετύ-
πωσε παράπονα διά τὴν σκέψιν των δυ-
τικῶν δυνάμεων ὅπως περιορίζουν τὰς
ἀνταλλαγὰς βιβλίων και περιοδικῶν μό-
νον διά της διπλωματικῆς ὁδοῦ, ἀπο-
κλειομένης πάσης ἄλλης μὴ κυβερνητικῆς
ἀποστολῆς ἐντύπων.

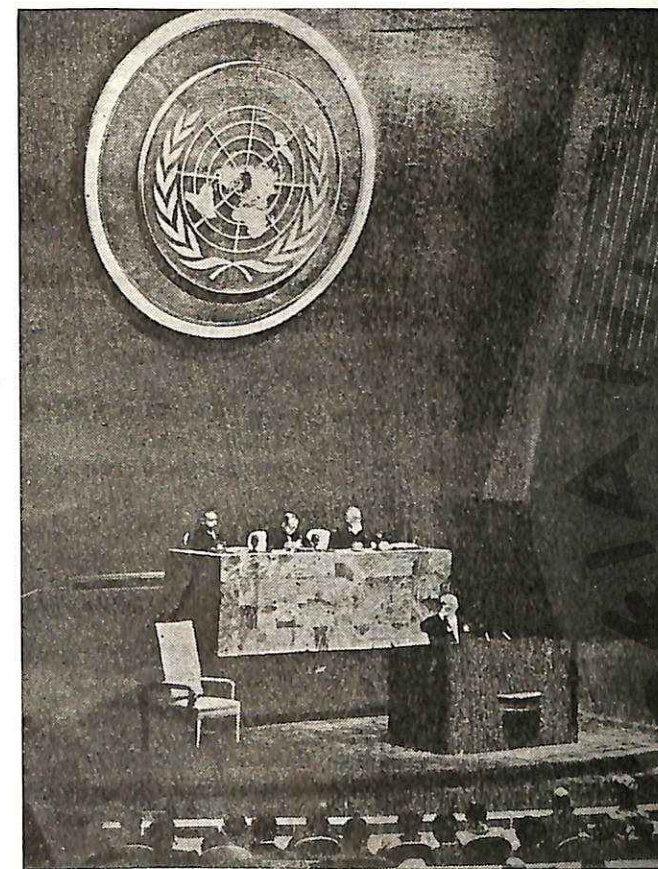
ΤΑ ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΘΟΥΝ;

Υπό Ρ. S. ANDREWS, Καθηγητοῦ τοῦ Δικαίου
εἰς τὸ Πανεπιστήμιον των Συρακουσῶν (Η.Π.Α.)

Ο 'Οργανισμός 'Ηνωμένων 'Εθνῶν ζῇ εἰς τὴν ἀγωνίαν ; Διο-
ρατικοὶ και καλῶς πληροφορημένοι ἄνθρωποι φοβοῦνται
ὅτι θά ἐξαφανισθῇ ἐὰν δὲν καταστῇ ἱκανὸς νά ἐκπληρώσῃ τὴν
κυρίαν ἀποστολὴν του, νά θέσῃ τέρμα εἰς τὴν «μάστιγα τοῦ
πολέμου». 'Αλλ' ἡ ἐξαφάνισις του θά ἦτο μιά πραγματικὴ συμ-
φορὰ. 'Ο Ο.Η.Ε. ἀποτελεῖ τὴν μόνην δυνατὴν βάσιν μιᾶς σταθε-
ρᾶς εἰρήνης. 'Αλλως τε, ἐπετέλεσεν οὗτος ἡδῇ σημαντικὸν ἔργον.
'Εν πάσῃ ὁμως περιπτώσει δὲν δύναται σήμερον νὰ προλάβῃ
ἐναντὶ μεγάλου πολέμου, οὔτε νά θέσῃ ἕνα τέρμα εἰς τους ἐξοπλι-
σμούς.

Θὰ ἔπρεπε ἐν τούτοις νά ἔχωμεν ἐννοήσῃ τώρα ὅτι με πολὺ
μεγάλην εὐκολίαν θά εἶναι δυνατόν νά ἐκτραγοῦν πόλεμοι ἀπὸ τὸ
λάθος μιᾶς κυβερνήσεως εἰς τὸν ὑπολογισμόν της μέχρι ποίου
ὁρίου ἡμπορεῖ νά ἐξωθήσῃ ἀτιμωρητὶ τὸν ἀντίπαλόν της, ἀπὸ

'Η ὁμίλια τοῦ κ. Κροῦστσεφ της 18ης Σεπτεμβρίου 1959 ἐνώ-
πιον της γεν. συνελεύσεως των 'Ην. 'Εθνῶν, ὅπου ἀνεκοίνωσε
τὴν ὑπαρξιν ρωσικῶν προτάσεων περὶ γενικοῦ ἀφοπλισμοῦ.
'Ο Ρῶσος πρωθυπουργός διακρίνεται εἰς τὸ βῆμα.

Ο 'Οργανισμός των 'Ηνωμένων 'Εθνῶν

πρέπει

νά καταστῇ βιώσιμος

διὰ νά τοῦ παρασχεθῇ

ἡ δυνατότης νά εἰσακουσθῇ

ἡ προσφιλεστέρη εὐχὴ

των ἀνθρώπων

ἀφ' ὅτου ὑπάρχουν

ἐπὶ της γῆς

τὴν ἐναρξιν ἐνός ἀνωδύνου πολέμου ἐκφυλιζόμενου τυχαίως
εἰς μεγάλην σύρραξιν ἡ ἀκόμη ἀπὸ ἐν ἀπλοῦν ἐπεισόδιον. Καὶ
ὅταν ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς μικρῶν ἐθνῶν, ἐκ των ὁποίων ὀρι-
σμένα κυβερνῶνται ἐνδεχομένως ἀπὸ ἀνευθύνους δικτάτορας, θά
διαθέτῃ ἀτομικά ὅπλα—ὅπως ἀσφαλῶς θά συμβῇ—ἡ ἰσορροπία
τοῦ τρόπου ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξαρτᾶται σήμερον ἡ εἰρήνη θά
καταστῇ ἐτι περισσότερον ἀμφίβολος.

Εἰς πολλοὺς ἐμπείρους ἀνθρώπους γίνεται φανερόν ὅτι τὸ
ζήτημα της εἰρήνης ἡ τοῦ πολέμου, δηλαδὴ ἡ τύχη της ἀνθρω-
πότητος, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν 'Οργανισμόν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν—
ἀπὸ ἑνὸς Ο.Η.Ε., ἐνισχυμένων με ὀρισμένας ἐξουσίας—
ἀπὸ ὅργανα που τοῦ εἶναι ἀπαραίτητα, διά νά δύναται νὰ προλαμ-
βάνῃ τὸν πόλεμον. Τὸ νά συνιστᾶται ἡ στερέωσις τοῦ 'Οργανι-
σμοῦ 'Ηνωμένων 'Εθνῶν δὲν σημαίνει μείωσιν της ἀξίας του, ἀλλ'
ἀντιθέτως ἀποτελεῖ ὑπεράσπισίν του. Οἱ δημιουργοὶ του πρόε-
βλεψαν μίαν διάσκεψιν διά τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Καταστατικοῦ
τοῦ Χάρτου διότι διέβλεπον ὅτι αἱ ὑφιστάμεναι συνθήκαι κατὰ
τὴν ἐποχὴν της ἱδρύσεώς του θά ἡδύνατο νά μεταβληθοῦν,
ἔστω και ἂν δὲν προέβλεψαν τὴν ἑκτασιν αὐτῶν των μεταβο-
λῶν.

Νέαι ἐξουσίαι εἶναι ἀπαραίτητοι

Μελέται, ὅπως τὸ σπουδαῖον σύγγραμμα των Clark και
Sohn «World Peace Through World Law» (Harvard Univer-
sity Press, Cambridge, Mass. 1958), ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν συμ-
φωνῇ κανεὶς ἡ ὄχι με ὅλας τὰς λεπτομερείας που περιλαμβάνουν,
καθορίζουν τὸ εἶδος των τροπολογιῶν, αἱ ὁποῖαι θά ἔπρεπε νά
ἐπέλθουν εἰς τὸν Χάρτην διά νά καταστήσουν τὰ 'Ηνωμένα
'Εθνη ἱκανὰ νά προλαμβάνουν τὸν πόλεμον και ἀποδεικνύουν
ὅτι εἶναι τεχνικῶς δυνατὴ ἡ καθιέρωσις ἐνός παγκοσμίου συστή-
ματος δικαίου τὸ ὅποῖον νά δύναται πρακτικῶς νά ἐφαρμοσθῇ.
'Υποστηρίζουν ὅτι εἶναι ἐγκλημα δι' ὁλόκληρον τὸν κόσμον
ν' ἀφεθῇ ό 'Οργανισμός 'Ηνωμένων 'Εθνῶν νά σιγοσβύνῃ συ-
νεχίζων νά χάνῃ τὴν ἐμπιστοσύνην της ἀνθρωπότητος με τὴν
ἀδυναμίαν του νά προλάβῃ τὸν πόλεμον.

Δὲν θά ἦτο ἀναγκαῖον νά προστεθοῦν παρὰ μόνον ἐπτά κα-
τηγορίαι νέων ἐξουσιῶν και νέων ὀργάνων εἰς τὸν 'Οργανισμόν
'Ηνωμένων 'Εθνῶν :

1ον) 'Ενα κατάλληλον και τέλειον σύστημα ἐπιθεωρήσεως
και ἐλέγχου.

2ον) Μία ἀστυνομικὴ δύναμις των 'Ηνωμένων 'Εθνῶν διά νά
συλλαμβάνῃ τους ἐνόχους παραβιάσεως τοῦ παγκοσμίου νόμου,
δύναμις ἡ ὁποία θά ἔπρεπε νά εἶναι ἀρκετὰ ἰσχυρά, ὥστε νά
δύναται, μέσα εἰς ἕνα ἀφωπλισμένον κόσμον, νά προλάβῃ τὸν
πόλεμον ἡ τὴν ἐπιθεσιν παρ' οἰουδήποτε ἐθνους.

3ον) 'Ενα παγκόσμιον σύστημα δικαστηρίων διά νά δικά-
ζωνται οἱ ἐνοχοὶ ἐν ἀπολύτῳ δικαιοσύνη.

4ον) 'Ενας γενικὸς διευθυντὴς τοῦ Συστήματος 'Αφοπλισμοῦ
των 'Ηνωμένων 'Εθνῶν.

5ον) 'Ενα νομοθετικὸν ὄργανον ἡ ἕνα κοινοβούλιον ἀποκλει-
στικῶς ἀρμόδιον διά τὸν ἀφοπλισμόν και διά τὴν πρόληψιν
τοῦ πολέμου, διά νά τροποποιῇ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης τὸ παγ-
κόσμιον δίκαιον.

6ον) 'Ενα ἐπαρκὲς ἔσοδον, καθὼς και τὸ δικαίωμα ἐπιβολῆς
και εἰσπράξεως φόρων, ἐντὸς ὁρίων παρεχόντων ὅλας τὰς ἀνα-
γκαίους ἐγγυήσεις.

ΤΑ ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΘΟΥΝ;

7ον) Ειδικά δικαστήρια του 'Οργανισμού 'Ηνωμένων 'Εθνών τὰ οποία νὰ κάμουν χρῆσιν τῶν διαπραγματεύσεων, τῆς μεσο-λαβήσεως καὶ τῆς διαίτησας, ἀλλὰ καὶ τὰ ὅποια νὰ ἔχουν τὴν ἀρμοδιότητα νὰ λαμβάνουν ὑποχρεωτικὰ ἀποφάσεις. 'Όταν δὲν θὰ ὑπάρχῃ πλέον δυνατότης προσφυγῆς εἰς τὸν πόλεμον διὰ νὰ δοθῇ διέξοδος εἰς διαφορὰς μεταξὺ τῶν 'Εθνῶν τὰ δικαστήρια ταῦτα νὰ δύνανται νὰ τὰς ρυθμίζουν.

Ἀλλὰ θὰ εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ καταρτισθῇ ἓνας παγκό-σμιος νόμος καὶ νὰ πραγματοποιηθῇ ἓνας πλήρης ἀφοπλισμὸς ἐφόσον ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων δυστυχῶν ἀνθρώπων εἰς τὰς ὑποαναπτύκτους οἰκονομικῶς περιοχὰς τοῦ κόσμου θὰ μαστί-ζονται ἀπὸ τὴν πείναν, ἀπὸ τὰς ἀσθενείας, ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν ἀποκαύνωσιν, ἐνῶ δλονὲν καὶ περισσότερον γίνεται εἰς αὐτοὺς γνωστὸν τὸ ὑψηλὸν βιωτικὸν ἐπίπεδον εἰς τὰς δυτικὰς χώρας. 'Η ἀπελπίσια καὶ ἡ ὀργὴ ἐξωθοῦν τοὺς ἀνθρώπους νὰ διακινδυνεύουν τὸ πᾶν διὰ νὰ καλλιτερεύσουν τὴν ζωὴν των καὶ τὴν ζωὴν τῶν παιδιῶν των.

Διὰ νὰ δοθῇ εἰς τοὺς ἀνδρας καὶ εἰς τὰς γυναῖκας τῶν ἐν λόγω περιοχῶν ἡ ἑλπίς μιᾶς καλλιτέρας ζωῆς, θὰ πρέπει κατὰ τοὺς Clark καὶ Sohn, νὰ ἐπενδύονται τοὐλάχιστον 25 δισεκατομμύρια δολλάρια κατ' ἔτος εἰς παραγωγικὰ ἔργα ἀποσκοποῦντα τὴν βαθμιαίαν ἀνύψωσιν τοῦ βιωτικοῦ των ἐπιπέδου.

Ἀπὸ πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀπόψεως θὰ ἦτο παράλογον νὰ ἀναμένεται ὅτι τὰ κράτη ποὺ στενάζουν ἤδη ὑπὸ τὸ βάρος συντριπτικῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν θὰ δύνανται νὰ καταβάλ-λουν ἐτήσιως τοιαῦτα ποσά.

Κατὰ συνέπειαν, ἡ μόνη δυνατὴ πηγὴ διὰ παρομοίας ἐπεν-δύσεις ἢ ἢτο νὰ διατεθῇ δι' αὐτὰς ἓνα ποσοστὸν ἀπὸ τὰς οἰκονο-μίας, ποὺ θὰ προέλθουν χάρις εἰς ἓνα γενικὸν ἀφοπλισμὸν. Περί-που τὰ 20 ἕως 25 τοῖς ἑκατὸν τῶν παγκοσμίων στρατιωτικῶν προϋπολογισμῶν, οἱ ὅποιοι ὑπολογίζονται ὅτι ἀνέρχονται εἰς 110 ἕως 140 δισεκατομμύρια δολλάρια κατ' ἔτος, θὰ ἤρκουν νὰ χρηματοδοτήσουν αὐτὸ τὸ Ταμεῖον τῆς ἀμοιβαίας παγκοσμίου ἀναπτύξεως καὶ νὰ καλύψουν τὰ ἐξοδα τῆς διοικήσεώς του. 'Υπο-λογίζεται ὅτι ἓνα συμπλήρωμα ἀπὸ 6 ἕως 7 τοῖς ἑκατὸν θὰ ἡδύ-νατο νὰ καλύψῃ τὰς δαπάνας τοῦ Συστήματος 'Αφοπλισμοῦ τοῦ 'Οργανισμοῦ 'Ηνωμένων 'Εθνῶν. Τὸ ὑπόλοιπον 68 ἕως 74% ἐκαστοῦ ἐθνικοῦ στρατιωτικοῦ προϋπολογισμοῦ θὰ παρέμενεν τοιοῦτρόπως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ λαοῦ καὶ τῆς κυβερνήσεως τῆς χώρας καὶ θὰ ἐχρησιμοποιήτο καθ' ὃν τρόπον θὰ ἐκρίνετο σκόπιμον.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει μία ἀλληλεξάρτησις μεταξὺ τοῦ ἀφοπλισμοῦ ἐν τῷ πλαισίῳ ἑνὸς παγκοσμίου δικαίου καὶ τοῦ Ταμεῖου τῆς ἀμοιβαίας παγκοσμίου ἀναπτύξεως. Δὲν δύ-ναται νὰ ὑπάρξῃ τὸ ἓν ἀνεὺ τοῦ ἄλλου.

Ὁργανον ἐπιβολῆς τῆς εἰρήνης

Ἀλλ' ὑπάρχει καὶ κάτι ἐπὶ πλέον. 'Ο συνδυασμὸς τοῦ ἀφο-πλισμοῦ ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ παγκοσμίου δικαίου μὲ τὸ Ταμεῖον ἀμοιβαίας παγκοσμίου ἀναπτύξεως θὰ ἦτο διὰ τοὺς ἀνδρας καὶ τὰς γυναῖκας ὁλοκλήρου τῆς γῆς μία ὑπόσχεσις τεραστίας προόδου διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ζωηροτέρων των πό-θων δι' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους καὶ διὰ τὰ τέκνα των. Θὰ ἦτο μία ἑλπίς διὰ τὴν εἰρήνην, διὰ τὴν ριζικὴν ἐλάττωσιν τῶν φορολο-γικῶν βαρῶν καὶ διὰ τὸ τέλος τῆς φρίκης τὴν ὁποίαν προκαλοῦν ἓνας θάνατος καὶ μία ἐξολόθρευσις ποὺ ξεπερνοῦν τὴν φαντασίαν τοῦ ἀνθρώπου, θὰ ἦτο μία καλλιτέρα ζωὴ δι' ἑκατομμύρια δυ-στυχούντων, οἱ ὅποιοι δὲ ἀποκτοῦσαν μίαν ἱκανότητα νὰ κερδι-ζοῦν τὴν ζωὴν των καὶ μίαν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν καὶ θὰ ἦτο τὸ ἀνοιγμὰ νέων ἀγορῶν διὰ τὰ προϊόντα καὶ τὰς υπηρεσίας τῶν περισσότερων ἀνεπτυγμένων χωρῶν, ὅπως ἐπίσης καὶ διὰ τὰ ἐγγύρια προϊόντα καὶ τὰς πρώτας ὕλας τῶν ὑποαναπτύ-κτων χωρῶν, ἡ χαρναγὴ μιᾶς ἀνόδου τῆς παγκοσμίου εὐμε-ρίας, τῆς ὁποίας καὶ μετέχουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι.

Ὑπάρχει ἓνας παραλληλισμὸς: 'Η κυριαρχία εἶναι δι' ἓν ἔθνος, ὅτι εἶναι ἡ ἐλευθερία δι' ἓν ἄτομον. 'Όταν τὸ ἔτος 1919 ἡ ἀστυνομία ἀπῆργησεν εἰς τὴν Βοστώνην (τῆς Μασαχουσέτης) οἱ κάτοικοι αὐτῆς τῆς πόλεως εὐρέθησαν, διὰ μιᾶς, ἀπολύτως ἐλεύθεροι. 'Ο δυνατότερος ἦτο ἐλεύθερος νὰ προσβάλῃ τὸν ἀσθε-νέστερον χωρὶς νὰ ἐμποδισθῇ ἀπὸ τὸν νόμον καὶ τὴν δημοσίαν τάξιν. Οἱ ἄνθρωποι ἤμποροῦσαν νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ ὅπλα των, νὰ κλέπτουν καὶ νὰ φονεύουν. Οἱ πολῖται ἔμαθαν ἔτσι ἀμέσως μὲ ζήμειαν των ὅτι μία ἐλευθερία, ὅταν μένει ἀχαλίνωτη ἀπὸ τὸν νόμον δὲν εἶναι διόλου ἐλευθερία, εἶναι ἀναρχία.

Τὸ ἴδιον ἀκριβῶς συμβαίνει σήμερον μὲ τὴν διεθνῇ κοινότητα. 'Όταν ἡ ἀστυνομία τῆς Βοστώνης ἐπανελάβε τὴν ἐργασίαν τῆς καὶ οἱ κάτοικοι ἐθυσίασαν ἓνα μέρος τῆς ἀπεριορίστου ἐλευ-θερίας των διὰ νὰ τῆς ἐπιτρέψουν ν' ἀποκαταστήσῃ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἰσχύν τοῦ νόμου, ἐπανεῦρον τὴν πραγματικὴν ἐλευθερίαν. Τοιοῦτοτρόπως μόνον ἐὰν τὰ ἔθνη—ἀλλ' ἀποκλειστικῶς εἰς αὐ-τὴν τὴν περίπτωσιν—ἐμπιστευθοῦν εἰς τὸν 'Οργανισμὸν 'Η-νωμένων 'Εθνῶν, καθιστάμενον ἰσχυρότερον, μικρὸν μέρος τῆς κυριαρχίας των καὶ ἐὰν μὴ νόμιμος τάξις, ἐπαρκὴς διὰ νὰ προ-λαμβάνῃ τὸν πόλεμον καὶ τὴν ἐπίθεσιν, ἐπιβληθῇ εἰς τὰ ἔθνη, εἰς τοιαύτην μόνον περίπτωσιν θὰ ἐπανακτήσουν ταῦτα τὴν κυρίαρχον ἐξουσίαν των τοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῶν προβλημάτων, ποὺ εἶναι τῆς ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας των.

Τὰ ἀγαθὰ καὶ αἱ ἐλπίδες ποὺ θὰ γεννηθοῦν ἀπὸ τὸν συνδυα-σμὸν τοῦ ἀφοπλισμοῦ ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ παγκοσμίου δικαίου μὲ τὸ Ταμεῖον τῆς ἀμοιβαίας παγκοσμίου ἀναπτύξεως, θὰ ἦσαν πράγματι τεράστια. 'Όταν οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ὁλοκλήρου τῆς γῆς ἐννοήσουν τὰ πλεονεκτήματα τοῦ συστήματος, εἶναι ἀναμφίβολον ὅτι ἑκατομμύρια μεταξὺ αὐτῶν θὰ ἐξεγερθοῦν νὰ θέσουν μὲ ἐπιμονὴν καὶ ἴσως μὲ ὀργὴν τὸ ἐρώτημα διατὶ αἱ κυ-βερνήσεις δὲν ἀποδέχονται αὐτὸν τὸν σωτήριον «συνδυασμὸν».

Εἶναι λοιπὸν προφανὲς ὅτι διὰ νὰ γίνῃ γνωστὴ εἰς τοὺς ἄν-δρας καὶ εἰς τὰς γυναῖκας ὅλον τοῦ κόσμου ἡ μεγάλη ὠφέλεια τὴν ὁποίαν θὰ ἔχουν χάρις εἰς τὴν πρότασιν ταύτην, θὰ εἶναι ἀπαραίτητος μία εὐρεία καὶ ἐντονος κατατοπιστικὴ δημοσιότης, ἐνεργουμένη μετ' ἐπιμονῆς ἐπὶ παγκοσμίῳ ἐπιπέδῳ καὶ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ὥστε ἡ ἀνθρωπότης ἐν τῷ συνόλῳ τῆς νὰ ἀξιώσῃ τὴν ἀποδοχὴν αὐτοῦ τοῦ σχεδίου τοῦ περιλαμβανόντος τὸν ἀφοπλισμὸν καὶ τὸ Ταμεῖον.

Ποῖαι προτάσεις θὰ ἔδει νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν

Ἐὰν μία παρομοία πρότασις—ἡ μία ἄλλη καλλιτέρα ἐὰν θὰ ἡδύνατο νὰ ἐξευρεθῇ τοιαύτη—ὑπεβάλλετο ἀπὸ ἓνα ὁμοιον κρατῶν ἐξ αὐτῶν ποὺ ἐμφανίζονται ὡς οὐδέτερα, θὰ εἶχεν ἀκόμη μεγαλύτεραν βαρύτητα διὰ δύο λόγους: Πρῶτον διότι θὰ προήρχετο ἀπὸ ἓνα συγκρότημα ἐθνῶν ποὺ εἶναι πολλὰ ὥστε νὰ ἐπισύρουν τὴν σοβαρὰν προσοχὴν τῶν δύο μεγάλων ἀντι-πάλων εἰς τὰς προτροπὰς των. Δεύτερον, ἡ πρότασις θὰ ἀπέ-φευγε τὴν δυσπιστίαν καὶ τὰς ὑποψίας, αἱ ὁποῖαι προκαλοῦν σχεδὸν αὐτομάτως τὴν ἀπόρριψιν ἀπὸ τὸν ἓνα ἐκ τῶν ἀνταγω-νιστῶν πάσης εἰρηνικῆς προτάσεως, ὑποβαλλομένης ἀπὸ τὸν ἄλλον. Πράγματι, ἐξ αἰτίας αὐτῶν τῶν ὑποψιῶν, ἀκόμη καὶ ἐὰν μία εἰρηνιστικὴ πρότασις τοῦ ἐνὸς ἐκ τῶν ἀνταγωνιστῶν, ὅπως ἡ γενεομένη προσφάτως ὑπὸ τοῦ κ. Κροὺστσεφ, ἐγένετο κατ' ἀρχὴν ἀποδεκτὴ ὑπὸ τοῦ ἄλλου, αἱ πολυπληθεῖς λεπτομέ-ρειαι, αἱ ἀπαραίτητοι διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς, θὰ ἦτο πολὺν δύσκολον νὰ γίνουν ἀποδεκταὶ ἀπὸ ὅλους, τοὐλάχιστον χωρὶς νὰ παρέλθῃ μακρὸν χρονικὸν διάστημα. Καὶ κατὰ τὸ διά-στημα τοῦτο οἱ ἐξοπλισμοὶ θὰ ἐσυνεχίζοντο μὲ τὸν μεγάλον κίν-δυνον τῆς ἐκρήξεως ἑνὸς πολέμου. Ἐξ ἄλλου θὰ ἐμφανίζοντο αἱ ἰδία δυσκολίαι καὶ ἡ πάροδος μεγάλου πάλιν χρονικοῦ διαστή-ματος μέχρι ὅτου θὰ ἐπραγματοποιήτο συμφωνία ἐπὶ τῶν νέων ἐξουσιῶν καὶ τῶν νέων ἀναγκαιῶν ὁργανισμῶν διὰ τὴν πρόληψιν τοῦ πολέμου καὶ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἀφο-πλισμοῦ.

Μία εἰρηνιστικὴ πρότασις ὑποβαλλομένη ἀπὸ ἔθνη, τὰ ὁποῖα δὲν μετέχουν τῶν δύο ἀντιπάλων μεγάλων συνασπισμῶν, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τέσσαρας προϋποθέσεις: 1ον) Νὰ εἶναι πράγματι οὐδέτερα, ἐντιμὸς καὶ δικαῖα ἐναντὶ τῶν δύο ἀντι-πάλων, πράγμα ἀπολύτως δυνατόν, διότι οὔτε ὁ ἓνας οὔτε ὁ ἄλλος ἐπιθυμεῖ τὸν πόλεμον. 2ον) Νὰ ἔχῃ τοιαύτην ἔκτασιν ὥστε νὰ ἐξασφαλίσῃ μίαν διαρκῇ εἰρήνην καὶ νὰ ἐμποδίσῃ οὐδεμίαν ἐκ τῶν ἐθνῶν νὰ προσφύγῃ εἰς πόλεμον—ἔπερ σημαίνει φυσικὰ ἓνα γενικὸν ἀφοπλισμὸν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ 'Οργανι-σμοῦ 'Ηνωμένων 'Εθνῶν, ἐνισχυμένου. 3ον) Νὰ προστατεύῃ τὴν κυρίαρχον ἀνεξαρτησίαν τῶν ἐθνῶν καὶ 4ον) Νὰ παρέχῃ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τοιαύτην εὐεργεσίαν, ὥστε οἱ ἄνθρωποι ὅλου τοῦ κόσμου ν' ἀπαιτήσουν ἐπιμόνως τὴν ἀποδοχὴν τῆς.

Ἡ πρότασις τοῦ ἀφοπλισμοῦ μὲ βᾶσιν τὸ παγκόσμιον δι-καιον, συνδυασμένον μὲ τὸ Ταμεῖον ἀμοιβαίας παγκοσμίου ἀνα-πτύξεως πληροῖ τὰς ὡς ἀνω προϋποθέσεις. Θὰ ἡδύνατο αὐτὴ—ἡ ἐν ἄλλο καλλίτερον σχέδιον—νὰ περιέχῃ τὰ θεμελιώδη δεδομένα ἐπὶ τῶν ὁποίων, συνεννοούμενα, θὰ ἐβασίζοντο καὶ οὐδέτερα ἔθνη διὰ νὰ ὑποβάλουν τὰς «προτάσεις των διὰ τὴν εἰρήνην».

Ὁ 'Οργανισμὸς 'Ηνωμένων 'Εθνῶν δὲν πρέπει νὰ ἐξαφανισθῇ. Εἶναι δυνατόν νὰ καταστῇ βιώσιμος καὶ νὰ τᾶς παρασχεθῇ ἡ δυνατότης διὰ νὰ εἰσακουσθῇ ἡ προσφιλεστέρα εὐχὴ τῶν ἄν-θρώπων ἀφ' ὅτου ὑπάρχουν ἐπὶ τῆς γῆς: Μία διαρκὴς εἰρή-νη.

P. S. Andrews

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΤΑΣ ΗΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ;

*Εἰς τὸ ἀναγνωσθὲν τὴν ἴην 'Ιανουαρίῳ ἐνώπιον τοῦ Κογκρέσσου μῆνυμα του—
εἰδος ἐτησίου ἀπολογισμοῦ τῶν πεπραγμένων τοῦ ἔθνους καὶ προβολῆς τῆς μελ-
λούσης πολιτικῆς—ὁ πρόεδρος 'Αἰζενχάουερ ἐπέμεινε διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἐπὶ
τῆς ἀνάγκης νὰ συγκρατηθῇ ὁ πληθωρισμὸς τοῦ δολλαρίου, τοῦ ὁποίου τὰς ὁλε-
θρίας συνεπειὰς ὑπέμνησε πρὸς τοὺς 'Αμερικανοὺς διὰ μακρῶν. «Πρέπει—εἶπεν
ὁ πρόεδρος—νὰ ἀγωνισθῶμεν ἐναντίον τοῦ πληθωρισμοῦ, καθ' ὃν τρέπον θὰ
κατεπολεμοῦμεν τὴν πυρκαϊὰν ἢ ὅποια θὰ ἔσεται ἐν κινδύνῳ τὴν οἰκίαν μας».*

Ἡ ἐντονος αὐτῇ προειδοποίησις, ὅσον καὶ ἂν εἶναι εὐλογος, ἐνεποίησε ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν δοθέντες ὅτι ἐγένετο ὀλίγον μετὰ τὴν διευθέτησιν τῆς πολυμήνου ἀ-περγίας τῶν χαλβουργεῶν τῆς χώρας. Τὸ ἀμερικανικὸν κοινόν, πλήρως χαρὰς καὶ ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὸν τερματισμὸν τῆς ἀπεργίας αὐτῆς, ἡ ὁποία ἠπείλει τὴν πο-ρείαν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, δὲν σκέ-πτεται παρὰ τὴν ὑποσχεθείσαν ὑπὸ τοῦ προέδρου εὐημερίαν. Αἱ παρακολουθεῖσαι ὁμῶς τὴν πορείαν τοῦ νομίσματος τρα-πέζιτικα ἄρχαι καὶ μέγας ἀριθμὸς οἰ-κονομολόγων καὶ βιομηχάνων δὲν συμ-μερίζονται τὴν αισιόδοξον αὐτὴν προο-πτικὴν διότι φοβοῦνται ὅτι ἡ μεγάλη αὐξήσις ἡμερομισθίων ἡ ὁποία παρεχω-ρήθη εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν χαλβουργε-ῶν εἶναι δυνατόν νὰ συμπαρασύρῃ ἐντὸς, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, βραχείως χρονικοῦ διαστήματος τὸ σύνολον τῶν ἡμερομισθίων, μισθῶν καὶ τιμῶν.

Οἱ μισθοὶ τῶν ἐργατῶν τῆς χαλβουργ-ίας ἡδῆ ἡταν κατὰ 39 ἑκατοστὰ τοῦ δολλαρίου καθ' ὥραν, ἥτοι περίπου κατὰ 10% ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθοῦ ἀλλὰ τὸ ποσοστὸν τοῦτο εἶναι ὑψηλότερον λόγω καὶ τῶν ἄλλων παραχωρήσεων ἐπὶ τῶν ὅρων ἐργασίας εἰς τὰς ὁποίας ὑπεχρεώ-θησαν οἱ ἐργοδότες. Πρέπει νὰ σημειω-θῇ βεβαίως ὅτι ἡ αὐξήσις αὐτὴ θὰ ὁλο-κληρωθῇ προοδευτικῶς εἰς διάστημα τριά-κοντα μηνῶν. Κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν αἱ ἐπιχειρήσεις θὰ δυσνηθοῦν νὰ συγκρα-τήσουν διὰ μερικὸς τοὐλάχιστον μῆνας τὰς τιμὰς τῶν προϊόντων, ἀλλὰ ἐὰν οὕτω ὁ κίνδυνος δὲν εἶναι ἄμεσος εἶναι, πάντως, πραγματικὸς καὶ τελικῶς θὰ προκαλέσῃ τὴν ὕψωσιν τῶν τιμῶν ὅταν ὁλοκληρω-θῇ καὶ ἐνσωματωθῇ ἡ αὐξήσις εἰς αὐτάς. Οἱ ἐργάται χαλυβος ἦσαν ἤδη οἱ καλύ-τερον ἀμειβόμενοι τῶν 'Ηνωμένων Πο-λιτειῶν. Οἱ μισθοὶ των εἶχον αὐξηθῇ ση-μαντικῶς ἀνω τοῦ μέσου ὁρου τῶν αὐξή-σεων τῶν ἄλλων κατηγοριῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ αὐτὸ ὑπῆρξεν ἡ κυριώ-τερα αἰτία τῆς αὐξήσεως τῆς τιμῆς τοῦ χαλυβος, ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ 1953 ἕως τὸ 1958 ἡδῆ ἦτο κατὰ 34%, ἐνῶ ὁ γενι-κὸς δείκτης τῶν τιμῶν χονδρικῶς—χωρὶς τὰ προϊόντα διατροφῆς—δὲν ἀνῆλθον πα-ρὰ μόνον κατὰ 10%. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν αὐξήσιν αὐτὴν τῶν ἄλλων προϊόντων ὑπεύθυνος εἶναι κατὰ μέγα μέρος ἡ ὑ-

ψώσις τῶν τιμῶν τοῦ χαλυβος. Ἀπὸ μιᾶς ἀπόψεως καὶ ἐν συγκρίσει μὲ εὐρωπαϊκὰς χώρας ἡ αὐξήσις αὐτὴ εἶναι μᾶλλον μι-κρά. Καὶ τὸ γεγονός, ἐξ ἄλλου, ὅτι—ὅπως ἀνήγγειλεν ὁ πρόεδρος 'Αἰζενχάουερ—ὁ ἐφετινὸς ἀμερικανικὸς προϋπολογισμὸς θὰ κλείσῃ ἰσοσκελισμένος μὲ προοπτικὴν καὶ περισσεύματος διὰ τὸν ἐπόμενον τῶν ἐτῶν 1960—1961, καθιστᾷ ἐκ πρώ-της ὄψεως μᾶλλον ἀβασίμους τοὺς φό-βους πληθωρισμοῦ.

Ἡ αὐξήσις τοῦ κόστους παραγωγῆς

Τὰ σχετικῶς εὐνοϊκὰ ὁμῶς αὐτὰ στοι-χεῖα δὲν θεωροῦνται ἐπαρκῆ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων νομισματικῶν ἀρχῶν, τῶν βιο-μηχάνων καὶ τῶν οἰκονομολόγων οἱ ὁποῖοι διαβλέπουν τὸν κίνδυνον τοῦ πλη-θωρισμοῦ μᾶλλον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς μαζικῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν τῶν κόστους παραγωγῆς. Ἡ πραγματοποίησις τοῦ ἐνδεχομένου τούτου θὰ ἔχῃ ἄκρας δυ-σμενῆ ἐπίδρασιν δοθέντες ὅτι ἡ κατά-στασις τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰσοζυγίου πλη-ρωμῶν εἶναι εἰς κρίσιμον κατάσταση. Πράγματι, διὰ πρώτην φορὰ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πλη-ρωμῶν ἐφῆσσε τὰ τέσσαρα δισεκατομύ-ρια δολλάρια κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος καὶ μὲ τάσεις περαιτέρω αὐξήσεως. Ἡ καὶ μὲ τάσεις περαιτέρω αὐξήσεως. Ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνησις ἐλπίζει βεβαίως νὰ μειώσῃ τὸ ἔλλειμμα τοῦτο ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἀλλὰ ἡ προσπάθεια αὐτὴ προϋποθέτει μίαν σημαντικὴν ἀ-νάπτυξιν τῶν ἐξαγωγῶν, πράγμα ποὺ δὲν φαίνεται εὐχερὲς ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας τῆς σοβαρᾶς συναγωνιστικῆς ἱκανότητος τῶν εὐρωπαϊκῶν προϊόντων.

Ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν εὐρωπαϊκῶν προϊόντων

Επὶ τοῦ προκειμένου πρέπει νὰ σημειω-θῇ ὅτι ἡ ἀμερικανικὴ βιομηχανία, παρὰ τὴν ἐξόχως τελειοποιημένην τεχνικὴν τῆς, δυσκόλως δύναται ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸν ἐξωτερικὸν ἀνταγωνισμὸν ἐπὶ πλείστον προϊόντων. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς πάντως εἶναι λίαν χαρακτηριστικόν ὅτι, ἐνῶ εἰς τὰς 'Ηνωμένας Πολιτείας αἱ τι-μαὶ τοῦ χαλυβος ἡδῆ ἦσαν ἀπὸ τοῦ 1953 ἕως τὸ 1958 κατὰ 34%, εἰς τὴν

Γερμανίαν ἡδῆ ἦσαν κατὰ τὴν ἀντίστοι-χον περίοδον μόνον κατὰ 9%. Τὸ παρά-δειγμα τοῦτο εἰκονίζει σαφῶς τὴν ἀντα-γωνιστικὴν ἀκαμψίαν τῶν ἀμερικανικῶν προϊόντων ἐναντὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν καὶ ἐντιμὴν μέτρῳ δικαιολογεῖ τοὺς φόβους τῶν ἀρμοδίων ὅτι εἶναι περιορισμένα τὰ περιθώρια τῆς αὐξήσεως τῶν ἀμερικα-νικῶν ἐξαγωγῶν καὶ συνεπῶς καλύψεως τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πλη-ρωμῶν. Ἀλλωστε, αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀμε-ρικανικὸν ὑπουργεῖον Ἐμπορίου, εἰς πρό-σφατον ἐκθεσίν του παραδέχεται ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ οἱ Ἰάπωνες κατασκευασταὶ τῶν μηχανῶν—ἐργαλείων ἐβελτίωσαν ση-μαντικῶς τὴν ποιότητα τῶν προϊόν-των των καὶ ὅτι «λόγω τοῦ κόστους τῶν ἐργατικῶν χειρῶν εἰς τὰς 'Ηνωμένας Πο-λιτείας, αἱ μηχαναὶ αὐταὶ δύνανται νὰ πωληθῶν εἰς τὰς διεθνεῖς ἀγορὰς εἰς τιμὰς κατὰ 25-40% κατώτερας τῶν προσ-φερομένων ὑπὸ τῆς ἀμερικανικῆς βιομη-χανίας». Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς κατα-στάσεως αὐτῆς ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνησις καταβάλλει προσπάθειάς νὰ πείσῃ τὰς ξένας χώρας νὰ μὴ ἐπιβάλλουν τελωνεια-κὰς διακρίσεις καὶ ὑψηλοὺς δασμοὺς ἐπὶ τῶν ἀμερικανικῶν προϊόντων, ἂν καὶ ἡ ἴδια ἀναγκάζεται νὰ λαμβάνῃ προστα-τευτικὰ μέτρα ἐναντίον τῶν ξένων ἀντα-γωνισμῶν. Μία ὑγιὲς βεβαίως λύσις θὰ ἦτο καὶ ἡ κατάργησις ἡ σημαντικὴ μείω-σις τῆς βοηθείας πρὸς τὰς ξένας χώρας, ἀλλὰ διὰ λόγους διεθνέως πολιτικῆς τοῦ-το ἀποκλείεται καὶ εἶναι χαρακτηριστι-κὸν τὸ γεγονός ὅτι ἐπικρατεῖ ἡδῆ σαφὴς τάσις νὰ μεταβληθῇ ἡ δωρεὰν παρεχο-μένη βοήθεια εἰς μακροπρόθεσμον δάνειον. Ἐξ ἄλλου, ἡ πλήρης κατάργησις τῆς παρεχομένης βοηθείας πρὸς τὰς ὑπανα-πτύκτους χώρας θὰ ἔχῃ μᾶλλον δυσμενῆ ἀντικτικτὸν διότι θὰ σημάτην τὴν μείωσιν τῶν ἀμερικανικῶν ἐξαγωγῶν.

Διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν λήψιν μεμονωμέ-νων ἢ σπασμωδικῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, θὰ περιπλέξουν ἐπὶ μᾶλλον τὴν λεπτήν αὐτὴν κατάστασιν, ὁ πρόεδρος 'Αἰζενχάουερ ἐπρότιμῃσε ν' ἀπευθύνῃ ἐκκλήσιν πρὸς τὰς προηγμένας δυτικὰς χώρας «ν' ἀναλάβουν τὴν ὑπο-χρέωσιν νὰ συμβάλουν ἀπὸ κοινῆς καὶ ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μετὰ τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν εἰς νέαν προσπάθειαν ἀνακου-φίσεως ἀπὸ τῶν τρεμῶν ὄχθους τῆς πείνης τὸ ὅποιον πιέζει τὰς ὀλιγώτερον εὐνοη-μένους χώρας».

Κατ' ἀρχήν, αἱ εὐρωπαϊκαὶ βιομηχανι-καὶ χώραι εἶναι μᾶλλον διατεθειμέναι νὰ βοηθήσουν τὰς πτωχὰς καὶ καθυστε-ρημένας χώρας, ἰδίως ἐν ὅψει τῆς ἀντι-στοίχου σοβιετικῆς προκλήσεως. Ἀλλὰ εἶναι ἀπολύτως ἀμφίβολον ὅτι θὰ συ-γκατατεθῶν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ὑψη-λοῦ ἐπιπέδου τῶν ἡμερομισθίων τῶν 'Αμερικανῶν ἐργατῶν...

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Τὸ ποσὸν τῶν 81 ἑκατομμυρίων δολλαρίων τῆς ἀμερικανικῆς πρὸς τὴν Ἑλλάδα βοήθειας διὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος καὶ εἰς τὸ ὁποῖον περιλαμβάνονται καὶ τὰ 31 ἑκατ. τοῦ εἰδικοῦ δανείου διὰ τὸ μέγα ἔργον τοῦ Ἀχελώου, δὲν εἶναι εἰς τὴν οὐσίαν οὔτε μικρότερον οὔτε σημαντικῶς μεγαλύτερον τῆς περυσινῆς βοήθειας. Τὸ ποσὸν ἀναλύεται ὡς ἑξῆς: Κυρίως ἀμυντικῇ δωρεᾷν βοήθεια 30 ἑκατ. δολλάρια, δάνεια 37,3 ἑκατ., φιλανθρωπικαὶ ἀρωγαὶ 13 ἑκατ. καὶ τεχνικὴ βοήθεια 700 χιλ. δολλάρια. Συγκρινόμενα τὰ ποσὰ τῆς περυσινῆς καὶ ἐφετεινῆς βοήθειας ἐμφανίζουν τὴν τρέχουσαν ἀνωτέραν κατὰ 24,2 ἑκατ. δολλάρια. Πρέπει ὅμως νὰ ὑπολογισθῇ τὸ ποσὸν τοῦ εἰδικοῦ δανείου τὸ ὁποῖον παρὰ τοὺς ἄκρως εὐνοϊκοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους χορηγῆται, δὲν ἀποτελεῖ βοήθειαν οὔτε πρόκειται ν' ἀναληφθῇ ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους. Παρὰ ταῦτα ἀποτελεῖ ἡ χορήγησις τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ ἐκδήλωσιν ἀναμφοισβητικῆς τῆς οὐσίας πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις Ἀϊζενχάουερ ἀγωνίζεται εἰς τὸ Κογκρέσσον ἐναντίον τῆς περικοπῆς τοῦ συνόλου τῆς πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν βοήθειας. Ἡ πρόσφατος ἐπίσκεψις τοῦ Ἀμερικανοῦ Προέδρου εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἡ ἀμεσὸς ἐπαφή του μετ' αὐτοῦ Ἑλληνας ἰθύνοντας, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν εὐνοϊκὴν αὐτὴν μεταχείρισιν πρὸς τὴν χώραν μας. Ἡ Ἀμερικὴ, ἡ πλουσιωτέρα χώρα τοῦ κόσμου, ἀντιμετωπίζει καὶ αὐτὴ προβλήματα, ὅπως εἶναι τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ της ἰσοζυγίου καὶ ἐπομένως ἀποκτᾷ μεγαλύτεραν σημασίαν τὸ γεγονός ὅτι εἰς μίαν τοιαύτην περίοδον ἀύξανε ἂν τὴ νὰ μειώνη τὴν πρὸς τὴν Ἑλλάδα βοήθειαν.

Ἡ δὲ, καθήκον τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ λάβῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα πού θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ συνόλου τῆς ἀμερικανικῆς βοήθειας ὑπὸ οἰονδήποτε τύπον καὶ ἀν παρέχεται αὕτη. Τὰ 6,3 ἑκατ. δολλάρια, προοριζόμενα διὰ τὴν χορήγησιν δημητριακῶν, λιπαρῶν καὶ βάμβακος ἐξ Ἡνωμένων Πολιτειῶν, εἶναι λίαν ἀμφίβολον ὅτι θὰ καλυφθοῦν, δεδομένου ὅτι οὔτε εἰς λιπαρὰ οὔτε εἰς βάμβακα προβλέπονται ἀνάγκαι κατὰ τὸ τρέχον ἔτος. Δὲν ἀπομένει παρὰ τὸ ποσὸν αὐτὸ νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν ἐξ Ἀμερικῆς προμήθειαν δημητριακῶν καὶ κτηνοτροφῶν. Βεβαίως τὸ ὕψος τοῦ ποσοῦ δὲν φαίνεται πιθανὸν ὅτι θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν πλήρη ἀπορρόφησιν του παρὰ τὰς προσπάθειάς πού θὰ καταβληθοῦν, ὅπως δὲν καταρθώθη νὰ καταναλωθῇ καὶ πέρυσιν. Ἐν πάσει περιπτώσει, ἡ Ἀμερικὴ ἔρχεται διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ἐρέτος νὰ ἀποδείξῃ τὰ φιλικὰ αἰσθηματὰ της πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν σημασίαν πού ἀποδίδει εἰς τὸν σημαντικὸν ἀμυντικὸν ρόλον τῆς χώρας μας εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ἀνατολικῆς Μεσογείου. Ἐν τούτοις, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δὲν πρέπει νὰ τρέφῃ ἀύπαιστα. Ἐὰν ἡ ἀρξάμενη προσπάθεια τῆς διεθνoῦς ὑφέσεως καταλήξῃ εἰς οὐσιαστικὰ ἀποτελέσματα, ἐὰν ὁ ἀφοπλισμὸς γίνῃ πραγματικότης καὶ ὁ νόμος τῆς εἰρηνικῆς συνυπάρξεως ἐπιβληθῇ, αἱ Ἡνωμένα Πολιτεῖαι θὰ παύσου νὰ εἰς ὅλας ἀνεξαιρέτως τὰς χώρας τὴν χορήγησιν τῆς δωρεᾷν ἀμυντικῆς βοήθειας. Καὶ ἡ χρηματοδότησις τῆς Οἰκονομίας καὶ αἱ ἐπενδύσεις θὰ γίνωνται μετὰ καθαρῶς οἰκονομικὰ κριτήρια. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς προβάλλει ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ν' ἀντιμετωπίσωμεν τὸ θέμα τῆς ρυθμίσεως τοῦ δημοσίου χρέους, ἀπαραιτήτου προϋποθέσεως διὰ κάθε οἰκονομικὴν διαπραγματεύσιν.

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ

Εἰς τὸ ποσὸν τῆς ἀμερικανικῆς βοήθειας ὑπολογίζεται καὶ τὸ ἐκ 31 ἑκατ. δολλαρίων δάνειον τοῦ Ταμείου Δανείων Ἀναπτύξεως, προοριζόμενον διὰ τὸ μέγα ἔργον τοῦ Ἀχελώου. Ἡ ἐξασφάλισις τῶν πόρων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τεραστίου αὐτοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ ἔργου δικαίως ἀπετέλει τὸ ὄνειρον τῆς Κυβερνήσεως. Εἶναι γνωστὸν ὅτι δὲν νοεῖται ἐκβιομηχανίσις οἰασθῆποτε χώρας, χωρὶς ἐπαρκὴ καὶ εὐθνήν ἡλεκτρικὴν ἐνέργειαν, τῆς ὁποίας ἡ Ἑλλὰς ἔχει μεγίστην ἀνάγκην καὶ διὰ τὰς βιομηχανίας πού προγραμματίζει καὶ διὰ τὴν ὑπαίθρου. Ὅπως ἐδήλωσεν ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῆς Δ.Ε.Η. κ. Πεζόπουλος, ὁμῶν εἰς τὸ γεῦμα τοῦ Συνδέσμου Ἀνταποκριτῶν Ἐθνῶν Τύπου, ἡ ὀλικὴ ἐτήσια παραγωγὴ τοῦ συγκροτήματος τῶν ἐργοστασίων θ' ἀνέλθῃ εἰς ἐνάμισιν ἑκατομμύριον κιλοβατῶρας. Τὸ δάνειον καλύπτει τὸ μέγιστον μέρος τῶν εἰς συνάλλαγμα δαπανῶν, προβλεπομένων ν' ἀνέλθουν εἰς 36—40 ἑκατ. δολλάρια καὶ οἱ ὅροι τοῦ δανεισμοῦ εἶναι τοιοῦτοι ὥστε νὰ ὑποβιβάζουν τὸ κόστος κατασκευῆς καὶ, κατὰ συνέπειαν, τὸ κόστος παραγωγῆς τῆς ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιον τοῦ Ἀχελώου. Ἡ συμφωνία προβλέπει τὴν διάθεσιν τοῦ δανείου διὰ τὴν ἀγορὰν μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ ἀμερικανικῆς κατασκευῆς. Καὶ νὰ μὲν ὑπάρχει ὑψηλότερον κόστος εἰς τὰ ἀμερικανικὰ μηχανήματα, ἀλλὰ οἱ τόσον εὐνοϊκοὶ ὅροι τοῦ δανείου ἐναντί τῶν συνηθιζόμενων εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐξουδετερώνουν τὰς διαφορὰς τιμῶν. Πάντως, ἐκεῖνο πού προσέχει εἶναι ἡ ἀμεσὸς ἐναρξίς τῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα ὑπολογίζεται ὅτι θὰ διαρκέσουν ἐπὶ μίαν πενταετίαν. Εὐτυχῶς ἡ μελέτῃ τῆς «Ἐμπάσκου» διὰ τὸ φράγμα ὕψους 174 μέτρων εἰς τὴν θέσιν Κορμαστὰ εἶναι ἤδη ἐτοίμη καὶ πλήρης. Ὅταν τὸ ὄνειρον γίνῃ πραγματικότης, ὅταν τὸ μεγαλύτερον ὑδροηλεκτρικὸν ἔργον τῆς Ν.Α. Εὐρώπης τεθῇ εἰς λειτουργίαν, δὲν θὰ ἐπιλυθῇ μόνον ἓνα ζωτικώτατον διὰ τὴν χώραν μας πρόβλημα, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἕλληνες θὰ ἡμποροῦν νὰ αἰσθανθοῦν δικαίαν ὑπερηφάνειαν διὰ τὸ μέγα ἐπίτευγμά των. Διότι ὅλα τὰ ἔργα ἀπὸ τὸν λαὸν κατασκευάζονται καὶ τὸν λαὸν προορίζονται νὰ ὑπηρετήσουν.

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΙΣ

Ὑπῆρξε βεβιασμένη ἡ κατάθεσις εἰς τὴν Βουλὴν προτάσεως νόμου διὰ τὴν συνταξιοδότησιν τῶν γερόντων ἀγροτῶν. Δὲν ἐπιτρέπεται βεβαίως νὰ τεθῇ ὑπὸ ἀμφισβήτησιν, ἔστω καὶ διὰ μίαν στιγμὴν ἡ ἀγαθὴ πρόθεσις τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Δημοκρατικῶν Φιλελευθέρων κ. Γ. Παπανδρέου νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν πτωχῶν ἀγροτῶν πού ὑπερέβησαν τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἐνῶ καθίστανται ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν, δὲν ἔχουν καὶ κανένα πόρον ζωῆς. Τὸ θέμα ὅμως εἶναι εὐρύτατον καὶ ἀπὸ πλευρᾶς ὀργανώσεως τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ ἀπὸ πλευρᾶς δημοσιονομικῆς. Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἐνὸς δεκαδράχμου ἡμερησίως εἰς 130.000 γέροντας ἀγρότας ἀπαιτεῖται ποσὸν ὑπὲρ τὰ πεντακάσια ἑκατομμύρια δραχμῶν, τὸ ὁποῖον σύμφωνα μετὰ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Γ. Παπανδρέου πρέπει νὰ ἀντληθῇ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὴν κατανάλωσιν διὰ τῆς ἐπιβολῆς νέων φορολογιῶν. Ἐν-

δέχεται τὰ ὅσα προτείνει ὁ ἀρχηγὸς τῶν Δημοκρατικῶν Φιλελευθέρων ν' ἀποδειχθοῦν ὀρθὰ ἢ τουλάχιστον ἀ- παραίτητα. Ἀλλὰ διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἐπιβολὴν νέων φορολογιῶν, ἐπὶ τοῦ ἤδη βαρέως φορολογουμένου λαοῦ εἶναι ἀνάγκη τὸ θέμα νὰ ἐξετασθῇ ἀπὸ ὅλας τὰς πλευρὰς καὶ νὰ ὑπάρξῃ μία σοβαρὰ μελέτῃ πού θὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὁδηγὸς εἰς τὴν λήψιν τῶν τελικῶν ἀποφάσεων. Ἡ δὲ, ἡ Κυβέρνησις ἀνέθεσε τὴν μελέτην τοῦ θέματος εἰς μίαν εἰδικὴν ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία ἐτεράμτισε τὸ ἔργον τῆς καὶ ὑποβάλλει συντόμως τὸ πόρισμά της. Παραλλήλως ἀνέθεσεν εἰς τὸν Γερμανὸν καθηγητὴν κ. Κρόνν τὴν ἐξέτασιν τοῦ θέματος καὶ εὐρίσκειται ἐν ἀναμονῇ καὶ τοῦ δευτέρου αὐτοῦ πορίσματος. Ὅταν ὅλα αὐτὰ τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα συγκεντρωθοῦν καὶ κυρίως τὰ στοιχεῖα τῆς δαπάνης πού θὰ ἀπαιτηθῇ διὰ τὴν συνταξιοδότησιν τῶν Ἑλλήνων ἀγροτῶν ἀπὸ τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, θὰ ἡμποροῦμεν νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἐξέυρεσιν τῶν πόρων, χωρὶς ἵσως ἀνὰ γκνηνὰ προσφυγῆς εἰς νέους φόρους. Καὶ ἐπιβάλλεται νὰ κληθῇ τότε ὁ κ. Παπανδρέου νὰ ἐκθέσῃ τὴν ἀποψιν του καὶ νὰ συνεργασθῇ εἰς τὴν θεμελίωσιν ἐνὸς σταθεροῦ καὶ μονίμου συστήματος ἀγροτικῆς ἀσφαλίσεως, ἱκανοῦ νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἐπαρκῶς μίαν σημαντικὴν κοινωνικὴν ἀνάγκην.

ΠΡΟΗΓΟΥΝΤΑΙ ΠΟΛΛΑ

Πρὶν ὅμως φθάσωμεν εἰς τὴν συνταξιοδότησιν τῶν γερόντων ἀγροτῶν ἡ ὁποία δὲν ἐφημερίσθη οὐδὲ εἰς τὰς πλέον προηγουμένας χώρας, ἐξαίρεσις τῆς Γαλλίας ὅπου ἡ χορηγούμενη συντάξις ἀνέρχεται εἰς τὸ ἀντίστοιχον τῶν διακοσίων δραχμῶν, ἔχουμε πολλὰ πράγματα νὰ κάμωμεν. Νὰ ἀπαλλάξωμεν πρώτον τὸν Ἕλληνα χωρικὸν ἀπὸ τὴν δεινὴν ὑποπαρσχολήσιν πού τὸν κατατρέπει καὶ νὰ τὸν καταστήσωμεν ἱκανὸν νὰ παραγάγῃ περισσότερα καὶ καλλίτερα προϊόντα. Νὰ παραμερίσωμεν δεῦτερον τοὺς ἀχρηστοὺς καὶ ἐπιζήμιους μεσάζοντας, ὥστε ὅχι μόνον ὁ ἀγρότης νὰ ἀπολαύσῃ περισσότερα ἀπὸ τὴν παραγωγὴν του, ἀλλὰ καὶ ἡ κατανάλωσις ν' ἀνακουφισθῇ. Διότι εἶναι ἀπαράδεκτον ὁ μὲν παραγωγὸς νὰ πωλῇ εἰς ἐξυτελιστικὰς τιμὰς τὰ προϊόντα του, ἡ δὲ κατανάλωσις νὰ τὰ πληρώνῃ πέντε ἢ καὶ δέκα φορές ἀκριβώτερα. Νὰ ὁλοκληρώσωμεν, τρίτον, καὶ νὰ ὀργανώσωμεν καλλίτερα τὴν ἱατροφαρμακευτικὴν περίθαλψιν τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου, ὥστε τὸ γῆρας καὶ ἡ ἀσθένεια νὰ ἀντιμετωπισθοῦν μετὰ βίας τὰς συγχρόνους κοινωνικὰς ἀντιλήψεις. Ὅλα αὐτὰ, μαζὺ μετὰ τὸ τεράστιον πρόγραμμα ἐπενδύσεων εἰς τὴν ὑπαίθρου, τὴν ὑποβοήθησιν δηλαδὴ τοῦ ἔργου τῶν ἀγροτῶν, εἶναι λογικὸν νὰ προηγηθῶν πάσης ἰδέας συνταξιοδοτήσεως. Τὸ Κράτος ὀφείλει νὰ καταβάλῃ κάθε προσπάθειαν διὰ νὰ καταστήσῃ τὸν ἀγρότην παραγωγὸν καὶ ὅχι συνταξιούχον. Καὶ ὅπως εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἀκόμη καὶ εἰς τὰς χώρας ὅπου οἱ προϋπολογισμοὶ ἀφίνουν σημαντικὰ περισεύματα, ἔτσι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, οἱ ἀγρόται θὰ ἡμποροῦν νὰ ζήσουν καὶ εἰς ὑψηλὸν ἐπίπεδον ἀπὸ τὸ εἰσόδημα τῶν, χωρὶς νὰ ἔχουν ἀνάγκην μιᾶς πενιχρᾶς συντάξεως.

ΑΓΚΥΛΩΤΟΙ ΣΤΑΥΡΟΙ...

Καὶ εἰς τὰς πέντε Ἡπεῖρους ἐνεφανίσθησαν οἱ ἀγκυλωτοὶ σταυροί... Νοσταλγοὶ ἐνὸς ἐπικρατικοῦ παρελθόντος πού ἐβύθισεν εἰς τὸ πένθος καὶ τὴν συμφορὰν ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα, ἐπιχειροῦν νὰ ὑπενθυμίσουν εἰς τοὺς ἐπιζήσαντας καὶ εἰς τοὺς βλαστὸς τῶν ἑκατομμυρίων θυμάτων των, τὴν ὑπαρξίν των. Δὲν ἀπειλεῖται, βεβαίως ὁ κόσμος ἀπὸ τὴν ἀναβίωσιν τοῦ Ναζισμοῦ. Αἰσθάνεται φρίκην ὅταν ἀναλογίζεται τὴν ἐποχὴν πού ἐμεσουράνει καὶ δικαίως ἀγανακτεῖ διότι θρασυτάτα ὑποκείμενα εἰς ὅλον τὸν κόσμον τοῦ ὑπενθυμίζον τὰς πλέον ὀδυνηρὰς ὥρας πού διήλθε. Ἡ ἀντιμετώπισις, ἐν τούτοις, τῶν θρασυτάτων αὐτῶν ὑποκειμένων, φαίνεται ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἀποτελεσματικὴ εἰς ὅλας τὰς χώρας. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Δυτικῆς Γερμανίας ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐδόθη τὸ σύνθημα, ἔλαβε σκληρὰ μέτρα κατὰ τῆς ἐκδηλώσεως αὐτῆς πού δὲν ὑπῆρξε μόνον γελόια — ὅπως πολλοὶ ἠθέλησαν νὰ τὴν χαρακτηρίσουν — ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνος. Ἐν τούτοις εἰς ἄλλας χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης δὲν καταρθώθη νὰ ἐξουδετερωθῇ ἐν τῇ γεννέσει της ἡ ἀρὰς αὐτῆς προσπάθεια τῶν νοσταλγῶν. Εἶναι βεβαίως ὀλιγοριθμοὶ εἰς ἐκάστην χώραν, οἱ διεστραμένοι αὐτοὶ τύποι. Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι ἀποκλείεται νὰ πληθυνθοῦν, ὅπως οἱ τέκνοντοίς καὶ νὰ ἀποτελέσουν αὐτοὺς μίαν ἀπειλήν. Μόνον λήψις δραστηκῶν, ἐξοντακτικῶν θὰ ἐλέγγομεν μέτρων, θὰ ἦτο δυνατόν ν' ἀναστειλῇ τὸ κακόν.

Ν' ΑΧΡΗΣΤΕΥΣΟΥΝ ΤΟΝ "ΓΕΡΑΝΟΝ",...

Ὅπως γράφομεν καὶ εἰς ἄλλην σελίδα τοῦ Αἰσῶνος εἶναι νομικῶς λίαν ἀμφισβητήσιμον τὸ δικαίωμα τῆς Ἀστυνομίας νὰ ἀπάγῃ κατὰ γκαγκ-στερικὴν μέθοδον τὰ ἰδιωτικὰ ὀχήματα πού σταθμεύουν, παρὰ τὰς διαταγὰς τῆς, εἰς διάφορα σημεία τῆς πόλεως. Καὶ τὰ δικαστήρια θ' ἀποφανθοῦν προσεχῶς ἐὰν ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Ἀστυνομίαν... νὰ διδάσκῃ ἐν ὑπαίθρῳ τοὺς νεαροὺς κακοποιοὺς με ποῖον τρόπον ἡμποροῦν νὰ παραβιάζουσιν τὰς θύρας τῶν αὐτοκινήτων. Ἡ τροχαία, οἰκτρῶς ἀποτυχοῦσα εἰς τὸ κύριον ἔργον της πού εἶναι ἡ ρύθμισις τῆς κυκλοφορίας τῶν τροχαφῶρων, ἐπιδίδεται κατὰ τὰς τελευταίας ἐβδομάδας μετὰ τὴν εἰς τὴν ἀπαγωγὴν τῶν ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων νὰ δώσῃ κατὰ δεκάδας καθημερινῶς πῖπτουν θύματα τοῦ κακῶς νοούμενου καθήκοντος της. Αὐτοκίνητα ἱατρῶν, ἐπιστημόνων, ἐπιχειρηματιῶν καὶ ὑπαλλήλων σταθμεύοντα κάπου διὰ τρία ἢ πέντε λεπτά, ἀπάγονται καὶ ἐξαφανίζονται... Εἶναι δὲ περιέργον ὅτι τὰ πάσης φύσεως ἐπαγγελματικὰ τροχοφόρα, λεωφορεῖα, ταξὶ καὶ φορτηγά, τυγχανοῦν μιᾶς ἐξοργιστικῆς εὐνοικῆς μεταχειρίσεως. Ὁ γερανὸς ὑπάρχει καὶ χρησιμοποιεῖται μόνον διὰ τὰ ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα, ἐνῶ τὴν ἀνωμαλίαν εἰς τὴν κυκλοφορίαν προκαλοῦν κυρίως τὰ λεωφοροεῖα καὶ τὰ ταξί. Τὰ πρῶτα μετὰ τὰ ἐπικίνδυνα ἀπροσπεράσματα, τὰς σταθμεύσεις εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου, τὸν μεταξὺ των ἀνταγωνισμόν εἰς τὴν ταχύτητα καὶ τὰ ταξί μετὰ τὸ «ψάρεμα» τοῦ πελάτου ἐν μέσῃ δὲ τῶν ἐμποδίζον τὴν κυκλοφορίαν καὶ κρατοῦν ὑποχρεωτικῶς εἰς ἀδρά-

νειαν δεκάδες ἄλλων αὐτοκινήτων καὶ τῆς «μανοῦβρες» εἰς τοὺς κεντρικότερους δρόμους τῆς πρωτεύουσας. Καὶ ὅμως τὰ ὀχήματα πού πραγματικῶς ἐμποδίζουν τὴν κυκλοφορίαν ἔχουν ἐξασφαλίσαι ἀσυδοσίαν. Ὁ ἡμερησίος Τύπος δημοσιεύει καθημερινῶς παράπονα καὶ διαμαρτυρίας ἰδιωτῶν διὰ τὴν κακὴν μεταχείρισιν των ἐκ μέρους τῆς τροχαίας. Ἀποτελεῖ τοῦτο μίαν ἐκδήλωσιν κοινωνικοῦ μίσους, ἀδικαιολόγητον καὶ ἀπαράδεκτον. Εἰς τὸν ἀπηνὴ φορολογικὸν διωγμὸν ἐναντίον τῶν ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων προστεθῇ τώρα καὶ ἡ βία ἀπαγωγῇ του. Ἐν τούτοις, οἱ ἀπὸ τῶν ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων ἡμποροῦν καὶ ἔχουν τὰ μέσα νὰ ἀντιδρᾶσιν. Ἀρκεῖ νὰ ὀργανωθοῦν καὶ νὰ λάβουν τὴν ἀπόφασιν νὰ στερηθοῦν τῆς ἰδιοκτησίας των ἐπὶ τινα χρόνον καὶ μέχρις ὅτου ἀντιληφθῇ τὸ Κράτος καὶ οἱ ἀρμόδιοι ὅτι τὸ ἰδιωτικὸν αὐτοκίνητον πού ἀπομιμνεῖται φορολογικῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅσον εἰς καμμίαν ἄλλην χώραν τοῦ κόσμου, δὲν εἶναι εἶδος πολυτελείας διὰ νὰ προκαλῇ τὸν φθόνον, ἀλλὰ ἀνήκει κατὰ 80% εἰς μισοβιοτικὴν οἰκονομίαν ὅπου οἱ ὅποιοι τὸ χρησιμοποιοῦν ὅχι πρὸς διασκέδασιν, ἀλλὰ διὰ νὰ κερδίζουν τὸ ψωμί των.

Η ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

Ἡ πενταμερὴς διάσκεψις τοῦ Λονδίνου διὰ τὸ ζήτημα τῶν βρετανικῶν στρατιωτικῶν βάσεων εἰς τὴν Κύπρον δὲν κατάρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς ἀποφάσεις. Ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ ἀναβολὴ ἐπὶ ἓνα μῆνα, διὰ τὴν 19ην Μαρτίου ἡ ἀνακήρυξις τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς νήσου. Δὲν εἶναι βεβαίως εὐχάριστος ἡ ἀναβολὴ αὕτη, ἡ ὁποία ἡμπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ ἀνδρακινδύνους εἰς τὸν τελικὸν σκοπὸν, τουλάχιστον ἀνησυχίαν μεταξὺ τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Πᾶσα παρέκβασις ἐκ τῶν ἀρχικῶν συμφωνιῶν τοῦ Λονδίνου ἀνοίγει ἀναμφισβητήτως ἓνα ρήγμα εἰς τὰς συμφωνίας, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὴν πρώτην τουλάχιστον ἐφαρμογὴν των εἶναι φυσικὰ εὐθραυστοι. Εὐτυχῶς ὅμως ἡ πενταμερὴς μετετράπη εἰς διμερὴ καὶ ἡ δὲ ὁ Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος συζητεῖ μετὰ τὸν Βρεταννὸν ὑφυπουργόν των Ἐξωτερικῶν κ. Προφίουμο, μετὰ πολλὰς ἐλπίδας ἐξουδερώσεως μιᾶς συμβιβαστικῆς λύσεως. Θὰ ἀπετέλει εὐτύχημα, ἔστω καὶ μετὰ τὰς δυσχερείας πού ἀνέκυψαν εἰς τὴν πενταμερὴ νὰ προκύψῃ ἐκ τῶν διμερῶν συνονμιῶν κάποιο θετικὸν ἀποτέλεσμα διὰ τὴν ἀποτραπὴν ὁ κίνδυνος καταρρεύσεως ἐνὸς οἰκοδομήματος πού ἐκτίσθη μετὰ πολλοὺς μόχθους καὶ μετὰ ὑπεράνθρωπον προσπάθειαν. Ὁ πρόεδρος Μακάριος φέρει ἤδη μόνος τὴν εὐθύνην διὰ τὴν καλὴν ἐκβασιν ὀλοκλήρου τῆς ὑποθέσεως ἡ διὰ τὴν ἀποτυχίαν. Εἶναι ὁ αἰρετὸς ἀρχων, τὸν ὁποῖον ἐτίμησεν μετὰ τὴν ἐμπιστοσύνην της ἡ μεγίστη πλειοψηφία τοῦ ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Καὶ ὁ ἴδιος θ' ἀποφασίσῃ πλέον διὰ τὴν τύχην του. Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις οὐδένα ἔχει πλέον λόγον ἀναμείξεως εἰς τὴν ὑπόθεσιν. Βεβαίως, ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ βοηθῇ καὶ νὰ συμπαρατατασθῇ ὁσάκις καλεῖται. Ἀλλὰ τίποτε πλέον αὐτοῦ. Ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία εἶναι ἤδη μιὰ πραγματικότητα.

Εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος τοῦ «Αἰῶνος» θὰ δημοσιευθῇ τὸ τρίτον μέρος τῆς σειράς τῶν ἀθροῶν διὰ τὴν πολιτικὴν ἀεροπορίαν τῆς χώρας μας.

Ἡ Ἑθνικὴ Ἐκθέσις Βιβλίου, ἡ ὁποία ἤνοιξε τὰς πύλας τῆς τῆν 21ην Δεκεμβρίου εἰς τὴν αἰθούσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας καὶ παρέμεινεν ἀνοικτὴ ἐπὶ 15 ἡμέρας, ὑπῆρξεν ἓνα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα πνευματικὰ γεγονότα τοῦ λήξαντος ἔτους. Ἐκθέσεις βιβλίου, βέβαια, εἶχον πραγματοποιηθῇ καὶ ἄλλαι μέχρι σήμερον. Πάντως, διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν χώραν μας παρομοία προσπάθεια συνέλαβε τὸ ὅλον θέμα ὑπὸ ἓνα πρῶτον εὐρύτερον, ὥστε, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ λογοτεχνικὸν νὰ περιλάβῃ τόσον τὸ ἐπιστημονικόν, ὅσον καὶ τὸ καθαῶς τεχνικὸν βιβλίον.

Τοῦτο ὑπῆρξε τὸ πρῶτον σημαντικὸν βῆμα. Δεύτερον, ἐπίσης σημαντικὸν καὶ αποφασιστικὸν βῆμα, ὑπῆρξεν ἡ προοπτικὴ νὰ ἐπαναλαμβάνεται κατ' ἔτος ἡ Ἐκθέσις καὶ μάλιστα ὄχι μόνον εἰς τὴν πρωτεύουσάν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας κατ' ἀρχήν, εἰς κέντρα τοῦ Ἀποδήμιου Ἑλληνισμοῦ βραδύτερον. Ἀπόφασις, ἡ ὁποία θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν εὐρύτεραν προβολὴν τοῦ πνευματικοῦ μας πολιτισμοῦ καὶ θὰ διευκολύνῃ τὴν συστηματικὴν ἐπικοινωνίαν τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ διεθνούς κοινῶ μετὰ τὴν ἑλληνικὴν Λογοτεχνίαν καὶ Ἐπιστήμην. Βάσει τοῦ προγράμματος τούτου, συγκεκριμένως, ἡ Ἐκθέσις θὰ μεταφερθῇ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην κατὰ τὸ ἐρχόμενον Πάσχα καὶ θὰ φιλοξενηθῇ εἰς τὴν μεγάλην αἰθούσαν τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν. Ἐκ παραλλήλου, σχεδιάζεται ἡ μελλοντικὴ μεταφορὰ τῆς Ἐκθέσεως εἰς Κύπρον, Αἴγυπτον καὶ ἄλλα.

Διὰ νὰ εἰσέλθῃ τὸ ὅλον σχέδιον εἰς τὴν ὁδὸν τῆς πραγματοποιήσεώς του, παρέστη ἀνάγκη ν' ἀντιμετωπισθοῦν καὶ νὰ ἐπιλυθοῦν πλείστα ὅσα προβλήματα. Ἡ τελικὴ τῶν ἀντιμετώπισεων ὀφείλεται εἰς τὴν ἀρμονικὴν συνεργασίαν ὅλων τῶν πνευθύνων παραγόντων, οἱ ὅποιοι συνέδραμον τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Ὑπουργείου με ἐνθουσιασμόν. Πράγματι δέ, Ἀκαδημαϊκοί, Καθηγηταὶ Παν/μίου καὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν, πρόεδροι Λογοτεχνικῶν Σωματείων, ἐκπρόσωποι τῶν ἐκδοτῶν κ.λ.π., ἔδωσαν τὸ παρὸν εἰς τὸ προσκλητήριον τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας. Κατηρτίσθη πρὸς τοῦτο συντονιστικὴ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ὅλου ἔργου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Νικολάου Καρμίρη. Ἀπαντες ἐργάσθησαν μετὰ ζήλον καὶ ἀποφασιστικότητά. Ἀποτέλεσμα: Ἡ ὁργάνωσις τῆς ὅλης Ἐκθέσεως ἐπέτυχε πλήρως, τὰ δὲ συγκυριακὰ ἐντυπα ἀνῆλθον εἰς τοὺς 3.500 τίτλους περίπου.

Τὸ πρόγραμμα διὰ μίαν εὐρείαν προβολὴν τοῦ ἑλληνικοῦ βιβλίου εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς ξένους εἶχεν ἤδη πραγματοποιήσει τὸ πρῶτον του ἄλμα. Ἡ Ἐκθέσις—προὶόν μιᾶς γενικωτέρας προσπάθειας τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βιβλίου—ἤνοιξε τὰς πύλας τῆς παρουσίας τῶν Α.Μ. τῶν Βασιλέων, τοῦ Διαδόχου καὶ ὅλης τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας καὶ ἐκλεκτῶν ἐκπροσώπων τοῦ πνευματικοῦ κόσμου τῆς πρωτεύουσας. Μέσα εἰς ἀδράς γραμμάς, ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Γ. Βογιατζῆς ἀνέπτυξε τὴν σημασίαν τοῦ γεγονότος καὶ υπεργράμμισε τὰς πνευματικὰς ἀνησυχίας καὶ τὴν πνευματικὴν δραστηριότητα τοῦ ἀκαταβλήτου εἰς πνευματικὴν ζωτικότητα ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Οἱ παρευθεθέντες εἰς τὴν τελετὴν ἐπληροφόρηθησαν μετὰ ἰδιαιτέραν συγκίνησιν ὅτι ἡ πρώτη αὐτὴ Ἑθνικὴ Ἐκθέσις τοῦ Βιβλίου περιελάμβανεν καὶ τὸ ὥραϊον βιβλίον τῶν Α.Α.Β.Β.Υ.Υ. τῶν Πριγκιπισσῶν Σοφίας καὶ Εἰρήνης «Ὅστρακα ἐκ Δεκελείας», ἐξαιρετὸν ἀρχαιολογικὴν μελέτην ἡ ὁποία μαρτυρεῖ περὶ τῆς εὐρείας μορφώσεως καὶ τῆς βαθείας ἑλληνικῆς παιδείας τῶν δύο Ἑλληνίδων Πριγκιπισσῶν. Ὁ κ. ὑπουργὸς ἐτόνισε χαρακτηριστικῶς: «Ἀπὸ σήμερον οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς συγκαταλέγονται εἰς τοὺς κόλπους τῶν καὶ τὰς Α.Α.Β.Β.Υ.Υ. τὰς Πριγκιπίσας Σοφίαν καὶ Εἰρήνην».

Ἐνα ἄρθρο τοῦ κ. Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΗ
Διευθυντοῦ τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης

ΕΘΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἑθνικῆς Ἐκθέσεως Βιβλίου εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρείαν. Ἐξ ἀριστερῶν: Ὁ Διάδοχος, ὁ πρίγκιψ Μαξιμιλιανός, αἱ πριγκίπισσαι Σοφία καὶ Εἰρήνη, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Ν. Καρμίρης, ἡ Βασίλισσα καὶ ὁ Βασιλεὺς περιεργαζόμενοι τὰ ἐκτιθέμενα βιβλία.

Ἐὐστοχος πρωτοβουλία τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ τῶν Ὁρσηκευμάτων κ. Γεωργίου Βογιατζῆ καὶ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως κ. Νικολάου Καρμίρη ὑπῆρξεν ἡ ἀφιερωτὴ τῆς Ἑθνικῆς Ἐκθέσεως Βιβλίου. Εἰς τὸ διάστημα ὀλίγων ἡμερῶν εἶχαμεν τὴν σκέψιν τοῦ πράγματος, τὴν ἀπόφασιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν. Καὶ εἰς τὴν χώραν μας, ὅς τὸ ὁμολογῶμεν, μόνον ἔτσι ἔγιναν ὅσα ἔγιναν. Αἰτίαι τὸ ἀψίκорον; Ὁ αὐτοσχεδιασμός—μετὰ πρῶτον διδάξαντα τὸν ἥρωα τῆς φυλῆς μας, τὸν Ὀδυσσεά; Ἡ ἀπροθυμία πρὸς συνέχειαν ἐνεργείας, ἐνικώσης τὸν χρόνον; Ἡ τάσις νὰ καταστρέφωμεν ἢ νὰ ἀφίνωμεν εἰς τὴν τύχην ὅ,τι ἔκτισεν ἡ ἐθελείωσεν ὁ προκατόχος; Ἀλλ' ἡ διερευνήσις αὐτὴ δὲν εἶναι τοῦ παρόντος. Καὶ παραμένει τὸ ἀποτέλεσμα: Ὅτι ψυχικαὶ δυνάμεις καὶ ἰκανότητες ἀντίρροποι πρὸς ὅ,τι ἐσημειώθη ἐπιφέρουν τὴν ἰσορροπίαν καὶ προβάλλουν συχνὰ ἔργα ὀξία λόγου, ἐνῶ ἄλλοι λαοὶ δι' ἀνάλογα ἔργα ἢ καὶ συνήθως κατώτερα δαπανοῦν καὶ χρόνον καὶ χρήμα ἀπείρως πολλαπλάσιον. Ἀς εἰμεθα λοιπὸν εὐλογημένοι, ὅτι μεταξὺ τῶν ἄλλων καταρθωμάτων μας ἐπετύχαμεν νὰ συστηματοποιήσωμεν καὶ τὸ «ἐξ ὑπογείου» τῶν ἀρχαίων, τὸ ἐκ τοῦ προχείρου, τὸ ἐκ τῶν ἐνόντων!

ΑΠΟ ΠΟΥ ΕΠΗΓΑΣΕΝ Η ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἀλλ' αὐτοσχεδιασμός ἀπὸ αὐτοσχεδιασμοῦ διαφέρει. Ὑπάρχει καὶ ὁ προητομασμένος, ὁ προμελετημένος, ὁ ὀργανωμένος αὐτοσχεδιασμός, περὶ τοῦ ὁποίου μᾶς ὁμιλοῦν οἱ ἀρχαῖοι

τεχνογράφοι. Ὁ αὐτοσχεδιασμός, ὅπισθεν τοῦ ὁποίου θὰ εὐρωμὸν τὸν «διαθέοντα» νοῦν, τὸν πνευματικὸν ὀπλισμόν, πού εἶναι ἐπεσταυρωμένος εἰς κάθε στιγμὴν. Καὶ συγκεκριμένως τοποθετημένος εἰς γενικώτερον σχέδιον, τοῦ ὁποίου αἱ ἐκδηλώσεις, ἔστω καὶ ἂν κατ' ἐπιφάνειαν εἶναι ἀσχετοί, ὅμως ἀποτελοῦν ὁλόκληρα ὁμοκέντρων κύκλων. Ἀπὸ τοιαύτην εὐτυχὴ συνείδησιν ὁλόκλητος—τῆς ὁλόκλητος τῆς Ἑλληνικῆς Ἀγωγῆς καὶ Παιδείας—ἐπήγαγεν ἡ Ἑθνικὴ Ἐκθέσις Βιβλίου, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξεν ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὸν ἐλάχιστον χρόνον καὶ τὸ στάγδην χρήμα πού διετέθη καὶ τὴν ἔλλειψιν κάθε σχετικῆς προεργασίας. Καὶ ὀφείλεται ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ εἰς τὴν εὐρείαν παιδείαν τῶν μνημονευθέντων ἡγητῶν τῆς Ἐκπαίδεως, εἰς τὸ ὅσον καὶ τὴν εὐμεθοδίαν τῶν, εἰς τὴν ἀκριβῆ αἰσθησιν ἐκ μέρους τῶν τῆς δομῆς τοῦ ὅλου καὶ τῶν μερῶν, εἰς τὴν σχολαστικὴν παρακολούθησιν τῆς ἐργασίας καὶ ἰδίων εἰς τὴν «ἀνθελληνικὴν» ἀρετὴν ἀμφοτέρων νὰ περατώνουν τὴν ὑπόθεσιν πού ἀναλαμβάνουν.

Τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἐκθέσεως ἔγιναν τὴν 21 Δεκεμβρίου καὶ τὰ ἐλάμπρυνεν ἡ παρουσία τοῦ Βασιλέως, τῆς Βασιλίσσης, τοῦ Διαδόχου καὶ τῶν Βασιλοπαίδων Σοφίας καὶ Εἰρήνης. Καὶ ἔτσι κατὰ τὴν τελετὴν αὐτὴν τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων ἔδιδε τὸ «παρὼν» ἡ φιλόλαος καὶ λαοφιλὴς Δυναστεία, πιστὴ εἰς τὴν λογίαν παράδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλείας, τὴν ὁποίαν μαρτυρεῖ, πλὴν ἄλλων, καὶ ἡ Βασιλικὴ Βιβλιοθήκη—ἀπὸ τοῦ ὁποίου μέρους καὶ τοῦ Γεωργίου τοῦ Β'—πού ἀπόκειται εἰς τὴν Ἑθνικὴν μας Βιβλιοθήκην. Ἀλλὰ συμμετεῖχε καὶ ἄλλως πῶς ἡ

Δυναστεία εἰς τὴν Ἐκθέσιν: Διότι μετὰ εὐλογον συγκίνησιν ἐθαύμαζαν οἱ ἐπισκέπται τὸ «Βασιλικὸν» εἰς ἐμφάνισιν λιτότητος βιβλίον περὶ τῶν ὁστράκων τῆς Δεκελείας, πού συνέγραψαν αἱ Βασιλοπαίδες Σοφία καὶ Εἰρήνη, τῶν ὁποίων γνωστὴ εἶναι ἡ ἐπίδοσις εἰς τὰ Γράμματα καὶ τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιολογίαν.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Σπουδαῖον καὶ κύριον ἐπιτεύγμα τῆς Ἐκθέσεως εἶναι ἡ ἐκθέσις καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἑλληνικοῦ βιβλίου: Ἐως τώρα εἶχαμεν ἐκθέσεις λογοτεχνικοῦ βιβλίου, ὅπως εἶχαμεν καὶ ἀνεπίσημους ἐκθέσεις ἄλλων περιοχῶν τοῦ βιβλίου, λόγου χάριν τοῦ μους ἐκθέσεις ἄλλων περιοχῶν τοῦ βιβλίου, λόγου χάριν τοῦ θρησκευτικοῦ. Ἀλλ' εἰς τὴν Ἑθνικὴν Ἐκθέσιν Βιβλίου ἐδόθη ἡ δέουσα εὐρύτης καὶ εἰς τὸ ἐπιστημονικόν καὶ εἰς τὸ γενικώτερον περιεχόμενον βιβλίον. Διὸ καὶ αὐτὸ μὲν ἐξετάθη εἰς τὴν τελευταίαν προηγουμένης ἐκθέσεως, περιορίσθη εἰς τὴν ἐπίσης τελευταίαν τριετίαν. Καὶ εἶχαμεν ἔτσι ὄχι ἑτεροσκελὴ ἀλλὰ ἀμφίσκελῃ, πράγματι ἐθνικὴν, ἐκθέσιν τοῦ ἑλληνικοῦ βιβλίου. Καὶ ἐκτάσεως σεβαστῆς, ὅσην πάντως ἐπέτρεπεν ἡ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνετοτοποθέτησις εἰς τὴν μεγάλην αἰθούσαν τοῦ μεγάρου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Εἶναι δὲ φυσικὴ ἡ ἱκανοποίησις, πλὴν τοῦ λογοτεχνικοῦ, καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος πρῶτην ἡδὴ φοράν βλέπει τὴν στοργὴν τῆς Πολιτείας. Ἀλλὰ καὶ τὸ κοινὸν τὸν ἐπισκεπτὴν μὲν εὐχαριστημένον, διότι συλλαμβάνει εἰς ἐνότητα τὴν πνευματικὴν παραγωγὴν τοῦ ἔθνους.

Ἐάν τώρα εἰσελθῶμεν εἰς πρόχειρον συμπερασματικὸν ἀναλογισμὸν τῆς διακινήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ βιβλίου, σημειώνομεν ὅτι τὸ ἐπιστημονικὸν βιβλίον, εὐρέως λαμβανόμενον, ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ λογοτεχνικόν $1\frac{1}{2}$ (ἐπιστημονικοῦ) πρὸς 1 (λογοτεχνικοῦ). Ἀπὸ δὲ τὰ γενικώτερον χαρακτῆρος βιβλία πολυαριθμότερα εἶναι τὰ θρησκευτικά, ὄχι τὰ ἐπιστημονικά θεολογικά, τῶν ὁποίων ἐπίσης ἡξημένος εἶναι ὁ ἀριθμὸς, ἀλλὰ τὰ πρὸς εὐρύτεραν χρῆσιν τοῦ λαοῦ,—δείγμα βέβαια καὶ αὐτὸ τῆς ἀναβιώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος. Ἀλλ' ἐκ τῶν καθαρῶς ἐπιστημονικῶν προηγούνται τὰ ἱατρικά, ἐπονταὶ τὰ νομικά, ἀκολουθοῦν τὰ ἄλλα. Πολὺ ἡξημένοι εἶναι καὶ αἱ ἐκδόσεις τεχνικῶν βιβλίων, κυρίως χάριν διδακτικῶν καὶ ἐκλαϊκευτικῶν σκοπῶν. Πρέπει ὅμως νὰ τύχῃ ὅλος ἰδιαζούσης προσοχῆς ὁ τομεὺς αὐτός, διότι ναι μὲν ὄχι ὀλίγα ἀπὸ τὰ τεχνικά βιβλία εἰναι καλὰ, ἀλλὰ καὶ πολλὰ μειονεξία ὑπάρχει, ὄχι πρόσφορος καὶ συντελεστικὴ εἰς τὴν ἐργώδη προσπάθειαν τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς τεχνικῆς ἐκπαίδευσως,—δὲν δὲ νὰ τύχῃ τῆς δεούσης προσοχῆς ὁ τελευταῖος σχετικὸς ἐλεγχος τεχνικῶν βιβλίων ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου Γεωργιούλη.

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΚΑΛΑΙΣΘΗΣΙΑΝ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Ἀὔξησιν ἐπίσης ἔχομεν τῶν πολυτελῶν καὶ καλαίσθητων ἐκδόσεων, αἱ ὁποῖαι, συνολικῶς κρινόμεναι, ὑπερβαίνουν ἀριθμητικῶς καὶ ποιοτικῶς εἰς ἐμφάνισιν τὰς παλαιότερας, ἀλλὰ δὲν ἔμπορουν νὰ ἀντιμετρηθοῦν πρὸς ὀρισμένας παλαιὰς πολυ-

Η Α.Μ. ή Βασίλισσα Φρειδερίκη περιεργάζεται τα έκθεσιμα βιβλία εις μίαν γωνίαν τής Έκθέσεως.

τελείς και πράγματι κομψές εκδόσεις, ανεπανάληπτους μέχρι τής στιγμής εις τήν 'Ελλάδα. Και ή σύγχρονος όμως καλαισθησία μας έχει υπερβή τόν «άττικόν ζήλον» και πλησιάζει τόν «άσιανόν ζήλον». Όθεν και θαυμάζομεν τό όγκηρόν και τό βαρύφορτον, ώσαύτως δέ λόγω τής μηχανικώς διαμορφωθείσης νοοτροπίας μας δέν αντιλαμβανόμεθα τήν διαφοράν του έργου τής χειρός από τό έργον τής μηχανής: "Ότι τό μόν έργον τής χειρός αποδίδει τήν τοιαύτην ή τοιαύτην προσωπικότητα του έκτελούντος, ενώ τό έργον τής μηχανής είναι έργον άνώνυμον, είναι απόδοσις τής «μαζικής» διανοίας τών χρόνων μας. Έπομένως και έκ μόνου του λόγου τούτου τό μηχανικόν έργον, όσονδήποτε καλόν, ύστερεί του—καλού βεβαίως—έργου τής χειρός. Και τουτο, όπως ισχύει εις κάθε έργον, ισχύει και εις τήν έκτύπωσιν και εις τήν βιβλιοδεσίαν και εις ό,τι έν γένει άφορά τό βιβλίον. Άς ρίψωμεν ένα βλέμμα εις τήν χειρότεχνον εργασίαόν τής Γανιάρη, ή όποία άνανεώνει τήν παλαιάν όσον και γόνιμον παράδοσιν τής έλληνικής σταχτωτικής!

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Ανάλογα ήμπορούμεν νά ειπώμεν και περί του παιδικού βιβλίου, που άκρίτως θεωμάζεται. Υπάρχουν άναμφιβόλως όλίγα παιδικά βιβλία έξαιρέτου εμφάνισεως. Άλλ' έχουν πληθυνθή τά κακόμορφα και τά ψευδοπολυτελή, πράγματι άρχοντοχωριατικά, άρα και επιβλαβή εις τήν διαμόρφωσιν γνησίας καλαισθησίας. Και τό περιεχόμενον όμως πολλών έξ αυτών είναι άθλιον, και ύποτιπον έθνικώς, θρησκευτικώς, ήθικώς, διό και παρέστη ανάγκη πρό τινος μαστιγώδους έπεμβάσεως του Υπουργού και του Γενικού Γραμματέως τής Παιδείας, περί τής όποίας και έγράψαμεν. Πώς όμως θά αντιμετωπισθή θετικώς ή κατάστασις; Πού θά εύρεθούν σήμερον οί παλαιοί συγγραφείς, ποιηταί και μεταφρασταί, όσοι εκκαλιέργησαν εις τό παρελθόν τήν παιδικήν λογοτεχνίαν και τήν λοιπήν παιδικήν γραμματείαν; Οί άνδρες—και αί γυναίκες—που ήσαν θεμελιωμένοι εις τās άξίας του πολιτισμού όσαι καθοσιώνουν τόν βίον, θεμελιωμένοι εις τήν έλληνικήν φιλογλογικήν παράδοσιν, εις τήν παγκόσμιον παιδικήν και τήν άλλην λογοτεχνίαν, —οί λεπταίσθητοι έκείνοι εύπαίδευτοι μέ τήν βαθείαν γνώσιν τής παιδικής ψυχής; Δέν παραγνωρίζομεν—κάθε άλλο!—τās συγχρόνους εύσυνειδήτους προσπαθείας. Άλλ' είναι μεμονωμένοι. Ουδέ είναι εύκολον νά ύπάρξη έκ νέου ή πλειάς έκείνη,—ό Λέων Μελάς, ό Άριστοτέλης Κουρτίδης, ό Κωστής Παλαμάς, ό Δημήτριος Βικέλας, ό Παναγιώτης Φέρμπος, ό Βλαχγγιάννης, ή Πηνελόπη Δέλτα, ή Άλεξάνδρα Παπαδοπούλου, ή Άρσινόη Παπαδοπούλου, ό Άνδρέας Καρκαβίτσας, ό Κωνσταντίνος

Χατζόπουλος, ό Γρηγόριος Ξενόπουλος, ό Ζαχαρίας Παπαντωνίου (μέ τόν μουσικόν συνεργάτην του Γεώργιον Λαμπελέτ) και τόσοι άλλοι! Άλλά μήπως και πολλοί, από τόν καθαρώς επισημονικόν κύκλον, δέν προσέφεραν τόν όβολόν των ή τό τάλαντον εις τήν παιδικήν ψυχήν; Ένθυμούμαι μέ ποίαν εύφροσύνην έδιαβάζαμεν εις τήν Δ' (και τελευταίαν τότε) τάξιν του Δημοτικού εις τήν Ίόνιον Σχολήν του άειμνήστου Κωνσταντίνου Καβαλλιεράτου, ως συμπλήρωμα του επίσημου άναγνωστικού, τήν «Άκρόπολιν τών Άθηνών» του έπειτα μεγάλου

ΤΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Τα συνεργαζόμενα Λογοτεχνικά Σωματεία τής 'Ελλάδος εκφράζουν προς τό 'Υπουργείον 'Εθνικής Παιδείας, τήν βαθείαν των ικανοποίησιν και τās θερμάς των ευχαριστίας διά τήν φροντίδα και άγάπην μέ τήν όποίαν ώργάνωσε τήν 1ην μεταπολεμικήν έκθεσιν του 'Ελληνικού Βιβλίου.

Η παρουσία έξ άλλον εις αυτήν τών Α.Α.Μ.Μ. τών Βασιλέων μεθ' όλοκλήρου τής Βασιλικής Οικογενείας καθώς και τό ύψηλόν ενδιαφέρον μέ τό όποίον αί Αυτών Μεγαλειότητες περιέβαλαν τήν ζώσαν πνευματικήν έκφρασιν του 'Εθνους, τονώνει ήθικώς τόν λογοτεχνικόν κόσμον τής Χώρας εργαζόμενον υπό σκληράς συνθήκας και έμπνέει εις αυτόν τήν ελπίδα ενός καλλιτέρου μέλλοντος, διά τήν ενίσχυσιν και προαγωγήν των δημιουργικών του προσπαθειών.

Ο Πρόεδρος
ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ
Ο Αντιπρόεδρος
Α. ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ
Ο Γεν. Γραμμ.
Γ. ΣΤΑΜΠΟΛΗΣ

μου διδασκάλου Χρίστου Τσουντα, ό όποίος έγνωρίζε νά γράφη δι' όλας τās ήλικίας!

Άλλ' αί σκέψεις εις τās όποίας δίδει άφορμήν ή 'Εθνική Έκθεσις Βιβλίου δέν έξαντλούνται μέ όσα έγράψαμεν. Και θά επανέλθωμεν. Δέν θά παραλείψωμεν όμως νά ευχηθώμεν από τουδε ίσην εύδωσιν τής Έκθέσεως και εις τήν Θεσσαλονίκην και εις άλλας πόλεις τής έσω 'Ελλάδος, αλλά και εις τās έστίας του έξω 'Ελληνισμού, και πρό πάντων έκεί. Ο Διευθυντής του «Αϊώνος» και Πρόεδρος του «Έλληνικού Έθνικού Όργανισμού» και όσοι μαζί του συνεργαζόμεθα εις τόν οργανισμόν τουτον περί τά ζητήματα του Αποδήμιου Έλληνισμού θά προσφέρωμεν και έδώ τās ύπηρεσίας μας ένν ζητηθούν.

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΗΣ
Διευθυντής τής 'Εθνικής Βιβλιοθήκης

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑΣ ΤΩΝ ΤΕΥΧΩΝ ΤΟΥ "ΑΙΩΝΟΣ"

Έν τή επιθυμία μας νά εξυπηρετήσωμεν τούς άγαπητούς αναγνώστας, συνδρομητάς και μη του περιοδικού μας, οίτινες θά επεθύμουν τήν βιβλιοδεσίαν εις ενιαίον τόμον τών εις χείρας των τευχών του έτους 1959, προέβημεν εις τās καταλλήλους ένεργείας μετά πεπειραμένου και εκλεκτού βιβλιοδέτου, όστις και άπεδέχθη τās κατωτέρω ειδικώς δι' ήμās μειωμένας τιμάς:

- 1) Δερματόδετος βιβλιοδεσία δρχ. 35.
- 2) Πανόδετος βιβλιοδεσία δρχ. 25.

Εις τά γραφεία μας δύνασθε νά προσκομίσητε και εις τās ώρας 9—2 π.μ. και 5—8 μ.μ. τά εις χείρας σας τεύχη του «Αϊώνος», ως έπίσης και νά επιλέξητε τόν τύπον βιβλιοδεσίας έκ των έν τοίς γραφείοις μας επιδεικνυόμενων δειγμάτων.

(Έκ τής Διαχειρίσεως)

Η ΕΛΠΙΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

ΘΑ ΠΑΓΙΩΘΗ Η ΕΙΡΗΝΗ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΑΡΕΑΜΕΝΗΣ ΝΕΑΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ;

ΕΥΟΙΩΝΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΑΙ

Πολύ σπανίως μία νέα δεκαετία αρχίζει μέ τόσον καλούς οίωνούς εις τόν τομέα των διεθνών υποθέσεων όσον ή παρούσα. Αί Δυτικά Δυνάμεις εξέφρασαν τήν ελπίδα ότι κατά τά προσεχή δέκα έτη ό κόσμος θά θέση εις έφαρμογήν ένα πρόγραμμα συνεργασίας τό όποιον θά οδηγήση εις παγκόσμιον ειρήνην και εύημερίαν. Αί δέ ένδειξεις είναι ότι οί αντικειμενικοί αύτοί σκοποί είναι δυνατόν νά επιτευχθούν. Αί τελευταίαι έβδομάδες του λήξαντος έτους έσημείωσαν τοιαύτας μεταβολάς εις τήν διεθνή κατάστασιν ώστε ένα τοιούτον πρόγραμμα φαίνεται κατορθωτόν. Η καθολική παγκόσμιος επιθυμία δι' ειρήνην και άφοπλισμόν εξεδηλώθη εις τά 'Ηνωμ. Έθνη. Τό σύστημα των προσωπικών έπαφών μεταξύ άρχηγών κυβερνήσεων τό εγκαινιασθέν υπό του Βρεταννού Πρωθυπουργού κ. Μακμίλλαν κατέστησεν δυνατόν τās συναντήσεις κορυφής μεταξύ 'Ανατολής και Δύσεως. Καθημερινώς φαίνεται έγγυτέρα ή επίτευξις μιάς άποτελεσματικής συμφωνίας μέ τήν Ρωσίαν διά τό θέμα τής καταργήσεως των πυρηνικών δοκιμών. Όσον διά τά οικονομικά προβλήματα τά παγκόσμια και τά εύρωπαϊκά θά αντιμετωπισθούν σταθερώς. Ούτω κατά τās άρχάς του 1960 αναμένεται ότι θά καθιερωθούν τακτικά συναντήσεις άνωτάτου επιπέδου 'Ανατολής και Δύσεως. Δέν είναι βεβαίως φανερόν πόσον θά προωθηθούν τά θέματα αυτά, έν συγκρίσει όμως μέ τήν πρό έτους κατάστασιν γεννώνται ελπίδες ότι ό κόσμος θά προχωρήση μέ μεγαλυτέραν εμπιστοσύνην εις τήν μακράν και επίπονον οδόν που ανοίγεται εμπρός του.

Αί διασκέψεις κορυφής

Μετά τήν σειράν ανταλλαγών επισκέψεων μεταξύ των πολιτικών ήγετών τής Δύσεως και τής Σοβ. Ρωσίας κατά τό 1959 είναι τώρα πρόδηλον ότι κατά τά προσεχή 2—3 έτη θά γίνουν άρκετά διασκέψεις κορυφής έκ των όποιών ελπίζεται ότι θά άπορρέυσουν γενικά κατευθύνσεις διά τήν εξουδετέρωσιν των κυρίων πηγών έντάσεων 'Ανατολής και Δύσεως. Η πρώτη διάσκεψιν κορυφής ώρίσθη όπως συνέλθη τήν 16ην Μαΐου εις Παρίσιους. Οί Δυτικοί δέν αναμένουν ότι κατά τήν πρώτην διάσκεψιν κορυφής θά συζητηθούν όλα τά έκκρεμή προβλήματα. Μάλλον, όπως άνέφερεν ή πρόσκλησις προς τόν κ. Κρούτσσεφ, ή διάσκεψιν αύτή θά χειρισθή ένα περιωρισμένον πεδión προβλημάτων. Διά τήν πρώτην δέ συνάντησιν

έπρωτάθησαν τρία θέματα: 'Αφοπλισμός, Γερμανικόν και Βερολίνον, και σχέσεις μεταξύ 'Ανατολής και Δύσεως. 'Επί του θέματος του άφοπλισμού ελπίζεται ότι οί Τέσσαρες Μεγάλοι θά εξετάσουν τήν πρόδον του έργου τής Δεκαμελούς 'Επιτροπής 'Αφοπλισμού. 'Επί του δευτέρου θέματος τό πιθανώτερον είναι νά επιτευχθή μία προσωρινή συμφωνία διά τό Βερολίνον. Τό τρίτον θέμα άνεγράφη διά νά επιτρέψη εις τούς μετέχοντα της Διασκέψεως νά θίξουν οίόδηποτε σχετικόν ζήτημα.

'Αφοπλισμός—Κοιναι 'Αγοραί

Η προοπτική διά τήν επίτευξιν πρακτικής προόδου εις τόν τομέα του άφοπλισμού είναι εύνοϊκωτέρα διά τό 1960 έν

Τό κύριον γεγονός του 1959 ήτο ή επίσκεψιν του προέδρου Αϊζενχάουερ εις τās χώρας του δυτικού συνασπισμού. Εις τήν φωτογραφίαν ό πρόεδρος των 'Ην. Πολιτειών μέ τόν Πρωθυπουργόν τής 'Ελλάδος κ. Κ. Καραμανλή, κατά τήν επίσκεψιν του εις Αθήνας.

συγκρίσει μέ πολλά παρελθόντα έτη. Εις τήν Γενεύην ή Διάσκεψιν επί τής Καταπάσεως των Πυρηνικών Δοκιμών σημειώνεται σημαντικήν πρόδον και τόν Μάρτιον ή Δεκαμελής 'Επιτροπή 'Αφοπλισμού θά άσχοληθώ με τά προβλήματα καθολικού άφοπλισμού. Εις αύτό τό έργον ή Δεκαμελής 'Επιτροπή 'Αφοπλισμού έχει τήν όμόφωνον ύποστήριξιν των 'Ηνωμ. Έθνών, τά όποια υπέβαλον εις αύτήν προς μελέτην προτάσεις επί του άφοπλισμού αί όποια είχαν υποβληθή εις τή Γενικήν

Συνέλευσιν υπό του Βρεταννού Υπουργού των Έξωτερικών κ. Σέλγουιν Λόυντ και υπό του κ. Νικήτα Κρούτσσεφ κατά τόν παρελθόντα Σεπτέμβριον και τά πρακτικά των συζητήσεων των 'Ηνωμένων Έθνών επί του άφοπλισμού εις τήν συνεδρίασιν τής Συνελεύσεως, ή όποία έληξε κατά τόν παρελθόντα μήνα. Τόσον ή 'Ανατολή όσον και ή Δύσις διείδον τήν άξίαν των σχεδίων των άλλων, ή όποία και δημιουργεί έλπίδας ότι ή Δεκαμελής 'Επιτροπή 'Αφοπλισμού θά δυνηθή νά ανακαλύψη κοινόν έδαφος συνεννοήσεως και νά οδηγήση τόν κόσμον προς τόν άφοπλισμόν. Σκοπός των Δυτικών Δυνάμεων είναι νά πράξουν πών τό δυνατόν διά νά μοιρασθούν μέ τās όλιγώτερον εύμερούσας χώρας τά συνεχώς αύξανόμενα όφέλη των έκβιομηχανοποιημένων χωρών. Τοϋτο υπήρξε ένα έκ των σημαντικωτέρων θεμάτων που συνεζητήθησαν υπό των Τεσσάρων Πρωθυπουργών εις τήν Δυτικήν Διάσκεψιν Κορυφής και μέ τό όποιον συνεφώνησεν τό Συμβούλιον Υπουργών του Ν.Α.Τ.Ο. εις τήν ετησίαν του διάσκεψιν. Η άπόφασις ότι κάτι πρέπει νά γίνη καθίσταται φανερά έκ του γεγονότος ότι άπεφασίσθη ή σύγκλησις διασκέψεως των Δυτικο-Εύρωπαϊκών Δυνάμεων των 'Ιανουάριον—συντεριλαμβανόμενων των 'Ηνωμ. Πολιτειών και του Καναδά—κατά τήν όποίαν ένα από τά κυριώτερα θέματα θά είναι ή υπό τής Δύσεως χορήγησις βοηθείας προς τās όλιγώτερον άνεπτυγμένας χώρας. Άνεφέρθη ότι κατά τήν άποψιν του Προέδρου Ντέ Γκώλλ, τοϋτο πρέπει έπίσης νά άποτελέση ένα από τά προς συζήτησιν θέματα εις τήν διάσκεψιν κορυφής 'Ανατολής και Δύσεως. 'Επίσης πρέπει νά δοθή μεγάλη προσοχή εις τόν οικονομικόν τομέα ώστε νά άποφευχθή έμπορικόν ρήγμα εις τήν Εύρωπην όπως λ.χ. μεταξύ τής 'Αγοράς των 'Εξ και τής Κοινπραξίας των 'Επτά δηλ. τής Εύρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητος και τής Εύρωπαϊκής Ένώσεως 'Ελευθέρων Συναλλαγών—πράγμα που θά είχε μόνον δυσάρεστα άποτελέσματα όχι μόνον εις τήν Εύρωπην αλλά και εις όλόκληρον τόν κόσμον. Τοϋτο πιθανόν θά άποτελέση τό σημαντικώτερον θέμα προς συζήτησιν εις τήν οικονομικήν διάσκεψιν. Ένθαρρυντικόν είναι τό γεγονός ότι ούτω εξεuerήενας τρόπος συζήτησεως του προβλήματος τούτου και ότι ή Κυβέρνησις των 'Ηνωμένων Πολιτειών θά αναλάβη σημαντικόν ρόλον.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΕΝΤΕ ΗΠΕΙΡΟΥΣ

Δεν υπάρχει χώρα εις τὸν κόσμον ὅπου, εις ἀναλογία μὲ τὸν πληθυσμὸν της, νὰ ὑπάρῃ τόσον μεγάλος ἀριθμὸς μεταναστῶν. Ἐργάφη τελευταίως διὰ τὴν ὑψηλὴν καὶ οἱ ἐκτὸς τῆς πατρίδος διαβιόντες ὁμογενεῖς ἀνέρχονται εἰς 2,5 ἑκατομμύρια ἐν τῶν ὁποίων 1,5 ἑκατ. εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας. Ὅθεν καθίσταται αὐτόχρονα γεγονὸς κεφαλαιώδους ἐθνικῆς σημασίας ἡ ἀποστολὴ τοῦ τοπικοῦ Ἑλληνοφώνου Τύπου. Ἡ ἀναγνώσις τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς παρεκίνησε τὸν Αἰῶνα νὰ δημοσιεύσῃ σύντομον ἀπαρίθμηση τῶν γνωστοτέρων ἐφημερίδων, αἱ ὁποῖαι ἐκδίδονται εἰς τὴν μητρικὴν γλῶσσαν τῶν ἀποδήμων Ἑλλήνων.

Ἡ ἐλλειψις τῆς ἐφημερίδος, τῆς πνευματικῆς αὐτῆς τροφῆς τοῦ Ἑλλήνου μετανάστου, ἦτο μία ἀνάγκη ποὺ ἔπρεπε νὰ ἰκανοποιηθῇ. Μὲ μύριες δυσκολίες εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ αἰῶνος μας οἱ πρῶτοι Ἑλληνοὶ δημοσιογράφοι ἐκίνησαν διὰ νὰ συγκροτήσουν τὸ ἐπιτελεῖον τοὺς καὶ νὰ φέρουν εἰς τοὺς ὁμογενεῖς διὰ μέσου τῶν μικρῶν ἐφημερίδων τῶν τὰ νῆα τῆς Πατρίδος. Σήμερ ἔχουν νὰ παρουσιάσουν τεράστιους ἐκδοτικούς ὁργανισμοὺς μὲ ἀρίστα ἡμερήσια καὶ ἐβδομαδιαία δημοσιογραφικὰ ὅργανα, καλλιτέρα καὶ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδόμενων. Ἡ πᾶμπλουτος δευτέρα πατρίδα τῶν τοὺς ἔδωσε βεβαίως ὅλας τὰς δυνατότητας καὶ μὲ τὰ μέσα τοῦ πολιτισμοῦ ἐπέτυχον νὰ παρουσιασθοῦν ἀφογα ὅλα τὰ ἐκδιδόμενα ἀνὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἑλληνικὰ ἐντυπα.

Εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας

Ὁ ἡμερήσιος «ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ» τῆς Νέας Ὑόρκης ἐξεδόθη διὰ πρώτη φορὰν εἰς τὰς 2 Ἀπριλίου 1915 καὶ ἐκτοτε συνεχίζει ἀνελλιπῶς τὴν ἐκδόσιν του. Εἰς σχῆμα μεγάλῃς ἐφημερίδος καὶ ποσυσέλιδος δημοσιεύει πάντοτε μὲ κάθε λεπτομέρειαν εἰδήσεις ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ πλουτοὺς φωτογραφικὸν ρεπορτάζ. Ἐπισημονικὰ ἄρθρα διακεκριμένων Ἑλλήνων τοῦ ἐξωτερικοῦ καταχωροῦνται εἰς εἰδικὴν στήλην, ἱστορικά καὶ λογογραφικὰ ἐμπνευσμένα θέματα εὐρίσκει κανεὶς νὰ διαβάσῃ εἰς τὰς στήλας τῆς, πληθώρα εἰδήσεων καὶ πληροφοριῶν ἀπὸ τὴν ἐπιχειρηματικὴν καὶ κοινωνικὴν δραστηριότητα τοῦ ἑκείσε διαβιούντος Ἑλληνισμοῦ. Κατατοπίζει καὶ ἐνημερώνει τὸν ἀναγνώστη του, ὥστε ὁ Ἑλληὴν τῆς Νέας Ὑόρκης νὰ κατέχῃ μὲ κάθε λεπτομέρεια τὰ πολιτικά, οἰκονομικά καὶ κοινωνικά γεγονότα τῆς πατρίδος του.

Ἀλλῃ μεγάλῃ ἐφημερίδι μὲ ἱστορία πολλῶν ἐτῶν εἰναι ἡ «ΑΤΛΑΝΤΙΣ». Πλουσιωτάτῃ εἰς εἰδήσεις καὶ ἐνδιαφέροντα περιεχόμενα ἀποπνέει, ἀπὸ τὰς μεγάλαις σελίδας τῆς, Ἑλλάδα. Ἐπίκαιρον πάντοτε φωτογραφικὸν ρεπορτάζ ἀπὸ τὰ κοινωνικά καὶ πολιτικά γεγονότα τῆς χώρας μας καὶ πλῆθος ἄλλων εἰδήσεων παγκοσμίῳ ἐνδιαφέροντος. Ἀρίστη εἰς ἐμφάνισιν καὶ πολυσέλιδος εἰναι ἡ καλὴ σύντροφος τῶν χιλιάδων ἀναγνώστων, ὁμογενῶν τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἡ κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ δραστηριότης τῶν Ἑλλήνων ἀντικατοπτρίζεται εἰς τὰς σελίδας τῆς ὁραίας αὐτῆς ἐφημερίδος.

Μία νέα ἐφημερίς ἐξεδόθη μετὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην ἀπὸ τὸν ἐκλεκτὸν συνάδελφον κ. Σπύρον Μινῶτον, ἀνταποκριτὴν Ἀθηναϊ-

κῶν ἐφημερίδων. Μικρὸ μὲν τὸ σχῆμα ἀλλὰ πολυτελὲς ἡ ἐμφάνισις. Ἐκτυπῶνται εἰς χαρτὶ ἱλλουστρασιῶν ποὺ τῆς ἐπιτρέπει νὰ παρουσιάζεται ἀφογα καὶ ἀπὸ ἀπόψεως στοιχείων καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἀποδόσεως φωτογραφιῶν. Ἡ «ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ» ἔχει ἡδὴ ζωὴν 11 ἐτῶν καί, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὰ δημοσιεύματα ἀποσπάσματα ἐπιστολῶν ἀναγνώστων της, ἔχει πολλὴ ἀγαπητὴ ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς διὰ τὰς δυνατὰς περιεχόμενά της. Ἐκδίδεται καθ' ἑκάστον μῆνα καὶ τὰ περισσότερα θέματα τῆς ἀναφέρονται εἰς τὴν ζωὴν τῶν ὁμογενῶν καὶ εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν τῶν Ἀθηνῶν.

Μία ἄλλη ἐνδιαφέρουσα ἐφημερίς, μικρὴ μὲν καὶ αὐτὴ εἰς τὸ σχῆμα ἀλλὰ μεγάλη εἰς τὰς... χρόνια. Ἡ «ΚΑΜΠΑΝΑ» τοῦ κ. Στελλάκη ἐκδίδεται ἐδῶ καὶ 42 χρόνια καὶ δὲν μποροῦμε παρὰ νὰ τῆς εὐχηθῶμε νὰ τὰς ἑκατοστήσῃ.

Τὰ περισσότερα περιεχόμενά της γράφονται εἰς εὐθυμὸν τόνον καὶ εἰς τὰς σελίδας τῆς ἐπικρατεῖ τὸ γέλιο μὲ τὰ πρωτότυπα ἀνέκδοτα καὶ τὸ χαρούμενον ὄψος τῶν... καμπανιῶν της. Κάτι παρόμοιον εἶναι καὶ τὸ ἐκδιδόμενον «ΖΙΖΑΝΙΟΝ» τοῦ κ. Λιβαδῆ, συμπαθητικῆς ἐφημεριδοῦλα παρὰ τὰς ἀντιθέσεις καὶ πολλὴ εὐχαρίστησιν.

Εἰς τὴν μεγάλῃν βιομηχανικὴν καὶ ἐμπορικὴν πόλιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τὸ Σικάγο, ὁ ἐλληνικὸς Τύπος διδὲ καὶ ἐδῶ τὸ παρόν. Δὲν εἰναι ὀλίγοι αἱ χιλιάδες τῶν Ἑλλήνων ποὺ ζοῦν στὴν ἀπέραντη εἰς ἑκτασι μεγαλοπόλιν. Καὶ θὰ ἦτο ἀφύσικον αἱ χιλιάδες τῶν Ἑλλήνων αὐτῶν νὰ μὴ ἔχουν τὴν καθημερινὴν ἐφημερίδα τοὺς. Ὁ «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ» τοῦ κ. Τσαπράλη συμπληρῶναι εἰς ἰκανοποιητικὸν βαθμὸν τὸ κενὸν αὐτό. Πολυσέλιδος ἐφημερίς μὲ ποικιλίαν εἰδήσεων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, νευρώδη ἀρθρογραφία, μορφωτικὰ θέματα κοινωνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ περιεχομένου.

Εἰς τὸν ὑπόλοιπον κόσμον

Ἀνεξαρτήτως πάντων τῆς φιλοτίμου προσπάθειας τῶν Ἑλλήνων ἐκδότων καὶ δημοσιογράφων ἡ συνολικὴ κυκλοφορία τῶν ἐλληνικῶν ἐφημερίδων εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας δὲν εἶναι ἰκανοποιητικὴ. Τὴν πρώτην κυκλοφορία ἐκ τῶν ξενολόγισσων ἐφημερίδων κατέχουν αἱ πολωνικά. Οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας τοῦ Ἑλληνοαμερικανικοῦ Τύπου καὶ τοῦ ἄλλου ἐλληνικοῦ Τύπου, τοῦ ἐκδιδόμενου ἀνὰ τὰς 5 ἡπείρους καὶ ἐπιβάλλεται, ἰδιαίτερος ἀπὸ τὴν ὁμογένειαν, κάθε ἐνίσχυσις πρὸς αὐτὸν. Πιστεύομεν ὅτι αὐτὸς ἦτο καὶ εἶναι ὁ κρῖκος συνδέσεως

τοῦ ὁμογενοῦς στοιχείου μὲ τὴν πατρίδα καὶ ὁ ἀκούραστος διδάσκαλος τῆς μητρικῆς γλώσσης.

Ἡ Νότιος Ἀμερικὴ ποὺ συγκεντρώνει τὰ μεταπολεμικὰ ἰδίως χρόνια χιλιάδες Ἑλλήνων ἔχει καὶ αὐτὴ τὶς ἐφημερίδες της. Ὁ «ΜΑΡΑΘΩΝ», ἡ πρώτη ἐλληνικὴ ἐφημερίς τῆς Βραζιλίας, εἶναι ἡ ζωντανὴ φωνὴ τῆς πατρίδος. Πολυσέλιδος καὶ πρωτότυπος δημοσιεύει πλῆθος ἐλληνικῶν φωτογραφιῶν καὶ λεπτομερέστατον ρεπορτάζ ἀπὸ τὰ ἐκτελούμενα ἐν τῇ χώρᾳ μας μεγάλα κοινῆς ὠφελείας ἔργα.

Μία ἄλλη Ἑλληνικὴ ἐφημερίς τοῦ Μπουένος Ἀῦρες εἶναι ἡ «ΝΟΤΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ» τὴν ὁποίαν διευθύνει ἡ κυρία Πολυτίμη Μποσκαίνου. Καὶ στὴν καλὴν αὐτὴν ἐφημερίδα ὑπάρχουν τὰ πλέον ἀξιόλογα γεγονότα τῆς χώρας μας καὶ ὠραῖότητες ἐλληνικῆς φωτογραφίας. Εἰδικὴ σελίδα τουριστικῆς προαγωγῆς διατίθεται πάντοτε καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς Ἀργεντινῆς μὲ πλῆθος πληροφοριῶν ποὺ ἐνδιαφέρουν τοὺς τουρίστας.

Εἰς τὸ Σαντιάγο τῆς Χιλῆς κυκλοφορεῖ μὲ πολλὰς σελίδας τὸ «ΕΘΝΟΣ» θαυμασία εἰς ἐμφάνισιν καὶ μὲ πολλὴν ἐνδιαφέροντα γεγονότα ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν ὁμογενῶν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν εἰς τοὺς διαφόρους ἐπιχειρηματικούς τομεῖς. Στὸ μεμαρτυμένο αὐτὸ σημεῖο τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς τὸ «ΕΘΝΟΣ» ἔρχεται νὰ μεταφέρῃ τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος εἰς τοὺς ξενιτευμένους ἐκεῖ ἀδελφούς μας.

Ἀξιόλογοι ἐπίσης ἐφημερίδες ἐκδίδονται καὶ κυκλοφοροῦν ἀνελλιπῶς εἰς τὸ Γιοχάνεσμπουργκ. Ἡ «ΝΕΑ ΕΛΛΑΣ» τοῦ ἐκλεκτοῦ συναδέλφου κ. Μελακοπίδη, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ «ΑΦΡΙΚΑΝΙΣ» τοῦ κ. Βερντολῆ.

Εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν κυκλοφορεῖ τὸ ἐξαίρετον περιοδικὸν «ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ» τοῦ κ. Μαμουναῆ, καὶ ἡ καλὴ ἐφημερίς «Ταχυδρόμος», εἰς δὲ τὸ Κάιρον ἡ παλαιὰ ἐλληνικὴ ἐφημερίς «ΤΟ ΦΩΣ».

Ἡ γαλλικὴ πρωτεύουσα ἔχει δύο ἐφημερίδες. Τὴν «ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ» εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ τὸν «ΚΗΡΥΚΑ» εἰς τὴν ἐλληνικὴν.

Τὸ Λονδίνον ἔχει νὰ παρουσιάσῃ μία πράγματι σοβαρὰν καὶ ἐπιμελημένην ἐκδοσιν, τὸ περιοδικὸν «Ο ΚΡΙΚΟΣ» τοῦ κ. Ι. Χατζηπατέρα.

Τὸ Χάρτουμ ἔχει τὰ «ΣΟΥΔΑΝΙΚΑ ΝΕΑ» τοῦ κ. Καλιδάκη.

Τὸ Σάλσμπαυρ τῆς Νοτίου Ρωδαισίας τὸν «ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΦΑΡΟΝ» τοῦ κ. Φωκαΐδη καὶ τὸ Ἑλίζαμπετριλλ τὴν «ΝΕΑΝ ΖΩΗΝ» τοῦ κ. Ἀντωνιάδη.

Εἰς τὸ Μοντρεάλ τοῦ Καναδᾶ ἐκδίδονται ἀπὸ ἐτῶν τὰ «ΕΛΛΗΝΟΚΑΝΑΔΙΚΑ ΝΕΑ», εἰς τὸ Σίδνεϋ τῆς Αὐστραλίας τὸ «ΕΘΝΙΚΟΝ ΒΗΜΑ» καὶ ὁ «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΚΗΡΥΞ». Ἡ Βοστώνη ἔχει τὰ «ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΑ ΝΕΑ» καὶ τὸ Μπουένος Ἀῦρες τὴν «ΠΑΤΡΙΔΑ».

Εἰς τὸν ἐλάχιστον αὐτὸν χώρον τοῦ περιοδικοῦ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ περιληφθοῦν τὰ πολυάρθρα ἐλληνικὰ ἐντυπα, ἀξία τῆς ἀποστολῆς τῶν ὅλων, ἡ δὲ ἀναγροφὴ εἰς τὸ παρόν ἄρθρον ὀρισμένων ἐλληνικῶν ἐφημερίδων δὲν ἐνέχει οὐδεμίαν ἀξιολογικὴν σειρὰν, οὔτε καὶ δεικνύει ἀγνοίαν τῶν ἄλλων μὴ ἀναφερθέντων ἐντύπων. Ἐλπίζομεν ὅτι εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ προσεχῆ τεύχη τοῦ «Αἰῶνος» θὰ ἀσχοληθῶμεν ἐκτενέστερα καὶ μὲ τὸν ὑπόλοιπον ἡμερήσιον καὶ περιοδικὸν Τύπον τῆς ἀλλοδαπῆς, ὅστις παραμένει ἀσβεστον φῶς τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀνὰ τὰς 5 ἡπείρους.

Κ. Γ.

ΕΝΩ Η ΑΛΒΑΝΙΑ ΑΠΟΚΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΙΝ

Η ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΜΑΣ ΥΣΤΕΡΕΙ

Θὰ ἦτο κοινοτοπία νὰ ἐξαρθῇ ἡ σημασία τῆς ραδιοφωνίας εἰς τὴν σημερινὴν ζωὴν. Ἀκριβῶς ὅμως λόγῳ τῆς σημασίας αὐτῆς καθίσταται ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη τῆς μελέτης τοῦ ὑφισταμένου προβλήματος τῆς ραδιοφωνίας. Διότι εἶναι ὑπὸ ἐξέτασιν ἂν ἡ ραδιοφωνία ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις καὶ ἐξυπηρετεῖ τοὺς σκοπούς της. Παρὰ τὰς καταβαλλομένας φιλοτίμους προσπάθειας δὲν ἐφθασεν εἰς τὸ σημεῖον ὥστε τὰ δίκτυά της νὰ καλύπτουν ὁλόκληρον τὸν ἐλληνικὸν χώρον. Ἐκτὸς τούτου τὸ ἐλληνικὸν κοινὸν στερεῖται καὶ ἐνὸς ἄλλου ἀγαθοῦ ποὺ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀπολαμβάνουν οἱ κάτοικοι ἄλλων χωρῶν καὶ ἀπὸ τινων μνηῶν καὶ αὐτῆς τῆς Ἀλβανίας. Πρόκειται διὰ τὸ ἄλλο σκέλος τῆς ραδιοφωνίας τὴν τηλεόρασιν, ἡ ὁποία ὁμοιάζει μὲ τὴν ραδιοφωνίαν, διότι στηρίζεται εἰς τὸν ἴδιον μηχανισμόν ἐκπομπῆς καὶ λήψεως. Καὶ ἐπ' αὐτοῦ θὰ ἐκθέσωμεν τὰ ὅσα ἐν προκειμένῳ συμβαίνουν.

Τὸ ἔθνικόν Ἰδρυμα Ραδιοφωνίας εἶναι τὸ ὄργανον εἰς τὸ ὁποῖον τὸ ἐλληνικὸν κράτος ἔχει ἀναθέσει τὴν ὁργάνωσιν τῆς ραδιοφωνίας εἰς τὴν χώραν, τὴν ἀνάπτυξιν της καὶ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν αὐτῆς ποὺ ἀποβλέπουν βασικά εἰς τὴν μόρφωσιν, τὴν ἀναυχήν καὶ τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ κοινῶς διὰ τὰ τρέχοντα ἐθνικὰ καὶ διεθνῆ ζητήματα. Δὲν θὰ ἐξετάσωμεν τὰ μέσα τὰ ὁποῖα τὸ δημόσιον ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ε.Ι.Ρ. διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν του οὔτε τὴν ποιότητα τῶν προγραμμάτων. Ἡ ἔρευνά μας θὰ ἀσχοληθῇ μόνον μὲ τὸ τεχνικὸν καὶ οἰκονομικὸν μέρος.

Δὲν καλύπτεται ὁλόκληρος ἡ χώρα

Τὸ Ε.Ι.Ρ. πρὶν ἀπὸ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1954 ἐκάλυπτε διὰ τῶν ἐκπομπῶν του ἐλάχιστον τμήμα τοῦ ἐλληνικοῦ χώρου διότι διέθετε ἀνὰ ἕνα πομπὸ εἰς τὴν Ἀθήνα τῶν 50 κιλοβάτ, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην 2 KW, εἰς τὸν Βόλον 250 βᾶτ καὶ εἰς τὰς Πάτρας 250 βᾶτ. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὅμως τὰ πράγματα ἐβελτιώθησαν σημαντικῶς. Βάσει τῆς ὑπογραφείσης τὴν 29/12/1951 ὑπ' ἀριθ. 546 συμβάσεως περὶ βελτιώσεως ἐγκαταστάσεων ραδιοφωνικῶν σταθμῶν ἐν Ἑλλάδι μετὰξὺ ἐκπροσώπων τῆς ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας (Δ.Ο.Σ.) καὶ τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως, μὲ ἀντικείμενον δαπάνης 1.491.000 δολλαρίων ἐπετεύχθη ὁ σημερινὸς τεχνικὸς ἐξοπλισμὸς τῆς ραδιοφωνίας καὶ ἦδη τὸ Ε.Ι.Ρ. διαθέτει εἰς Ἀθήνας ἕνα πομπὸ 150 KW, εἰς Κέρκυραν 50 KW καὶ τέσσαρες πομποὺς τῶν 5 KW ἀνὰ ἕνα εἰς Θεσσαλονίκην, Κομοτηνὴν, Ρόδον καὶ Χανιά. Ὅλα αἱ ἐγκαταστάσεις λειτουργοῦν εἰς τὰ μεσαῖα κύματα τῶν ὁποίων ἡ δυνατότης χρήσεως ἔχει ἀναγνωρισθῇ διὰ τὴν Ἑλλάδα, διὰ τῆς διεθνοῦς συμβάσεως 1948 τῆς Κοπεγχάγης. Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπίσης ἐκτὸς τοῦ σταθμοῦ τοῦ ἑθνικοῦ προγράμματος τῶν 150 KW λειτουργεῖ διὰ τὸ Β' πρόγραμμα σταθμὸς 50 KW καὶ διὰ τὸ Γ' σταθμὸς 15 KW. Ἐπίσης λειτουργοῦν δύο ἀκόμη πομποὶ βραχέων κυμάτων τῶν 7,5 KW καὶ τῶν 5 KW διὰ τὰς ἐκπομπὰς πρὸς τὸ ἐξωτερικόν.

Ἡ ἐμβέλεια τοῦ μεγάλου σταθμοῦ τῶν 150 KW συμφώνως πρὸς δῆλωσιν τοῦ γε-

νικοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ε.Ι.Ρ. κ. Π. Σπυρομίλιου καλύπτει τὰ 3/5 τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας ἐνῶ τὸ Β' καὶ Γ' πρόγραμμα καλύπτουν μόνον τὸ λεκανοπέδιον Ἀττικῆς καὶ τὰς πλησίον νήσους. Διὰ τὸ Γ' πρόγραμμα λόγῳ τῆς ἰδικῆς φύσεως αὐτοῦ ἀπεφασίσθη ὅπως ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν μικρὸς σταθμὸς ὥστε νὰ μεταδίδεται δι' αὐτοῦ καὶ νὰ ἀκούεται τὸ ἐν λόγῳ πρόγραμμα καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας.

Ὅταν ὅμως τὸ ἔθνικόν δίκτυον καλύπτει μόνον τὰ 3/5 τοῦ ἐλληνικοῦ χώρου καὶ μένουσιν ἔξω ἀπὸ τὴν ζώνην οἱ νομοὶ Δράμας, Ξερρών, Φλωρίνης, Κομοτηνῆς, καὶ τμήματα τῶν νομῶν Βeroίας, Καστοριάς καὶ Λαρίσης, αἱ βόρειαι περιοχαὶ ὑφίστανται καθημερινῶς τὴν προπαγάνδαν τῶν σλαβικῶν πομπῶν, πρὸς μεγάλην ἐθνικὴν ζημίαν. Πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι τὴν νύκτα ἡ ζώνη τοῦ ἑθνικοῦ δικτύου περιορίζεται ἀκόμη περισσότερον σχεδόν εἰς τὸ 1/2 τῆς ἐπικρατείας καὶ τοῦτο διότι παραβιάζεται τὸ κύμα, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀναγνωρισθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὑπὸ ἐνὸς πομποῦ ἰσχύος 250 KW εὐρισκομένου εἰς Σβέρικ τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μὲ τὴν ζώνην καλύψεως τοῦ σταθμοῦ Θεσσαλονίκης τὸν ὁποῖον καλύπτει ὁ ραδιοφωνικὸς σταθμὸς τῆς Δρέσδης, τοῦ ὁποῖου ἡ ἰσχύς ἀνῆλθε αὐθαίρετως ἀπὸ τὴν ἐπιτρεπομένην τῶν 50 KW εἰς 300 KW. Πειροταὶ τοῦ ἐλληνικοῦ ἀέρος εἶναι ἐπίσης ὁ αὐστριακὸς πομπὸς τοῦ Κλάγκενφουρτ καὶ ὁ ἀραβικὸς τῆς Τζέττα. Βεβαίως τὸ Ε.Ι.Ρ. ἔχει προβεῖ τῆς Τζέττα. Βεβαίως τὸ Ε.Ι.Ρ. ἔχει προβεῖ εἰς διαβήματα καὶ παραστάσεις διὰ τὴν γενόμενην πειρατείαν ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα ὡς συμβαίνει εἰς ἀναλόγους περιπτώσεις ὑπῆρξαν πενιχρά. Ὁ ἀγὼν διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἐλληνικοῦ αἵθερος συνεχίζεται. Οὐσιαστικὴ ὅμως ἀντιμετώπισις τῶν τεχνικῶν αὐτῶν δυσκολιῶν, ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων του ὁ κ. Σπυρομίλιος, εἶναι μόνον ἡ ἐγκατάστασις σταθμοῦ ὑπερβραχέων κυμάτων. Τότε θὰ λυθῇ τὸ ὑφιστάμενον τεχνικὸν πρόβλημα καὶ θὰ καλυφθῇ ἀπολύτως ὁλόκληρος ὁ ἐλληνικὸς χώρος. Αἱ δαπάναι διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ σταθμοῦ ὑπερβραχέων κυμάτων, ὑπολογίζονται εἰς 110 ἑκατ. δραχ. ἀλλ' ἀκόμη δὲν ἔχει τὸ θέμα προχωρήσει, διότι δὲν κατέστη δυ-

νατὴ ἡ ἐξέυρεσις τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ. Ἐπιβάλλεται ὅμως ἡ λύσις αὐτὴ νὰ ἐπ-σπευθῇ διότι ὁ μηχανισμὸς τοῦ δικτύου ὑπερβραχέων κυμάτων θὰ δημιουργήσῃ μίαν ἐθνικὴν ραδιοφωνικὴν ἀμυνα, δεδομένου ὅτι θὰ ἔχη τὴν δυνατότητα νὰ ἐξουδετερώνη τοὺς πειρατὰς τοῦ ἀέρος. Τὸ ἔργον τῆς ἐγκαταστάσεως σταθμοῦ ὑπερβραχέων κυμάτων δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ εἰς τρία στάδια ἐντὸς τριετίας, συμφώνως πρὸς τὴν ὑφισταμένην οἰκονομικὴν μελέτην τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ε.Ι.Ρ. Ὁ κ. Σπυρομίλιος ἐλπίζει ὅτι εἰς τὸ προαναφερθὲν διάστημα θὰ ἔχη λυθῇ καὶ τὸ θέμα τοῦτο. Μειονέκτημα τῆς ἀναγκαίας αὐτῆς ἀλλαγῆς θὰ εἶναι ἡ ἀπαραίτητος προσαρμογὴ τῶν παλαιῶν δεκτῶν (συσκευῶν ραδιοφώνων) εἰς τὰ νέα κύματα ποὺ θὰ ἐπιβαρύνῃ μὲ 300 δραχ. ἑκάστον συνδρομητὴν.

Συνδρομαὶ

Μεταπολεμικῶς οἱ συνδρομηταὶ τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἠυξήθησαν σημαντικῶς. Οὕτω 62.000 ποὺ ἦσαν τὸ 1939 ἐφθασαν τὸ 1959 τοὺς 586.207. Ὁ κατωτέρω πίναξ δίδει ἀκριβῆ εἰκόνα τῶν ραδιοφώνων καὶ τῶν συνδρομητῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
1939	62.000
1945	36.000
1946	60.000
1948	71.000
1949	135.000
1951	220.000
1953	285.000
1959	586.207

ΝΟΜΟΣ	ΚΑΤΟΙΚ.	ΡΑΔΙΟΦ.	%
Ἀττικῆς	1.556.000	288.608	18,5
Θεσσαλονίκης	460.000	41.593	9
Ἀχαΐας	228.900	15.108	6,6
Μαγνησίας	153.800	14.353	9,3
Ἡρακλείου	186.600	11.818	6,2
Χανίων	126.500	7.427	5,9
Καβάλας	136.300	9.704	7,1
Λαρίσης	222.550	10.638	4,8
Εὐβοίας	164.500	10.178	6,2
Κορινθίας	113.350	7.051	6,2

Βεβαίως ὁ ἀριθμὸς τῶν 586.000 ραδιοφώνων δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰ πράγματα. Αἱ ἐν λειτουργίᾳ ραδιοφωνικαὶ συσκευαὶ εἶναι πολὺ περισσότεραι ἀλλὰ δὲν ἔχουν δηλωθῇ ὑπὸ τῶν κατόχων τῶν πρὸς ἀποφυγὴν καταβολῆς τῆς συνδρομῆς. Τοῦτο φυσικὰ ἀποτελεῖ σημαντικὴν ζημίαν διὰ τὸ Ε.Ι.Ρ. καὶ τὸ ἐμποδίζει, ἐλλείψει πᾶρων, νὰ βελτιώσῃ τὰ προγράμματά του. Οἱ Ἕλληνες δυστυ-

χώς δεν έχουν αντιληφθεί ότι πρώτα πρέπει να πληρώνουν τας συνδρομές των και κατόπιν να έχουν αξιώσεις και μάλιστα τοιαύτας που διά να ικανοποιηθούν θα έπρεπε να υπάρχει ένας σταθμός διά κάθε συνδρομητήν ή μή. Πρέπει να σημειωθεί ότι η συνδρομή ανέρχεται εις το άσημαντον ποσόν των 14 δρχ. μηνιαίως, ήτοι 45 λεπτά ήμερησίως. Από της 1ης Ιανουαρίου το Ε.Ι.Ρ. καθιέρωσε την μείωσιν κατὰ 50% συνδρομήν διά τὰ ραδιόφωνα των αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως, των λεωφορείων, των καταστημάτων, παντοπωλείων, κουρείων κ.λ.π. διότι δεν θεωρούνται ότι χρησιμοποιούν τὰ ραδιόφωνα διά διασκεδάσιν άλλ' ως μέσον ενημερώσεως.

Ανεξαρτήτως των διαφευγουσών συνδρομών η αύξησις των συνδρομητών, τὰ τελευταία έτη είναι σημαντική. Εις την Ελλάδα ένα ραδιόφωνον αντιστοιχεί εις 13 κατοίκους ενώ εις τὰς Πολιτείας εις 2 και εις τὰς χώρας της Δυτικής Εύρώπης εις 3-4 κατοίκους. Εις στατιστικήν πυκνότητος ραδιοφώνων ως προς τον πληθυσμόν από τὰς ευρωπαϊκάς χώρας προηγείται η Σουηδία με 37% και

κάποτε πρέπει να αποδωθούν εις εκείνους που ανήκουν και τό'Ιδρυμα να νοικοκυρευθή.Το θέμα του ραδιομεγάρου θα αντιμετωπισθή με την σύναψιν μικροπροθέσμου δανείου, την πώλησιν του οικοπέδου του σημερινού κτιρίου του Ε.Ι.Ρ. επί των οδών Μουρούζη και Ρηγίλλης, του οποίου η αξία ανέρχεται περίπου εις 60.000 λίρας και την παροχήν οικοπέδου υπό της κυβερνήσεως προς το 'Ιδρυμα εντός των 'Αθηνών. Ένα τέτοιο κτίριο θα διέθετε εκτός από τὰ κατάλληλα γραφεία διοικήσεως και εργαστήρια που εύρισκονται σήμερα εις άθλίαν κατάστασιν ως και ειδικάς αίθουσας άκροάσεων διά να φέρη εις άμεσον έπαφην το εύρύ κοινόν με τὰς έλαφράς και τὰς συμφωνικάς όρχήστρας του, τον θίασόν του κ.λ.π. Δυστυχώς όμως και η λύσις αυτή του επίσης ζωτικού θέματος χρονίζει.

Η Τηλεόρασις

Η εγκατάστασις σταθμού τηλεοράσεως και εις την χώραν μας αν και άποτέλι ανάγκην, να γίνη το συντομώτερον φαίνεται ότι έχει να ακολουθήση πολλά

Η εργασία στα στούντιο είναι σκληρή και αι εύθυνα μεγάλα. Οι υπάλληλοι όμως του ΕΙΡ είναι πεπεισμένοι και προσεκτικοί. Εις την φωτογραφίαν συνεργείον τεχνικών μαγνητοφωνεί μίαν έκπομπήν.

ακολουθούν η Δανία με 35%, η 'Αγγλία με 30%, η Δυτική Γερμανία με 28%, η Γαλλία με 25%. Η Ελλάδα εύσκεται εις τὰ 8%.

Το Ραδιομέγαρον

Υφιστάμενον πρόβλημα είναι και το της ανεγέρσεως συγχρονισμένων κτιρίων και στούντιο. Η έκτελεσις του έργου αυτού θα άποτελέση ουσιαστικώς οικονομία διά το ΕΙΡ, διότι σήμερα αι υπηρεσίαι του είναι κατεσπαρμέναι εις διάφορα κτίρια και πληρώνει ύψηλά ένοίκια. Υπάρχει εξ άλλου και το θέμα της καταλήψεως των αίθουσών του Ζαπτείου, αι όποιαί

στάδια και να περάση πολὺς καιρός, έτη ίσως, έως ότου καταστή πραγματικότης. Άν και το θέμα τουτο από ετών εξετάζεται και μελετάται φαίνεται ότι ουσιαστικώς ελάχιστα έχει προχωρήσει. Όλοι πιστεύουν η δείχνουν τουλάχιστον ότι πιστεύουν εις την ανάγκην της εγκαταστάσεως σταθμού τηλεοράσεως και όλοι κατά κάποιον τρόπον συνεργούν εις την συνεχώς αναβαλλομένην λήψιν αποφάσεως. Ο κ. Σπυρομύλιος παρ' όλας τὰς δυσχερείας φαίνεται πολὺν αίσιόδοξος και ελπίζει το άργότερον εντός 2 1/2 ετών να έχη τεθή εις λειτουργίαν ο ελληνικός σταθμός τηλεοράσεως. Άν και το διάστημα είναι μάλλον μακρόν και πάλιν δεν

δύνανται κανείς παρά να εύχηθή έστω και τότε να πραγματοποιηθή το έργον. Ός γνωστόν έχει γίνει κατ' αρχήν δεκτόν όπως αι εγκαταστάσεις των σημείων ζεύξεως (πομπών) γίνουν επί της Πάρνηθος, αλλά ένδεχεται όταν τελικώς αποφασισθή η έκτελεσις του έργου να εξευρεθή άλλη τοποθεσία.

Γεγονός είναι ότι το θέμα της ιδρύσεως σταθμού τηλεοράσεως έχει και πάλιν όπισθοδρομήσει.

Πρέπει εδώ να γίνη μιá σύντομος αναδρομή, εις το ιστορικόν του θέματος. Το 1957 είχαν έλθει εις την Ελλάδα ο πρόεδρος της Κ.Β.Ο.Σ., συγκροτήματος τηλεοράσεως της Βορείου 'Αμερικής με έδρα το Μπέλιγχαμ, κ. Ρόγκαν Τζόουνς, ο όποιος της συστάσει της ένταυθα άμερικανικής πρεσβείας έπρότεινε εις 'Ελληνας έπιχειρηματίας την ίδρυσιν ιδιωτικού σταθμού τηλεοράσεως προσφέρων το ποσόν των 100.000 δολ. Η πρότασις του δεν εύρεν άπήχησιν και το 1958 επανήλθε διά νέας προτάσεως την όποιαν υπέβαλεν εις το Ε.Ι.Ρ. μέσω του 'Ελληνικού Όργανισμου Δημοσίων Σχέσεων και διά της όποιας πρότεινε την όργάνωσιν μικρού σταθμού τηλεοράσεως αξίας 100.000 δολλ. έξοφλητέων εις 20 έτη, προσηρμισμένων εις τὰ άμερικανικά κύματα. Μοναδικός όρος ήτο η παρούσας εις διά του σταθμού σκηνών από την άμερικανικήν ζωήν. Αναλόγους προτάσεις έκανε και εις άλλας χώρας. Το 'Ιδρυμα το όποιον αντιπροσώπευεν ο κ. Τζόουνς και του όποιου προεδρεύει η κυρία Έλεωνόρα Ρουζβελτ σκοπόν έχει την προβολήν του τρόπου της άμερικανικής ζωής εις τον έξω κόσμον.

Το Ε.Ι.Ρ. τότε ούτε καν συνεζήτησε την πρότασιν διότι είχαν γίνει παρεμφερείς προτάσεις από μεγάλας εταιρίας, ως η Φίλιπς, η Ι.Ι.Α.Υ. η R.S.A. διά των εγκαταστάσιν ολοκλήρου συγκροτήματος τηλεοράσεως αξίας 12 έκ.τ. δολ. με όρους προνομιακής έκμεταλλεύσεως τους όποιους τελικώς άπέρριψεν η κυβέρνηση. Μετά ταύτα προεκινήθη ο γνωστός διεθνής διαγωνισμός και ενώ κατεκυρώθη εις ξένην εταιρίαν, αν και η προσφορά της έκρίθη ως μερικώς ικανοποιούσα τους θεέντας όρους, τελικώς ήτόνισε διότι έκρίθη ότι δεν συνέφερεν εις την ελληνικήν Οικονομίαν η ίδρυσις του σταθμού υπό τους προτεινομένους όρους. "Ηδη ως άνεκοίνωσεν ο κ. Σπυρομύλιος θά προκηρυχθή συντόμως νέος διεθνής διαγωνισμός προς τον αυτόν σκοπόν. Η όλη εξέλιξις της υποθέσεως αυτής καταδεικνύει τὰς δυσχερείας αλλά και τὰς αντιδράσεις αι όποιαί κατά βάθος υφίστανται κατά της ιδρύσεως σταθμού τηλεοράσεως. Πάντως ανεξαρτήτως των αντιθέτων γνώμών η τηλεόρασις θα εγκατασταθή τελικώς διότι άποτελεί βασικόν στοιχείον του πολιτισμού και αγαθόν που δεν είναι δυνατόν να το άποστερηθή ο λαός. Δεν είναι δυνατόν άλλωστε όταν όλοι αι γειτονικάς χώρας μηδ' της Άλβανίας εξαγορεύουν να διαθέτουν δικτυον τηλεοράσεως η 'Ελλάς να στερήται αυτού. Η τηλεόρασις είναι κατάκτησις της τεχνικής προόδου και μάλιστα ζωτικής σημασίας άποτελεί δέ το ισχυρότερον μέσον διαφωτίσεως αλλά και έπηρεασμύ της κοινής γνώμης και θα φθάση και εις τον τόπον μας. Οί άρμόδιοι έχουν αντιληφθή τουτο και φαίνεται ότι δεν θα βραδύνη η ήμέρα που ο ελληνικός λαός θα άπολαύση και αυτό το νέον αγαθόν του συγχρόνου πολιτισμού.

Β. ΓΡ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

‘Η άρπαγή... των αυτοκινήτων

Δέν άποτελεί φαινόμενον διά τὰς πεπολιτισμένας χώρας η ύπαρξις προβλημάτων τροχαίας κινήσεως εντός πυκνοκατωκημένων περιοχών. Ούτω και αι 'Αθήναι δεν ήδύναντο να εξαίρεθουν της άναποφεύκτου νόσου της εποχής. Παρ' όλην όμως την σημαντικήν διαφοράν που υφίσταται μεταξύ του ίδιου μας περιωρισμένου προβλήματος και εκείνου άλλων ευρωπαϊκών πόλεων δεν παρετηρήθη ούδαμώ έφαρμογή «σκληρού» μέτρου ως του ήμετέρου «γερανού», έν συνδυασμώ με παραβίασιν των θυρών του αυτοκινήτου, διότι σοφώτεροι οί ξένοι ήμών διεπίστωσαν ότι μόνον η συνεχής παρακολούθησις των κεντρικών οδών υπό όργάνων της τροχαίας και η έπιβολή σοβαρών προστίμων εις τους παρανομούντας έπιφέρουν άποτέλεσμα άνάλογον του έπιδικωμένου. Ημείς εδώ έπιλέξαμεν ως συνήθως τον σχετικώς εύκολώτερον τρόπον προσθέσαντες και μίαν άσήμαντον καθ' όλα διάρρηξιν των θυρών του αυτοκινήτου, ως να ήτο το φυσικώτερον πράγμα του κόσμου και άναμέναμε το θαύμα που δεν συνετελέσθη βεβαίως. Άλλ' έπρεπε να γνωρίζουν οί όπαδοί τοιούτων άπολιτίστων και έν πολλοίς έπικινδύνων μεθόδων, ότι άν αντιμετώπιζομεν πρόβλημα τροχαίας κινήσεως, άσήμαντον έν συγκρίσει με άλλας πόλεις, δεν σημαίνει ότι δύναται τουτο να λυθή άποκλειστικώς εις βάρος των πολιτών και της περιουσίας των.

«Νόμιμος» παραβίασις

Και άν μὲν διά του μέτρου καθίστατο εύρυθμότερα η κίνησις των τροχοφόρων εντός των Αθηνών θα προέκυπτον ώρισμένα έλαφρυντικά διά την άρμοδίαν

Και διαπιστώνουν οί θεαταί ότι είναι πολύ εύκολη υπόθεσις η παραβίασις της πόρτας ενός αυτοκινήτου .....

ύπηρεσίαν, αλλά ούτε αυτό έγένετο άπλώς δέ συνεχίζεται η άρπαγή των σταθμευόντων αυτοκινήτων, τὰ όποια υποδεικνύουν ένίοτε άναρμόδια άτομα ως λ.χ. οί συνεργαζόμενοι μετά του άστυφύλακος ιδιώται έπιχειρηματία καταστρογυμένους ούτω της έννοίας της στρατηγουμένης ούτως της καθαρώς τεχνικής τιμωρίας διά λόγους καθαρώς ηρχικαι συμφέροντος. Όταν πρό μηνών ήρχισεν η έφαρμογή του μέτρου, η όμάς του σεν η έφαρμογή του μέτρου, ή όμάς του «γερανού» συνωδεύετο υπό βαθμοφόρου, ύπαστυνόμου η άνθυπαστυνόμου, όστις κατά την κρίσιν του προέβαινε εις την άπομάκρυνσιν του παρανόμως άκινήτου οχήματος. Μετ'ού πολὺ το έργον άνετέθη εις τον άστυφύλακα διά να περιέλθη έν τινι μέτρῳ η άρμοδιότης εις τους βοηθούς του άστυφύλακος ιδιώτας, τους άγνώστους προελεύσεως και ήθους, οτινες άγνοώντας τον δυσκίνητον και ποτακαργήσαντες τον δυσκίνητον και πολυλύξοδον «γερανό» έπιδίδονται τελυταίως εις την παραβίασιν των θυρών των αυτοκινήτων, διά να ήμπορούν να τὰ σύρουν εύκολώτερον.

‘Η προσφυγή εις το Συμβούλιον ‘Επικρατείας

Βεβαίως τὰ άτομα αυτά δρούν υπό τὰ όματα του άστυφύλακος και εις τὸ κάτω κάτω της γραφής διά την έξασφάλισιν ήμερομίσθιου εκ των τριάντα δραχμών που λαμβάνουν δι' έκάστην «μεταφοράν». Διερωτώμεθα όμως εάν η άστυνομία γνωρίζη καλώς τους άνθρώπους αυτούς ώστε να έπιτρέπη την πε-

λείαν έξάσκησιν των εις διαρρήξεις των θυρών όλων των ύπων αυτοκινήτων και ειδικώτερον ένώπιον άρροσχόλων θεατών, μερικοί των όποιων παρακολουθούν με ιδιαίτερον ενδιαφέρον την «νόμιμον» παραβίασιν των όχημάτων. Άλλά το μέτρον, άσχετώς συνταγματικότητος, η μη (η προσφυγή ήδη έκκρεμεί εις το Συμβούλιον ‘Επικρατείας) δύναται να παρουσιάση σοβαράς έπιπλοκάς διά τὰς όποιας προφανώς άδιαφορούν οί άρμόδιοι.

‘Αδικαιολόγητος μεταχείρισις

Ούτω δημιουργείται το έρώτημα: Ποίος θα κατηγορηθή διά τυχόν άπώλειαν άντικειμένων, χρημάτων η έγγραφών εκ του αυτοκινήτου κατά την μετακίνησιν ήγκατάλειπιν εις άπομεμακρυσμένον σημείο; Ποίος είναι ύπόλογος έναντι ποινικών η άστικών εύθυνών εάν το συρόμενον όχημα προκαλέση καθ' οιονδήποτε τρόπον δυστύχημα; Διότι το άσφαλιστήριο συμβόλιον έν προκειμένῳ έξηγεί σαφώς ότι ούδεμία εύθύνη προκύπτει διά τον άσφαλιστήν προς καταβολήν άποζημιώσεως έφ' όσον ο δηλώθεις ως οδηγός δεν εύρίσκειται εις την θέσην του, όπισθεν του πηδαλίου οδηγήσεως.

‘Απολιτίστον και άψυχολόγητον

Αλλ' εκτός όλων αυτών, είναι θεάμα διά πεπολιτισμένον κράτος η άψυχολόγητος άδιαφορία της άστυνομίας διά την περιουσίαν άποδειγμένως φορολογουμένων πολιτών; Διότι τελικώς αυτή η έντύπωσις δημιουργείται, με τὰ ύποτιθέμενα δραστικά μέτρα που λαμβάνει. Η κοινή γνώμη και ο Τύπος άλλων χωρών έστράφησαν έναντίον παντός μέτρου δυναμένου να θεωρηθή ως έστω και έμμέσως στρεφόμενον κατά του άπαραβιάστου της ιδιοκτησίας και άπότησιν από την άστυνομίαν να άσκη τὰ καθήκοντά της διά μεθόδων αναλόγων του έκπολιτιστικού έπιπέδου έκάστου τόπου. Εις την χώραν μας δυστυχώς αυτά δεν λαμβάνονται υπ' όψιν, ίσως διότι οί άρμόδιοι πιστεύουν ότι είμεθα υπανάπτυκτοι και έπιδεκτικοί μεθόδων άπαραδέκτων διά τους άλλους. Άς μάς έπιτραπή να διαφωνήσωμεν και να συστήσωμεν την κατάργησιν του μέτρου το όποιον και εκ των πραγμάτων άπεδείχθη όχι μόνον βάρβαρον και άντιτουριστικόν αλλά και άνώφελον.

‘Ο «γερανό» εκεί όπου εμφανίζεται δημιουργει συμφορήσιν τροχοφόρων και πεζών με άπατέλεσμα τις περισσότερες φορές να διακόπτεται ή συγκοινωνία επί ώραν.

Αι τελευταίαι τεχνικαί εξέλιξεις, αἱ ὁποῖαι ἐπέτρεψαν τὴν ἐκτόξευσιν δορυφόρων περὶ τὴν Γῆν καὶ πυραύλων ἱκανῶν νὰ ὑπερνικήσουν τὴν ἔλξιν τῆς γῆς καὶ νὰ τραποῦν εἰς τὸ μεταξύ τῶν πλανητῶν Διάστημα κατέστησαν ἐπιτακτικὴν πλέον τὴν ἀνάγκην νὰ δοθοῦν ἀπαντήσεις εἰς ὠρισμένα νομικὰ ἐρωτήματα. Πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι οἱ νομικοὶ δὲν εἶχον προβλέψει—διότι οἱ ὁραματισμοὶ δὲν συγκαταλέγονται μεταξύ τῶν ἰδιοτήτων των—τὰς τόσον ραγδαίας τεχνικὰς ἐξελίξεις καὶ κατὰ μείζονα λόγον δὲν εἶχον ποτὲ ἀσχοληθῇ μὲ τὰ νομικὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα θὰ ἠδύναντο νὰ προκύψουν ἀπὸ τὰς συνεπειὰς των. Καὶ εἶναι φανερόν ὅτι μὲ ποιὰν τινὰ ἐκπληξιν εὐρέθησαν ἐνώπιον τῶν δημιουργουμένων ζητημάτων ὅταν ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἀμύνης τῶν Η. Π. Α. κ. Φόρεσταλλ ἀνῆγειρε τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1946 τὴν ἐναρξίν ἐφαρμογῆς προγράμματος πρὸς ἐκτόξευσιν δορυφόρων. Καὶ αἱ ἀνακοινώσεις τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν—κατὰ τὰ τέλη Ἰουλίου 1955 καὶ τῆς Σοβιετ. Ἐνώσεως—ἀρχῆς Αὐγούστου 1955—ὅτι θὰ ἐκτοξεύσουν δορυφόρους εἰς τὸ Διάστημα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Γεωφυσικοῦ Ἔτους (1 Ἰουλίου 1957—31 Δεκεμβρίου 1958), ἔθεσαν τοὺς νομομαθεῖς καὶ τοὺς εἰδικούς τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου πρὸ τῆς συγκεκριμένης πλέον ὑποχρέωσης νὰ ἀρχίσουν τὴν μελέτην τῶν προκύπτόντων, ἀπὸ τὴν χρῆσιν καὶ τὴν δυνατότητα ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐναερίου χώρου, ζητημάτων.

ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΚΤΟΞΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΟΡΥΦΟΡΩΝ

Τοῦ δικηγόρου κ. Ἀλεξ. Γ. Κουράτου
(Δρος Νομικῆς τῆς Ὁξφόρδης)

Τὰ κυριώτερα ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀναφύονται ἐκ τῆς ἐκτοξεύσεως πυραύλων, δορυφόρων κλπ. εἶναι τὰ ἑξῆς: 1ον) Τὸ ζήτημα τῆς παραβιάσεως τοῦ ἐθνικοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου τῶν ἀερόφωρων κρατῶν ἀπὸ τὰ ὑπεριπτάμενα ἢ διερχόμενα ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους των εἰς μεγάλο ὕψος παντὸς τύπου ἱπτάμενα ἀντικείμενα. 2ον) Ἡ νομικὴ φύσις τῶν ἀντικειμένων αὐτῶν. 3ον) Εἰς περίπτωσιν ἐπιτυχίας τῶν διαπλανητικῶν ταξιδίων καὶ ἐπιτυχoῦς ἀποβιβάσεως εἰς ἄλλους πλανήτας, τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα θὰ προκύψουν σχετικῶς μὲ τὰ δικαιώματα κυριαρχίας ποὺ θὰ δημιουργηθοῦν διὰ τὰ κράτη τὰ ἐπιτυχόντα εἰς τὴν ἐν λόγω προσπάθειαν.

Οἱ κανόνες διὰ τὴν λύσιν τοῦ πρώτου ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἀναφύεται ἐκ τῆς ἐκτοξεύσεως δορυφόρων κλπ. καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἐρεύνης, πρέπει νὰ ἀναζητηθοῦν εἰς τὸ δημόσιον διεθνὲς ἀεροπορικὸν δίκαιον.

Ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ τοῦ ἀνωτέρω δικαίου, ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μας τὸ σύνολον τῶν κανόνων, οἱ ὁποῖοι προσδιορίζουν τὰ δικαιώματα μετὰ τῶν διαφορῶν κρατῶν ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου διὰ τὴν πτήσιν τῶν ἀεροσκαφῶν. Τὸ σύνολον δὲ τοῦ δικαίου τούτου σήμερον περιλαμβάνεται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς διεθνεῖς συμβάσεις. Τὸ ἐρώτημα ἐπίσης ποῖος ἔχει δικαίωμα κυριαρχίας ἐπὶ τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου τοῦ ὑπερκειμένου τοῦ ἐδάφους ἐνὸς κράτους, εἶναι σχετικῶς σύγχρονον πρόβλημα, ὑπὸ τὴν μορφήν του δὲ αὐτὴν προέκυψε ὀλίγον χρόνον μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν πρώτων ἱπταμένων ἀντικειμένων, ὡς ἀεροστάτων, ζεππελιν, ἀεροπλάνων κλπ.

Τὰ παλαιότερα δίκαια

Παλαιότερον τὸ ἐρώτημα, εἰς ποῖον ἀνήκει ἡ ὑπερκειμένη τοῦ ἐδάφους γενικῶς, στῆλῃ ἀέρος ἀνησυχόλησε τοὺς νομικούς ὡς ζήτημα ἀναγόμενον εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον. Τὸ λατινιστὶ ἐκφρασθὲν ἀξίωμα «Cuius est solem ejus est usque ad coelum et ad inferos» μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ.

Πιθανώτατα τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἐχρησίμευσεν ὡς ἀφετηρία ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀνέπτυξαν τὰς θεωρίας των περὶ ἀπολύτου κυριαρχίας τῶν κρατῶν ἐπὶ τοῦ ἀεροπορικοῦ των χώρου.

Δυστυχῶς ἡ πρότερος τοῦ ἀνωτέρω ἀξιώματος δὲν εἶναι

ἐξηκριβωμένη. Πιθανώτερον εἶναι, ὅτι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ὑπαρξίν του εἶναι οἱ γλωσσάτορες τοῦ 13ου αἰῶνος, εἰδικώτερον δὲ ὁ ἐκ τῆς Βολωνίας γλωσσάτωρ Ἀκκούρσιος. Τὸ Ρωμαϊκὸν δίκαιον—τὸ σχετικὸν κείμενον τῆς Δωδεκαδέλτου δὲν δισωθή—περιελάμβανε σχετικὰς ἐννοίας. Ἐπίσης τὸ ὡς ἄνω ἀναφερθὲν ἀξίωμα, «εἰς ὁποῖον ἀνήκει τὸ ἐδαφος εἰς αὐτὸν ἀνήκει καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ μέχρι κάτω τὰ ἔγκατα τῆς γῆς», συναντᾶται ὑπὸ τὴν πλήρη αὐτοῦ μορφήν διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἰς τὸ Νόργουϊτς, κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ ἀγοραστής οἰκίας θρήσκειν, προσδιώρισε τὰ ὅρια τῆς κυριότητός του ἐπὶ τῆς καὶ εἰς τὰ βάθη μέχρι τὰ ἔγκατα τῆς γῆς».

Τὸ ἀξίωμα τοῦτο ὡς φράσις χρησιμοποιουμένη εἰς τὸ Ἑβραϊκὸν δίκαιον καὶ χρησιμεύουσα διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ δικαίωματος τῆς κυριότητος χρονολογεῖται ἀπὸ τὴν ἐποχὴν κάποιου Ραββίνου ὀνόματι Ἀκίμπα, ὁ ὁποῖος ἀπέθανε γύρω στὰ 132 μ. Χ. Ἀλλ' ἐπίσης καὶ τὸ Δευτερονόμιον καὶ ὁ Ἡσαίας ἀναφέρονται εἰς ἐννοίας ταυτοσήμους πρὸς αὐτό.

Ἐπίσης εἶναι ἀξιον παρατηρήσεως ἀπὸ ἀπόψεως γενικώτερου νομικοῦ ἐνδιαφέροντος, ὅτι ὑπάρχει μεγαλυτέρα ὁμοιότης σχετικῶς πρὸς τὸν τρόπον χρήσεως τοῦ ἀξιώματος τούτου μετὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ δικαίου πρὸς τὸ Ἰουδαϊκόν, διότι καὶ τὰ δύο αὐτὰ συστήματα δικαίου ἐχρησιμοποίησαν τὸ ἀξίωμα τοῦτο διὰ νὰ προσδιορίσουν τὴν ἑκτασιν τοῦ δικαίωματος τῆς κυριότητος κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν θεωρητικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τοποθέτησιν τοῦ ἀξιώματος τούτου ὑπὸ τοῦ Ἀκκουρσίου εἰς τὸ Ρωμαϊκὸν δίκαιον, ὁ ὁποῖος ἔκαμε χρῆσιν τοῦ ἀξιώματος τούτου διὰ νὰ προσδιορίσῃ τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ ἀπόκτησις ὠρισμένων δικαιωμάτων δουλείας.

Σχετικῶς μὲ τὸ Ἀγγλικὸν δίκαιον πάντως δὲν εἶναι δυνατόν μετὰ σοβαρότητος νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἔγινε ποτὲ ἀπὸ Ἀγγλους θεωρητικούς ἢ δικαστὰς συστηματικὴν προσπάθεια νὰ προσδιορίσουν τὴν νομικὴν θέσιν τοῦ ἀέρος ἢ τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου. Ἀπ' ἐναντίας τοῦτο εἶναι πραγματικότης διὰ τοὺς Βυζαντινούς, οἱ ὁποῖοι ὁμιλοῦν περὶ τοῦ ἀέρος ὡς πράγματος κοινοῦ τοῖς πᾶσι (res communis), δηλαδὴ πράγματος μὴ ὑποκειμένου εἰς ἰδιοκτησίαν, ποιοῦνται δὲ σαφῇ διάκρισιν μετὰ τοῦ ἀέρος καὶ οὐρανοῦ (coelum) ἀναγνωρίζοντες δικαιώματα ἰδιο-

κτησίας ἐπὶ τοῦ τελευταίου. Τοῦτο ἔδωσε λαβὴν εἰς διαφοροὺς νομομαθεῖς τῆς συγχρόνου ἐποχῆς νὰ συζητοῦν θεωρητικῶς κατὰ πόσον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου τῶν βυζαντινῶν χρόνων, πτήσις διὰ μέσου ἀέρος ὑπερκειμένου ἐδάφους ἀνήκοντος εἰς τὴν κυριότητα τινὸς δὲν θὰ ἦσαν ἐπιτρεπταὶ καὶ θὰ ἔδιδον εἰς τοῦτον δικαίωμα ἀποζημιώσεως. Ὁ ἀὴρ ἦτο πράγματι πρᾶγμα κοινὸν τοῖς πᾶσι, λόγῳ τοῦ ὅτι ἦτο χρήσιμος καὶ ἀπαραίτητος διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὑγίαν ὧλων, ὡς καὶ τυγχόν διὰ καθαρὰ οἰκονομικοὺς λόγους. Τὸ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὅμως δικαίωμα κυριότητος ἐκτεινόμενον καὶ εἰς τὸν ὑπερκειμένον οὐρανὸν θὰ ἔδιδε δικαίωμα εἰς τὸν κύριον τοῦ ἐδάφους νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπαγόρευσιν περαιτέρω πτήσεων.

Ὅταν ὁμιλοῦμεν ὅμως περὶ παραβιάσεως τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου, δηλαδὴ περὶ παραβιάσεως αὐτῆς τῆς στήλης τοῦ ἀέρος τοῦ ὑπερκειμένου ἐνὸς ὠρισμένου ἐδάφους καὶ περὶ τῶν κανόνων τῶν ρυθμιζόντων τὰ ἀνωτέρω θέματα, ὀφείλομεν νὰ διακρίνωμεν μετὰ τοῦ ἐδάφους ὑποκειμένου εἰς τὴν κυριότητα ἰδιωτῶν καὶ ἐδαφῶν ὑπὸ ἐθνικὴν κυριαρχίαν.

Ὑπ' αὐτὴν τὴν τελευταίαν του μορφήν ἐξετάζομεν τὸ θέμα τοῦτο ἐν συνεχείᾳ.

Ὁ ἐναέριος χώρος

Ἡ προστασία τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας ἐπὶ τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου ἐρρυθμίσθη διὰ πρώτην φορὰν διὰ τῆς συμβάσεως τῶν Παρισίων τοῦ 1919. Ἡ συγκληθεῖσα προηγουμένως διάσκεψις διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ ὡς ἄνω θέματος τὸ 1910 εἰς Παρίσιους ἀπέτυχεν, ἂν καὶ οὐσιαστικῶς κατὰ τὴν διάσκεψιν ταύτην εἶχεν ἐπέλθει συμφωνία, εἴχε δὲ σιωπηρῶς γίνεαι ἀποδεκτὸν ἀπὸ ὅλας τὰς συμμετεχούσας ἀντιπροσωπείας, ὅτι κάθε κράτος θὰ εἴχε πληρὴ καὶ ἀπόλυτον κυριότητα ἐπὶ τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου τοῦ ὑπερκειμένου τοῦ ἐθνικοῦ του ἐδάφους (καὶ τῶν χωρικῶν του ὕδατων). Μετ' ὀλίγα ἔτη ἡ ἰδίᾳ αὐτῇ γενικῇ ἀρχῇ γνωστῇ

ὡς «ἡ θεωρία τῆς ἀπολύτου ἐθνικῆς κυριαρχίας ἐπὶ τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου» ἐγίνε δεκτὴ εἰς τὴν Σύμβασιν τῶν Παρισίων τοῦ 1919, μετὰ δὲ ἀπὸ τὸν 2ον παγκόσμιον πόλεμον περιελήφθη ἐπίσης εἰς τὴν Σύμβασιν τοῦ Σικάγου τοῦ 1944, τῆς Συμβάσεως τῶν Παρισίων τοῦ 1919 καταργηθείσης αὐτοδικαίως διὰ τῆς νεωτέρας Συμβάσεως τοῦ Σικάγου τοῦ 1944.

Ἡ θεωρία βεβαίως τῆς ἀπολύτου ἐθνικῆς κυριαρχίας ἐπεκράτησε δικαιώσασα οὕτω τοὺς Γερμανοὺς θεωρητικούς Zitelmann καὶ Meurer, καὶ τοὺς Γερμανοὺς νομομαθεῖς, οἱ ὁποῖοι συνέταξαν τὸ Γερμανικὸν Σχέδιον Συμβάσεως, τὸ ὁποῖον συνεζητήθη εἰς τὴν Διάσκεψιν τῶν Παρισίων τοῦ 1910. Ἡ θεωρία ὅμως αὕτη ἐπεκράτησεν, ἀφοῦ ἀντεπάλαισε πρὸς ἄλλας θεωρίας ἐκπονηθείσας ἀπὸ διαπρεπεῖς ἐπίσης νομομαθεῖς. Ὁ Γάλλος καθηγητὴς Fauchille ὑπεστήριξε τὴν ἀποψιν τῆς «ἐλευθερίας τῶν αἰθέρων» κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν «ἐλευθερίαν τῶν θαλασσῶν». Ἡ ἀποψις αὕτη, ἀνεξαρτήτως τῆς φιλοσοφικῆς τῆς ἀξιολογήσεως, ἐκρίθη ὡς ἔχουσα τὸ μειονέκτημα, ὅτι δὲν ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ ἡ θεωρία τῆς ἐλευθερίας τῶν θαλασσῶν ἀνεγνωρίζεν ἕνα ὠρισμένον—ἢ μᾶλλον ἕνα ἀόριστον, ὡς ἔχει ἐξελιχθῇ ἡ κατάστασις σήμερον—ὄριον, ἐκτεινόμενον πέραν τῶν ἁκτῶν ἢ κατὰστασις σήμερον—ὄριον, ἐκτεινόμενον πέραν τῶν ἁκτῶν μίᾳς χώρας, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἡ χώρα αὕτη ἀσκούσε δικαιώματα ἀπολύτου κυριαρχίας. Ἐπίσης ἀναφέρομεν τὴν θεωρίαν τοῦ Ἀγγλοῦ Καθηγητοῦ Westlake τὴν ἀναγνωρίζουσα εἰς τὰ ἀεροπορικοῦ χώρου κατ' ἀναλογίαν τοῦ δικαίωματος τῶν ἐμπορικῶν πλοίων, ὅπως ταῦτα διέρχωνται διὰ μέσου τῶν ἀνεγνωρισμένων χωρικῶν ὕδατων μίᾳς χώρας. Καὶ ἡ θεωρία αὕτη ἀπεκρούσθη, διότι δὲν ἱκανοποιοῦσε τὰς ἀπαιτήσεις τῶν συμμετεχόντων εἰς τὰς συνδιασκέψεις Κρατῶν περὶ ἀπολύτου ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ ἀεροπορικοῦ των χώρου.

Προϋπὸθεσις βεβαίως τῆς ἀρχῆς τῆς ἀπολύτου κυριαρχίας ἐπὶ τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου, ὡς αὕτη υἱοθετήθη ἀπὸ τὴν Σύμβασιν τοῦ Σικάγου τοῦ 1944, εἶναι ἡ ὑπαρξίς κυριαρχίας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Κυριαρχία ἐπὶ ἀεροπορικοῦ χώρου ὑπερκειμένου γῆς ἢ θαλάσσης μὴ ἀνηκούσης εἰς οὐδένα (terra nullius) δὲν νοεῖται.

Η ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΙΚΑΓΟΥ

Διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅμως ποῖος εἶναι ὁ ἀντίκτυπος τῆς ἐκτοξεύσεως δορυφόρων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων ἱπταμένων εἰς μεγάλο ὕψος ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος δικαίου καὶ ποῖα ζητήματα δημιουργοῦνται ἐκ τῶν ἐν λόγω ἐνεργειῶν, πρέπει νὰ ἀναλύσωμεν ὠρισμένους ὅρους περιλαμβανομένους εἰς τὴν Σύμβασιν τοῦ Σικάγου τοῦ 1944. Καὶ κατὰ πρῶτον λόγον ὀφείλομεν νὰ προσδιορίσωμεν τὶ ἐννοοῦμεν ἀκριβῶς, ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ ἀεροπορικοῦ χώρου ὑπὸ τὸ πρῶτον τῶν σημερινῶν τεχνικῶν ἐξελίξεων. Ὁ μέχρι τοῦδε προσδιορισμὸς τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου ὡς ἡ στήλῃ τοῦ ἀέρος τοῦ ὑπερκειμένου τοῦ ἐδάφους ἦτο ἱκανοποιητικὴ, ὅσον τὰ ἱπτάμενα ἀντικείμενα ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ χώρου ἦσαν περιορισμένων ἱκανοτήτων πτητικῶν ὡς πρὸς τὴν ταχύτητα καὶ τὸ ὕψος. Βεβαίως, ὅταν ἡ Σύμβασις τοῦ Σικάγου, (ὡς καὶ ἡ προηγουμένη τῶν Παρισίων) ὁμίλῃ περὶ ἀεροπορικοῦ χώρου, ἀναφέρεται εἰς τὴν γεωφυσικὴν ἐννοίαν τοῦ χώρου, ἐννοεῖ δηλαδὴ τὸν χώρον ἐκεῖνον, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου εἶναι δυνατόν νὰ εὐρεθῇ ἀήρ. Ἐν συνεχείᾳ ὅμως τὸ ἐρώτημα εἶναι, τί εἶναι ἀήρ. Ἡ ἀπάντησις τῆς Μυθολογίας ὅτι ἀήρ εἶναι ὁ σύζυγος τῆς Σελήνης, καὶ τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ ὅτι εἶναι «ἔργον Θεοῦ πληροῦν τὸ κενόν» εἶναι ὁρισμὸ ἀκρῶς ἀνεπαρκεῖς διὰ τὴν παρούσαν περίπτωσιν. Περισσότερον κάπως βοηθητικὴ φαίνεται ἡ ἀπάντησις ὅτι ἀήρ εἶναι ἕνα μίγμα ἀερίων, δηλαδὴ ἕνα φυσικὸν φαινόμενον μᾶλλον παρὰ ἕνας ἐπιστημονικὸς χαρακτηρισμὸς μὲ ἐκρινῇ στοιχεῖα προσδιορισμοῦ.

Πρὶν ἐκτοξευθῶν οἱ τελευταῖοι διαπλανητικοὶ πυραυλοὶ, τῶν ὁποίων αἱ παρατηρήσεις δὲν ἐμελετήθησαν ἀκόμη ἐπαρκῶς, ἐπιστεύετο ὅτι πλέον τοῦ ἡμίσεος τοῦ ὅγκου τοῦ ἀέρος τοῦ ὑπάρχοντος εἰς τὴν γῆινην ἀτμόσφαιραν εὐρίσκεται εἰς ἕνα ὕψος γύρω ἀπὸ 5-6 χιλιόμετρα, ὑπῆρχεν ὅμως καὶ πληθὺς ἀποδείξεων πιστοποιουσῶν τὴν ὑπαρξίν πολλοῦ ἀραιοῦ ἀέρος γύρω εἰς τὰ 500-600 χιλιόμετρα ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

Ἀπὸ ὅ,τι ἐπίσης γνωρίζομεν καὶ ἄλλαι σχετικῶς προσφάτως ἀποκτηθεῖσαι γνώσεις σχετικαὶ ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν τοῦ Διαστημικοῦ πιστοποιοῦν τοὺς ἀνωτέρω ἰσχυρισμούς. Κατ' ἀκολουθίαν πιστεύομεν, ὅτι διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἡ δὴ λωσις τοῦ καθηγητοῦ J. C. Coorper ὅτι ὁ ἀεροπορικὸς χώρος εἶναι μέρος τοῦ χαμηλοτέρου χώρου, διότι πέραν τοῦ ὕψους

τῶν 100 χιλιομέτρων ὑφίσταται μόνον τὸ κενόν (vacuum) προσφέρεται εἰς ἀμφισβήτησιν. Τὰ ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς ἀνωτέρω στενῆς ἑρμηνείας τοῦ ὅρου «ἀεροπορικὸς χώρος» ὡς οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὴν Σύμβασιν τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Σικάγου βασιζοῦνται εἰς τὸν ὀρισμὸν, ὁ ὁποῖος δίδεται ἀπὸ τὰς ἐν λόγω συμβάσεις σχετικῶς ὡς πρὸς τὸν ὅρον «ἀεροπλάνον», ὡς «κάθε μηχανημα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἔχῃ ὑποστηρίξιν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ἀπὸ τὰς ἀντιδράσεις τοῦ ἀέρος».

Κατὰ συνέπειαν «ἀεροπορικὸς χώρος», ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω ἑρμηνείας, πρέπει νὰ νοητῇ τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Διαστήματος, τὸ ὁποῖον περιέχει τόσην ποσότητα ἀέρος, ὅσην χρειάζεται διὰ νὰ ὑποστηρίχθωσιν ἱπτάμενα μηχαναῖ. Τὴν αὐτὴν περιορισμένην ἑρμηνείαν Νομικοῦ Τμήματος τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν, ὁ ὁποῖος εἰς διᾶλξιν τοῦ τοῦ 1952 ἀπεδέχθη, ὅτι ὁ λογικώτερος κανὼν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου θὰ εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος προσδιορίζει τὸν χώρον τοῦτον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀτμοσφαιρικῶν στοιχείων τῶν ἀπαραιτητῶν διὰ τὴν δημιουργίαν ἀνώσεως εἰς τὰ ἀεροσκάφη.

Ὅλοι ὅμως οἱ ἀνωτέρω ὀρισμοὶ ἔχουν τὸ μειονέκτημα, ὅτι προσδιορίζουν τὸ ἀνώτερον σημεῖον τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐκάστοτε ὕψους τοῦ δυναμένου νὰ ἐπιτευχθῇ ἀπὸ τὰ ἀεροσκάφη, ὡς ἐκ τούτου δὲ δημιουργεῖται πληθώραν δυσκολιών, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι καθημερινῶς αἱ μηχανικαὶ ἐξελίξεις ἐπιτρέπουν τὴν ἐπίτευξιν ὅλο καὶ ὑψηλότερων πτήσεων. Κατὰ συνέπειαν λοιπὸν καὶ ἡ ἐκτασις τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἀνύλογος μὲ τὰς ἐκάστοτε ἐπιτεύξεις τῶν ἀεροσκαφῶν.

Ὡς ἐκ τούτου φαίνεται πιθανώτερον ὅτι οἱ ὑπεύθυνοι διὰ τὴν σύνταξιν τῆς Συμβάσεως τοῦ Σικάγου (ἐμφανέστερον δὲ τῆς προηγουμένης Συμβάσεως τῶν Παρισίων), ἀνεξαρτήτως τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ δοθέντος εἰς τὸν ὅρον «ἀεροσκάφη» εἶχον ἐν νῷ ὅταν ὁμιλοῦσαν περὶ ἀεροπορικοῦ χώρου τὴν ἀτμόσφαιραν ἐν γένει καὶ ὀχι μόνον τὸ μέρος τῆς ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἔχει τὰ πυκνότερα στρώματα ἀέρος. Μὲ ἄλλας λέξεις ὁ ἀεροπορικὸς χώρος ὡς συνώνυμος τῆς ἀτμοσφαιρᾶς ἐκτείνεται εἰς τὴν στρατόσφαιραν, τὴν ὀζονόσφαιραν, τὴν ἰονόσφαιραν, ἴσως δὲ

και την εξώσφαιραν, δηλαδή εις τὰ πέρατα τοῦ γῆινου διαστήματος, πέραν τοῦ ὁποίου ἐκτείνεται τὸ κοσμικὸν καὶ διαπλανητικὸν διάστημα. Καὶ ἐὰν ὁμως παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ ἀε-

ροπορικὸς χώρος συμπίπτει μὲ τὴν ἑκτασιν τῆς ἀτμοσφαίρας, πάλιν δὲν γνωρίζομεν ἐπακριβῶς μέχρι ποίου σημείου ἐκτείνεται ἡ ἀτμόσφαιρα.

ΑΝΤΙΦΑΤΙΚΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

Βεβαίως σήμερον μετὰ τὴν ἐκτόξευσιν διαπλανητικῶν πυραύλων τοῦτο πρέπει νὰ ἔχη γίνει γνωστὸν εἰς ὠρισμένους γεωφυσικοὺς ἐπιστήμονας, δὲν γνωρίζομεν ὁμως ἐὰν ἔχουν δοθῇ ἐπ' αὐτοῦ ἀκόμη ἀκριβῆ καὶ λεπτομερῆ στοιχεῖα, ἐπιστημονικῶς βεβαιωθέντα, εἰς τὴν δημοσιότητα.

Γινώμαι εἰδικῶν ἐπιστημῶν ἐκφραστῆσαι πρὶν ἀπὸ τὴν ἔναρξιν τοῦ διεθνoῦς γεωφυσικοῦ ἔτους εἶναι ἀκρως ἀντιφατικά. Ἄλλοι ἐκ τῶν ἐπιστημόνων αὐτῶν ἐτοποθέτουν τὴν βάσιν τῆς ἐξωσφαίρας εἰς τὰ 500 χιλιόμετρα ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἄλλοι δὲ εἰς τὰ 1000 χιλιόμετρα. Μία λύσις ἡ ὁποία ἐπρωτάθη ἦτο ἡ σύγκλησις διασκέψεως, ἡ ὁποία θὰ ὥριζεν ἀκριβῶς τὸ ὕψος, μέχρι τοῦ ὁποίου θὰ ἐξετεινετο ὁ ἀεροπορικὸς χώρος. Μία ἄλλη ἐπίσης ρεαλιστικὴ ἀποψὶς ἐξεφράσθη ἀπὸ τὸν καθηγητὴν J. C. Cooper ὁ ὁποῖος ὑπεστήριξεν, ὅτι ἡ ἔθνικη κυριαρχία ἐπὶ τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου ὡς ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τὴν σύμβασιν τοῦ Σικάγου δὲν εἶναι ἀποκλειστική, ἀλλὰ ἐκτείνεται μέχρι τοῦ σημείου ἐκείνου, ποῦ ἓνα συγκεκριμένον κράτος δύναται νὰ ἐλέγῃ τὸν χώρον ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους του. Τὸ κυριώτερον μειονέκτημα τῆς ἀπόψεως αὐτῆς εἶναι βεβαίως, ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα καὶ τὸ διάστημα θὰ γίνοντο προσιτὰ εἰς τὸν ἄνθρωπον πολὺ πρὶν οὗτος δυνηθῇ νὰ τὰ ἐλέγῃ.

Τελικῶς ἡ μεγαλυτέρα ἀντίρρησης πρέπει νὰ ἔγερθῇ γενικῶς ὡς πρὸς τὸ ἐφικτὸν καὶ πραγματοποιήσιμον κάθε ἀπαιτήσεως περὶ κυριαρχίας ἐφ' ὅλοκληρου τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ χώρου, ὡς συνέχεια τοῦ δικαιώματος κυριαρχίας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Εἰ-

ναι δύσκολον νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν πῶς ἓνα κράτος δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ τὰ κυριαρχικά του δικαιώματα μέχρι τῶν ἀνωτάτων ὁρίων τῆς ἀτμοσφαίρας, ὅταν ληθῇ ὅτι τὰ ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ εὐρισκόμενα σημεία τῆς γῆς στρέφονται μὲ γραμμικὴν ταχύτητα 465 χιλιομέτρων κατὰ δευτερόλεπτον, συγχρόνως ἡ γῆ κινεῖται περὶ τὸ ἥλιον μὲ 29,77 χιλιόμετρα κατὰ δευτερόλεπτον, ἐπιπροσθέτως δὲ αὕτη συμμετέχει μετὰ τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ὑπολοίπου ἡλιακοῦ συστήματος εἰς μίαν ταχύτητα περίπου 20 χιλιομέτρων κατὰ δευτερόλεπτον σχετικὴν πρὸς τὰ γειτονικά ἀστρα εἰς τὴν γενικὴν κίνησιν τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος πρὸς ἓνα σημεῖον τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Ἡρακλέους.

Κατὰ συνέπειαν ὑπάρχει τόση δυνατότης καὶ δικαιολόγησις γιὰ ἓνα κράτος νὰ ἀπαιτήσῃ κυριαρχίαν ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου Διαστήματος, ὅση ὑπάρχει δι' ἓνα ἄτομον, τὸ ὁποῖον ταξιδεῖ ἐντὸς ἐνὸς ἀεροσκάφους ἱπταμένου μὲ ταχύτητα διπλασίαν τοῦ ἥχου νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἀσκεῖ κυριότητα ἐπὶ τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου ἐξω ἀπὸ τὸ παρὰθῦρό του!

Ἐπίσης δὲν ὑπάρχει κατὰ τὴν γνώμην μας οὐδεὶς δικαιολογητικὸς λόγος, διὰ τὸ δικαίωμα κυριαρχίας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκτείνεται ἐφ' ὅλης καὶ μέχρι τῶν ἀνωτάτων ὁρίων τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ ὅχι μέχρι ἐνὸς σημείου καθοριζομένου διὰ διεθνoῦς συμβάσεως (ἐὰν ἐπιτυγχάνεται συμφωνία βεβαίως) προσδιοριζομένου τούτου ἀναλόγως πρὸς τὰς συγκεκριμένας τεχνικὰς ἐπιτεύξεις καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς δεδομένας. Τοῦτο δὲ τὸ μέρος τοῦ Διαστήματος νὰ θεωρηθῇ «κλειστὸς ἀτμοσφαιρικὸς χώρος» ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ διάστημα.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ "ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ,"

Μετὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ὠρισμένον σημεῖον, τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς ἀτμοσφαίρας θὰ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑποκείμενον εἰς ἓνα νομικὸν καθεστῶς ἀνάλογον τοῦ καθεστῶτος ἐκείνου τοῦ ἰσχύοντος διὰ τὰς ἀνοικτὰς θαλάσσας. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς ἀναλογίας θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἓνα κράτος θὰ ἔχῃ δικαίωμα νὰ ἐμποδίσῃ (ἐὰν ἔχῃ τὴν δυνατότητα) ξένα ἀντικείμενα ἀπὸ τοῦ νὰ περιφέρωνται εἰς τὸ ἀνοικτὸν διάστημα, δηλαδή τοῦ πέραν τοῦ ἀμέσως ὑπερκείμενου ἰδιοῦ τοῦ ἐδάφους ἀτμοσφαιρικοῦ Διαστήματος ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τὴν συνεχομένην μετ' αὐτοῦ ζώνην, ἐὰν ἡ συνεχὴς αὕτη περιφορὰ εἶναι δυνατόν νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἔχουσα ἐθνικὸν χαρακτήρα. Ἐπίσης θὰ πρέπει νὰ τοῦ ἀναγνωρισθῇ τὸ δικαίωμα αὐτοαμύνης ἀπὸ κάθε παράνομον ἐπίθεσιν προερχομένην ἀπὸ τὸ διάστημα. Ἡ κατάσταση βεβαίως θὰ ἀνατραπῇ ἀρδην σχετικῶς μὲ τὸ ἐλευθέρων καθεστῶς τοῦ Διαστήματος, ἐὰν ὑπάρξῃ πραγματικὴ κατοχὴ ἐνὸς πλανήτου ἡ μέρους αὐτοῦ ἀπὸ μίαν γῆινον δύναμιν ἡ ἐὰν ὑπάρξῃ θετικὸς κανὼν δικαίου ὀρίζων διαφορετικῶς.

Ἐξ ὧν τούτων συμπεραίνεται, ὅτι ὑπάρχει ἐλευθερία διὰ τὰ κράτη τὰ ἐπιθυμοῦντα νὰ ἐκτοξεύουν τεχνητοὺς δορυφόρους ἡ διαστημόπλοια ἀπὸ τὸ ἐδαφὸς των διὰ μέσου τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ χώρου πρὸς τὸ πέραν τούτου ἀνοικτοῦ Διαστήματος. Ἐφ' ὅσον δηλαδή εἶναι δυνατόν δι' ὅλα αὐτὰ τὰ ἀντικείμενα νὰ ἐκτοξευθοῦν πρὸς τὰς τροχιάς των χωρὶς νὰ διέλθουν ὑπεράνω τοῦ κλειστοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ χώρου ἐνὸς ἄλλου κράτους, οὐδὲν σοβαρὸν πρόβλημα διεθνoῦς δικαίου εἶναι πιθανὸν νὰ προκύψῃ. Εἶναι δὲ χαρακτηριστικὸν ὅτι καὶ ἡ ἀνακοίνωσις τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1955 ἀνέφερεν, ὅτι σκοπὸς τῆς κυβερνήσεως ταύτης ἦτο νὰ θέσῃ εἰς τὴν τροχίαν του τεχνητὸν δορυφόρον περιστρεφόμενον πέραν τῆς γῆινης ἀτμοσφαίρας. Εἰς ἀντιθέτους περιπτώσεις μία σιωπηρὰ τουλάχιστον συγκατάθεσις θὰ εἶναι ἀπαραίτητος διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἔστω καὶ θεωρητικῶς παραβίασις τοῦ ἀεροπορικοῦ χώρου κράτους τινός. Ἐπίσης ἀπὸ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου κατὰ τὴν ὁποίαν ἓνα κράτος ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ προστατεύῃ ἑαυτὸ ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα κράτη ἀπὸ ἐνέργειας δυναμένης νὰ καταστῶν ζημιογόνοι, συνέπεται ὅτι τοῦτο ὀφείλει νὰ ἀπόσῃ καὶ ἀπὸ ἐνέργειας δυναμένης νὰ προκαλέσῃ ζήμιαν εἰς ἄλλα κράτη. Κάθε παράλειψις ἐκπληρώσεως τῆς ὡς ἄνω ὑποχρεώσεως θὰ συνεπάγεται εὐθύνην κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου.

Συνεπῶς κράτη ἐκτοξεύοντα πυραύλους, δορυφόρους κλπ. ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν οὗτοι ἱπτανται εἰς τὸν «κλειστὸν» ἀτμοσφαιρικὸν χώρον ἢ τὸν ἀνοικτὸν τοιοῦτον, εὐθύνονται διὰ κάθε ζημίαν ποῦ θὰ προέλθῃ ἐκ τῶν πτήσεων αὐτῶν.

Ἡ καλυτέρα λύσις θὰ ἦτο μία διεθνὴς συμφωνία ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάγκη δὲν εἶναι ἀπίθανον μετὰ ἀπὸ ὀλίγον χρόνον νὰ γίνῃ αἰσθητὴ, ὅταν παρέλθῃ ὁ πρῶτος ἐνθουσιασμός διὰ τὰς ἀνθρωπίνους ἐπιτεύξεις.

Ἡ σημερινὴ κατάσταση, ἡ δημιουργηθεῖσα ἐκ τῆς ἐκτοξεύσεως τῶν δορυφόρων κλπ. ἐνθυμίζει, τηρουμένων βεβαίως τῶν ἀναλογιών, τὴν πρὸ 50ετίας περίπου ἐποχὴν, ὅταν ἐπραγματοποιήθησαν αἱ πρῶται πτήσεις ἀεροστάτων καὶ ἀεροπλάνων. Τότε οὐδεὶς Ἀγγλος ἐσκέφθη ὅτι παρεβιάσθη ἡ πολυτίμος ἐθνικὴ του κυριαρχία ἐπὶ τοῦ ἀεροπορικοῦ του χώρου, ἐπειδὴ διέσχισε τὴν Μάγχην ὁ Bleriot καὶ προσεγγεῖσθαι χωρὶς καμμίαν ἀδειαν ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν ἐπὶ ἀγγλικῷ ἐδάφους καὶ οὐδεὶς Γάλλος ἐσκέφθη νὰ παρεμποδίσῃ τοὺς Γερμανοὺς ἀξιωματικούς ἀπὸ τοῦ νὰ προσγίνωνται ἐπὶ γαλλικῷ ἐδάφους ἐπὶ σειρὰν ἀρκετῶν ἐτῶν. Ὅταν ὁμως ἡ κατάσταση τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ὑπεχώρησεν εἰς τὰ λογικά της ὅρια, ὁ Κλεμανσώ, τότε ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Γαλλίας, διέταξε τοὺς νομάρχας τῶν παραμεθωρίων περιοχῶν νὰ τὸν ἐνημερώσουν λεπτομερῶς διὰ κάθε προσγεῖωσιν ἀλλοδαποῦ ἀεροσκάφους ταχέως, καταφεύγοντες ἔστω καὶ εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ...τηλεγράφου!

Ἐφ' ὅσον πάντως ἡ πρόθεσις ἐκτοξεύσεως δορυφόρου κατὰ τὸ Γεωφυσικὸν Ἔτος εἶχε κοινοποιηθῇ προηγουμένως εἰς τὰ ἐνδιαφερόμενα κράτη, οὐδεμία δὲ ἀντίρρησης ἠγέρθη, εἶναι δυνατόν ἐκ τούτου νὰ συναχθῇ σιωπηρὰ συγκατάθεσις τῶν ἐνδιαφερομένων κρατῶν διὰ τὰς περιπτώσεις, ὅπου οἱ δορυφόροι θὰ διήρχοντο διὰ μέσου τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ των χώρου. Ἐξ ἐτέρου τὸ γεγονός, ὅτι αἱ Ἡν. Πολιτεῖαι καὶ ἡ Σοβ. Ἐνωσης ἀνεκοίνωσαν τὰ κύματα τῶν ραδιοηχηνημάτων τῶν τοποθετημένων ἐντὸς τῶν τεχνητῶν δορυφόρων καὶ ἡ ὑπόσχεσις ἀμοιβαίας συνεργασίας καὶ γνωστοποιήσεως τῶν ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐνδείξις ὅτι δὲν θὰ προκύψουν προβλήματα εἰς περίπτωσιν ποῦ θὰ παρουσιασθῇ ἀνάγκη συμφωνίας.

ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΥΡΑΤΟΣ

ΤΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΧΕΙ, ΠΛΕΟΝ, ΜΕΤΑΒΛΗΘΕΙ ΕΙΣ «ΛΑΪΚΟΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΝ»

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, οἱ οἰκονομικοὶ παρατηρηταὶ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ ἀλλαχοῦ ἐσχολίαζον τὴν μεταβαλλομένην φύσιν τοῦ οἰκονομικοῦ συστήματος ἐν Ἀμερικῇ εἰς «λαϊκὸν καπιταλισμόν» ἀπὸ τὸν παλαιὸν τύπον αὐτοῦ.

Εἰς σειρὰν διαλέξεων του, δοθεῖσαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Χάρβαντ, ὁ κ. Λούις Μυνόζ Μαρὶν, κυβερνήτης τοῦ Πόρτο Ρίκο, ἐτόνισεν ὅτι ὁ καπιταλισμός εἰς τὴν Ἀμερικὴν δὲν εἶναι σήμερον ὅπως τὸν εἶδε ἄλλοτε ὁ Κάρλ Μάρξ καὶ ὅτι τὸ μέλλον τοῦ οἰκονομικοῦ αὐτοῦ συστήματος δὲν θὰ ἐξελιχθῇ κατὰ τὰς προβλέψεις τοῦ Ἰδρυτοῦ τοῦ λεγομένου «συστήματος τοῦ ἐπιστημονικοῦ σοσιαλισμοῦ».

Ὁ Γάλλος Δομινικανὸς κληρικὸς, αἰδουσιώτατος Ρ. Λ. Μπρυκμπερζέ, εἰς τὸ τελευταῖως ἐκδοθέν ἔργον του «Εἰκὼν τῆς Ἀμερικῆς» διαπιστώνει τὴν μεταβληθεῖσαν φύσιν τῆς ἀμερικανικῆς Οἰκονομίας εἰς τὸν «πειραματισμόν» πρὸς ἀναζήτησιν νέων μεθόδων ὀργανώσεως τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ τῶν σχέσεων τῆς οἰκονομίας ἐπὶ τῇ βάσει ἀπλῶν κανόνων καλῆς πίστεως.

Διάψεις προβλέψεων

Ἀνεξαρτήτως τοῦ εἶδους τῆς ἀρχικῆς αἰτίας τῆς μεταβολῆς, ὁ καπιταλισμός

εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας προσέλαβε κατεύθυνσιν τελείως διαφορετικὴν ἀπὸ ὅ,τι προέβλεπαν μερικοὶ οἰκονομολόγοι τοῦ 19ου αἰῶνος, μετὰ τῶν ὁποίων περιελαμβάνοντο οἱ Κάρλ Μάρξ καὶ Φρήντριχ Ἐγκελς, συντάκται τοῦ «κομμουνιστικοῦ μανιφέστου» (1848). Οἱ οἰκονομολόγοι αὐτοὶ δὲν εἶχαν ἀντιληφθῇ τὴν τρομερὰν δύναμιν τοῦ δημοκρατικοῦ πνεύματος εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας.

Ὁ Κάρλ Μάρξ ἀνέπτυξε τὴν θεωρίαν του εἰς ἐποχὴν—τὸ πρῶτον ἡμισυ τοῦ 19ου αἰῶνος—καὶ εἰς περιοχὴν—τὴν κεντρικὴν Εὐρώπην—ὅπου ὠρισμένα χαρακτηριστικὰ ὅπως ὁ οἰκονομικὸς φεουδαλισμός καὶ ἡ μεγάλη γαιοκτησία παρεῖχον κάποιαν βάσιν εἰς τὴν Μαρξιστικὴν θεωρίαν περὶ ταξικῶν ἀγώνων. Ὁ Μάρξ δὲν ἐγνώριζεν, ὁμως, πολλὰ πράγματα περὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὅπου ἡ ἀτομικὴ ἰδιοκτησία καὶ ἡ προσωπικὴ δραστηριότης ἀπετέλουν οὐσιώδη τμήματα ἐνὸς ἀναπτυσσομένου Πολιτισμοῦ.

Κατὰ συνέπειαν, ὁ Μάρξ δὲν ἤδυνάτο νὰ προβλέψῃ πῶς θὰ ἀνεθάρει ὁ ἀμερικανικὸς λαὸς τινὰς ἀπὸ τοὺς παλαιoὺς κώδικας τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς.

Διὰ τὴν ἀποφυγὴν βιομηχανικοῦ φεουδαλισμοῦ, τὸ Κογκρέσσον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, τὸ 1890, ἐψήφισε τὸν περίφη-

μον Νόμον Σέρμαν κατὰ τῶν τράστ, ποῦ ἐμποδίζει τοὺς συνδυασμοὺς ἐπιχειρήσεων καὶ τὰ μονοπώλια.

Ὅταν ὁ Νόμος αὐτὸς δὲν ἀπεδείχθη ὅσον ἠλπιζέτο ἀποτελεσματικὸς, τὸ Κογκρέσσον, τὸ 1914, προσέθεσε τὸν Νόμον Κλαῖντον κατὰ τῶν τράστ, διὰ τοῦ ὁποῦ ἠμποδίζοντο οἱ συνδυασμοὶ ἐπιχειρήσεων πρὸς μείωσιν τοῦ συναγωνισμοῦ.

Ἡ συμμετοχὴ εἰς ἐπιχειρήσεις

Ἀλλὰ καὶ χωρὶς εἰδικὴν νομοθετικὴν ρύθμισιν, περιορίζουσιν τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν τῶν ἐργοδοτῶν, αἱ συνδικαλιστικαὶ ἑνώσεις εἰχον τόσον ἀναπτυχθῇ παλαιότερον εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ὥστε νὰ δημιουργήσουν ἀντίρροπον δύναμιν, τείνουσαν νὰ ἐξισορροπήσῃ τὴν ἰσχύν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν κατὰ τὰ συλλογικὰ παζαρεύματα μετὰ τῶν δύο αὐτῶν πλευρῶν. Ἐννοεῖται, ὅτι περαιτέρω (τὸ 1935) ἐλήφθη καὶ νομοθετικὴ πρόνοια, διότι τὸ Κογκρέσσον ἐψήφισε τὸν Νόμον Βάγκνερ—Κόννερν περὶ σχέσεων ἐργασίας, ποῦ καθώρισεν, ὑπὸ ἀποκρυσταλλωμένην μορφήν, τὰ δικαιώματα καὶ τὴν διαδικασίαν κατὰ τὰς συλλογικὰς ἐπ' αὐτῶν κεφαλαιῶν καὶ ἐργασίας.

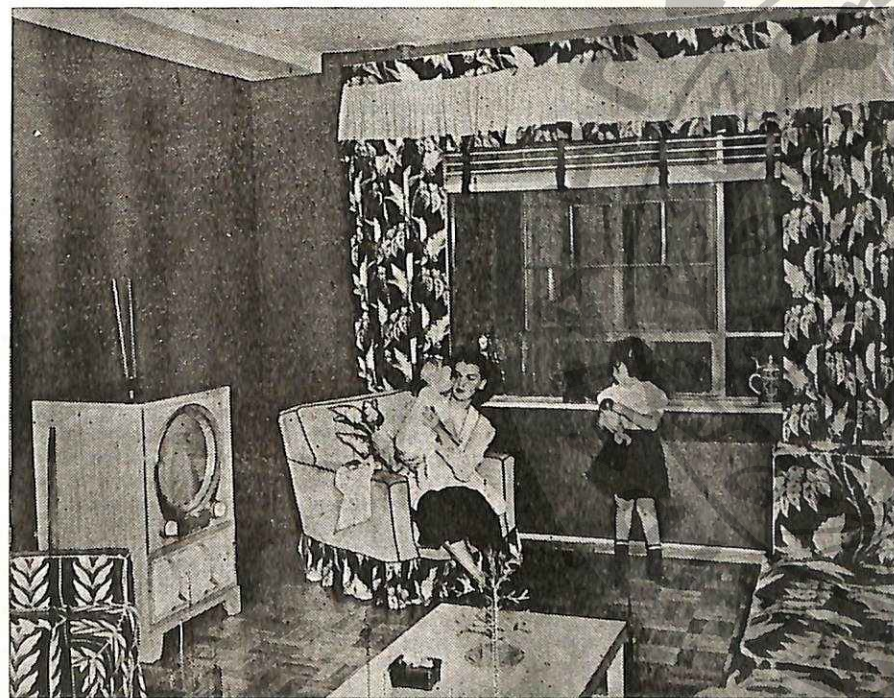
Ἐσχάτως, ἡ ἰδιωτικὴ δραστηριότης ἐδημιούργησε τὴν σημαντικὴν τάσιν ὅπως οἱ Ἀμερικανοὶ ἀποκοτῶν μετοχὰς μεγάλων ἀμερικανικῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀμερικανῶν αὐτῶν μετόχων μεγάλων ἐταιριῶν ὑπερεδίπλασάθη κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἑπτὰ ἔτη. Τελευταία στατιστικὴ ἔρευνα ἀποκαλύπτει, ὅτι 12.490.000 Ἀμερικανοὶ κατέχουν μετοχὰς διαφόρων ἐταιριῶν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, πάλουςαν τὰς μετοχὰς τῶν εἰς τὸ χρηματιστήριον.

Μὲ ἄλλους λόγους, εἰς κάθε ὀκτῶ ἐνηλικίως Ἀμερικανούς ἀμφοτέρων τῶν φύλων ὁ ἓνας εἶναι μέτοχος ἐταιριῶν. Σημειωτέον, ὅτι τὸ ἐν τρίτον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μετόχων αὐτῶν εἶναι οἰκοδόμοι.

Ὁ μέσος ὅρος οἰκογενειακοῦ εισοδήματος τῶν μετόχων τούτων εἶναι 7.000 δολλάρια. Τὸ ἡμισυ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μετόχων ἔχει, μὲ ἄλλους λόγους, μεγαλύτερον οἰκογενειακὸν εισόδημα ἀπὸ τὸ ποσὸν τῶν 7.000 δολλαρίων καὶ τὸ ἄλλο ἡμισυ ἔχει μικρότερον εισόδημα.

Σημειωτέον, ὅτι τὸ μέσον εισόδημα τῶν 54.300.000 οἰκογενειῶν καὶ ἀγμάτων προσώπων εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἦτο 5.050, ἥτοι κατὰ 1.950 δολλάρια μικρότερον τοῦ μέσου οἰκογενειακοῦ εισοδήματος τῶν μετόχων.

Μία καὶ μόνη ἐπιχειρήσις—ἡ Ἀμερικανικὴ Ἑταιρία Τηλεφῶνων καὶ Τηλεγράφων—ἔχει 1.600.000 μετόχους, ἐκ τῶν ὁποίων οὐδεὶς ἔχει εἰς τὴν κατοχὴν του πλέον τοῦ ἐνὸς τριακοστοῦ τοῦ 1 τοῖς ἑκατὸν τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μετο-

χών. Και αρκετά εταιρείαι έχουν περισσότερους μετόχους παρά υπαλλήλους.

Αποτελέσματα της ιδιοκτησίας

Ποιον άποτέλεσμα έχει μία τόσο διαδεδομένη ιδιοκτησία ;

Πρώτον, καθιστά τās διευθύνσεις τών εταιριών, περισσότερο υπεύθυνους έναντι τών μικρών μετόχων. Αναγκάζει, δηλαδή τās διευθύνσεις νά ρυθμίζουν την πολιτική τών εταιριών με γνώμονα τās συμφέροντα εύρων στρωμάτων μέσων πολιτών, ως οδηγών αυτοκινήτων, εργατών, στενογράφων, δικηγόρων, υπαλλήλων, ιατρών κ.λπ.

Άσκει, επίσης, πίεσιν επί τών διευθύνσεων τών εταιριών νά ενεργούν επ' όφε-

λείς όλων τών μετόχων, και όχι μόνον όλων των ευνουμένων.

Όλονέν και περισσότερον, κατά τās ετησίας συνελεύσεις μετόχων μεγάλων εταιριών, οι υπάλληλοι αὐτῶν αντιμετώπιζον λεπτομερικώς ερωτήσεις, απευθυνόμενες εκ μέρους μετόχων που παρίστανται εις τās συνελεύσεις αὐτάς. Η κατοχή έστω και μιάς μόνον μετοχής παρέχει εις οιονδήποτε άτομον τὸ δικαίωμα νά διατυπώνη ερωτήσεις πρὸς τās διευθύνσεις τών εταιριών, που προεδρεύουν τών συνελεύσεων. Έξ άλλου, εις τās συνελεύσεις παρίστανται δημοσιογράφοι, που δημοσιεύουν τās αναπτυσσόμενες απόψεις.

Βεβαίως, η κατοχή ολίγων μετοχών δεν καθιστά ικανόν οιονδήποτε νά ρυθμίζει

η έλέγχη μίαν εταιρίαν. Εις πολλές, όμως, περιπτώσεις μικροί μέτοχοι συνησπίσθησαν και ηδυνήθησαν νά εκλέξουν νέας διευθύνσεις εις τήν εταιρίαν. Κάθε μετοχή παρέχει μίαν ψήφον και, ως γνωστόν, αι διευθύνσεις εκλέγονται κατά τήν άρχήν τής πλειοψηφίας (τών μετοχών).

Η αύξησις του αριθμού τών μετόχων εταιριών εις τās 'Ηνωμένας Πολιτείας δεν είναι σκοπός, τασσόμενος υπό τής κυβερνήσεως ούτε κίνησις, υπαγορευομένη υπό μιάς πολιτικής θεωρίας. Άν και δεν προεβλέπετο υπό κοινωνιολόγων ως οι Κάριλ Μάρξ και Άνταμ Σμίθ, αποδεικνύει τήν ύπαρξιν ισχυράς πρακτικής επιδράσεως εις τήν ιστορικήν και συνεχιζομένην εξέλιξιν τής οικονομικής δημοκρατίας εις τās 'Ηνωμένας Πολιτείας.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΩΝ Η.Π.Α. ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΞΕΝΑΣ ΧΩΡΑΣ

Ο κ. Ντάγκλας Ντίλλον 'Υφυπουργός τών Οικονομικών τών 'Ηνωμ. Πολιτειών έπεσκέφθη προσφάτως τήν Εύρωπην—τὸ Λονδίνον, τās Βρυξέλλας, τήν Βόννην και τὸ Παρίσι—μέ διπλήν αποστολήν. Ένας εκ τών αντικειμενικών του σκοπῶν ὑπῆρξε νά σχηματίσῃ σαφεστέραν εικόνα τών δύο νέων ευρωπαϊκῶν οικονομικῶν συγκροτημάτων—τῆς Κοινῆς Άγορᾶς τών 'Εξ και τῆς Εύρωπαϊκῆς Ζώνης 'Ελευθέρων Συναλλαγῶν τών 'Επιτά και νά καταστήσῃ γνωστάς τās απόψεις του επί τοῦ θέματος αὐτοῦ. Η Κυβέρνησις τών 'Ηνωμ. Πολιτειῶν άντελήθη ότι θά πρέπει νά συγκεντρώσῃ περισσοτέρας πληροφορίας σχετικῶς με τήν πολιτικήν τών ως άνω συγκροτημάτων και τās σχέδιά των πρὶν ἡ αποφασίσῃ τι εἶδους τροποποιήσεις θά απαιτηθοῦν και ἐάν θά απαιτηθοῦν εις τήν ἰδικήν τῆς οικονομικῆν πολιτικήν. Έν τούτοις είναι ἀξιοσημείωτον τὸ γεγονός ότι κατά τήν ἀφίξιν του εις τὸ Λονδίνον ο κ. Ντίλλον έδωσεν προτεραιότητα εις ἕνα άλλο θέμα τὸ ὁποῖον ἐπιθυμεῖ νά συζητήσῃ. Τοῦτο δέ είναι, συμφώνως πρὸς τās δηλώσεις του, τὸ πρόβλημα «τῆς βοήθειας τῆς ὑγιούς οικονομικῆς ανάπτυξεως τών ευρισκομένων υπό ἐξέλιξιν χωρῶν πολλὰ τών ὁποίων ἔλαβον μόλις τελευταίως τήν θέσιν των εις τήν κοινότητα τών ἔθνων». Είναι φανερόν ότι ἡ Ἀμερικανική Κυβέρνησις έχει τήν γνώμη ότι ἦλθεν ἡ στιγμή διὰ μίαν λεπτομερῆ ἀνασκόπῃσιν ὁλοκλήρου τοῦ θέματος τὸ ὁποῖον ο κ. Ντίλλον ἐξακμήρῃσεν ως «ένα εκ τών κυριωτέρων προβλημάτων που αντιμετώπιζομεν σήμεραν».

Επέκτασις τοῦ σχεδίου

Έχει γενικῶς ἀναγνωρισθῇ ότι ἡ παροχή οικονομικῆς βοήθειας πρὸς τās ευρισκόμενες υπό ἀνάπτυξιν χώρας τῆς Ἀσίας και τῆς Ἀφρικῆς είναι οὐσιώδης. Έκεῖνο τὸ ὁποῖον χρήζει ἰδιαίτερας προσοχῆς είναι «τὰ μέσα χορηγήσεως βοήθειας, οι σκοποὶ τούς ὁποίους θά ἐξυπηρετήσῃ και ἡ ἀποτελεσματικότης τῆς παρεχομένης βοήθειας», ὅπως ἀναφέρουν οι «Τάιμς» τοῦ Λονδίνου. Εἰς τοῦτο πρέπει νά προστεθοῦν αἱ καλυτέρα μέθοδοι συνεργασίας μεταξύ τών χωρῶν αἱ ὁποῖαι δύνανται νά είναι πρᾶκτοι νά χορηγοῦν βοήθειαν. Διότι τοῦτο, ὅπως εἶπεν ο κ. Ντίλλον, «δεν ἀποτελεῖ ἔργον

τὸ ὁποῖον οἰσodήποτε ἐξ ἡμῶν δύναται νά ἀναλάβῃ μόνος». Πολλὰ ἔχουν ἤδη γίνεαι καί γίνονται. Είναι δέ φανερόν ότι ὑπάρχει ἀνάγκη μεγαλυτέρου συντονισμοῦ ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ παρελθόν. Διότι κατά τὸ παρελθόν συνεστήθησαν πολλοὶ ὀργανισμοί, ἄλλοι ἔθνικοι και ἄλλοι διεθνείς, οι ὁποῖοι ἠσχολήθησαν κατά κάποιον τρόπον με τās αὐτά προβλήματα. Τοῦτο όμως δεν σημαίνει ότι ἀπέδωσαν. Έκτός τούτου ὑπάρχουν πολλὰ ἀμφιβολία κατά πόσον διὰ διαφόρους λόγους ἕνα μέρος τῆς χορηγηθείσης βοήθειας κατενεμήθη ὀρθῶς και ἂν ἔλαβεν τήν ὀρθήν κατεύθυνσιν.

Η πρωτοβουλία τῆς ὁλης κινήσεως προήλθεν ἀπὸ τήν Διάσκεψιν τών ὑπουργῶν τών 'Εξωτερικῶν τῆς Κοινοπολιτείας εις τὸ Κολόμπν προ δεκαετίας. Η πρότασις ἡ ὁποία ἐγινε ἀπὸ τὸν ὑπουργόν τών 'Εξωτερικῶν τῆς Αὐστρίας και ὑπεστηρίχθη ἀποφασιστικῶς ἀπὸ τὸν Έρνεστ Μπέρβιν τότε ὑπουργόν τών 'Εξωτερικῶν τοῦ 'Ηνωμ. Βασιλείου, εἶχεν ως ἀποτέλεσμα τήν δημιουργίαν τοῦ Σχεδίου Κολόμπν ὀλίγας ἑβδομάδας ἀργότερον. Τοῦτο κατ' ἀρχάς ὑπῆρξεν ἕνα σχέδιον οικονομικῆς συνεργασίας μεταξύ τών μέλων τῆς Κοινοπολιτείας τῆς Νοτίου και Νοτιο-Ἀνατολικῆς Ἀσίας.

Μεγαλύτερος συντονισμός

Έν τούτοις τὸ σχέδιον ἐπεξετάθη ταχέως και ἄλλαι Ἀσιατικαὶ χώραι ἔλαβον μέρος εις τήν συνεργασίαν. Αἱ 'Ηνωμένα Πολιτεία ἔλαβον μέρος εις τήν χορηγῆσιν βοήθειας εκ τοῦ ἑξωτερικοῦ. Έν τούτοις θά ἦτο ἴσως καλύτερον ἐάν τὸ σχέδιον Κολόμπν ἀνεπτύσσετο μόνον του με τήν ἐμφασιν που δίδει εις τήν αὐτοβοήθειαν και τήν συνεργασίαν. Ἀλλὰ διὰ πολλούς λόγους τοῦτο δεν ἦτο δυνατόν νά γίνη. Συνεστήθησαν και ἄλλοι ὀργανισμοί. Η οικονομική βοήθεια τών 'Ηνωμ. Πολιτειῶν χορηγεῖται εις ὀρισμένας χώρας ἐπὶ διμεροῦς βάσεως. Βοήθεια χορηγεῖται εις ὀργανισμούς ὅπως λ.χ. είναι τὸ ΣΕΝΤΟ (πρῶην Συνθήκη τῆς Βαγδάτης). Η Παγκόσμιος Τράπεζα έχει παῖξει σημαντικόν ρόλον. Έχουν δέ καταστρωθῇ σχέδια διὰ τήν σύστασιν ὀργανισμοῦ οικονομικῆς βοήθειας ἀπὸ τās 'Ηνωμένας Έθνη. Βεβαίως δέ κεχωρισμένως ἔρχονται, συναγωνιζόμεναι ὅλα αὐτά, αἱ προσφοραὶ και αἱ χορηγήσεις βοήθειας εκ μέρους τῆς Σοβιετικῆς Ένωσεως και τών συνεργα-

Ο κ. Ντάγκλας Ντίλλον, ὑφυπουργός 'Εξωτερικῶν τών 'Ηνωμένων Πολιτειῶν, ἐπιφορτισμένος με τās οικονομικὰς υποθέσεις, συμβάλλει πολὺ εις τήν ἐξέλιξιν τῆς ἀμερικανικῆς Οικονομίας.

τῶν τῆς. Τὰ προβλήματα συντονισμοῦ τών προσπαθειῶν τών Δυτικῶν χωρῶν και τών ὀργανισμῶν είναι τεράστια. Τὰ προβλήματα συντονισμοῦ τών Δυτικῶν και Σοβιετικῶν προσπαθειῶν είναι ἀκόμη μεγαλύτερα. Τοῦτο πιθανόν νά ἀποτελῇ ἕνα σημαντικόν θέμα διὰ τās προκαταρκτικὰς συνομιλίας τῆς διασκεψέως ἀνωτάτου ἐπιπέδου. Αἱ συνεισφέρουσαι χώραι και οι ὀργανισμοὶ πιθανόν νά αἰσθάνωνται, ότι πρέπει νά τούς δοθῇ τὸ δικαίωμα νά ἀποφασίσουν τὸν τρόπον με τὸν ὁποῖον πρέπει νά χρησιμοποιηθῇ ἡ βοήθεια που χορηγοῦν. Έξ άλλου αἱ λαμβάνουσαι βοήθειαν χώραι και Κυβερνήσεις πιθανόν νά ὑποπευθύνονται και νά ἀγανακτοῦν με ὁ,τιδήποτε δίδει τήν ἐντύπωσιν ἐξωτερικῆς ἐπεμβάσεως εις τήν Οικονομίαν των. Επίσης ὑφίσταται τὸ πρόβλημα κατά πόσον θά πρέπει νά δοθῇ προτεραιότης εις τās μακροπρόθεσμοις ἀναπτύξεις. Έν τούτοις τὸ σημείον τὸ ὁποῖον ἐτονίσθη υπό τοῦ κ. Ντίλλον και εὑρίσκει σύμφωνον και τήν Εύρώπην είναι ἡ ἐπείγουσα ἀνάγκη συντονισμοῦ τών διαφόρων εἰδῶν ἐξωτερικῆς βοήθειας.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Ο ΘΑΥΜΑΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΙΑΠΡΕΠΩΝ ΞΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ

Έχουν τήν εύκαιρίαν, ἐπὶ δημοσιογραφικῇ ἀποστολῇ, νά ἐπισκεφθῶ τήν καρδίαν τῆς Ἀφρικῆς, τὸ Βελγικόν Κόγκο, ὅπου διαμένουν ἔξ και πλέον χιλιάδες Έλλῆνες, καλῶς ἀποκατεστημένοι και εὐδοκίμως μετρεχομένων ἐπαγγελματῶν ἐμπορίας, καλλιέργειῶν, ἀλιείας και ἄλλα ἐπιτηδεύματα, εις τὰ ὁποῖα πρωτεύει και ἀναδεικνύεται τὸ δαιμόνιον τοῦ Έλληνος και ἡ ὑψηλὴ ἀρετὴ και εὐαίσθησις του. Ὑπάρχουν επίσης, περὶ τοὺς 25 ἐπιστήμονες Έλληνες, διαφόρων ἐδικοτήτων, οἵτινες, ὡσαύτως, εὐημεροῦν, ἀπολαύοντες μεγάλης ἐκτιμήσεως εκ μέρους τών αὐτοχθόνων και τών Βέλγων ἀποίκων.

Κατὰ τήν πολυήμερον ἐκεῖ διαμονήν μου ἦλθα εις ἐπαφὴν με ἡγετικούς παράγοντας τῆς θαυμασίας ὀργανωμένης Έλληνικῆς Ὀμογενείας, συναικίλησα κατ' ἐπανάληψιν με τήν Αὐτοῦ Σεβασμιότητα, τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Έλληνορθόδοξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ Κεντρῷ Ἀφρικῇ, Κον Κυπριανόν, και ἐγενόμην δεκτὸς εις κατ' ἴδιαν ἐντεύξεις με τὸν Γενικόν Διοικητὴν κ. Ἀντρέ Σόλλερ, τὸν γενικόν Πρόξενον κ. Βρούνεν, τὸν Καθολικόν Ἀρχιεπίσκοπον κ. Ζοζέφ Κορνελίς και ἄλλους συντελεστάς τῆς καθόλου ζωῆς ἐν τῇ ἀχαυνῇ ταύτῃ Ἠπείρῳ. Ἦκουσα δέ μετὰ μεγάλης συγκινήσεως, ὁποῖαν και ὁπόσιν, τρέφουν, ἅπαντες οἱ Έλληνες τοῦ Κόγκο, ἀγάπην, πρὸς τήν Έλλάδα.

Διαπρέπει ξένοι δημοσιογράφοι ἐν Ἐλισαβετβίλλ, ὅπως οἱ κ.κ. Νικολατζάκ, Λερουά, Ντεκόστερ, Λαιπέρ, διευθύνται τών μεγάλων καθημερινῶν γαλλοφώνων ἐφημερίδων «Essor du Congo» και «ECHO de Catanga», ὀργανῶν ευρύτατης κυκλοφορίας και μεγίστης ἐπιρροῆς παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ, με ἐδέχθησαν φιλικῶτα.

Εἰς τās λίαν τιμητικὰς διὰ τήν Έλλάδα, εὐρυτάτας δημοσιεύσεις ταύτας, τών παγκοσμίως γνωστῶν ἐφημερίδων τοῦ Βελγικοῦ Κόγκο, διελήφθησαν ἐγκωμιστικαὶ κρίσεις διὰ τούς σεπτούς Βασίλεις τῆς Έλλάδος Παῦλον και Φρειδερίκην και διὰ τὸ συντελούμενον παρ' αὐτῶν εὐρὺ ἔθνικον και ἀνθρωπιστικόν ἔργον ἐν Έλλάδι, ἀμα δέ, και περιελήφθησαν φιλικῶτατα σκέψεις διὰ τήν Κυβέρνησιν τῆς Έλλάδος. Πρὸς τήν εὐγένειαν και φιλελληνικότητα τών ἐξεχόντων τούτων δημοσιογράφων ἀνταπεκρίθην με τὸ νά τούς προκαλέσω εις μεγάλην ἐσπερινήν δεξίωσιν, δοθῆσαν εις τās πολυτέλεις αἰθούσας τῆς ἐπαύλεως τοῦ Προέδρου τῆς Έλληνικῆς Κοινότητος κ. Νικολάου Γραμμενοπούλου, ἐν Ἐλισαβετβίλλ.

Κατὰ τήν δεξίωσιν ταύτην, προσήλθον ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω ξένοι δημοσιογράφοι, ὡς και ὁ κ. Σπ. Γαλανός Έλλην δημοσιογράφος ἐργαζόμενος εις τήν «ECHO de Catanga» ὁ γεν. Πρόξενος κ. Βρούνεν, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Γεν. Ἀσφαλείας κ. Ρενάρι, ὁ ἀναπληρ. γεν. πρόξενος κ. Σπύρος Κουλουμαρίτης, ὁ μεγαλοβιομήχανος και ἐγκριτος πατριωτικὸς παράγων κ. Θεμιστοκλῆς Χαλικιάκης, ὁ ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς Έλληνορθόδοξου Ἐκκλησίας, αἰδεο. Ἐμμανουὴλ Ζόππας, τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινότητος και πολυάριθμοι ἐπὶ κλίττοι ὁμογενεῖς μετὰ τών ἐρίτιμων συζύγων των.

Εἰς ἀτμόσφαιραν θερμῆς κατανόησεως και ἀγάπης, πρὸς τήν Έλλάδα και τοὺς ἐν Κόγκῳ Έλληνες, ἅπαντες οἱ ξένοι παράγοντες, ἡγετικὰ στέλεχῃ τῆς διοικήσεως τοῦ τόπου, ἐνημερώθησαν παρὰ τοῦ ὑποφαινόμενου λεπτομερῶς ἐπὶ τών προόδων τῆς συγχρόνου Έλλάδος, τῆς οικονομικῆς, κοινωνικῆς, ἐπιστημονικῆς, πνευματικῆς, καλλιτεχνικῆς και ἐκπολιτιστικῆς τῆς κινήσεως.

Έν ταῦτῳ τόσον ὁ γενικὸς διοικητὴς τοῦ Βελγικοῦ Κόγκο, ἐντιμώτατος κ. Σόλλερ, ὅσον και

Οἱ ὁμογενεῖς διὰ τὸν "ΑΙΩΝΑ"

Έντιμότετε Κε Διευθυντά,

Έχω λάβει μέχρι τοῦδε δύο ἀντίτυπα τοῦ περιοδικοῦ Σας «Ο ΑΙΩΝ» Σεπτεμβρίου και Ὀκτωβρίου 1959 και πρὸ τινων ἡμερῶν τήν ἐγκύκλιον τῆς 16ης Νοεμβρίου 1959, εὐχαριστῶ δέ θερμῶτα.

Μοῦ προξένησαν συγκινητικὴν ἐντύπωσιν, και θαυμασμόν, ὅλα τὰ ἄρθρα, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Κ. Τσάτσου, ὑπουργοῦ προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως και τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Β. Γρ. Νικολοπούλου, περὶ τών ἑλληνικῶν δασῶν.

Με συνεκίνησεν ἡ πρόσδος τῆς φιλικῆς πατρίδος, ἡ ὁποία διήλθε τῶσα δεινὰ, και ἀνορθοῦται τάχως.

Πᾶσα πρόσδος τῆς ἐνδόξου πατρίδος, συγκινεῖ τās ψυχὰς τών ἑλλήνων ἀποδήμων, οἱ ὁποῖοι ἀπέστειλαν δι' ἐμβασμάτων τὸ παρελθόν ἔτος 71.000.000 δολάρια, και τοῦτο ἀσφαλῶς θ' αὐξήθῃ εις ἐκ αὐτῶν, διότι ἡ πρόσδος τῆς πατρίδος προκαλεῖ τεράστιον ἐνθουσιασμόν εις τās ψυχὰς.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω ποσόν, πρέπει νά προστεθοῦν και τὰ δέματα ἱματισμοῦ και λοιπῶν χρειῶν.

Μόνον μίαν ἑλλειψιν παρατηρήσαμεν, ότι τὰ ἐν Νοτίῳ Ἀφρικῇ Τουριστικὰ γραφεῖα και πρακτορεῖα ἀεροπορικῶν ἐταιρειῶν, εἰναι γεμάτα ὠραίων ρεκλαμῶν, τοπίων ξένων χωρῶν, τῆς Έλλάδος, ὅμως, τῆς κατ' ἐξοχὴν ἐθνητῆς και ὠραιότητας χώρας ἐλλείπουσι ἀπὸ τās βιολίνας.

Επὶ πᾶσι τούτοις, εὐχομαι ἀπὸ καρδίας, ἵνα ὁ «ΑΙΩΝ» ἀποβῇ ὁ συνδετικὸς δεσμὸς τών ἑλλήνων τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς και ἀποβῇ ὁ κήρυξ τῆς ἐνδόξου πατρίδος, ἡ ὁποία ἐφώτισε και φωτίζει τήν ἀνθρωπότητα.

Επὶ τούτοις εὐχομαι Ὑμῖν και τοῖς συνεργάταις, ἡμῶν, ἐπὶ τῷ νέῳ ἀνατέλλοντι ἔτει 1960, ὑγείαν, ρώσιν, φωτισμόν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἵνα διεξαγάγητε τὸν δύσκολον ἀγῶνα Σας ἐπιτυχῶς.

Μετ' εὐχῶν και ἀγάπης πολλῆς,

ὁλως ὑμέτερος
ΗΛ. ΔΗΜ. ΜΠΕΡΤΟΛΗΣ
Πρωτοπρεσβύτερος

Johannesburg

*

Θερμῶτα συγχαρητήρια διὰ τήν ἐκλεκτὴν ἐπιθεώρησιν σας, τήν ὁποῖαν μετὰ μερίσσης εὐχαριστήσεως ἀναγινώσκωμεν ἐδῶ εις τήν μακρυνὴν δευτέραν πατρίδα μας.

CONTOPOULOS

Tenerife
Μαδαγασκάρης

Τί εἶδους πόσιμον ὕδωρ
κατηνάρισκον οἱ Ἀθηναῖοι
ἀπὸ τοῦ 2.000 π.Χ.
καὶ τί καταναλίσκουν σήμερον

ΤΟ ΥΔΩΡ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Σειρά ἄρθρων εἰδικῶς γραφέντων διὰ
τὸν «Αἰῶνα» ὑπὸ τοῦ διαπρεποῦς ἱστο-
ρικοῦ καὶ χημικοῦ κ. Ν. Γ. ΜΑΝΘΟΥ

Ἡ ἱστορία τῶν Ἀθηναίων, δηλαδή ἡ ἱστορία τοῦ Δυτικοῦ Πολιτισμοῦ, ἀρχίζει μὲ τὴν μέριμναν διὰ τὸ πόσιμον ὕδωρ, ἀφοῦ ἀποδεδειγμένος πολιτισμὸς σημαίνει νερὸ καὶ τοιζόμεν καὶ τοῦ Δυτικοῦ Πολιτισμοῦ, ἀφ' οὗ ἔτσι ὁμολογοῦν οἱ σοφώτεροι τῶν συγχρόνων σοφῶν, ὡς ὁ Σέλλεϋ, ποὺ ἔγραψε:

«ὅλοι εἰμένα Ἑλληνες
αἱ τέχναι μας, αἱ ἐπιστήμαι μας,
ἡ φιλολογία μας, ἡ θρησκεία μας,
ὅλα μας
ἔχουν τὴν ρίζαν εἰς τὴν Ἑλλάδα»

Πράγματι περὶ τὸ 2000 π.Χ. καὶ ἐπὶ Κέκρωπος τοῦ Α' οἱ ἐν Ὀλύμπῳ Ἀθάναιοι, πλήττοντες ὡς μονάζοντες, ἀπεφάσισαν νὰ κατέλθουν εἰς τὰς Ἑλληνίδας Πόλεις, νὰ πολιτογραφηθοῦν, ἵνα τοιοῦτοτρόπως συμμετάσχουν τῆς ζωῆς τῶν θνητῶν καὶ συμμερίζονται τὴν χαρὲς καὶ τὴν λύπης αὐτῶν.

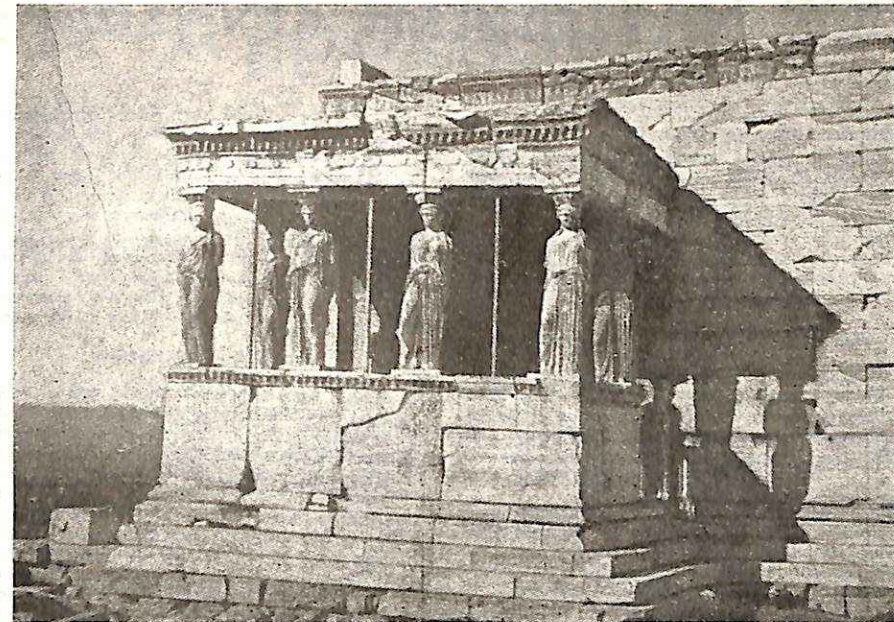
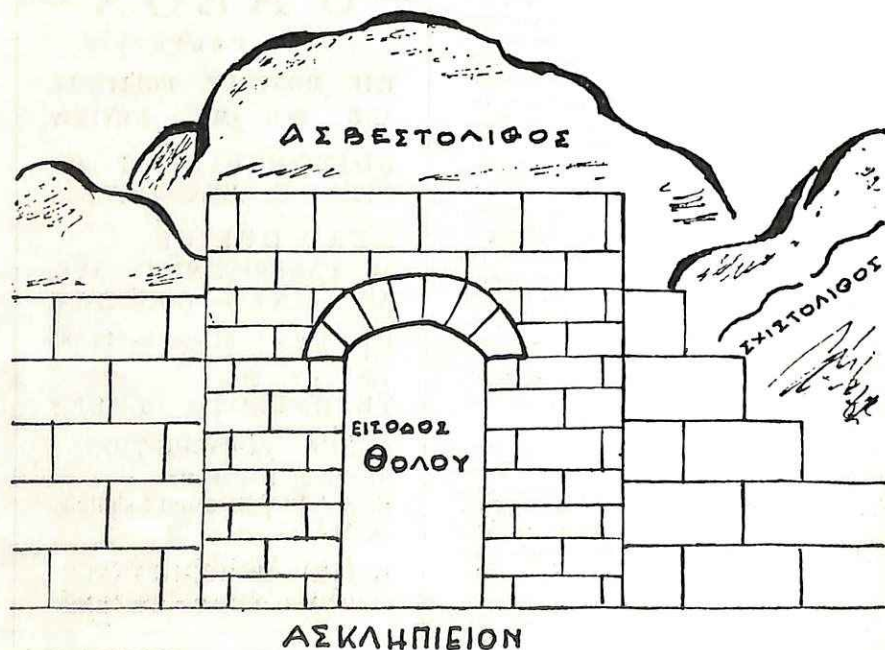
Τοιοῦτοτρόπως ἔφθασε εἰς τὸ Δαιμόνιον Πτολίεθρον, πρῶτος καὶ καλῶτερος ὁ Θεὸς τοῦ ὕγρου Στοιχείου, ὁ Ποσειδῶν, ὁ ἐστὶ μεμεριμνημένος, ἐπὶ τοῦ ὄντος δαιμονίου Κέκρωπος Α' ἔγινε ἡ πρώτη μέριμνα ὑδρεύσεως τῆς πόλεως, συμπυκνωμένης τότε ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ περὶ τοῦ Μεγάρου τοῦ Γενάρχου Βασιλέως, ποὺ τὸ ἀναφέρει καὶ ὁ Ὀμηρὸς «ἐστὶ πυκινὸς Δόμος Ἐρεχθίδης», καὶ ὁ Ἐρεχθεὺς (ἐξ οὗ τὸ Ἐρέχθειον) ἦτο διάδοχος τοῦ Κέκρωπος.

Ὁ ἄτυχος Ποσειδῶν, παρ' ὅλην τὴν μεγάλην προσφορὰν τοῦ (τοῦ πόσιμου ὕδατος) δὲν ἤξιωθη νὰ γίνῃ ὁ Πολιοῦχος, διότι προεβλήθη αὐτοῦ ἡ ὀλίγον κατόπιν καταφθάσασα Γλαυκῶπις Ἀθήνη, ἥτις ἀνεκρήρυθη Πολιοῦχος κληθεῖσα Πολιάς Ἀθήνη, καὶ μάλιστα διὰ μίαν ψήφον εἰς δημοψήφισμα εἰς τὸ ὅποιον ἐψήφισαν ὅλοι αἱ γυναῖκες ὑπὲρ τῆς Ἀθηνᾶς, ποὺ προσέφερε τὴν Ἑλάναν.

Ὁ πολιτικώτατος Κέκρωπος διὰ νὰ ἐξιλεώσῃ τὸν χαλοθέντα Ποσειδῶνα καὶ διὰ τὸν φόβον πλημυρῶν ἢ λειψυδρίας ἐξ αὐτοῦ, ὅχι μόνον ἀφῆρσεν ἀπὸ τὰς γυναῖκας τὸ δικαίωμα ψήφου (καλὰ ἔκαμε, ἀφ' οὗ σήμερον εἰς τὴν πρὸ πολιτισμένην χώραν, τὴν Ἑβελίαν, δὲν ψηφίζουν αἱ γυναῖκες), ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπηγόρευσε νὰ λέγωνται Ἀθηναῖαι, παρὰ Ἀτθίδες. Καὶ ἔπρεπε ὁ Κέκρωπος νὰ κολακεύσῃ τὸν Ποσειδῶνα διὰ τὴν δωρεάν του τοῦ πόσιμου ὕδατος, διότι ἀκριβῶς μέσα εἰς τὸ Ἀνάκτορόν του, ποὺ ἦτο τότε ἐκεῖ ποὺ εἶναι σήμερον τὸ Ἐρέχθειον μὲ τὰς Καρυάτιδας, ὑπῆρχε καὶ ὑπάρχει καὶ τώρα, φυσικὸν κοίλωμα, ἀποδοθὲν εἰς τὴν Τρίαιναν τοῦ Ποσειδῶνος, εἰς τὸ ὅποιον ἀνέβλυζε καὶ ἐστέρνιζε πόσιμον ὕδωρ προερχόμενον ἀπὸ τὸ ἀσβεστολιθικὸν πέτρωμα τοῦ ἱεροῦ βράχου, ὅστις ἦτο τότε πολὺ ὑψηλότερος πρὶν δηλαδὴ ἰσοπεδωθῇ μεταγενεστέρως, μετὰ 1500 χρόνια καὶ συγκεκριμένως ἐπὶ Ἀρχοντος Κλεισθέους (508 π.Χ.), διὰ νὰ γίνῃ (δι' ἰσοπεδώσεως), ἐκεῖ ποὺ εἶναι σήμερον, ὁ Παρθενών.

Ἡ ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΟΥ ΘΟΛΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΥ

Ἡ Γεωλογικὴ τομὴ δείχνει ὅτι εἰς τὸ κοίλωμα τῆς ἐπαφῆς ὑδροπερατοῦ ἀσβεστολίθου καὶ ἀδιαποτίστου σχιστολίθου συνεσσωρεῖθαι ἄλλας.

Εἰς τὸν τόπον τοῦ σημερινοῦ Ἐρεχθείου μὲ τὰς Καρυάτιδας ἦσαν τὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως Κέκρωπος. Ἐντὸς τούτων τῶν ἀνακτόρων ὑπῆρχε καὶ ὑπάρχει καὶ τώρα, φυσικὸν κοίλωμα, ἀποδοθὲν εἰς τὴν Τρίαιναν τοῦ Ποσειδῶνος εἰς τὸ ὅποιον ἀνέβλυζε καὶ ἐστέρνιζε πόσιμον ὕδωρ, προερχόμενον ἀπὸ τὸ ἀσβεστολιθικὸν πέτρωμα τοῦ ἱεροῦ βράχου.

Πρόστασιν τὴν πρὸς θυρώματι καὶ τὸ Προστομαῖον ποὺ εἶχε ὡς ὑπόγειον τὴν Ποσειδωνίδα θάλασσαν. Τότε τὸ ἱερατεῖον τοῦ Ποσειδῶνος ἀπῆλθε ἀπὸ τὸν Ἀρχιτέκτονα νὰ ἀφήσῃ μίαν μεγάλην τετράγωνον ὀπήν εἰς τὴν στέγην καὶ ἀκριβῶς ἀνωθεν τοῦ κοιλώματος τῆς Τρίαινης τοῦ Ποσειδῶνος, διὰ νὰ τροφοδοτεῖται τοιοῦτοτρόπως καὶ μὲ βρόχινο νερὸ ἡ Ποσειδωνία θάλασσα! Καὶ ἡ ὀπή αὕτη σώζεται ἀκόμη (ἐλλείπει μίαν πλάξ τῆς σκεπῆς, ἕνα καλὺμμάτιον, ὡς ἔλεγτο ἡ καὶ φατνεῖον, διότι ἔχει κάτωθεν φάτνωμα, κοίλωμα).

Μῦθος καὶ πραγματικότης

Αὐτὸς ὁ Κέκρωπος εἶχε 3 κόρες, τὴν Πάνδρσον, τὴν Ἐρσιν καὶ τὴν Ἀγλαυρον, δνόματα σχετικὰ μὲ τὸ νερὸ. Ἐκ τῆς Ἀγλαύρου ποὺ ἐσβυνη τὴν λαύραν, ὁ Ἀρῆς ἀπέκτησε μίαν θυγατέρα, τὴν Ἀλκίπην, ποὺ σημαίνει Ἀλκιμος ἵππος (Ἀλόγα, ὡς λέγονται τὰ Ἀγοροκόριττα). Τὴν Παρθένον αὐτὴν ἐβίβασεν ὁ γυῖός τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ Ἀλκίρροθιος, τὸν ὅποιον ἐφόνευσεν ἐπ' αὐτοφῶρῳ ὁ Ἀρῆς. Τότε ὁ Ποσειδῶν πρόσφυγεν εἰς τὸν ἀδελφόν του Δία! Οἱ Ἀθάναιοι συνήλθον εἰς τὸν Πάγον (βράχον) πρὸ τῆς Ἀκροπόλεως) διὰ νὰ δικάσουν τὸν Ἀρῆν καὶ εἰς τὸ πρῶτον αὐτὸ ἀνὰ τὸν κόσμον δικάστηριον, τὸν Ἀρείον Πάγον, ἠθωώθη ὁ Ἀρῆς, καὶ ἠθωώθη, διότι, διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὸν κόσμον, τῇ προτάσει τῆς Ἀθηνᾶς, ἐδόθη τὸ δικαίωμα εἰς τὸν κατηγορούμενον νὰ ἀπολογηθῇ καὶ διότι ἐθεσπίσθη τότε, ἐν ἰσοψηφίᾳ, νὰ ὑπερίσχῃ ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

Ἀλλὰ ἡ περιώνυμος δίκη αὕτη, διασωθεῖσα μέχρις ἡμῶν, διὰ τοῦ ὡς ἀνω ἀττικοῦ θρύλου, δὲν εἶναι παρὰ δίκη διὰ σκοτωμὸν διὰ τὸ πόσιμον ὕδωρ, ὡς θὰ ἐξηγήσωμεν.

Τὴν ἑλληνικὴν μυθολογίαν διδάσκονταί τὰ Νεοελληνόπουλα, εἰς τὴν Β' τάξιν τοῦ Δημοτικοῦ. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ μυθολογία παραμῦθος τῆς Χαλμῆς, ἀλλὰ εἶναι ἡ Προϊστορία μας διασωθεῖσα ὑπὸ μορφὴν ἀλληγορικῶν θρύλων καὶ συμβολισμῶν ἱστορικῶν ὁραλισμοφάνῳ πραγματικῶν γεγονότων. Μυθολογίαν ἔλεγον καὶ τὴν ἱλιάδα πρὸ τοῦ Σλήμαν, τὴν ἱλιάδα ποὺ εἶχε πάντοτε κάτω ἀπὸ τὸ προσκέφαλό του ὁ πράγματι μέγας Μέγας Ἀλέξανδρος. Μυθολογίαν λέγουν καὶ τὴν Θεογονίαν τοῦ Ἡσιόδου ἀλλὰ ἀπὸ αὐτὴν ἀντλοῦμεν πολυτίμους γεωλογικὰς ἐνδείξεις, διότι αἱ Γιγαντομαχίαι καὶ Τιτανομαχίαι τοῦ Ἡσιόδου δὲν εἶναι παρὰ γεωλογικὰ ἀναταραχαὶ (ἐξάρσεις, καθιζήσεις, Ἡφαιστειογενεῖς ἐκρήξεις) ἐν Ἑλλάδι, προϊστορικά, καὶ δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι μετὰ τὰς τελευταίας ἀνασκαφὰς εἰς Θεσσαλίαν ἀπεδείχθη ὅτι οἱ Ἑλληνες εἶναι ἀντόχθονες καὶ διὰ τοῦ ἐξῶ, πρὸ τῆς Ἀχελειανῆς περιόδου, πρὸ 150.000 ἐτῶν.

Ἰδού λοιπὸν τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνωτέρου θρύλου τοῦ βιασμοῦ τῆς Ἀλκίπης ὑπὸ τοῦ Ἀλκίρροθίου (ποὺ γράφεται Α με δασείαν ἀπὸ τὸ Ἄλις-Ἄλος-Ἄλι, δηλαδὴ Ἀλὰτι καὶ μὲ 2 ρ, ἀπὸ τὸ βῶν ἢ βοθῶν).

Καὶ πρῶτα ἡ γνώμη ἔβλεπε κορυφαῖον ἔρευνῆτάν καὶ κατόπιν ἡ γνώμη τοῦ ὑποφανομένου υτοκομμενταρισμένη μὲ στοιχεῖα εἰδικῆς χημικῆς καὶ γεωλογικῆς ἐρεύνης.

Μεταξὺ τῶν ἐπιφανῶν ξένων ὁ πολὺς Deschamps γράφει:

1) Ὅτι ἡ Ἀλκίπην, εἶναι ἡ προσωποποίησις (ὡς Παρθένος Νύμφη ζωορὰ) καὶ παρὰ τὸ Ἀσκληπιεῖον ἐν Ἀστυ τῆς Ἀκροπόλεως πηγῆς, ποὺ ἀνέβλυζε ὀρηκτικὰ, ὡσάν παφλάζων ἄλκιμος ἵππος. Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι καὶ εἰς τὸ δυτικὸν ἀέτωμα τοῦ Παρθενῶνος ἐμβολιζέτο ἡ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὕγρου στοιχείου Ποσειδῶνος ὑπὸ μορφῇ ἵππου καὶ δι' αὐτὸ οἱ 2 ποταμοὶ τῶν Ἀθηνῶν, ὁ Ἰλισσὸς καὶ ὁ Κηφισσός, ἀπεικονίζοντο μὲ κεφαλὰς ἵππων. Ὡστε Ἀλκίπην σημαίνει Παρθένον (φυσικὴν), ἀναβλύζον, καλῆς ποιότητος, πόσιμον ὕδωρ.

2) Ὅτι Ἀλκίρροθιος ὁ βιαστής τῆς Ἀλκίπης εἶναι τὸ ἄλμυρον θαλασσινὸν νερὸ, ποὺ μετατρέπεται τὸ γλυκὸ πόσιμον νερὸ εἰς βλαχὸ (Γλυφὸ). Ἐλεγον δὲ οἱ πρόγονοί μας Ἀλκίρροθιο τὸ ὀρηκτικὸν φαληρικὸν κῆμα, ποὺ ἐναγκαλίζεται βιαίως τὰ ἀναβρύνοντα πόσιμα παράκτια φαληρικά ὕδατα καὶ τὰ μετατρέ-

ποῦν εἰς Γλυφάδας καὶ δι' αὐτὸ τὸν Ἀλκίρροθιον, ὡς θαλασσινὸν νερὸ, ἐχαρακτήρισαν οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ὕδωρ τοῦ Ποσειδῶνος. Ἰδού καὶ ἡ σχετικὴ γνώματενσις ἡμῶν πρὸς ἐπαλήθευσιν τῆς ἐρμη-νεύσεως τοῦ Deschamps.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα μας ἔγιναν πολλὰ, ἀτυχῶς ἀγνωστα εἰς τοὺς περισσοτέρους Ἑλληνας σχετικῶς μὲ τὴν γεωλογικὴν ἔρευναν τῆς Ἑλλάδος.

Οἱ Ἑλληνες Γεωλόγοι ἐπηλήθευσαν ἐν πολλοῖς τὴν Κοσμογονίαν τοῦ Ἡσιόδου. Αὐτοὶ σὺν τοῖς ἄλλοις ἀπέδειξαν, ὅτι κατὰ τοὺς τελευταίους Γεωλογικοὺς Αἰῶνας, ὁ Ὑμηττός ἦτο νῆσος καὶ διὰ τὴν Φαληρικὴ θάλασσαν ἔφθανε μέχρι τῆς Ἀκροπόλεως (ὥστε ἐνδεχομένως κάποιοι Αἰγέας, νὰ ἔπεσε εἰς τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος ὅχι ἀπὸ τὸ Σούνιον, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν), ὁ δὲ ἀέμνηστος Κτενὴς τοῦ ὁποῦ ὑπῆρξε μαθητὴς καὶ συνεργάτης ἀπεκάλυπεν, ὅτι τὰ ἀσβεστολιθικὰ πέτρωμα (ἀσβεστόπετρες) τῶν κορυφῶν τῶν περὶ τῶν Ἀθηνῶν λόφων καὶ βουνῶν εἶναι πέτρωμα τῆς ἀνωτάτης Κρητικῆς βαθμίδος (ἡλικίας ἀνω τῶν 100 εκατομμυρίων ἐτῶν), καὶ ζωογενεὺς προελεύσεως τῆς Κτητικῆς θάλασσης, ποὺ ἐκάλυπτε τότε τὴν Ἀττικὴν. Κατὰ συνέπειαν οἱ ἀσβεστολίθοι αὐτοὶ εἶναι ἐμπεποτισμένοι μὲ ἀττικὸν ἄλας Κρητικὸν καὶ δι' αὐτὸ τὸ Ἀθηνῶν ἐντόπιον νερὸ, ποὺ ἀναβλύζει ἀπὸ τὴν Ἀσβεστολιθικὴν Τράπεζαν τῆς Ἀκροπόλεως, τὸν ἀσβεστολιθικὸν μαστὸν τοῦ Λυκαβηττοῦ τὸν Ἀγγεσμὸν (Τουρκοβούνια) κλπ. εἶναι καὶ ἀσβεστοῦχον καὶ ὅσον πρέπει, ὡς θὰ ἀναπτύξωμεν ἐν συνεχείᾳ, ἀλατούχον, εἶναι δηλαδὴ Ἀλκίπην!

Τὸ σπήλαιον τοῦ Ἀσκληπείου

Συμβαίνει ὅμως κάποτε τὸ Ἀθηναϊκὸν νερὸ, καὶ τοῦτο ὅχι χαμηλὰ, δηλαδὴ εἰς τὴν στάθμην τῆς θαλάσσης, ὅποτε ἐξηγεῖται τὸ ἄλμυρον, ἀλλὰ εἰς ὑψηλότερα σημεῖα, νὰ ἀναβλύζῃ πολὺ τεθλασσωμένον, ὡς ἔλεγον οἱ Ἀρχαῖοι δηλαδὴ, ὡς θυμα τοῦ Ἀλκίρροθίου καὶ τοῦτο διότι ὑπάρχουν φαλαὶ ἀλατοπαγίων (ταγανίων, Ἀλυκῶν) τῆς Κρητικῆς θαλάσσης.

Πράγματι, ἐνῶ κάτωθεν τῆς Ἀκροπόλεως καὶ μεταξὺ τοῦ Ὠδείου Ἡρώδου Ἀττικῶν καὶ Θεάτρου Διονύσου ἀνέβλυζον ἐν ἀρχῇ, ἀπὸ τοῦ βράχου τοῦ Ἀσβεστολιθικοῦ, γλυκὸ πόσιμον, ὕδωρ, Ἀλκίπην, ἐν τῇ μερῇ, εἰς μεταγενέστερον χρόνον, δι' ἐκχωματώσεως, καὶ λαξεύσεως τοῦ βράχου, μεταγενέστερον χρόνον, εὐρέθησαν ὅλως παραδόξως πρὸ βιασμοῦ τοῦ γλυκοῦ ὕδατος ὑπὸ τοῦ Ἀλκίρροθίου, δηλαδὴ ἀνέβλυζε Γλυφάδα, θαλασσινὸν νερὸ! Αὐτὸ ἔγινε διότι ὡς ἀπέδειξε ἐπιτόπιος γεωλογικὴ ἔρευνα τοῦ ὑποφανομένου, ἔφθασαν δι' ὀρύξεως στοὰς εἰς τὴν ἐπαφὴν τοῦ Ἀσβεστολίθου καὶ τοῦ ὑποκειμένου ἀδιαποτίστου καὶ πτυχωμένου ἀκριβῶς ἐκεῖ Ἀθηναϊκοῦ Σχιστολίθου ὡς ἐμφαίνεται εἰς τὴν εἰκόνα τῆς εἰσοδῶν τοῦ Θόλου (Σπηλιάς) τοῦ Ἀσκληπείου.

Τὸ ἀνεξηγήτην αὐτὸ διὰ τοὺς Ἀρχαίους περιστατικόν, νὰ ἀναβλύσῃ θαλασσινὸν νερὸ, ἀπεδόθη τότε (χωρὶς νὰ πταίῃ) εἰς τὸν ὄρεοντα τὴν στοὰν ὑδρομαστεύσεως, εἰς Ἀλκίρροθιον καὶ ὁ φονεὺς, κάποιος πολεμοχαρὴς, Ἀρείος ἠθωώθη, ἀλλὰ ἠθωώθη κακῶς, διότι κατὰ τὸ οὐδὲν κακὸν ἀμυγῆς καλῶς, τὸ νερὸ αὐτὸ, ἀπεδείχθη ἱαματικὸν καὶ τὸ μέρος αὐτὸ κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν Πόλεμον, λόγῳ τοῦ λοιμοῦ (ἐξανθηματικῶν τύφου) μετετράπη εἰς Ἀσκληπιεῖον, ἡ στοὰ εἰς Θόλον ὅπως εἰς τὴν Ἐπίδαυρον. Τὸ ὕδωρ αὐτὸ, περιέχει ἀκόμη καὶ σήμερον, βῆσι τῶν προσφάτων χημικῶν ἀναλύσεων τοῦ ὑποφανομένου, πᾶν ἀπὸ 643 χιλιοστόγραμμα χλωρίουχων (ἐλάτια), ἐνῶ αἱ Ἀλκίπται (Ἀθηναῖκα ἐντόπια πόσιμα) περὶ τὰ 70 χιλιοστόγραμμα, δηλαδὴ τὸ ἐν ἑκατόν. Ἐπίσης παρουσιάζει καὶ σήμερον μόνιμον συγκρότημα 55 βαθμοῦ, ἐνῶ αἱ Ἀλκίπται γύρω στοὺς 5 βαθμοῦς, δηλαδὴ τὸ ἐν ἑκατόν, δι' αὐτὸ τὸ νερὸ αὐτὸ ἀνῆκε εἰς τὰ χλωρίουχα νερά τῶν ἱαματικῶν πηγῶν (Λουτρακίου κλπ.) καὶ ἀπεδείχθη ἱαματικόν, καὶ σωτήριον ἀπὸ τοῦ προγόνου μας, ὡς ἐμφαίνεται ἀπὸ σωζομένην ἀκόμη ἐπιγραφὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἐδιορθάσατο:

«ΑΣΚΛΗΠΙΩ..... ΣΩΣΟΝ ΜΕ, ΜΑΚΑΡ, ΣΕΝΑΡΩΤΑΤΕ, ΙΑΣΑΜΕΝΟΣ ΠΟΔΑΡΡΑΝ ΑΝΙΑΤΟΝ, ΚΑΚΟΝ ΕΛΚΟΣ ΟΥΚΕΤΙ ΚΑΡΚΙΝΟΠΟΥΣ».

Ν. Γ. ΜΑΝΘΟΣ

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ανεκοινώθη ότι οι ύπουργοι Οικονομικών και Έμπορικῆς Ναυτιλίας υπέγραψαν τὸ νομοθετικὸν διάταγμα διὰ τοῦ ὁποῖου θὰ τυγχάνουν φορολογικῆς ἀπαλλαγῆς πλὴν τῶν νεοτεκτων σκαφῶν καὶ τὰ τίθενται ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν πλοῖα μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἔβδομου ἔτους ἀπὸ τῆς ναυπηγήσεώς των. Τὸ μέτρον αὐτὸ ἀποβλέπει εἰς τὴν προσέλκυσιν εἰς τὰ ἑλληνικὰ νηολόγια σημαντικοῦ ἀριθμοῦ πλοίων, τὰ ὁποῖα, ἐνῶ ἐνρίσκονται πλησίον τῆς κατηγορίας τῶν νεοτεκτων, ἐτύγχανον τῆς αὐτῆς μεταχειρίσεως μετὰ μεγάλης ἡλικίας πλοῖα. Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ Συμβούλιον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἐγκωμάτευσε ὑπὲρ τῆς ἀρσεως τῆς ἀπαγορεύσεως ὡς πρὸς τὴν ὑποθήκυσιν ἢ συμβατικὴν ἀπαλλοτριώσιν εἰς ἀλλοδαπούς, σκαφῶν πολεμικῆς κατασκευῆς (λίμπερτυς καὶ τάνκερς T2).

Τὸ ναυτιλιακὸν συνάλλαγμα

Εγνώσθη ὅτι τὸ εἰσεῖσεν ναυτιλιακὸν συνάλλαγμα κατὰ τὸ τρίμηνον Ἰουλίου-Σεπτεμβρίου 1959 ἀνῆλθεν εἰς 14.383.000 δολάρια ἐναντι 14.871.000 τοῦ ἀντιστοίχου τριμήνου τοῦ 1958. Τὸ ναυτιλιακὸν συνάλλαγμα ἀντιπροσωπεύει ποσοστὸν 47,69% ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν συναλλαγματικῶν πόρων μας κατὰ τὸ τρίτον τρίμηνον τοῦ 1959, ἐναντι 46,45% τοῦ αὐτοῦ τριμήνου τοῦ 1958.

Διακινήσεις ἐπιβατῶν

Εκ τοῦ ὑπουργείου Ναυτιλίας ἀνεκοινώθη ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιβατῶν οἱ ὁποῖοι διεκινήθησαν ἀπὸ ἐλληνικοὺς λιμένας πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν ἠῤῥῆθη κατὰ τὸ τρίτον τρίμηνον τοῦ 1959 ἐναντι τοῦ ἀντιστοίχου τριμήνου τοῦ 1958. Οὕτω οἱ διακινήσεις δι' ἀτμοπλοίων κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα Ἰουλίου-Σεπτεμβρίου 1959 ἀνῆλθον εἰς 94.784 ἐναντι 89.049 τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος τοῦ 1958, οἱ δὲ διακινήσεις διὰ πετρελαιοκινήτων ἀνῆλθον εἰς 4.866 ἐναντι 3.284. Κατωτέρω παραθέτομεν ἀναλυτικὸν πῖνακα τῶν διακινήσεων ἐπιβατῶν κατὰ λιμένα ἀναχωρήσεως καὶ μεταφορικὸν μέσον, κατὰ τὸ τρίτον τρίμηνον τῶν ἐτῶν 1958 καὶ 1959 :

Λιμένες	Γ' Τρίμην. 1958		Γ' Τρίμην. 1959	
	Ἀτμοπλοῖα	Π/Κ	Ἀτμοπλοῖα	Π/Κ
Ἀντίκυρα	11	—	11	—
Θήρα	201	91	201	91
Ἰσθμία	239	—	239	—
Κατάκωλον	809	—	802	—
Κέρκυρα	3.705	—	6.712	—
Κύθνος	1.249	—	—	—
Κῶς	—	590	—	657
Μυτιλήνη	63	90	53	93
Ναύπλιον	11	—	7	—
Νάξος	309	—	271	—
Πειραιεὺς	37.793	—	35.843	—
Πρέβεζα	215	—	215	—
Ρόδος	38	—	94	—
Σάμος	1.837	686	1.349	647
Σύρος	—	5	—	143
Χίος	416	—	416	—
Σύνολον	215	904	50	869

Ἑλληνικὸς ἐμπορικὸς στόλος

Ὡς προκύπτει ἐξ ἐπισήμων στοιχείων ὁ ἑλληνικὸς ἐμπορικὸς στόλος κατέχει σήμερον τὴν 12ην θέσιν εἰς τὸν παγκόσμιον πῖνακα μετὰ συνολικὴν χωρητικότητά 3.500.000 τόνων, ἐνῶ εἰς τὸ τέλος Ἰουλίου εὐρίσκειτο εἰς τὴν 14ην θέσιν μετὰ συνολικὴν χωρητικότητά 2.151.000 τόνων γκρός, ὅπου εἰς τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Δανίας, τὰς ὁποίας ἤδη ὑπεσκέλουν. Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὸ 1939 ὁ ἑλληνικὸς ἐμπορικὸς στόλος κατέχε τὴν 9ην θέσιν εἰς τὴν παγκόσμιον κλίμακα μετὰ συνολικὴν χωρητικότητά 1.781.000 τόνων γκρός.

Ναυπηγήσεις εἰς Ἰαπωνίαν

Εγνώσθη ὅτι ὁ ἐφοπλιστὴς κ. Π. Καλλιμανόπουλος, διαπραγματεύεται μετὰ τῶν Ἰαπωνικῶν ναυ-

πηγίων ἴνιο, τὴν ναυπήγησιν εἰς Ἰαπωνίαν τριῶν φορτηγῶν τακτικῶν γραμμῶν (κάργκο λάινερς) τῶν 6.000 τ. ἐκαστον καὶ ἐξ μικρότερων τῶν 4.250 τ. ἐκαστον. Τὰ τρίτα πρῶτα σκάφη θὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν τακτικῶν μεταφορῶν μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Β. Ἀμερικῆς, τὰ δὲ μικρότερα διὰ τὴν πύκνωσιν τοῦ δικτύου τῆς ἐταιρείας τοῦ κ. Καλλιμανόπουλου ἀπὸ λιμένων τῆς Μεσογείου εἰς Β. Εὐρώπην.

Κατακύρωσις τουριστ. σκάφους

Ανεκοινώθη ὅτι τὸ μικρὸν τουριστικὸν σκάφος «Ἀθήναι» κατεκυρώθη, κατὰ τὸν τελευταῖον πλειστηριασμὸν, εἰς τὴν ἀτμοπλοῖαν Καβουνίου, ἀντὶ 1.260.000 δραχμῶν.

Νομοσχέδιον φορολογίας

Εἰς τὴν Βουλὴν κατετέθη νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. 1.880/51, περὶ φορολογίας τῶν πλοίων, ὡς ἐτροποιοίηθη μεταγενεστέρως. Τὸ κείμενον τοῦ νομοσχεδίου ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Ἄρθρον 1. Τὸ ἄρθρον 15 τοῦ Ν. 1.880/51 περὶ φορολογίας τῶν πλοίων, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ Ν.Δ. 3415/55, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολουθοῦσιν : α) Πλοῖα ἡλικίας μικρότερας τῶν ἐπτὰ ἐτῶν, τίθενται ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν, ἀπαλλάσσονται τοῦ φόρου τοῦ παρόντος νόμου μέχρι συμπληρώσεως ἡλικίας ἐπτὰ ἐτῶν. β) Φορτηγὰ πλοῖα ἀνω τῶν ἐπτὰ ἐτῶν ἡλικίας, καὶ μέχρις εἰκοσι ἐτῶν, τίθενται ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν, ἀπαλλάσσονται τῆς φορολογίας τοῦ παρόντος νόμου ἐπὶ μίαν τριετίαν ἀπὸ τῆς νηολογήσεώς των κατ' ὃ δὲ διάστημα δρομολογοῦνται εἰς τακτικὰς γραμμάς μεταξὺ ἐλληνικῶν καὶ ξένων λιμένων. γ) Φορτηγὰ πλοῖα, δεξαμενόπλοια καὶ πλοῖα ψυγεία ἀνω τῶν ἐπτὰ ἐτῶν ἡλικίας, καὶ μέχρις εἰκοσι ἐτῶν, τίθενται ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν, ἀπαλλάσσονται τῆς φορολογίας τοῦ παρόντος νόμου, ἐπὶ μίαν τριετίαν. δ) Φορτηγὰ πλοῖα, δεξαμενόπλοια καὶ πλοῖα ψυγεία ἡλικίας κατωτέρας τῶν εἰκοσι ἐτῶν, ὑφιστάμενα ἀνακατασκευῇ ἢ μετασκευῇ ἢ ἀντικατάστασιν τοῦ συστήματος προώσεως αὐτῶν, συνεπαγομένην δαπάνην μείζονα τοῦ διπλασίου τῆς ἀγοραίας ἀξίας τῶν ὁποίων ταῦτα εἶχον κατὰ τὸν ἀμέσως προηγούμενον τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν χρόνον, ἀπαλλάσσονται κατὰ τὰ 2/3 τῆς φορολογίας τοῦ παρόντος νόμου μέχρι συμπληρώσεως ἐπτὰ ἐτῶν ἀπὸ τοῦ πέρατος τῶν ὡς ἀνω ἐργασιῶν, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι αὐτὰ ἐκτελοῦνται ἐν Ἑλλάδι. Περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφριον ἀπαλλαγὴν ἀποφαίνονται διὰ κοινῆς αὐτῶν ἀποφάσεως οἱ ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν, Βιομηχανίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν γνώμην τῶν Ναυτικῶν Ἐπιμελητηρίων τῆς Ἑλλάδος περὶ τῆς ἀγοραίας ἀξίας τοῦ πλοίου κατὰ τὸν ἀμέσως πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν χρόνον, ὡς καὶ βεβαιώσεις τοῦ ἐκτελέσαντος τὰς ἐργασίας ναυπηγείου ἢ ἐργοστασίου καὶ τοῦ παρακολουθήσαντος αὐτὰς νηογνώμονος περὶ τῆς ἐκτελέσεως τούτων, τοῦ δὲ ναυπηγείου ἢ ἐργοστασίου καὶ περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς γενομένης δαπάνης. Κατὰ τὴν πρώτην διετίαν ἀπὸ τῆς θέσεως ἐν ἰσχύϊ τοῦ παρόντος νόμου δύναται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, Βιομηχανίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ὑπουργῶν νὰ ἀνατελλῇται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει κατὰ περίπτωσιν ἢ ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ τῆς παρούσης παραγράφου ὑποχρεώσεις τῶν πλοιοκτητῶν περὶ ἐκτελέσεως τῶν ἐν τῷ ρηθέντι ἐδαφίῳ ἐργασιῶν ἐν Ἑλλάδι.

Ἄρθρον 2. Ἐν τῇ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἀρθρου 13 τοῦ Κώδικος Χαρτοσήμου προστίθεται δεύτερον ἐδάφριον ἔχον οὕτω : Ἐξαιρετικῶς αἱ ἀποδείξεις καταβολῆς ἀσφαλιστικῶν ἀποζημιώσεων διὰ συναποτιμίας ἐν Ἑλλάδι ἀσφαλίσεις πλοίων ἢ φορτίων μεταφερομένων διὰ θαλάσσης ὑπόκεινται εἰς τὸ τέλος 1%.

Τὰ ὠκεανοπόρα ἀλιευτικά

Εγνώσθη ἐξ ἐγκύρου πηγῆς ὅτι ἐντὸς τῶν πρώτων μηνῶν τοῦ 1960 ἡ ὠκεανοπόρος ναυτιλία μας θὰ ἐνισχυθῇ δι' ἐξ. νέων ὠκεανοπόρων

ἀλιευτικῶν. Ἡ αὔξησις αὕτη τῶν ὠκεανοπόρων ἀλιευτικῶν κατέστη τελευταίως ἀπαραίτητος διότι ἡ κατανάλωσις κατεφυγμένων ἰχθύων ἔχει αὐξηθῇ σημαντικῶς. Παράλληλως μετὰ ἐλληνικῆς ἀλιεύσεως προϊόντα ξέναι ἀλιευτικαὶ ἐπιχειρήσεις προσφέρουν τὰ ἀλιεύματά των εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἀγοράν. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν οἱ Ἕλληνες ἰδιοκτῆται ἐξήγησαν ὅπως προστατευθῇ ἡ ἐλληνικὴ ὠκεανοπόρος ἀλιεία, διὰ νὰ δύναται νὰ ἐφοδιάζῃ τὴν ἀγοράν μας χωρὶς νὰ ὑφίσταται τὸν ὀξύν συναγωνισμόν τῶν ξένων ἀλιευτικῶν.

Ὁ λιμὴν Πειραιῶς

Συμφώνως πρὸς ἐπίσημα στοιχεῖα τοῦ Ο.Λ.Π. ἡ κίνησις ἐπιβατῶν, σκαφῶν καὶ ἐμπορευμάτων εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον ἦτο λίαν ἱκανοποιητικὴ. Οὕτω ἡ ἐπιβατικὴ κίνησις ἦτο πρὸς τὴν 7% τῶν Νοεμβρίου 1959 ἐναντι τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους. Οὕτω τὸν Νοέμβριον τοῦ 1959 διεκινήθησαν 107.008 ἐπιβάται, ἐκ τῶν ὁποίων 90.139 ἐσωτερικοῦ καὶ 16.869 ἐξωτερικοῦ ἐναντι 99.758, ἐκ τῶν ὁποίων 80.989 ἐσωτερικοῦ καὶ 18.769 ἐξωτερικοῦ τοῦ Νοεμβρίου 1958. Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα κατέπλευσαν εἰς τὸν Πειραιᾶ 888 ἀτμόπλοια καθαρῶς χωρητικότητος 775.231 τόνων ἐναντι 778 χωρητικότητος 715.900 τόνων τοῦ Νοεμβρίου 1958. Εἰς τὸν μῆνα Πειραιῶς φορτοεξεφορτώθησαν κατὰ τὸν μῆνα Νοεμβρίου 1959 ἐμπορεύματα συνολικῆς ποσότητος (πλὴν ὕγρων καυσίμων) 310.279 τόνων ἐναντι 280.552 τ. τοῦ Νοεμβρίου 1958. Τὰ κυριώτερα ἐκ τῶν εἰσαχθέντων εἰδῶν ἦσαν : Εἶδη γενικοῦ ἐμπορίου 61.395 τόννοι (ἐναντι 72.021 τ. τοῦ Νοεμβρίου 1958), φασφάτα 15.395 τ., χημικὰ προϊόντα 15.855 τ., ζυλεῖα 6.133 τ., στερὰ καύσιμα 3.123 τ., καὶ σιτηρὰ 15.332 τ. Ἐκτὸς αὐτῶν εἰς τὰ Διυλιστήρια καὶ τὸ παράστημα τοῦ κυρίως λιμένος ἐξεφορτώθησαν 99.489 τόννοι ἀργοῦ πετρελαίου καὶ πετρελαιοειδῶν ἐναντι 117.212 τ. τὰ ὁποῖα εἶχον ἐκφορτωθῇ κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1958. Τέλος, κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα ἐπισκευάζοντο εἰς τὸν κυριῶς λιμένα 43 ἀτμόπλοια συνολικῆς χωρητικότητος 190.490 τόνων ἐναντι 108.819 τόνων ἀκριβῶς σκαφῶν κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1958, μικρότερας ὁμῶς χωρητικότητος.

Περὶ τὸν ἐμπορικὸν μας στόλον

Συμφώνως πρὸς ἐπίσημα στοιχεῖα τοῦ ὑπουργείου Ναυτιλίας ἡ δύναμις τοῦ εὐρισκομένου ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἐμπορικοῦ στόλου ἀνῆρχετο τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1959 εἰς 827 σκάφη συνολικῆς χωρητικότητος 3.444.333 κόρων. Εἰς τοὺς ἀριθμοὺς αὐτοὺς θὰ πρέπει νὰ προστεθοῦν 61 σκάφη χωρητικότητος 730.170 κόρων, τῶν ὁποίων αἱ αἰτήσεις νηολογήσεως ἔκκρεμον εἰσέτι. Μετὰ τὴν προσθήκην καὶ τῶν ἀριθμῶν αὐτῶν, ἡ συνολικὴ χωρητικότης τῶν ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν σκαφῶν τοῦ ἐμπορικοῦ στόλου θὰ ἀνέλθῃ εἰς 4.200.000 κόρους περίπου ἥτοι διπλασία καὶ πλέον τοῦ 1958 (1.905.335 κόροι). Κατωτέρω παραθέτομεν ἀναλυτικὸν πῖνακα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σκαφῶν καὶ τῆς χωρητικότητός των, κατ' εἶδος σκάφους, κατὰ τὰ δύο συγκρινόμενα ἔτη 1958 καὶ 1959 :

Σκάφη	1958		1959	
	Ἀρθ. Χωρητικ. σκαφ. κότης	Ἀριθ. Χωρητικ. σκαφ. κότης	Ἀρθ. Χωρητικ. σκαφ. κότης	Ἀριθ. Χωρητικ. σκαφ. κότης
Φορτηγὰ	479	1.437.427	628	2.578.167
Δεξαμενόπλοια	40	220.920	67	551.280
Ἐπιβατηγὰ	49	130.420	65	190.868
Διάφορα	48	16.568	67	24.018
Σύνολον	616	1.905.335	827	3.444.333

Ναυπηγήσεις ἑλλ. πλοίων

Εγνώσθη ὅτι εἰς τὸ τέλος τοῦ 1959 ἐναυπηγοῦντο 72 πλοῖα ἐλληνικῶν συμφερόντων. Ἐξ αὐτῶν, ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς, θὰ ἐγγραφοῦν ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν διὰ πολλὰ δὲ ἐξ αὐτῶν ἔχουν ἤδη υποβληθῇ σχετικαὶ αἰτήσεις. Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1958 ἐναυπηγοῦντο 161 σκάφη ἐλληνικῆς ἰδιοκτησίας. Ἡ μείωσις ὀφείλεται εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν ναυπηγικῶν προγραμμάτων καὶ εἰς τὴν ἀκύρωσιν μέρους τῶν δοθεισῶν παραγγελιῶν.

Ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος

Ἐχρημάσθη νὰ περάσουν 100 ἀκριβῶς ἔτη ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους διὰ νὰ ἀποκτήσῃ ὁ γεωργικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδος ἓνα καθ' ἑαυτὸ ἰδικὸν του πιστωτικὸν ἴδρυμα.

Συγκεκριμένως τὸ ἔτος 1929 διὰ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας κ. Σπυρίδην κατετίθετο εἰς τὴν βουλὴν σχέδιον νόμου τοῦ ὁποῖον προέβλεπε τὴν ἰδρύσιν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Ὁ ἐισηγητὴς τοῦ νόμου ὑπουργὸς ἀναφερόμενος κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὴν σημασίαν τοῦ γεγονότος εἶχεν εἶπῃ τὰ κατωτέρω χαρακτηριστικῶς : «Εἶναι περιττὸν νὰ ἐξαρῶμεν τὴν σημασίαν τὴν ὁποῖαν ἔχει διὰ τὴν καθόλου ἐξέλιξιν τῆς Οἰκονομίας τῆς χώρας καὶ τὴν ἀνάπτυσιν τῆς ἐγγείου αὐτῆς παραγωγῆς ἢ πρόσφορος ὁργάνωσις τῆς ἀγροτικῆς πίστεως, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τὸσον πλημμελῶς ἐνασκήται σήμερον ἡ γεωργία. Εἶναι περιττὸν νὰ τονίσωμεν τὴν σημασίαν τῆς ἰδρυομένης σήμερον Τραπεζῆς ἀφοῦ δι' αὐτῆς καὶ μόνῃς ὀχι μόνον ἡ ἔθνηκ ἡμῶν παραγωγὴ μεθοδικώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον θέλει ρυθμισθῇ ἀλλὰ καὶ ὁ γεωργικὸς ἡμῶν κόσμος ὁ ἀκαταπόνητος αὐτὸς καλλιεργητὴς τῆς γῆς συγχρονιζόμενος καὶ οἰκονομικῶς ἀνδρούμενος θὰ παύσῃ πλέον νὰ εἶναι ἔρμαιον ὅτε μὲν τῶν σκληρῶν τῆς φύσεως στοιχείων ὅτε δὲ τῶν τεχνητῶν ἐν πολλοῖς τῶν προϊόντων αὐτοῦ κρίσεων. Διὰ τῆς ἰδρυομένης Τραπεζῆς ὁ γεωργικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδος ὀχι μόνον θὰ ἀποκτήσῃ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς γῆς βοήθον ἔτοιμον νὰ συντονίσῃ καὶ νὰ κατευθύνῃ τὰς παραγωγικὰς αὐτοῦ προ-

σπαθείας ἀλλὰ καὶ εἰς στιγμὴν δυσπραγίας πρόθυμον συμπαράστασιν διὰ τὴν ἐκ νέου οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνικῆς Οἰκονομίας ἡ ἰδρυσις πιστωτικῶν ἰδρυμάτων διὰ τὴν γεωργίαν κέκληται νὰ διαδραματίσῃ σπουδαῖον ρόλον εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ τόπου».

Καὶ ἐψηφίσθη τότε ὁμοφώνως ὁ νόμος ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ ἐδημοσιεύθη ὡς νόμος τοῦ κράτους μετὰ τὸν ἀριθμὸν 4332/1929.

Ἡ ἰδρυσις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τοῦ πιστωτικοῦ αὐτοῦ ἰδρυματος διὰ τὸν Ἑλληνα ἀγρότην ἦτο πλέον πραγματικότης.

Ἡ Α.Τ.Ε. εἶναι αὐτόνομος τραπεζικὸς ὁργανισμὸς κοινωνικοῦ χαρακτῆρος διὰ τὸν λόγον αὐτὸν δὲν ἔχει οὔτε μετόχους οὔτε μετοχάς. Διὰ καταλλήλου χειρισμοῦ τῆς πίστεως παρέχει τὴν ὑλικὴν καὶ ἡθικὴν ἀρωγὴν τῆς, πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ γεωργικοῦ προγράμματος τοῦ κράτους.

Σκοποὶ τοῦ ἰδρυματος

Οἱ εἰδικώτεροι σκοποὶ ποὺ ἐξυπηρετῇ μέχρι σήμερον ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα συνοψίζονται εἰς τοὺς ἑξῆς κατωτέρω : α) Χρηρησις δανείων καὶ πάσης φύσεως πιστώσεων μετὰ ἢ ἀνευ ἐμπραγμάτων ἀσφαλείας εἰς γεωργούς, γεωργικῶς συνεταιρισμοὺς καὶ ἐν γένει εἰς φυσιο-

καὶ ἡ νομικὰ πρόσωπα. β) Ἡ προμήθεια καὶ ἡ διάθεσις, εἰς τοὺς ἰδίους χρησίμων διὰ τὴν γεωργίαν εἰδῶν, γεωργικῶν ἐργαλείων, μηχανημάτων, χημικῶν λιπασμάτων, ἐντομοκτόνων φαρμάκων κ.λ.π. γ) Διευκόλυνσιν τῆς ὑπὸ τῶν συνεταιριστικῶν ὁργανώσεων ἀπὸ κοινοῦ ἀποθηκεύσεως, ἐπεξεργασίας καὶ πωλήσεως γεωργικῶν προϊόντων εἰς τὰς ἀγοράς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. δ) Ἡ ἐνίσχυσις τῆς διαδόσεως τελειωτέρων μεθόδων καλλιεργείας, ἡ τόνωσις τοῦ πνεύματος τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ ἡ ὁργάνωσις, ἐνίσχυσις καὶ διοίκεισις ὑπηρεσιῶν ἢ ὁργανισμῶν γεωργικῶν ἀσφαλίσεων ἢ ἀντασφαλίσεων ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ αὐτῆς τῆς τραπεζῆς γεωργικῶν προϊόντων, κτηνῶν, οἰκημάτων, ἐγκαταστάσεων κ.λ.π. ε) Συστηματοποιήσις τῆς ἐμπορικῆς προσφοράς, ἐνίσχυσις ἀποστολῶν μέχρι τοὺς τόπους καταναλώσεως δι' ἰδικὸν συστήματος ἐξαγωγικῆς πίστεως ἢ καὶ διὰ συμμετοχῆς τῆς εἰς ὁργανισμοὺς ἢ ἐταιρίας ποὺ ἐξυπηρετοῦν τὴν ἀγροτικὴν πίστιν. στ) Ἡ τόνωσις τοῦ συνεταιριστικοῦ πνεύματος καὶ ἡ ἐποπτεία καὶ ὁ ἐλεγχος τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν παντὸς βαθμοῦ καὶ πάσης φύσεως. ζ) Ἡ διάδοσις καὶ ἐνίσχυσις εἰς τὰς καθαρῶς γεωργικὰς οἰκονομίας τῶν οἰκοτεχνιῶν προσαρμοζομένων πρὸς τὸ γεωργικὸν περιβάλλον μετὰ σκοπὸν τὴν ἐπικερδῆ ἀπασχόλησιν τῆς γεωργικῆς οἰκονομίας κατὰ τὰς νεκρὰς περιόδους. η) Ἡ συγκέντρωσις καὶ διαχειρίσις γεωργικῶν προϊόντων καὶ ἡ ἰδρυσις καὶ ἐκμετάλλευσιν ἐγκαταστάσεων ἐπεξεργασίας καὶ συντηρήσεως τοιούτων προϊόντων εἴτε ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς τραπεζῆς εἴτε διὰ λογαριασμῶν τοῦ κράτους ἢ συναφῶν ὁργανισμῶν καὶ θ) Ἡ προστασία τῆς ἀλιείας καὶ πάσης συναφούς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλείσεως διὰ παροχῆς δανείων ἢ πιστώσεων.

Κεφάλαια καὶ πόροι τῆς τραπεζῆς.

Τὰ κεφάλαια τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἐξοικονομήθησαν διὰ προικοδοτήσεως τοῦ κράτους κατὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς καὶ ὡς κατωτέρω : 1) Διὰ κεφαλαίων 450 εκατομμυρίων ἀνευ τόκου καὶ χρεωλυσίου τὰ ὁποῖα διὰ συμβάσεως μεταξὺ κράτους καὶ Ἑθνικῆς Τραπεζῆς περιῆλθον εἰς τὸ πρῶτον ἀπὸ τὴν ὑπεράσιν τῶν καλυμμάτων. 2) Διὰ 500 εκατομμυρίων ἐκ τοῦ παραγωγικοῦ δανείου καταβληθησομένου ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς. 3) Διὰ τῶν 3/4 τῆς διαφορᾶς ποῦν θὰ προέκυπτε ἐκ τῆς πωλήσεως εἰς τιμὴν ἀνωτέραν τοῦ ἀρτίου τῶν ἀνεκδότων 26.667 μετοχῶν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. 4) Διὰ κεφαλαίων ἐν γένει τῶν Δημοσίων Γεωργικῶν Τραπεζῶν Μακεδονίας, Θράκης, Ἑπείρου, νήσων Αἰγαίου καὶ τοῦ κοινωφελοῦς Ταμείου Κρήτης. (Ὅλα τὰ ἀνωτέρω συνεχωνεύθησαν εἰς τὴν Α.Τ.Ε.). 5) Διὰ τοῦ ἀναλογούντος εἰς τὸ Δημόσιον ποσοστοῦ κερδῶν ἐκ τῆς συμμετοχῆς του εἰς τὰ κέρδη τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς.

Αὐτὰ ὑπῆρξαν τὰ πρῶτα κεφάλαια τῆς Α.Τ.Ε. ἐπαυξηθέντα ἀργότερον.

Τὰ ἐν λόγῳ κεφάλαια τῆς Α.Τ.Ε. χρησιμοποιοῦνται ὑπ' αὐτῆς διὰ τὴν δανειοδότησιν τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας.

<

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

νεια α) Μεσοπρόθεσμα τὰ ὅποια εἶναι διαρκείας μέχρι 5 ἐτῶν β) Μακροπρόθεσμα διαρκείας μέχρι 25 ἐτῶν. Τὰ μακροπρόθεσμα δάνεια ἀποβλέπουν εἰς τὴν διευκόλυνσιν ἀποκτήσεως ἐγγείου ἰδιοκτησίας καθὼς καὶ μόνιμων ἐγκαταστάσεων. γ) Τὰ βραχυπρόθεσμα, χορηγούμενα πρὸς κάλυψιν ἀμέσων ἀναγκῶν, ὅπως κάλυψις ἀναγκῶν σπορᾶς ἢ συγκομιδῆς κ.ἄ.

Τὸ κοινωφελὲς αὐτὸ ἴδρυμα ἀντιμετώπισε καὶ ἀντιμετωπίζει τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας σκοποὺς διὰ τοὺς ὁποίους ἰδρύθη με βραδυτάτην συνειδησιν τῆς ἀποστολῆς του.

Κατὰ τὰ 30 ἔτη τῆς δράσεώς της ἡ Α.Τ.Ε. δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν χορήγησιν δανείων ἀλλὰ διὰ συνεχοῦς ἐπαφῆς καὶ συνεργασίας της μετὰ τοῦ κράτους καὶ τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου, καὶ μετὴν ὀργάνωσιν τῶν οἰκονομικῶν, τεχνικῶν καὶ συνεταιριστικῶν ὑπηρεσιῶν της, κατάρθωσε νὰ ἀναπτύξῃ εὐρύτεραν δημιουργικὴν δράσιν, ὡς εἰδικευμένους καὶ πολὺπλευρους Τραπεζικὸς Ὁργανισμὸς με κοινωφελεῖς ἐπιδιώξεις καὶ νὰ συμβάλῃ ὥστε νὰ δίδωνται αἱ καλύτερα λύσεις εἰς τὰ πολυσύνθετα προβλήματα τῆς ὑπαίθρου.

Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1929 καὶ 1959 ἡ πρόοδος τῆς γεωργίας μας ὑπῆρξεν ἐξαιρετική. Αἱ καλλιεργούμεναι ἐκτάσεις ἡξήθησαν καὶ ἡ χρησιμοποίησις μηχανικῶν μέσων, καλῶν σπόρων, λιπασμάτων, φαρμάκων κ.λ.π. ἡξήσαν τὴν παραγωγὴν κατὰ στρέμμα.

Ἀλλὰ ἂς ρίξωμε μίαν ματιὰ εἰς τὰ στοι-

χεῖα ποὺ ἐμφανίζονται τὴν δραστηριότητα τῆς Α.Τ.Ε. κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς.

Ἡ πιστωτικὴ ἐνίσχυσις τῆς ὑπαίθρου καὶ γενικώτερον τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας μέσῳ τῆς Α.Τ.Ε. ἔχει ὡς ἀκολουθοῦς εἰς ὠρισμένους τομεῖς.

(Εἰς ἑκατομύρια δραχμῶς).			
Χορηγηθέντα Δάνεια	κατὰ τὸ 1955	κατὰ τὸ 1958	
Καλλιεργητικὰ κλπ βραχ.	1.590	2.822	
*Επὶ ἐνεχύρῳ	471	783	
Χρηματοδ. Γεωργ. Οἰκ.	695	1.189	
Μεσομακροπρόθεσμα	157	742	
Σύνολον	2.913	5.536	

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι τὸ ἔτος 1958 διετέθησαν εἰς τὴν ὑπαίθρου 2.625 ἑκατομύρια περισσότερα ἀπὸ τὸ ἔτος 1955.

Εἰς τὸν τομέα τῶν δανείων ἐξυπηρετοῦνται ἐτησίως ὑπὸ τῆς Α.Τ.Ε. ἀνω τῶν 780.000 ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν καὶ 7.000 περίπου συνεταιριστικὰ ὀργανώσεις καὶ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα.

Εἰς τὸν τομέα τῶν γεωργικῶν ἐφοδίων δι' ἐνὸς δικτύου 600 κέντρων Διαθέσεως εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν καὶ μετὴν συνεργασίας τῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων. Ἐξασφαλίζει τὰ γεωργικὰ ἐφόδια εἰς ὅλους τοὺς ἀγρότας χωρὶς πρόσθετα ἐξοδα καὶ ἀπασχόλησιν. Ὡς πρὸς τὰ γεωργικὰ φάρμακα κατὰ τὸ ἔτος 1958 διέθεσεν 18.557 τόννους θείου, θεικοῦ χαλκοῦ καὶ ἄλλων γεωργικῶν φαρμάκων ἐναντι

16.458 τοῦ ἔτους 1956. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλίσεως ἦτοι τοῦ ἀγροτικοῦ εισοδήματος κατὰ τῶν κινδύνων χαλάζης, παγετῶν, πυρῶν, μετοφορῶν ὡς καὶ κατὰ κινδύνων θησιμότητος ζώων ἡ Α.Τ.Ε. προσφέρει μεγίστην ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ἀγρότη. Ἡ ταχεῖα ἐκκαθάρισις τῶν ζημιῶν καὶ καταβολὴ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἀποζημιώσεων συντελεῖ εἰς τὴν ἀπρόσκοπτον συνέχισιν τῆς παραγωγικῆς προσπάθειας τῶν ἀγροτῶν τῆς χώρας. Κατὰ τὸ ἔτος 1958 ἡσφαλίσθησαν κατὰ τῆς χαλάζης 53.161 ἀγρόται.

Γενικῶς ὁ κολοσσιαῖος αὐτὸς ὀργανισμὸς μετὰ 155 ὑποκαταστήματα του εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἐξυπηρετεῖ ποικιλοτρόπως τὸν ἀγροτικὸν κόσμον τῆς χώρας, συνέβαλλεν δὲ καὶ συμβάλλει τῶν εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ὅσον καὶ εἰς τὴν αὐξήσιν γενικῶς τοῦ ἐθνικοῦ εισοδήματος.

Τὸ ἐπιφορτισμένον μετὴν ἀγροτικὴν πίστιν ἴδρυμα τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος διοικεῖται ὑπὸ 7μελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου με πρόεδρον αὐτοῦ καὶ Διοικητὴν τὸν κ. Νικ. Χριστοδούλου. Τὸν ἐλεγχον τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τοῦ Δ.Σ. ἔχει τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον ἀποτελούμενον ἀπὸ τῶν προέδρων τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸν πρόεδρον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ἑνὰν σύμβουλον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Ὁ Διοικητὴς καὶ οἱ ὑποδιοικηταὶ οἱ ὁποῖοι κατ' οὐσίαν διοικοῦν τὴν Τράπεζα διορίζονται ἐπὶ θητεία ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατόπιν προτάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπεζῆς. Τὴν κυβερνητικὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τοῦ ἔργου τῆς Τραπεζῆς ἔχει ὁ ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ

Τὸ Βέλγιον εἶναι μία χώρα με χίλιες ὁμορφίαι, ἡ ὁποία, ἐκτὸς τῶν μαγικῶν τοπίων της, προσφέρει εἰς τὸν θαυμασμένον τοῦ ἐπισκέπτη καὶ περίφημα μουσεῖα της, περιέχοντα τὰς πλεόν φημισμένους συλλογὰς πινάκων ζωγραφικῆς, ἀξιόλογα ἔργα γλυπτικῆς καὶ ἀρχαιοτάτης καλλιτεχνικῆς κατεργασίας τοῦ ὕψους, τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν μετάλλων ἐν γένει.

Τὰ οἰκοδομήματα

Ἀξία θαυμασμοῦ τυγχάνουν ἐπίσης τὰ περίφημα μεσαιωνικά, Ἀναγεννήσεως καὶ σύγχρονα κτίρια της, ὡς τὸ μαρμάρινον Δικαστικὸν Μέγαρον τῶν Βρυξελλῶν, ὁ ὄγκος τοῦ ὁποίου ὑψοῦται ἐπὶ 10.000 π.μ., με ὕψος 125 μ. καὶ διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ ὁποίου ἐχρησιάσθησαν 30 ὁλόκληρα ἔτη. Ἀξιοιότατος ἐπίσης, τυγχάνει ἡ «Colonne du Congres», ἑνὰ ἀριστοῦργημα γλυπτικῆς, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἔχουν ἐνταφιασθῇ τὰ ὅσα τὰ τοῦ «Βέλγου Ἀγνώστου Στρατιώτου». Μακρὸς κατάλογος τῶν κτιρίων του δὲ ἡδύνατο νὰ ἀκολουθήσῃ, ἐὰν ὁ χώρος τὸ ἐπέτρεπε.

Εἰς τὰ θαυμαστά αὐτὰ οἰκοδομήματα ἀρχιτεκτονικῆς καὶ γλυπτικῆς, δέον νὰ προστεθῶν καὶ αἱ, μεσαιωνικοῦ ρυθμοῦ, ἐκκλησίαι του, ὡς ὁ περίφημος καθεδρικός Ναὸς τῶν Ἀγίων Μιχαὴλ καὶ Γουδούλου τῶν Βρυξελλῶν, τοῦ ὁποίου ὁ ἑσωτερικὸς διάκοσμος ὀφείλεται εἰς τοὺς μεγάλους ζωγράφους τῆς ἐποχῆς τῆς ἀνεγέρσεώς του.

Εἰς τὴν πόλιν Μπρούξ, ἀπακαλούμενην ἡ «Βενετία τοῦ Βορρᾶ», ὅπου ἀπειρα τεχνητὰ κανάλια κατέστησαν πλωτοὺς ποταμοὺς καὶ χειμάρρους μέχρι τῆς θαλάσσης τοῦ Βορρᾶ εἰς ἀπόστασιν 30 χλμ., τὰ μοναστήρια της, με τοὺς ἀξιόλογους ναοὺς των, συνθέτουν τὸ στολίδι τῆς ὑπε-

ρόχου καὶ μοναδικῆς αὐτῆς πόλεως. «Ἡ Βενετία τοῦ Βορρᾶ» μετὰ τὰ στενὰ δρομῶν καὶ τὰ γραφικὰ καμπαναριά της, τὰ σιγανὰ νερά τῶν καναλιῶν της, τὰ ἀμύθηλα γεωγραφικά της καὶ τὸν συνεφιασμένον οὐρανὸν της, δίδει τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς ζωγραφικῆς εἰκόνας, μιᾶς ἰδιότυπης χειμωνιάτικης ὁμορφίαις.

Ἡ Μπρούξ εἶναι ὡσαύτως πρωτότυπος γιὰ τὰ δαντελλωτά της, εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ὁποίων ἀπασχολεῖται ὅλος ὁ θῆλος πληθυσμὸς της. Ὁρασιότατὴ εἶναι ἐπίσης ἡ πόλις τῆς Λιέγης, τὴν ὁποίαν διασχίζει εἰς πολλὰ σημεῖα ὁ ποταμὸς Μέλ.

Ἡ ἀκροθαλασσιὰ της, καθ' ὅλον τὸ μήκος τῶν ἀκτῶν, ἀπὸ τὰ γαλλικὰ ἕως τὰ ὀλλανδικὰ σύνορα εἶναι μία ἀπέραντος ἀμύθητος πλάξ, τὴν ὁποίαν στολίζουν τὰ ὠραϊοτάτα καζίνα τῆς Ὀστάνδης, Μπαλκενβέργης, Κινὸς, Ζούτ, Ἀλμπερβίλ, Λατάν, Μίντελκερκ κλπ., πιασιούμενα με γραφικῆς βίλλης. Εἰς τὰς λουτροπόλεις αὐτὰς συμπρέουν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ καλοκαίριου, χιλιάδες ξένοι καὶ ἐντοπίων παραθεριστῶν, ὅπου εὐρίσκουν ὅλων τῶν εἰδῶν τὰς διασκεδάσεις, καζίνα, ἱπποδρομίας, ποδοσφαιρικοὺς καὶ ἀντισφαίρισους ἀγῶνες, ναυτικὸ σκί, θέατρα, με τοὺς πλεόν γνωστοὺς ἡθοιοὺς καὶ κινηματογραφικοὺς ἀστέρας, κλπ.

Φυσικὸς πλοῦτος

Ὁ παραθερισμὸς δι' ὅσους ἀγαποῦν τὸ πράσινο τοῦ βουνοῦ, γίνεται εἰδικώτερον εἰς τὰ θαυμάσια δάση τῶν Ἀρδεννῶν ὅπου πάμπολλα μαγευτικὰ, καταπράσινα καὶ πολιτισμένα χωριά, ὑποδέχονται τοὺς ξένους στὰ ὁλοκάθαρα ἀνετα καὶ σύγχρονα ξενοδοχεῖα τους. Μεταξὺ αὐτῶν δέον νὰ γίνῃ μνεία εἰδικῇ καὶ διὰ τὸ Cathéau

des Ardennes παλαιὸν πύργον, μεταρρυθμισθέντα εἰς σύγχρονον Πάλας.

Εἰς τὸ ἀπέραντον δάσος τοῦ Saint Hubert, ποὺ ἔχει ἑκτασιν πολλῶν χιλιομέτρων, ὀργιάζει ἡ βλάστησις, τὸ πράσινον καὶ τὸ κυνήγιον ἐλαφίων, φασανῶν, ἀγριοχοίρων, μπτεκατῶν κλπ. καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Προεξέχουσιν ὅσιν κατέχει ἡ πόλιν του Σπᾶ, περίφημος διὰ τὰς λαματικές πηγὰς της, μετελίας λουτροθεραπευτικὰς ἐγκαταστάσεις, τὸ Δημομαρκαὶνὸν Καζίνου της, τοὺς περιπάτους της καὶ τὴν μοναδικὴν λίμνη της, ἐπὶ τῶν κορυφῶν τοῦ γειτονικοῦ τῆς λόφου.

Τὸ Βέλγιον, πᾶμπλουτον εἰς πηγὰς νεροῦ, ἔχει πλουσίαν βλάστησιν, καὶ πολλοὺς ποταμοὺς μετὰ τῶν ὁποίων ὁ Μέλ, ποὺ σχηματίζει τὴν κοιλιάδα του, τῆς διαβάσεως τῶν Ἀρδεννῶν καὶ ποὺ ποτίζει μετὰ τὰ κρυοτάλλινα καὶ διαυγῆ νερά του, πᾶμπολλα ὁμορφα τοπία, χωρὶς καὶ πόλεις.

Εἰς τὸ χωρίον Χάν, δὲ βρῆθ' ὁ ἐκδρομὸς, τὸ περίφημον σπήλαιον τῶν σταλακτιτῶν καὶ σταλαγμιτῶν, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσέρχεται καὶ τὸ ἐπισκέπτεται ἐντὸς λόφου.

Ἡ Ἀμβέρσα, τὸ ἑκαστοτὸ καὶ μετὰ τὸ λιμάνι τοῦ Βέλγου, συγκροτεῖται τὴν μεγαλύτεραν κίνησιν τῆς Βορείου θαλάσσης, ναυμαχία πόλιν, με ὠρασιότατην ρυμοτομίαν καὶ ἀξιόλογον ζωολογικὸν κήπον.

Τὸ Βέλγιον, σημειωτέον, ἔχει τὸ μεγαλύτερον ὁδίκον καὶ σιδηροδρομικὸν δίκτυον τοῦ κόσμου, με συγχρόνους αὐτοκινητοδρόμους καὶ μεγάλας εὐκολίας διὰ τοὺς ἐπισκέπτας του, καθὼς καὶ εἰδικὰ γραφεῖα τουριστικῶν πληροφοριῶν, ποὺ λειτουργοῦν εἰς ὅλας τὰς πόλεις του καὶ ποὺ ἀποτελοῦν μίαν ἀξιόλογον καινοτομίαν.

Ἀλ. Δρακόπουλος

Η ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μιά ἀπὸ τῆς ἐπιβλητικώτερες φυσιογνωμίας τοῦ τέλους τοῦ 18ου καὶ ἀρχῶν τοῦ 19ου αἰῶνος, ὄχι μόνον στὸ Πανελλήνιον, ἀλλὰ καὶ στὸ Ἐξωτερικόν, εἶναι καὶ ἐκείνη τοῦ πρώτου Κυβερνήτη, τοῦ Κερκυραίου εὐπατρίδου Ἰωάννου Καποδίστρια. Ἐπιστήμων, πολιτικὸς καὶ διπλωμάτης, ἀπὸ τὰ νεανικά του χρόνια ἔδωσε σημεῖα τῆς ἀρτίας μορφώσεως, τῆς διορατικότητος καὶ τῆς φιλοπατρίας του. Ἐκπατρισθεὶς καὶ ὑπηρετήσας ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον στὴν Αὐλὴ τῆς Πετροῦπόλεως, ὡς ὑπουργὸς καὶ σύμβουλος τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου τοῦ Α', παρέμεινε Ἑλληὴν καὶ ἡ σκέψις του ἦταν πάντοτε στὴν ὑπόδοιαν πατρίδα.

Ὁ Κυβερνήτης γεννήθηκε στὴν Κέρκυρα στὸ ἔτος 1776, ἐκ πατρὸς Ἀντωνίου Μαρίας Καποδίστρια τοῦ λεγομένου Ἀντωνομαρία, καὶ μητρὸς Ἀδμαντίας τῆς ἀρχοντικῆς οἰκογενείας τῆς Κερκύρας Γονέμης. Ἡ οἰκογένειά του, ἐκ τῶν παλαιότερων καὶ ἐκγενοτέρων τῆς νήσου, κατάγεται ἀπὸ τὴν Δαλματικὴ πόλιν Capo d'Istria, καὶ πρὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς της στὴν Κέρκυρα περὶ τὸ 1373, ἔφερε τὸ ἐπώνυμο Bitori (Βιτόρι), ποὺ ἀργότερα τὸ ἀντικατέστησε μετὰ τὸ Καποντίστρια. Στὸ 1471, ἑνὰ περίπου αἶμα μετὰ τὴν διαμονὴν της στὴν Κέρκυρα, ἐνεγράφη στὴν Ἀρσὴ Βίβλο τῶν εὐγενῶν καὶ μετ' ὀλίγον ἡ οἰκογένεια Καποδίστρια, ἡσπάσθη τὸ Ὀρθόδοξον δόγμα. Στὸν 17ο αἰῶνα, ὁ δούξ τοῦ Πεδεμοντιού Κάρολος Ἐμμανουήλ, τῆς ἔδωσε τὸν κληρονομικὸν τίτλον τοῦ κόμητος.

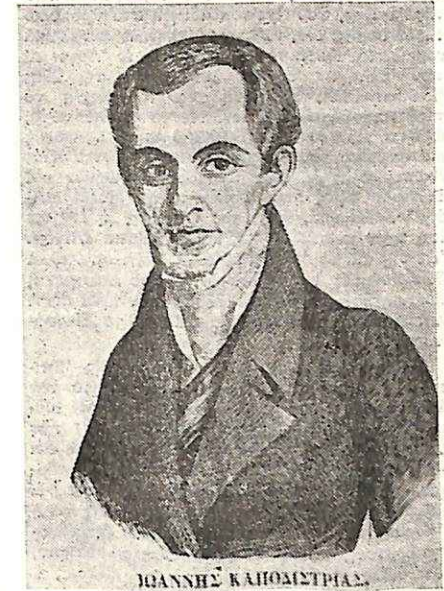
Ἡ μόρφωσίς του

Τὰ πρῶτα μαθήματα ἐδιδάχθη ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας στὰ σχολεῖα τῆς Βενετοκρατοῦ-μένης τότε Κερκύρας, καὶ βραδύτερον ἐσπούδασε στὴν Πάδοβα τῆς Ἰταλίας τὴν ἱατρικὴν ἀκολουθῶς ἐπῆγε στὴ Βενετία, ὅπου ἐπῆρε μαθήματα νομικῆς καὶ φιλοσοφίας. Γιὰ λίγα χρόνια ἐξήσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱατροῦ, πάντοτε ἀφιλοκερδῶς, ὅταν ἐπέστρεψε, στὸ 1797, στὴν Γαλλοκρατομένη γενέτρά του. Ὁμίλει καὶ ἔγραφε ἀρκετὰ καλὰ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, ὠμίλει καὶ τὴν καθαρὴν οὐραία, ἀλλὰ μετὰ δυσκολία τὴν διέτυπωνε γραπτῶς.

Τὰ πρῶτα ἐξιῶματα

Μετὰ τὴν ἀπομάκρυσιν τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων ἀπὸ τῆς Κερκύρας, καὶ τὴν κατάληψιν τῆς νήσου ὑπὸ τῶν Ρωσσοτουρκικῶν στρατευμάτων, στὸ ἔτος 1799, ὁ ναύαρχος Κατήρυπης, διώρισε τὸν Ἰωάννη Καποδίστρια διευθυντὴ τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου τοῦ στρατοῦ κατοχῆς μετὰ μνησὶον μισθὸ 111 γροσίων. Λίγο καιρὸ ἔμεινε σ' αὐτὴ τὴ θέση, γιὰτὶ διωρίσθη Διοικητικὸς ὀργανωτὴς Ἀργοστολίου, γιὰ τὴν τοπικὴν Κυβέρνησιν Κεφαλληνίας. Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐποχὴν στὸ 1801, ἀρχίζουν οἱ πρῶτες ὑπηρεσίας τοῦ Κυβερνήτη στὸ Γένος. Ἡ ἀντιλήψις, ἡ ἐπιδεξιότης καὶ ἡ δραστηριότης ποὺ τὸν διέκριναν, συνετέλεσαν νὰ ἐπιτύχῃ πλήρως στὸ πρῶτον αὐτὸ ὑπόπρυγμα. Μετὰ διετίαν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας, διωρίσθη τὸν Μάρτιον τοῦ 1803, γραμματεὺς τῆς Ἰονίου Ἐπικρατείας. Στὸ 1806 ἐπρωτοστάτησε γιὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐκπαίδευσιν στὴν Κέρκυρα, μετὴν ἱδρύσθη τῆς «Δημοσίας Σχολῆς» ὅπου καὶ ἐδίδασκε «Στοιχεῖα Φιλοσοφίας». Ὁ Καποδίστριας εἰργάσθη ἐκ τῶν πρώτων γιὰ τὴν σύστασιν τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας» τῆς «Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας» ὅπως τὴν ἔλεγε ὁ ἴδιος, ὑπὸ τὸν λόρδον Γκλύφορδ, καὶ ἡ «Ἐγκυκλοπαιδικὴ Ἐπιθεώρησις τῶν Παρισίων» ἔγραψε, σχετικῶς: «Οὐδὲς συνετέλεσε εἰς τοῦτο πλεόντερον τοῦ Καποδιστρίου».

Στὸ ἔτος 1807, ἡ Ἰόνιος Πολιτεία προσηρτήθη στὴ Γαλλία, καὶ ὁ Καποδίστριας ἀνεχώρησε καὶ

δυνατὸν τὴν ὑποστήριξήν τους γιὰ οικονομικῆς βοήθειας, καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς καθημαγμένης πατρίδος του. Μ' ἐβῆ λοιπὸν στὸ Βερολίνον καὶ κατόπιν στὸ Λονδίνον, ὅπου εἶχε τὴ γνωστὴ δύσμενεσάτη ὑποδοχὴ, ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Δ'. Μετὰ τὴν περιόδειά του καὶ σὲ ἄλλες εὐρωπαϊκὰς πόλεις, ἔφθασε στὴν Ἀγκῶνα τῆς Ἰταλίας. Ἐκεῖ, βαρύντατος χειμῶν, ἀνάγκασε τὸν Κυβερνήτη νὰ παραμείνῃ μέχρι τέλους Δεκεμβρίου τοῦ 1827.

Ἡ ἀφιξίς του στὸ Ναῦπλιο

Ἐφθασε ἐπὶ τέλους ἡ ποθητὴ ἡμέρα, γιὰ ὅσους ἐπέζησαν τοῦ μακροχρόνιου καὶ σκληροῦ ἀγῶνος. Τὸ ἀγγλικὸν δίκροτο «Warspite» μαζὺ μετὰ ἄλλα συμμαχικὰ πολεμικά, ἀγκυροβόλησε στὸ λιμάνι τοῦ Ναυπλίου, στίς 7 Ἰανουαρίου τοῦ 1828, ἡμέραν τῆς ὀνομαστικῆς ἐορτῆς τοῦ Κυβερνήτη. Γιὰ πρώτη φορὰ ἡ ἑλληνικὴ σημαία ἐκινῆναι σταυρὸς τῶν πλοίων τῶν τριῶν Μεγάλων Δυνάμεων. Τὰ κανόνια τοῦ Παλαμίδου καὶ τῶν ἑλληνικῶν πλοίων, ἐχαίρετῃσαν τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν καὶ τὴν ἀφίξιν τοῦ Κυβερνήτη. Οὐρανομήκεις ζητωκραυγαὶς βγαλμένες ἀπὸ τὰ στῆθε τῶν ἀγωνιστῶν καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Ναυπλίου, ποὺ ἀντιπροσώπευε τὸ μαρτυρικὸ ἑλληνικὸν λαόν, ὑπεδέχθησαν τὸν Καποδίστρια καὶ τοὺς συνοδευόντας ξένους ναυάρχους, ὅταν τὴν ἐπομένη 8η Ἰανουαρίου, ἀπεβιβάσθησαν στὴν προκυμαία τοῦ Ναυπλίου. Ὁ Θεοσεβὴς Κυβερνήτης, ἐπῆγε κατ' εὐθείαν στὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ὅπου ἐμᾶλθε δοξολογία.

Μετὰ παραμονὴν τριῶν ἡμερῶν, ἀνεχώρησε γιὰ τὴν προσδιορισμένην ἔδρα του στὴν Αἴγινα ὅπου καὶ ἐφθασε τὸ βράδυ τῆς 11ης Ἰανουαρίου. Ἐκεῖ τὸν περιμέναν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἐθνους καὶ τὰ μέλη τῆς ἀντικυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς. Στὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας ἐτελέσθη δοξολογία, καὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν, ὁ Θεόφιλος Καίρης προσεφώνησε τὸν Κυβερνήτην.

Τὰ σημαντικώτερα ἔργα του

Ἰδρυσεν δι' ἐράνων στὸ 1828, τὸ περίφημον Ὁρανοτροφεῖον στὴν Αἴγινα, καὶ συνέλεξε τὰ ὄργανα καὶ ποινεύσαν καὶ ἀλήτευσαν στὰ στρατόπεδα. Ἐπίσης συνέστησε στὸν Πόρον τὸ Ἱεροσπουδαστήριον, διὰ Κυβερνητικὸν Διατάγματός τῆς 14ης Φεβρουαρίου τοῦ 1828 συνεστήθη στὴν Αἴγινα ἡ πρώτη Τράπεζα, ἡ Ἐθνικὴ χρηματιστικὴ Τράπεζα καὶ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ ἴδιου ἔτους τὸ «Ἑλληνικὸν Κυβερνητικὸν Ταχυδρομειοδαστήριον, διὰ Κυβερνητικὸν Διατάγματός τῆς 14ης Φεβρουαρίου τοῦ 1829, ἀρχισε νὰ λειτουργῇ τὸ «Κεντρικὸν Πολεμικὸν Σχολεῖον τῶν Εὐελπίδων» στὸ Ναῦπλιο, ποὺ εἶχε ἀρχικῶς ἑξὲς ἀξιωματικούς, τρεῖς διδασκάλους καὶ σαράντα εὐέλπιδας. Ἐπίσης ἱδρυσεν πολλὰ ἀλληλοδιδασκτικά σχολεῖα, σχολαρχεῖα, γυμνάσιον, καὶ γεωργικὰ σχολεῖα.

Ὁ Κυβερνήτης θέλων νὰ τακτοποιήσῃ τὴν νομισματικὴν ἀναρχίαν, γιὰτὶ ἐκυκλοφόρουσαν πολλὰ ξένα χρυσὰ καὶ ἀργυρὰ νομίσματα, μαζὺ μετὰ

→

τουρκικά γρόσια, έκοψε στο νομισματοκοπείο της Αιγύπτου, που είχε τοποθετηθεί στο προσώλιο της κατοικίας του, τα πρώτα ελληνικά μεταλλικά νομίσματα. Κατά το ψήφισμα της εν 'Αργεί Δ' των 'Ελλήνων 'Εθνικής Συνελεύσεως της 29ης 'Ιουλίου 1828, υπεβλήθη στον Κυβερνήτη το περί νομισμάτων σχέδιον. Μέ το σχέδιο αυτό, ορίζετο ως νομισματική μονάς ο άργυρος Φοίνις και τα χρυσά πολλαπλασιαστικά αυτού: Πρώτον άξίας είκοσι Φοινίκων, που όνομάσθη «'Αθηνά» και δεύτερον άξίας δέκα Φοινίκων, ή ήμισια «'Αίγις». 'Επίσης και νομίσματα ήμισως Φοινίκος. Χαλκά δέ ορίσθησαν 1ον το λεπτόν, 2ον το Δεύτερον ή ήμισυ λεπτόν, 3ον το Πεντάριον 10ον προς πέντε λεπτά, 4ον το Δεκάλεπτον και 5ον το Εικοσάλεπτον.

Οι ύπουργοί της 'Αντικυβερνητικής 'Επιτροπής, κατετόπισαν τον Κυβερνήτη για την άσιωτηρήνητη οικονομική κατάσταση και τις ένδοξες δυνάμεις. 'Ο γραμματέας (ύπουργός) των Στρατιωτικών κ. Α. Βλαχόπουλος, άνέφερε ότι ούτε τακτικός στρατός, ούτε πολεμοφόδια ύπήρχαν. 'Ο των Ναυτικών Γλαράκης έβεβαίωσε ότι τά μόνον πολεμικά του Κράτους, ή «'Ελλάς» και ή «'Υδρα» δεν είχαν εξαρτήματα. 'Ο της Δικαιοσύνης Σούτσος, ότι δεν ύπήρχαν ούτε δικαστήρια, ούτε δικαστάι.

'Ολίγα δωρεά των Προστατίδων Δυνάμεων και Μοναρχών, ως και οι πρόσδοι της χώρας, δεν ήταν δυνατόν να έπουλώσουν τις άνάγκες της άρτισυστάτου Πολιτείας. Μεγάλες αξιώσεις των καπεταναίων έμεναν άνεπλήρωτες. 'Η χώρα είχε έρημωθή 181ως στο Μοριά, με τό τοσκούρι και τη φωτιά των 'Ιμπαρημ πασα και τους διαρκείς πολέμους. Παντού έρείπια και χάος οικονομικό. Σ' αυτή την κατάσταση εύρηκε τον τόπο όταν έφθασε ο πρώτος Κυβερνήτης, ο 'Ιωάννης Καποδίστριας.

Οι προύχοντες και οι όπλαρχηγοί, δεν ήθέλυσαν να ύπακούσουν στα μέτρα που έλαβε ο Κυβερνήτης, για να οργανώση την Πολιτείαν, γιατί έχαναν τα παλιά τους προνόμια. Οι πολιτικοί έτοιμάζοντο να διαφιλονίκησουν την κατοχή της έξουσίας. Οι άσυνείδητοι και οι καταχρασται, που ήθελαν να άποτινάξουν κάθε ευθύνη, συνεμάχησαν με τους προεστούς και τους όπλαρχηγούς, για να ρίψουν τον Κυβερνήτη, πρό της έκλογής του Βασιλέως.

'Ο λαός έλάτρευε τον Κυβερνήτη του, έβλεπε στο πρόσωπό του τον σωτήρα του, έβλεπε ότι δεν θα ήταν πλέον στα νύχια των προυόντων και των τοκογλύφων. 'Ηλπιζε πολλά και είδε πολλά από τον Κυβερνήτη του, «τον Μπάριπα Γιάννη» όπως τον άπεκάλει. Είχε πολλά προτερήματα ο Κυβερνήτης, αλλά και μερικά έλαττώματα. 'Ο Γάλλος ναυάρχος Δεριγνύ, ο ήρωας του Ναυαρίνου, είπε κάποτε στη Γαλλική Βουλή: «'Ο 'Ιωάννης Καποδίστριας, είχε όλα τα προτερήματα των αρχαίων 'Ελλήνων, αλλά και όλα τα έλαττώματά τους». 'Ο Καποδίστριας έθεωρείτο Ρωσοφίλος, ενώ στην πραγματικότητα, ήταν 'Ελλην και μόνον 'Ελλην. Αυτό άπήρσκει στους άλλους ίσχυρους και ένεδάρρυνε την αντίπολιτευση.

Η δολοφονία

Αναφέραμε ότι ο Κυβερνήτης είχε και μερικά έλαττώματα. Είχε δόση ίσχυρογνομοσύνης, έδινε πίστιν στο περιβάλλον του, και δεν έδέχθη να συμπεριλάβη στους γραμματείς του, τους άριστείς του 'Αγώνος. Αυτά ήταν κυρίως οι άφορμές, για να ξεσηκωθούν οι Μαυρομιχαλαίοι στη Μάνη, να έπαναστατήσουν και να σχεδιάσουν την έξοτόν του, ή όποια και έπραγματοποιήθη στο Ναύπλιο την 27ην Σεπτεμβρίου του 1831. Δύο μέλη της οικογενείας Μαυρομιχάλη, ο Κωνσταντίνος άδελφός του Πετρόμπεη και ο υίός του Γεώργιος, τον περίμεναν και τον έκτύπησαν στην κυρία είσοδο της εκκλησίας του 'Αγίου Σπυρίδωνος στο Ναύπλιο. 'Ο πρώτος τον έπυροβόλησε δις και ο δεύτερος τον έπληξε με έγχειρίδιον, έκδικούμενοι για τον τρόπο που μετεχειρίσθη την οικογένειά τους ο Κυβερνήτης.

Αυτό τό οικτρό τέλος είχε ο πρώτος Κυβερνήτης της 'Ελλάδος, ο άκακος και φιλόπατρις 'Ιωάννης Καποδίστριας, που έθυσιάσθη στην προσπάθειά του να άναστήλωση τά έρείπια της πολυπαρούς πατρίδος του.

Γ. Α. Π.

Η εφαρμογή της μαρξιστικής θεωρίας

(Συνέχεια εκ της σελ. 10)

Ουγγαρία τά όπλα για να διεκδικήσουν την έλευθερίαν τους.

Είναι χαρακτηριστικό πώς, ενώ μετά τό τέλος του πρώτου παγκοσμίου πολέμου είχαμε μία σειρά δημοκρατικών επαναστάσεων στις ήττημένες κυρίως χώρες της Εύρώπης, μετά τό τέλος του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου μόνο στις χώρες της ρωσικής στρατιωτικής κατοχής σημειώθηκαν δημοκρατικές εξέγέρσεις. Οι άλλες στην οικονομική και κοινωνική διάθροση των δημοκρατικών χωρών της Δυτικής Εύρώπης, έγιναν με τά ειρηνικά μέσα της καθολικής ψηφοφορίας και της κοινοβουλευτικής πάλης, με άποτέλεσμα να προχωρήσουν οι Σκανδιναβικές και οι Κάτω Χώρες, ή Μεγάλη Βρετανία και ως ένα βαθμό ή Δυτική Γερμανία προς σοσιαλιστικές λύσεις, βαθύτερες και καλύτερες από τους σοβιετικούς τρόπους των δορυφώρων κρατών.

Η κοινωνική αυτή διαφοροποίηση της Δυτικής Εύρώπης έδειξε πώς μπορεί να υπάρξει σοσιαλισμός, δίχως την προλεταριακή δικτατορία. Και άκόμη πώς ή άπόσταση που χωρίζει σήμερα τά σοβιετικά από τά δημοκρατικά κράτη δεν είναι ή κοινωνική αντίληψη για τά δικαιώματα των εργαζομένων τάξεων, αλλά μία διαφορά συμπεριφοράς του κράτους άπέναντι στο άτομο και του μονοκομματικού κράτους άπέναντι στις δημοκρατικές χώρες.

Η έξωτερική πολιτική του Σοβιετικού κράτους

Η θεωρία του Μάρξ, για τό αγεφύρωτο χάσμα που χωρίζει τους προλετάριους από τους άστους άπεδείχθη άβάσιμη, όχι μόνον στην έθνική ζωή των δημοκρατικών λαών, που έδειξαν στις κρίσιμες ώρες του πολέμου και της ειρήνης μια ύποδειγματική άλληλεγγυή αλλά και στη διεθνή ζωή. Η λογική συνέπεια της θεωρίας αυτής θα ήταν να συμμαχήσουν στο Β' παγκόσμιο πόλεμο τό κράτη εκείνα όπου τά μέσα παραγωγής άνήκαν στους άστους, εργάτες. Έγινε όμως τό αντίθετο.

Στην πρώτη φάση του πολέμου ο Χίτλερ έδωσε τό χέρι στο Στάλιν, για να πλήξουν από κοινού τις δημοκρατίες της Δύσεως. 'Όταν οι γερμανικές δόδες έσφαξαν τους εργάτες της Πολωνίας, οι Ρώσοι εργάτες περίμεναν με τά χέρια σταυρωμένα πότε να τελειώση ή σφαγή για να διαμελίσουν από κοινού με τους έθνικοσοσιαλιστάς την Πολωνία. 'Όταν ο Χίτλερ στράφηκε κατά της Ρωσίας, οι Δυτικές Δημοκρατίες δεν μιμήθηκαν τον πολιτικό παράδειγμα του Στάλιν. Τον βοήθησαν με όλα τά μέσα για να διώξη από τό έδαφος του τους κατακτητάς. Και όταν τελείωσε ο πόλεμος, μολοντί ή 'Αμερική κρατούσε την ατομική βόμβα στα χέρια της, δεν χτύπησε τό προλεταριακό κράτος για να τό εξαφανίση. Σεβάστηκε τη συμμαχία που είχε κάνει μαζί του και άφησε τό ρωσικό στρατό να μπη πρώτος στο Βερολίνο, έλπιζοντας σε μία συνύπαρξη των δύο καθεστώτων στα μεταπολεμικά χρόνια της ειρήνης. 'Ορθή ή σφαλερή ή πολιτική της Δύσεως έδειχνε ώστόσο πώς τό δόγμα της θανάσιμης πάλης άστων και εργατών δεν έπαίξε κανένα ρόλο στη δημοκρατική πολιτική των δυτικών δημοκρατιών.

ΑΓΓ. Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

Η τηλεόρασις είς την εκπαίδευσιν των νέων

Τά άποτελέσματα των τηλεοπτικών έκπομπών τάς όποιάς τό Μπλ-Μπλ-Σι άρχισε να κάνει ή σχολεία από τον Σεπτέμβριον του 1957 ύπήρξαν τόσον ένθαρρυντικά ώστε άπεφασίσθη να διπλασιασθούν τά προγράμματα τό 1961 και ει δυνατόν ή αύξησις αυτή να πραγματοποιηθή ήδη από τον Σεπτέμβριον του 1960. Αί ραδιοφωνικοί έκπομπαι διά τά σχολεία άποτελούν από πολλά έτη χαρακτηριστικόν στοιχείον της εκπαίδευσως, και έχουν φθάσει εις έπίπεδον τελειότητας καί χρησιμότητος, τό όποιον έχουν άναγνωρίσει με ένθουσιασμόν τόσον αι βρεταννικοί εκπαιδευτικοί άρχαι όσον και εκπαιδευτικοί από τό έξωτερικόν.

Τό Μπλ-Μπλ-Σι πραγματοποιεί καθ' έβδομάδα 40 διαφορετικάς ραδιοφωνικάς έκπομπάς εις σχολεία, αι όποιαι του στοιχίζουν 200.000 λίρας έτησίως. Αί πέντε σχολικά τηλεοπτικά έκπομπαι στοιχίζουν τό ίδιον όταν δε τά προγράμματα διπλασιασθούν ή δαπάνη θα φθάση τάς 400.000 λίρας έτησίως. 'Εν τούτοις δεν μπορεί να γίνη σύγκρισις της δαπάνης μεταξύ των δύο αυτών μέσων. Διά την τηλεόρασιν άπαιτούνται όλα όσα χρειάζονται εις την δημοσιογραφίαν, τό ραδιόφωνον, τον κινηματογράφον και τό θέατρον: δηλαδή ταινίαι, τηλεοπτικά συσκευαί, κοστούμια, μακιγιάζ, ήχογράφησις, στούντιο και άπειρα άλλα πράγματα.

Τά περισσότερα προγράμματα ήσαν διάρκειας 20 έως 25 λεπτών. Μετεδίδοντο εις συνεχείας ώστε οι διδάσκαλοι να τά ενσωματώνουν εις τό πρόγραμμα της διδασκομένης ύλης, και να παίρνουν έγκρίτως τά χρησιμα έντυπα φυλλάδια, τά όποια έχρησιμοποιούντο έν συναρτήσε με αυτά. 'Όταν άρχισε ή έκπομπή, 300 περίπου σχολεία δευτεροβαθμίου εκπαίδευσως έφωδιάσθησαν με συσκευάς τηλεοράσεως. Τον Φεβρουάριον του 1959 εις 850 σχολεία τουλάχιστον έπροβόλυντο μορφωτικά προγράμματα τηλεοράσεως, και εις περισσότερα από 50 σχολεία της πρωτοβαθμίου εκπαίδευσως. 'Ούτε οι οργανωταί, ούτε οι παραγωγοί, ούτε οι διδάσκαλοι και οι μαθηταί είναι εις θέσιν να γνωρίζουν ποίος είναι ο καλύτερος τρόπος χρησιμοποίησεως της τηλεοράσεως διά μορφωτικούς σκοπούς, και έν αντή πρόκειται να άναπτύχθη εύρέως τότε είναι άναπόφευκτον να γίνουν μερικά λάθη. Η χρησιμότης έν τούτοις της τηλεοράσεως έχει έδραιωθή χωρίς καμμίαν άμφιβολίαν. Έχουν γίνει έκπομπαι εις συνεχείας επί θεμάτων σχετικών με τάς φυσικάς επιστήμας, την φυσικήν ιστορίαν, τά μαθηματικά, την γεωγραφίαν, τάς συγχρόνους ύποθέσεις, τά επαγγέλματα, την άγγλικήν γλώσσαν και τάς εικαστικάς τέχνας. Είς τά προγράμματα χρησιμοποιούνται οι καλύτεροι παραγωγοί, σεναριογράφοι, σχολιασταί και φωτογράφοι.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Μας άπεστάλησαν αι εκδόσεις:

«Νέα 'Υόρκη»: 'Εφημερίς ελληνική της Ν. 'Υόρκης.
«Οικονομικά Νέα».
«Τό Βήμα της Γκάπα»: Τεύχος Νοεμβρίου, Δεκεμβρίου.
«Οικονομικός χρόνος»: 'Εβδομαδιαία έφημερίς.
«Hellenic Review»: Μηνιαία έκδοσις Νέας 'Υόρκης υπό την Διεύθυνσιν του δημοσιογράφου κ. Πεκλάρη.
«Ναυτικά Χρονικά»: τεύχος 1ης 'Ιανουαρίου.
«'Εθνική 'Ανασυγκρότησις»: Τεύχος Δεκεμβρίου.

«Ναυτιλιακά Νέα».
«'Ελληνικά θέματα»: όργανον της 'Εταιρείας 'Ελληνικών Σπουδών.
«Μουσική και Φώς»: μηνιαία έκδοσις.
«Δελτίον 'Αγροτικής Τραπέζης».
«Η φωνή των Φιλιατών»: Δεκαπενθήμερος 'Εφημερίς.
«Συζητήσεις»: Τεύχος 'Ιανουαρίου.
«Λευκαδίτικα»: Μηνιαίον όργανον των άπανταχού Λευκαδίων.

«Κυκλαδικός Κόσμος»: 'Εφημερίς των Κυκλάδων.
«Κήρυξ»: 'Ελληνική έφημερίς εκδομένη εις Παρίσιον.

«Η φωνή των 'Αποδήμων»: 'Εφημερίς των άποδήμων εκδομένη έν 'Αθήναις.
«Τραπεζικός 'Αγών»: 'Εφημερίς των Τραπεζικών 'Υπαλλήλων.
«'Αστυνομικά Νέα»: 'Εφημερίς των 'Αστυνομικών.

«'Εφημερίς Δήμων και Κοινοτήτων».
«Ναυτιλιακή-Ναυτεργατική».
«'Ο Ναυτικός 'Ηλεκτρολόγος».
«Μαθαίνω»: Διημερίαιον δελτίον χρησίμων πληροφοριών.
«Χρονικά της Πρεβέζης»: Λαογραφικό και ιστορικό περιοδικό.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Υπό του διακεκριμένου εκπαιδευτικού και μέλους του 'Ανωτάτου 'Εκπαιδευτικού Συμβουλίου κ. Γ. Καρύδη μετεφράσθη και έκτυπώθησαν τάς ήμέρας αυτές τό επτάκις επανεκδοθέν τό έξωτερικόν έργον του διασήμου Γερμανού 'Ιατρού, ψυχγοθεραπευτού—ψυχολόγου Fritz Kunkel «Είσαγωγή εις την Χαρακτηρολογίαν».

Τό έργον του Γερμανού αυτού Ψυχολόγον άποκτά άκρως επιστημονικόν χαρακτηρισμόν, δοθέντος ότι ύπειρέχεται και αναλύει τό πλέον λεπτόν και άπόκρυφον σημείον της ανθρωπίνης ύπάρξεως.

Δύσκολος και επίμονος έρευνα διά τον ψυχολόγον είναι ή διερεύνησις των αΐτιων, άτινα έχοντα άμεσον ή έμμεσον έπίδρασιν εις τον ψυχικόν κόσμον του ατόμου, διαμορφώνουν τον χαρακτήρα ενός έκάστου εξ ήμών.

Έργον αξιόλογον, χρήσιμον δι' όλους, ιδιαίτερος όμως πολύτιμος σύμβουλος των γονέων και εκπαιδευτικών, οι όποιοι αντιμετώπιζον καθημερινώς την σωρείαν των προβλημάτων της σημερινής νεολαίας. Η άπόκτησις τούτον καθίσταται έτι άναγκαία διά τον λόγον της πρωτίπου μορφωτικής παιδαγωγικής, καθαρώς προσωπικής θεωρίας του συγγραφέως εξ έπίσης και διά την άριστοτεχνικήν υπό του κ. Καρύδη άπόδοσιν εις την 'Ελληνικήν του Γερμανικού κειμένου.

«Νέα του 'Ισραήλ»: Δεκαπενθήμερος έκδοσις.
«Η Κεφαλληνία»: Μηνιαία έκδοσις.

Βιβλία:

Ρεβέκας Μαυρομιχάλη: Στο μεσημέρι της ζωής.
Λούλας 'Ιερωνυμίδου: Συνεντεύξεις.
'Εθνική Κτηματική Τράπεζα της 'Ελλάδος: Τά προς βιομηχανικάς και κοινωνικές επιχειρήσεις Δάνεια της τραπέζης κατά την μεταπολεμικήν περίοδον 1945—1959.

Ρουμελιώτικο 'Ημερολόγιο του 1960.
Π. Μίχου: Στης 'Αστραπής τη Λάμψη—ποιήματα.
Τά 'Αθηναϊκά: 'Εκδοσις του Συλλόγου των 'Αθηναίων.

Οικονομική ανάπτυξις και τεχνική εκπαίδευσιν, υπό Ξεν. Ζολώτα.
Πινδάρου Μπρεδήμα: 'Ο Πελοποννησιακός Πόλεμος, ιστορικόν δράμα.
'Εκδοσις της Φιλοπτώχου 'Εταιρίας ο 'Άγιος 'Αντώνιος «'Ο 'Άγιος 'Αντώνιος της Παδούης και οι Πτωχοί».

ΕΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ:

Δελτίον των Lloyd Λονδίνου
Bauen und Wohnen Ζυρίχης
Baumeister Μονάχου
Connaissance des Arts Παρισίων
Fair Play Λονδίνου
Independance Παρισίων
The Baltic international conference Κοπεγχάγης
Norwegian shippin News 'Οσλο
The Syren Λονδίνου
'Επιθεώρησις της Τουριστικής Λέσχης Παρισίων.
Plaisir de France Παρισίων.
Pacific Coast Review.

Είς τά περίπτερα 'Αθηνών και τά επαρχιακά ύποπρακτορεία έφημερίδων ήρχισαν να κυκλοφορούν εις εβδομαδιαία διπλά τεύχη των 5 δρχ. μαζί τά δύο νέα έργα του κ. Δημήτρη Πουρνάρα: 1) «Φιλοσοφία και Διδάγματα της 'Ιστορίας των 'Ελλήνων» και 2) 'Ιστορία του 'Αγροτικού Κινήματος στην 'Ελλάδα», ως συμπληρώματα, συμπεράσματα και έπιλογοί των δύο προηγουμένων βιογραφικών έργων, τά όποια ώλοκληρώθησαν και έξεδόθησαν ήδη: 1) «'Ελευθέριος Βενιζέλος», ή ζωή και ή θυσιά της σταδιοδρομίας του, τρεις τόμοι μεγάλου σχήματος. 2) «Χαρίλαος Τρικούπης», ή ζωή και ή δραματική σταδιοδρομία του, δύο τόμοι. Μετά την βιογραφίαν του Χαρ. Τρικούπη, συμπληρώθη τώρα και ή βιογραφία του 'Ελ. Βενιζέλου με την έκδοσιν και του τρίτου τόμου της, ο όποιος περιλαμβάνει την δράσιν του κατά την περίοδον από των εκλογών της 1ης Νοεμβρίου 1920 μέχρι του θανάτου του, τον Μάρτιον του 1936.

'Ο ΑΙΩΝ εύχαρίστως γνωρίζει εις τους άναγνώστας του ότι έξησφάλισεν από του προσεχούς τεύχους την συνεργασίαν του Προέδρου του Συλλόγου 'Αθηναίων κ. Δημητρίου Σκουζέ.

'Ο κ. Σκουζές, μέλος της παλαιάς γνωστής αθηναϊκής οικογενείας, εις σειράν άρθρων του γραφέντων διά τον ΑΙΩΝΑ θα άσχοληθ ή με τά προβλήματα που άφορούν την πρωτεύουσα και τους 'Αθηναίους. Η άναμφισβήτητος πείρα του άρθρογράφου, λόγω της μακράς θητείας του ως Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου αλλά και Δημάρχου 'Αθηναίων, προεξοφλεί την αξίαν των άρθρων του κ. Δημητρίου Σκουζέ.

ΑΠ' Ο,ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

'Επιθυμώ να σās συγχαρώ διά την θαυμασίαν επιθεώρησιν σας «ΑΙΩΝ», την όποιαν ως 'Ελλην του έξωτερικού με όλους ιδιαιτέρην ευχαρίστησιν και ένδιαφέρον άναγινώσκω πάντοτε.

NICOLAS A. VEROS
'Αμβέρσα

'Από μακρού χρόνον άναγινώσκω μετ' άρετοῦ ένδιαφέροντος τον «ΑΙΩΝΑ» και επιθυμώ να σās εκφράσω τά θερμότατα συγχαρητήρια μου διά την άρίστην αυτήν από πάσης πλευράς έκδοσιν. Τούται έκδόσεις τιμούν και εξυψώνουν τον ελληνικόν περιοδικόν Τύπον. Σās εύχομαι ολοψύχως έντυχίαν εις τό έργον σας επ' αγαθῶ της πατρίδος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΑΖΕΝΤΙΝΟΣ

Με ιδιαιτέρην ευχαρίστησιν και ζωηρόν ένδιαφέρον άναγινώσκω τό εκλεκτόν περιοδικόν σας. Έχει, ως διαπιστώνω, όλα τά στοιχεία περιοδικού περιωπής, επίκαιρα και λίαν ένδιαφέροντα θέματα, βαθείας έννοίας και γενικά υψηλόν επίπεδον περιεχομένων. Σās συγχαίρω και σās εύχομαι κάθε προκοπή εις την προσπάθειάν σας αυτήν.

ΧΡ. ΒΟΥΣΥΝΙΩΤΗΣ

Θεράμ συγχαρητήρια διά την αξιόλογον επιθεώρησιν σας ο ΑΙΩΝ την όποιαν πάντοτε άναγινώσκω με ζωηρόν ένδιαφέρον.

Παρά τον φόρτον της εργασίας μου σās διαβεβαιώ ότι ευχαρίστως διακόπτω αυτήν προκειμένου να διεξέλθω τά έξαιρετικώς ένδιαφέροντος περιεχόμενα του αγαπητού «Αίωνος».

Σαλιγγάρος—Ζουρούδη Πανσιθέα
'Ιατρος—Μικροβιολόγος

Τό περιοδικόν σας άναγινώσκω με ένδιαφέρον και ίκανοποιημένο απόλυτα από τά περιεχόμενα του επιθυμώ να σās άπευθύνω τά θερμά μου συγχαρητήρια διά την φράϊαν αυτήν μηνιαίαν έκδοσιν σας. Πιστεύω ότι ο «ΑΙΩΝ» θα κατακτήση την άρτιην και την εκτίμησιν του Πανελληνίου και θ' άποβ ή συν τῶ χρόνῳ τό όργανον πνευματικής επικοινωνίας του αποδήμων 'Ελληνισμού με τό Κέντρον.

Γ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
'Αλεξάνδρεια.

Θερμότατα συγχαρητήρια διά την λίαν αξιόλογον 'Επιθεώρησιν σας.

Χ. Α. ΜΙΤΡΕΛΙΑΣ

'Αντιπρόεδρ. Συμβ. 'Επιγραφείας

Μνημείον ἔθνικῆς ἀξίας καὶ
Θησαυρὸς ἱστορικῶν γνώσεων :

ΒΟΒΟΛΙΝΗ

ΜΕΓΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ

Ἐκτενεῖς καὶ τεκμηριωμένοι Βιο-
γραφίαί τῶν ὀνομαστῶν ἢ ἀφανῶν
Δημιουργῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ :

“ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ”

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ 5, ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ : 71-109, 72-390, 74-875

ΕΛΑΙΟΒΑΦΑΙ - ΔΙΑΚΟΣΜΙΣΕΙΣ

ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΝΑΝΟΣ

Δραγατσάνιου 6 — Τηλ. 29-201

ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 6

Καταστήματα καὶ Γραφεῖα
ἐξόχου κατασκευῆς καὶ πολυτελοῦς ἐμφανίσεως

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

εἰς τὸ ἀνεγειρόμενον ΜΕΓΑΡΟΝ

Τὸ πλέον Κεντρικὸν καὶ Ἐμπορικὸν σημεῖον τῶν Ἀθηνῶν. Εὐρυτάτη
καὶ πολυτελεστάτη ΣΤΟΑ τοῦ ΜΕΓΑΡΟΥ συνδέει τοῦτο μετὰ τῶν ὁδῶν
Σταδίου - Δραγατσάνιου (πλατεῖα Κλαυθμῶνος)

ΑΝΕΓΕΡΣΙΣ

ΟΘΩΝ Κ. ΛΕΦΑΣ-ΤΕΤΕΝΕΣ

34 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ & 1-7 ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΗΛΕΦ. 614.885 - 614-886

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Πρὸς τοὺς Ἀξιотίμους Κυρίους Συνδρομητὰς τοῦ Ἐξωτερικοῦ

Παρακαλοῦμεν τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συνδρομητὰς μας, ὅπως μεριμνήσουν διὰ τὴν ἀποστολὴν
πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ μας τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἐτησίας συνδρομῆς των. Ἡ τακτοποίησις
των ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς, διευκολύνει τὰ μέγιστα τὴν ὁμαλὴν διεκπεραίωσιν καὶ τὴν ἀπρόσκοπτον
καθ' ἑκάστον μῆνα ἀποστολὴν τοῦ «Αἰῶνος» πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς συνδρομητὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: American Dol. 18 — English pounds 6-07-00 — D.M. 77

ΙΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

(Προελθοῦσα ἐκ συγχωνεύσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι Καταστη-
μάτων τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς Λτδ, ἰδρυθείσης τῷ 1839,
καὶ τῆς Λαϊκῆς Τραπεζῆς Α.Ε. ἰδρυθείσης τῷ 1905).

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις: “ΙΟΝΡΟΠΒΑΝΚ,,

Πρόεδρος Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ Γενικὸς Διευθυντής:

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΣ Γ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΘΗΝΩΝ:

Ὁδὸς Περικλεοῦ 18

Λεωφ. Ἑλ. Βενιζέλου 45

7 Ὑποκαταστήματα ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν

2 » ἐν Πειραιεὶ

29 Ὑποκαταστήματα εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς Ἑλλάδος

ΠΛΗΡΕΣ ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ ΕΝ Τῷ ΕΞΩΤΕΡΙΚῳ

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΠΑΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κύριος Μέτοχος :

Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1907
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ & ΑΙΟΛΟΥ
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: COMERZBANK. ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟΝ 30-451

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΣ Γ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΡΧ. 142.142.775,70

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΗ 31.10.59 ΔΡΧ. 3.210.801.583,90

80 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΤΩ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩ
2 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ (ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ-ΚΑΪΡΟΝ)

Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν περὶηγητῶν:

Τὸ Ὑπ/μα Συντάγματος, 2-4 Λεωφ. Ἑλ. Βενιζέλου
(ἐναντι Ξενοδοχείου "GRANDE BRETAGNE")

Ἀνοικτὸν 8 π.μ. ἕως 8 μ.μ.

Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς 9 π.μ. ἕως 13.30' μ.μ.

ΚΥΡΙΟΣ ΜΕΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΙΟΝΙΚΗΣ & ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ: ΟΔΟΣ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

COMMERCIAL BANK OF THE NEAR EAST LTD. LONDON

LONDON E. C. 3, BANKSIDE HOUSE 107 LEADENHALL STR.